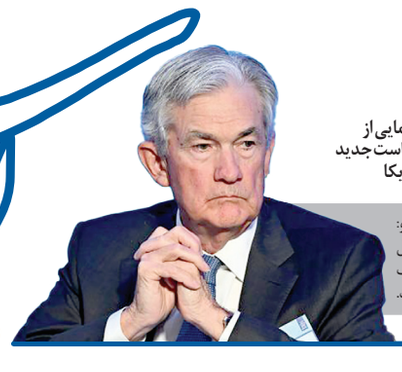

پاول، رئیس فدرال‌رزرو: اقدامات لازم برای نزول تورم به سطح هدف صورت گرفت.

دنیای اقتصاد

یکشنبه
۲۷ اسفند ۱۴۰۲
سال ۲۲ . شماره ۵۹۷۴
DONYA-E-EQTESAD.COM

بورس

گروه بورس ☎ ۵۲۱۸۹۳۵۵ bourse@den.ir

بورس گرام

پایان مبهم بورس

دنیای اقتصاد - عاطفه چوپان: شنبه به‌عنوان آخرین روز معاملاتی که فروشندگان می‌توانستند با فروش سهام خود به نقدینگی در سال ۱۴۰۲ دست یابند با افزایش فشار فروش همراه بود. ۱۶۱ میلیارد تومان نقدینگی از بازار سرمایه خارج شد و ارزش معاملات نیز در سطوح حداقلی ماند و با حدود ۱۷ درصد کاهش نسبت به چهارشنبه هفته گذشته در سطوح ۳ هزار و ۶۲۸ میلیارد تومان ایستاد. درحالی که انتظار بازار برای تکمیل اخبار مثبتی که در هفته‌های گذشته از بانکی‌ها و خودرویی‌ها آمده بود بی‌نتیجه ماند یک خبر منفی به بازار مخابره شد که به اعتقاد تحلیلگران می‌تواند اثر منفی خود را در همین روزهای باقی‌مانده بر بازار بگذارد. داستان هم از این قرار است که اخیرا دبیرکل کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار، در نامه‌ای به مجید عشقی، ریاست سازمان بورس و اوراق بهادار خبر از کاهش سقف اعتبارات کارگزاری‌ها از ۱۶۰ هزار میلیارد تومان به ۴۰ هزار میلیارد تومان داده است. علاوه‌بر این در دو روز باقی‌مانده احتمالا بازار شرایط رکودی را تجربه خواهد کرد و رشد در سال جدید نیز در گرو مخابره محرک‌هایی مانند تجدید ارزیابی دارایی‌ها و افزایش نرخ دلار نیمایی است.

دو محرک سرنوشت‌ساز

سامان منتظری، تحلیلگر بازارسرمایه در این‌خصوص گفت: اتفاقات مثبتی در ماه اخیر افتاده اما اخبار مثبت خیلی نمی‌تواند در روزهای باقی‌مانده سال روی بازار سرمایه تاثیرگذار باشد و با توجه به همه اتفاقات و اخبار مثبتی که به بازار مخابره شده چون نقدینگی جدیدی به بازار وارد نشده و همان نقدینگی سابق در بازار دست به‌دست می‌شود در روزهای باقی‌مانده صرفا می‌توانیم نوسان داشته باشیم و کماکان پارامترهای شروع یک روند در بازار وجود ندارد.

وی ادامه داد: بازار سرمایه ما به یک محرک نیاز دارد و چنانچه در سال آینده این محرک به بازار مخابره نشود اتفاق خیلی خاصی در بازار سرمایه رخ نمی‌دهد. یکی از خبرهایی که می‌تواند به‌عنوان یک محرک عمل کرده و باعث رشد در بازار سرمایه شود اخبار تجدیدارزیابی‌ها است که اگر الزام شود، همان‌طور که دیدیم برای خودرو این اتفاق در حال رخ‌دادن است و نوسانات خوبی را به همین واسطه در این گروه شاهد هستیم و در کلیت بازار شاهد نوسانات مثبت خواهیم بود.

این تحلیلگر خاطرنشان کرد: اگر در کلیت بازار و برای سهام مختلف این اتفاق رخ دهد می‌توانیم در کلیت بازار شاهد نوسانات مثبتی باشیم، در غیر این‌صورت محرک بعدی بازار می‌تواند نرخ دلار نیمایی باشد. چنانچه این نرخ افزایش پیدا کند، می‌تواند کلیت بازار را رشد دهد و به غیر از این دو اتفاق فعلا بازار جذابیتی برای ورود پول جدید ندارد اما چنانچه این دو محرک اتفاق بیفتند، سال خوبی پیش‌روی بازار سرمایه است، در غیر این‌صورت فعلا نوسانات رو به بالا و پایینی را خواهیم‌داشت و برای شروع یک روند بازار در انتظار اخبار مثبت است.

بورس در آرامش

پیام الیاس کردی، دیگر تحلیلگر بورسی نیز با یادآوری اینکه هفته پیش‌رو یک هفته ناقص است، گفت: تاثیرات تعطیلی‌های این هفته‌ها هم متاسفانه در زمانی که بازار نزولی است منفی است اما این هفته، هفته آخر بازار سرمایه است و باید دقت کرد که روزی که گذشت هم آخرین روزی بود که معامله‌گران در بازار سرمایه می‌توانستند پول نقد کنند و اگر فروشی در روزهای یکشنبه و دوشنبه داشته باشیم نقدشدن آن به روزهای بعد از تعطیلات نوروز موکول می‌شود و از این جهت آخرین روزی که معامله‌گران می‌توانستند به قصد کسب نقدینگی فشار روشی ایجاد کنند شنبه بود و خیلی از معامله‌گران حقیقی به دلیل هزینه‌های تعطیلات خود برای کسب نقدینگی از بازار سرمایه استفاده می‌کنند و این نکته مهمی است که باید به آن توجه کرد اما در سایر روزهای هفته با این چالش مواجه نیستیم.

وی ادامه داد: البته همیشه اولین روز بعد از تعطیلات نوروز نیز برای بازار سرمایه روز جذابی نیست چون فشار فروشی در تعطیلات جمع شده که در روز ابتدایی سال به بازار وارد می‌شود. در کل این هفته اتفاق خیلی ویژه‌ای موردانتظار نیست و معاملات کم ارزش و کم‌حجمی را پیش‌رو خواهیم‌داشت. احتمالا بازار جهت خاصی نخواهد گرفت و روند متعادل است و به‌نظر نمی‌رسد گروه خاصی هم پیشتاز باشد. البته ما قبل از تعطیلات معاملات و افزایش سرمایه ذوب را داشتیم و به‌جز این مورد فاکتوری در بازار تغییر نکرده و چند روز باقی‌مانده شاهد روزهای آرامی خواهیم بود.

احتمال غالب‌شدن منفی‌ها

برزو حق‌شناس، تحلیلگر بازار سرمایه نیز به موضوع فشار فروش شنبه اشاره کرد و گفت: با توجه به اینکه شنبه آخرین مهلت برای کسانی بود که قصد برداشت وجه در سال جاری را داشتند و قاعدتا این مساله آخرین روز برداشت قبل از عید فشار فروش را به بازار تحمیل کرد اما در ادامه انتظار معاملات آرامی می‌رود. تنها موضوعی که در این میان وجود دارد این است که درخصوص اعتبار کارگزاری‌ها ابهامی به‌وجود آمده و اگر پیرامون این موضوع ابهام بیشتر شود احتمال دارد در دو روز باقی‌مانده نیز منفی‌ها غلبه کند.

رکود طبیعی

ابراهیم سماوی، تحلیلگر بازار سرمایه عنوان کرد: بازار سرمایه ما به‌تبع بازار سرمایه جهانی در شرف تعطیلات رسمی شرایط رکودی را تجربه می‌کند. برای مثال در جفت‌ارزها نیز زمانی که سال جدید میلادی پیش‌روست وضعیت رکودی می‌شود و معمولا معامله‌گران در این زمان‌ها موقعیت معاملاتی خود را باز نمی‌کنند.

وی ادامه داد: در روزهای پیش‌رو نیز شاید به همین شکل بخشی از نقدینگی به سمت بازار سرمایه برود، البته در این میان یک خبر منفی درخصوص بازار سرمایه نیز منتشرشده مبنی بر کاهش سقف اعتبارات کارگزاری‌ها از ۱۶۰ هزار میلیارد تومان به ۴۰ هزار میلیارد تومان که این موضوع می‌تواند در قسمت عرضه بازار بیش از پیش تاثیرگذار باشد و روزهای پایانی سال را بیش از این رکودی کند.

آیا بازار سهام در سال‌جدید می‌تواند قله جدید را فتح کند؟

محرک‌های شاخص ۳ میلیونی

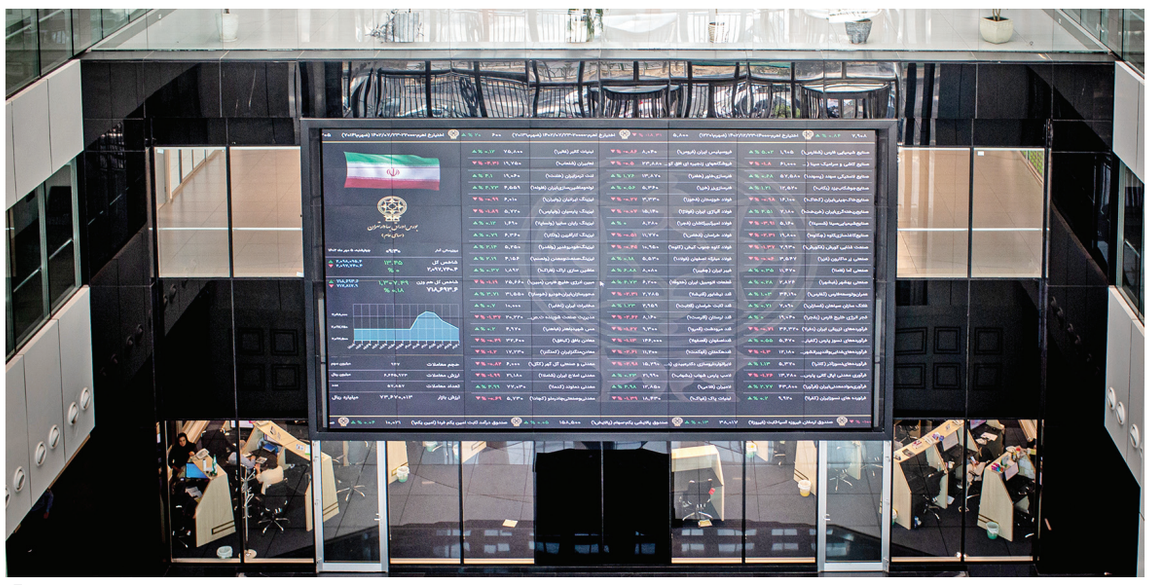

دنیای اقتصاد/علی محمدی

علی عبدالمحمدی
دنیای اقتصاد

بورس تهران در سالی که گذشت نتوانست انتظارات را برآورده سازد و در سالی که همچنان تورم در کشور برقرار بود و در برهه‌های مختلف انتظارات تورمی اقتصاد کشور را در معرض تهدید قرار داد، بازار سهام نتوانست بازدهی متناسب با ریسک تحمیل‌شده را برای سهامداران به‌ارمغان آورد. به کرات در گزارش‌های قبلی «دنیای اقتصاد» به تشریح کامل دلایل این موضوع پرداخته‌شد و در پرونده‌ای جداگانه در گزارش روز ۲۳ اسفند «دنیای اقتصاد» تحت‌عنوان ۴ ریسک بورس تهران، دلایل این موضوع بررسی شد. در گزارش حاضر به این موضوع پرداخته خواهد شد که آیا بازار سهام در سال آتی این جاماندگی خود نسبت به بازارهای موازی را جبران خواهد کرد یا نه؟ چه عواملی می‌توانند محرک بورس در مسیر صعودی در سال آتی باشند؟

بازار از دریچه آمار

در روزی که گذشت، شاخص کل بورس تهران افت ۰٫۰۷ درصدی را تجربه کرد و در سطح ۲ میلیون و ۱۴۸ هزار واحدی کار خود را به اتمام رساند. نماگر هموزن نیز که نشانی از اثرگذاری یکسان کلیه نمادهای معاملاتی است و چهره بازار را به نحو مطلوب‌تری نمایش می‌دهد، ۰٫۲۵ درصد از ارتفاع خود را از دست داد. ارزش معاملات خرد بازار سهام نیز که شامل سهام و حق‌تقدم می‌شود، رقم ۳ هزار و ۶۲۸ میلیارد تومان را ثبت کرد. از این متغیر، به‌عنوان فاکتوری برای سنجش نقدشوندگی بازار سهام استفاده می‌شود و می‌توان گفت که مادامی که این پارامتر در ارقامی کمتر از ۵ هزار میلیارد تومان قرار داشته‌باشد، نمی‌توان چشم‌انداز صعودی فراروی بازار سهام متصور شد. همچنین در روز گذشته، ۱۶۱ میلیارد تومان نقدینگی حقیقی از گردونه معاملات سهام خارج شد تا روند مستمر خروج پول حقیقی از بستر بازار همچنان ادامه‌دار باشد.

دلار بازار آزاد

در پاسخ به این سوال می‌توان مسائل مختلفی را مطرح کرد، اما در مجموع می‌توان گفت که اگر رشد دلار در بازار آزاد ادامه‌دار باشد، مطمئنا بورس تهران همه متغیرهای منفی اطراف خود را نادیده گرفته و در مسیر صعودی قرار خواهد گرفت. بررسی سابقه تاریخی بورس تهران نیز این موضوع را تایید می‌کند. برای مثال در آبان سال ۱۴۰۱ نیز بورس تهران در ناامیدی مفرط و کامل قرار داشت. روند صعودی دلار در بازار آزاد از نیمه دوم سال ۱۴۰۱ آغاز شد و بورس تهران به سبب ریسک‌های موجود در اطراف خود، همچنان نسبت به افزایش قیمت دلار بی‌تفاوت بود، اما از یک جایی به بعد که رشد قیمت دلار استمرار داشت، بازار سهام نتوانست نسبت به این موضوع بی‌توجه باقی بماند و روند صعودی جدی بازار سهام از اوایل اسفند آن سال آغاز شد و تا میانه‌های اردیبهشت ادامه‌دار بود، بنابراین می‌توان گفت که اگر رشد دلار در بازار آزاد ادامه‌دار باشد و قیمت دلار در سال آتی، از دامنه ۷۰ هزار تومان فراتر رود، شاخص کل بورس ارقامی بالاتر از ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار واحد را ملاقات خواهد کرد.

تجدیدارزیابی شرکت‌ها

افزون بر این اگر ماجرای تجدیدارزیابی شرکت‌های بورسی در سال آتی به‌طور جدی عملیاتی و اجرایی شود، می‌توان از این گذرگاه نیز به بازار سهام امیدوار بود. در حال حاضر و طبق اصول حسابداری، دارایی‌های شرکت‌ها در ترازنامه بر اساس بهای تمام‌شده تاریخی ثبت می‌شود. فرض کنید ۳ شرکت در ترازنامه خود یک دارایی یکسان داشته باشند و شرکت اول دارایی مذکور را ۲۰ سال قبل خریده باشد، شرکت دوم همان دارایی را ۱۰ سال قبل خریده باشد و شرکت سوم نیز دارایی یادشده را سال قبل کسب کرده باشد. در این‌صورت ممکن است که در ترازنامه شرکت اول دارایی مذکور، ۱۰ میلیون تومان، در ترازنامه شرکت دوم، ۱۰۰ میلیون تومان و ترازنامه شرکت سوم، یک میلیارد تومان ثبت‌شده باشد. استانداردهای بین‌المللی حسابداری این موضوع را بیان می‌کنند که در شرایطی که کشوری دچار تورم مزمن و پایدار باشد، مبنا قرار دادن بهای تمام‌شده در ثبت دارایی‌های شرکت‌ها در ترازنامه سبب می‌شود که صورت‌های مالی خاصیت گزارشگری و تحلیلی خود را از دست بدهند، در این حالت و برای حل این معضل باید براساس ارزش روز، دارایی شرکت‌ها را درنظر گرفت تا تحلیل‌های ارائه‌شده و مفروضات درنظر گرفته‌شده در پیش‌بینی‌های آتی و ارزش‌گذاری شرکت‌ها، ارقام واقعی و همچنین نتایج منطقی ارائه کنند.

نکته دیگری که فعالان بازار آن را دستمایه دفاع از لزوم تجدیدارزیابی شرکت‌ها قرار می‌دهند، مداخلات دولت در سود شرکت‌های بورسی است. در محافلی که تصمیمات مقتضی سیاستگذاری و ریل‌گذاری اقتصادی انجام می‌شود، عموما به نسبت‌هایی مانند بازده دارایی‌ها (ROA) و بازده حقوق صاحبان سهام (ROE) اشاره می‌شود و برخی تصمیمات مانند تعیین نرخ خوراک یا تعیین نرخ‌های مالیاتی براساس روند و چشم‌انداز این نسبت‌ها انجام می‌شود، در صورتی که با مبنا قرار دادن این موارد یک اشتباه استراتژیک رخ می‌دهد؛ در واقع سود خالص شرکت‌ها که در صورت کسر قرار می‌گیرد، رقم سود محقق‌شده ماه‌های اخیر است، در صورتی که دارایی‌هایی که در مخرج این کسر قرار می‌گیرند، به بهای تمام‌شده تاریخی، ثبت شده‌است و مخرج کسر به این دلیل که دارایی‌ها مورد تجدیدارزیابی قرار نگرفته‌است، کوچک‌تر از رقم واقعی گزارش می‌شود و در نتیجه نسبت بزرگ‌تر از مقدار واقعی گزارش می‌شود و همین موضوع موجبات مخابره اطلاعات نادرست از بطن صورت مالی بنگاه‌های بورسی را فراهم می‌کند و به نهادهای مختلف قانون‌گذار اجازه تدوین قوانینی را می‌دهد که مطابق با اطلاعات غیرواقعی به‌دست آمده‌است. در واقع صورت‌های مالی مبهم، ریسک ابهام را به شرکت اضافه می‌کند و این موضوع موجب افزایش بازده موردانتظار سرمایه‌گذاران می‌شود. به هر روی می‌توان این چنین استنباط کرد که تورم مزمن موجود در اقتصاد رنجور و نحیف ایران، صرف ریسک سرمایه‌گذاری در کشور را بالا برده است و این موضوع موجب‌شده تا بازدهی موردانتظار سرمایه‌گذاران از کلاس‌های مختلف دارایی افزایش یابد. مساله‌ای که در سال‌های اخیر حادث شده، این است که مدیران شرکت‌ها به سودهای حسابداری افتخار می‌کنند، در صورتی که اگر اقلام موجود در صورت‌های مالی و خاصه ترازنامه شرکت‌ها به‌روز شود، عملکرد واقعی مدیران در قالب سود حقیقی شرکت‌ها نمایش داده خواهد شد. در حال حاضر به دلیل اینکه دارایی‌های شرکت‌ها در ترازنامه به ارزش فعلی نیست، هزینه استهلاک کم‌تر درنظر گرفته می‌شود و در نتیجه سود اسمی شرکت‌ها بیش از سود واقعی نمایش داده می‌شود، بنابراین می‌توان گفت که قیمت دلار در بازار آزاد و تجدیدارزیابی شرکت‌ها، مهم‌ترین فاکتورهای تاثیرگذار بر روند بازار در سال آتی هستند.

مزایای توسعه ابزارهای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم

سیدعلی هاشمی، کارشناس بازار سرمایه گفت: بهترین ابزار برای سرمایه‌گذاری اشخاصی که دانش مالی و زمان کافی برای تحلیل و فعالیت در این بازار را ندارند، استفاده از ابزارهای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم است تا منابع سرمایه‌گذاران توسط متخصصان و حرفه‌ای‌های بازار، مدیریت شود. او ضمن تاکید بر مزایای توسعه ابزارهای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم بیان کرد: یکی از مهم‌ترین راهکارها برای حرفه‌ای‌ترشدن بازار سرمایه، توسعه ابزارهای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم است. اشخاصی باید به‌طور مستقیم در این بازار سرمایه‌گذاری کنند که علاوه‌بر برخورداری از دانش مالی، فرصت کافی برای تحلیل داشته باشند و ضمنا تیمی فعالیت کنند، بنابراین بهترین ابزار برای سرمایه‌گذاری اشخاصی که دانش مالی و زمان کافی برای تحلیل و فعالیت در این بازار را ندارند، استفاده از ابزارهای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم است تا منابع سرمایه‌گذاران توسط متخصصان و حرفه‌ای‌های بازار، مدیریت شود.

مزیت سرمایه‌گذاری غیرمستقیم

وی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری مستقیم برای مردم هیچ مزیتی نسبت به سرمایه‌گذاری غیرمستقیم ندارد، گفت: در سال‌های اخیر اقدامات خوبی از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار در راستای تنوع‌بخشی و توسعه کمی و کیفی ابزارهای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم صورت گرفته‌است. با توجه به وضعیت حضور مردم و نقدینگی موجود در بازار سرمایه، تعداد صندوق‌های سرمایه‌گذاری کافی است اما در مقایسه با بازار سرمایه کشورهای توسعه‌یافته، هنوز به لحاظ کمی، کیفی و تنوع‌بخشی در حوزه ابزارهای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم، جای کار بسیار است، بنابراین به موازات ورود نقدینگی سرمایه‌گذاران به سمت بازار سرمایه باید در راستای توسعه ابزارهای سرمایه‌گذاری غیرمستقیم هم گام برداشت.

فرهنگ‌سازی برای آشنایی با صندوق‌ها

هاشمی اظهار کرد: در حال حاضر، انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت، مختلط، سهامی، صندوق در صندوق، صندوق‌های بخشی و... در بازار سرمایه وجود دارد که مردم و سرمایه‌گذاران به‌طور غیرمستقیم می‌توانند از آنها بهره ببرند، اما به‌نظر می‌رسد سرمایه‌گذاران خرد آشنایی کافی با همین ابزارهای موجود در بازار سرمایه را هم ندارند و بهتر است در حال حاضر بیشتر در زمینه فرهنگ‌سازی و آموزش مردم برای آشنایی با انواع صندوق‌های موجود در این بازار تلاش شود. بسیاری از مردم هنوز هیچ شناختی از صندوق‌های اهرمی، صندوق‌های مختلط، صندوق‌های سهامی و... ندارند. معاون سرمایه‌گذاری مشاور سرمایه‌گذاری ترنج در خاتمه گفت: همچنین می‌توان در راستای توسعه صندوق‌های هج‌فاند که بر روی ابزارهای مشتقه کار کرده و در شرایط روندهای نزولی و صعودی منابع سرمایه‌گذاران را مدیریت می‌کنند، کار کرد.

همچنین محمد خبری‌زاد، کارشناس بازار سرمایه گفت: با طراحی و راه‌اندازی سامانه پنل بدهی روند اجرایی و مدت زمان تحقق تامین مالی از طریق بازار سرمایه شفاف و تسریع می‌شود. خبری‌زاد در رابطه با سامانه پنل بدهی، اظهار کرد: اکنون در حوزه تامین مالی یکی از مشکلاتی که شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و مشاوران پذیرش با آن مواجه هستند این است که وقتی به‌منظور فرآیند تامین مالی فرم‌ها و مدارک لازم را تهیه و در اختیار سازمان بورس و اوراق‌بهادار قرار می‌دهند، نسبت به بازه زمان تحقق این امر دیگر اطلاعی ندارند. وی افزود: با طراحی و راه‌اندازی سامانه پنل بدهی روند اجرایی و مدت زمان تحقق تامین مالی از طریق بازار سرمایه شفاف و تسریع می‌شود. این کارشناس بازار سرمایه در ادامه گفت: شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و مشاوران پذیرش می‌توانند از طریق سامانه پنل بدهی ضمن آگاهی از آخرین وضعیت روند تامین مالی، نسبت به نقص مدارک ارائه‌شده نیز آگاه شوند. خبری‌زاد در پایان گفت: راه‌اندازی سامانه پنل بدهی موجب رفع مشکلات شرکت‌های مشاور پذیرش از جمله «سبدگردان، تامین‌سرمایه، مشاور سرمایه‌گذاری و کارگزاری» می‌شود.

بازار سهام

(سهام+حق‌تقدم)

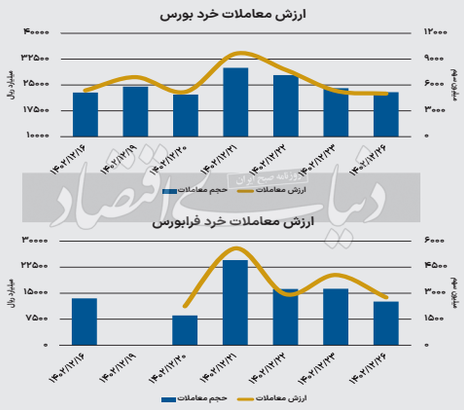

نبض شاخص

	متغیر	مقدار	تغییرات نسبت به یک روز قبل (درصد)	تغییرات نسبت به میانگین یک ماه قبل (درصد)	تغییرات نسبت به میانگین یک سال قبل (درصد)
بورس	حجم کل معاملات (میلیون سهم)	۵۱۵۹	-۸/۳۳	-۴/۳۷	-۳۰/۱۱
	ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)	۲۲۴۹۴	-۳/۴۵	-۵/۹۸	-۴۴/۸۹
	تعداد کل معاملات	۲۷۴۵۶۲	-۰/۴۰	-۲/۰۹	-۳۸/۲۹
فرابورس	حجم کل معاملات (میلیون سهم)	۲۵۱۹	-۲۲/۶۶	-۴/۳۱	-۳۶/۱۳
	ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)	۱۳۷۸۶	-۳۱/۹۴	-۱۱/۹۴	-۴۲/۱۵
	تعداد کل معاملات	۱۷۰۴۶۸	-۲/۴۵	-۴۳/۷۶	-۴۲/۳۷

متغیر	مقدار	تغییرات روزانه (درصد)	تغییرات نقطه‌ای ماهانه (درصد)	تغییرات نقطه‌ای سالانه (درصد)
شاخص کل بورس	۲۱۴۸۵۱۷	-۰/۰۷	۳/۳۷	۱۷/۹۹
شاخص کل (هم وزن)	۷۳۰۲۳۶	-۰/۲۵	۰/۳۶	۳۱/۷۷
شاخص قیمت (وزنی- ارزشی)	۴۴۷۸۰۸	-۰/۰۸	۳/۲۵	۸/۷۴
شاخص قیمت (هم وزن)	۴۱۰۶۵۵	-۰/۲۶	۰/۰۲	۲۵/۳۰
شاخص صنعت	۲۰۴۳۵۰۴	-۰/۰۹	۳/۵۱	۱۸/۳۳
شاخص بازار اول	۱۶۶۱۴۰۴	۰/۰۶	۶/۱۴	۱۸/۷۵
شاخص بازار دوم	۴۰۶۰۳۸۷	-۰/۲۴	۰/۲۳	۱۷/۲۰
شاخص آزاد شناور	۲۷۸۱۸۷۷	۰/۰۱	۴/۲۵	۱۷/۶۲
شاخص ۵۰ شرکت فعال‌تر	۸۴۱۰۴	-۰/۰۵	۴/۰۴	۱۷/۶۶
شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	۱۳۲۲۱۲	۰/۱۳	۵/۸۳	۲۰/۹۹
ارزش بازار بورس (میلیارد ریال)	۷۴۵۱۱۶۹۴	-۰/۰۹	۳/۲۵	۱۰/۸۷
شاخص کل فرابورس	۲۴۸۵۷	۰/۰۲	-۰/۰۵	۷/۶۸
ارزش بازار فرابورس (میلیارد ریال)	۱۳۹۳۷۷۵۷	۰/۰۱	۱/۶۶	۹/۵۶

بیشترین اثر بر شاخص کل (واحد)		بیشترین ارزش معاملات (میلیارد ریال)		بیشترین حجم معاملات (میلیون سهم)	
فملی	۵۱۶۸	وبانک	۱۰۴۶	شستا	۳۷۹
فولاد	-۱۵۸۶	خودرو	۸۸۶	وپارس	۲۹۶
میدکو	-۱۰۹۴	فملی	۸۰۰	خودرو	۲۸۵
شپنا	-۵۳۴	خساپا	۷۴۶	خساپا	۲۸۴
وبملت	-۴۹۰	خگستر	۷۲۴	وبملت	۲۵۲

*معاملات بورس و فرابورس با حذف معاملات بلوکی و اوراق مشارکت است.

سردمداران ورود و خروج حقیقی‌ها

صنایع بورسی با بیشترین ورود پول سرمایه‌گذاران خرد

صنعت	ارزش تغییر مالکیت (میلیارد تومان)
چند رشته‌ای صنعتی	۸/۸۴
مخابرات	۶/۱۸
بیمه و صندوق بازنشستگی	۴/۹۱
خرده فروشی	۳/۸۸
غذایی به جز قند	۱/۸۳
محصولات فلزی	۱/۵۴
محصولات چرمی	۰/۹۲
تامین آب، برق، گاز	۰/۷۲
ماشین‌آلات	۰/۶۱
سایر مالی	۰/۱۸
لاستیک و پلاستیک	۰/۱۵

صنایع بورسی با بیشترین خروج پول سرمایه‌گذاران خرد

صنعت	ارزش تغییر مالکیت (میلیارد تومان)
بانک‌ها	-۲۰/۵۳
خودرو و ساخت قطعات	-۱۸/۳۱
محصولات شیمیایی	-۱۳/۶۷
انبوه‌سازی	-۱۳/۴۳
فرآورده‌های نفتی	-۱۳/۲۳
کانه فلزی	-۹/۰۰
سرمایه‌گذاری‌ها	-۶/۶۴
کانی غیرفلزی	-۳/۹۸
قند و شکر	-۲/۴۱
حمل و نقل	-۲/۴۱
نهادهای مالی	-۲/۳۵
مواد دارویی	-۲/۱۱
اطلاعات و ارتباطات	-۱/۷۶
استخراج نفت و گاز	-۱/۷۱
رایانه	-۱/۶۳
زراعت	-۱/۲۳
سایر معادن	-۱/۱۵
وسایل ارتباطی	-۰/۵۰
دستگاه‌های برقی	-۰/۳۵
کاشی و سرامیک	-۰/۲۲
فنی و مهندسی	-۰/۱۷
زغال سنگ	-۰/۱۶

تصویر روزانه صنایع بورسی

متغیر	مقدار (واحد)	تغییرات نسبت به یک روز قبل (درصد)
محصولات فلزی	۲۶۷۷۱۶.۳۸	۰.۹۶
فلزات اساسی	۱۶۹۵۵۸۵.۱۶	۰.۵۰
خرده فروشی	۲۵۴۶.۰۲	۰.۳۷
لاستیک و پلاستیک	۴۸۵۱۰۴.۸۰	۰.۳۰
ماشین آلات	۳۶۹۲۲۹.۴۳	۰.۲۶
حمل و نقل	۶۳۲۸۵.۲۹	۰.۱۷
دستگاه های برقی	۶۳۴۵۲۷۹.۷۶	۰.۱۳
کاشی و سرامیک	۶۸۹۷۹.۲۵	۰.۱۲
زراعت	۳۴۰۳۴۱.۶۱	۰.۱۲
قند و شکر	۲۱۰۵۱۶.۲۹	۰.۰۸
رایانه	۸۰۶۰۱.۸۱	۰.۰۷
بیمه و بازنشسته	۱۰۷۵۰۷.۷۸	۰.۰۶
سرمایه گذاری ها	۲۷۶۹۷.۳۰	۰.۰۶
اطلاعات و ارتباطات	۷۸۸.۶۹	۰.۰۳
وسایل ارتباطی	۷۸۸.۶۹	۰.۰۳
چند رشته ای صنعتی	۲۹۸۷۰۶.۳۳	۰.۰۱
مواد دارویی	۱۸۷۷۵۳.۴۳	-۰.۰۱
محصولات کاغذی	۷۶۰۸۷.۰۱	-۰.۰۲
مالی	۱۸۸۹۵۳۴.۵۰	-۰.۰۳
غذایی بجز قند	۵۷۰۹۸.۱۴	-۰.۰۶
کانه فلزی	۵۰۶۳۷۱.۰۹	-۰.۰۶
بانک ها	۸۹۳۳.۷۸	-۰.۱۰
نهادهای مالی	۱۲۴۰.۹۲	-۰.۱۰
محصولات شیمیایی	۱۷۱۲۸۹.۰۹	-۰.۱۴
تامین آب، برق، گاز	۴۵۷۴.۵۵	-۰.۲۲
مخابرات	۵۹۸۶.۰۲	-۰.۳۰
سایرمالی	۱۵۴۰۶.۶۲	-۰.۳۵
منسوجات	۱۸۹۷۹.۷۶	-۰.۴۰
فرآورده نفتی	۱۰۰۳۷۳۱۳.۴۰	-۰.۵۶
کانی غیرفلزی	۶۴۴۰۰.۸۱	-۰.۶۷
سیمان	۲۵۰۷۸.۲۳	-۰.۸۲
استخراج نفت و گاز	۴۵۶۴.۵۷	-۰.۸۶
فنی مهندسی	۷۸۶۹.۱۶	-۰.۹۴
زغال سنگ	۶۰۸۰۴.۰۳	-۱.۰۷
انبوه سازی	۱۶۴۶۴.۵۷	-۱.۰۹
محصولات چوبی	۸۷۵۲۷۸.۹۱	-۱.۱۴
محصولات چرمی	۳۵۵۱۶.۹۴	-۱.۲۰
خودرو و ساخت قطعات	۳۲۹۱۷۲.۳۰	-۱.۳۵
انتشار و چاپ	۱۸۶۹۳۸۲.۷۹	-۱.۳۵
سایر معادن	۵۱۷۴۹۸.۰۵	-۵.۰۰

سیگنال خرید سهام‌های خرد بورس هند به سرمایه‌گذاران

سهام خرد، عامل جذب سرمایه‌گذاران به بازار سهام هند

رشد ادامه‌دار بورس هند

پس از ابراز نگرانی سازمان بورس هند درخصوص وجود حباب در بورس این کشور، سهام خرد این بازار با ریزش مواجه شدند. این اصلاح موجب فراهم شدن فرصت برای خرید سهام شرکت‌های ارزشی شده و سرمایه‌گذاران را مجدد مجذوب بازار سرمایه هند کرده است. شباهت عملکرد اقتصاد کل و بورس هند در سال‌های اخیر با دهه ۲۰۰۰ نشان از امیدهای بیشتر برای ادامه روند رو به رشد سهام خرد این بازار دارد. نزول ارزش سهام کوچک بورس هند طی یک ماه گذشته در دید بسیاری از سرمایه‌گذاران به عنوان موقعیت خرید فرض شده است. از آنجا که شرکت‌های کوچک‌تر ذی‌نفعان اصلی رشد اقتصادی ۸درصدی هند تلقی می‌شوند، سهام آنها پس از نزول از ۲۷ام فوریه که موجب افت ۱۰درصدی شاخص Nifty smallcap 250 (شاخص سهام خرد بورس هند) شد، مجددا به مدار صعود بازگشته‌اند.

محدثه علی‌زاده

این در حالی است که قانون‌گذاران بورسی هشدارهای زیادی درخصوص احتمال وجود حباب در بازار داده‌اند. شروع نزول این شاخص در روز ۲۷ام فوریه به این دلیل بود که سازمان بورس و اوراق بهادار هند دقیقا در همین تاریخ به صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک دستور داد تا اقداماتی برای محافظت از سرمایه‌گذاران دربرابر معاملات سوداگرانه در سهام‌های متوسط و کوچک انجام دهند.

اصلاحات متعدد در مسیر صعودی

نزول اخیر سهام خرد به دنبال عملکرد طولانی درخشان این سهام‌هاست. سهام خرد بورس هند توانستند از ابتدای مارس ۲۰۲۳ بیش از ۲۳۰ میلیارد دلار سرمایه جذب کنند.

با وجود اینکه حتی پس از ریزش این سهام همچنان قیمت بالایی دارند، خریداران با تحلیل سیر تاریخی آنها به این نتیجه رسیده‌اند که دوره‌های پرنوسانی مانند دوره کنونی در جریان صعود این سهام عادی است.

به گفته مایکل سل، رئیس بخش بازارهای نوظهور شرکت سرمایه‌گذاری Alquity، بی‌شک شرایط حاضر فرصت مناسبی برای خرید سهام شرکت‌های ارزشی با قیمت‌هایی جذاب است.

به گزارش بلومبرگ، شرایط بازار سهام و رشد اقتصادی کنونی هند شبیه دوران شکوفایی این کشور در اواسط دهه ۲۰۰۰ است. در آن دوران نیز رشد اقتصادی هند به‌طور میانگین بالاتر از ۸درصد بود و شاخص سهام‌های خرد بورس این کشور افزایشی ۱۲۰۰درصدی داشت؛ صعودی که شاهد چندین دوره اصلاحات کوتاه‌مدت بود. طی چندساله اخیر نیز اقتصاد هند رشد ثابت ۸درصدی را تجربه می‌کند و از شروع دوران صعودی بورس هند در مارس ۲۰۲۰ تاکنون، شاخص سهام‌های خرد دو اصلاح ۲۷ و ۱۴درصدی داشت. این شاخص پس از هر بار اصلاح نیز توانسته بازگشت درخشانی داشته باشد. این اصلاحات پیاپی و نوسانات ناشی از آنها توسط سرمایه‌گذاران کاملا پذیرفته شده‌اند و نه تنها موجب نگرانی آنها نمی‌شوند که به آنها اطمینان بیشتری درخصوص عملکرد صحیح بازار می‌دهند.

> رشد اقتصادی کنونی هند شبیه دوران شکوفایی این کشور در اواسط دهه ۲۰۰۰ است. در آن دوران نیز رشد اقتصادی هند به‌طور میانگین بالاتر از ۸درصد بود و شاخص سهام‌های خرد بورس این کشور افزایشی ۱۲۰۰درصدی داشت

سهام گران اما جذاب

نکته قابل توجه این است که این سهام با وجود اصلاح‌های متعدد همچنان گران هستند. درحالی که میانگین پنج‌ساله نسبت قیمت به درآمد آینده‌نگر سهام خرد حدود ۱۸ بوده، در حال حاضر این نسبت حدود ۲۱ است. این مساله موجب شده بسیاری از کارشناسان به سرمایه‌گذاران توصیه کنند که به جای خرید سهام خرد، به خرید سهام شرکت‌های بزرگ روی بیاورند. به گفته بانک آمریکا (the US bank)، به‌نظر می‌رسد سهام خرد در بالاترین سطح چندین‌ساله خود باشند و ترجیح این بانک همچنان ادامه خرید سهام شرکت‌های بزرگ خواهد بود. با این وجود، بسیاری از سرمایه‌گذاران همچنان معتقدند اصلاحات بازار فرصت بی‌نظیری برای سرمایه‌گذاری فراهم کرده است. برای مثال، اندریو استتسنکو، شریک و مدیر پورتفولیو صندوق Farley Capital، اعلام کرد این صندوق طی روزهای آینده خریدار خالص سهام شرکت‌های کوچک و متوسط بورس هند خواهد بود. به گفته او این صندوق تنها صندوق سرمایه‌گذاری خارجی نخواهد بود که به خرید خالص روی خواهد آورد و این سهام سرمایه زیادی را جذب خواهند کرد. بسیاری از سرمایه‌گذارانی که معتقدند بازار به صعود خود ادامه خواهد داد، معتقدند بازدهی جهشی شرکت‌های کوچک‌تر ناشی از رشد قوی سود این شرکت‌ها در سال‌ها اخیر است.

داده‌ها نیز نشان می‌دهند درآمد شرکت‌های شاخص NSE بورس هند از سال ۲۰۲۲ بیش از دو برابر شده و از جهش ۴۰درصدی این شاخص طی همین مدت زمان، پیشی گرفته است. با افزایش روند نزولی بازار سهام طی هفته گذشته، ورود سرمایه داخلی و خارجی به بورس هند نیز کاهش یافت.

در چهارشنبه گذشته و دقیقا زمانی که شاخص سهام کوچک و متوسط شدیدترین کاهش را در بیش از دو سال گذشته ثبت کردند، صندوق‌های محلی سرمایه‌ای ۱٫۱ میلیارد دلاری به بازار تزریق کردند.

مدیرعامل شرکت سپرده گذاری مرکزی اعلام کرد

پرداخت سود سهام عدالت

سنا: مدیرعامل شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه از پرداخت سود به بیش از ۴۳ میلیون سهامدار سهام عدالت خبر داد. محمد باغستانی با بیان اینکه فرآیند مرحله دوم واریز سود سهام عدالت به اتمام رسیده است، گفت: در این مرحله به حساب ۴۳ میلیون و ۸۲۵ هزار و ۲۱۰ سهامدار سود واریز شد. وی اظهار کرد: شماره شبای نامعتبر، حساب بانکی مسدود، راکد، مشترک (دوامضا)، ارزی و بلندمدت مهم‌ترین دلایلی است که تاکنون سود به حساب این گروه از سهامداران سهام عدالت واریز نشده است. باغستانی با بیان اینکه سهامداران نگران دریافت سود سهام عدالت خود نباشند، تصریح کرد: افرادی که سود خود را دریافت نکرده‌اند، می‌توانند با مراجعه به سامانه جامع اطلاعات مشتریان (سجام) به آدرس Sejam.ir، اطلاعات خود را به‌روزرسانی کنند تا شرکت سپرده گذاری مرکزی در مرحله بعدی سود این افراد را به حسابشان واریز کند. مدیرعامل سمات درباره واریز سود به وراث متوفیان سهام عدالت گفت: در صورتی که وراث با مراجعه به شعب شرکت‌های کارگزاری یا بانک‌های منتخب، مدارک خود را در سامانه میراث ثبت کنند، می‌توانند سود سال‌های گذشته را دریافت کنند. وی با بیان اینکه وراث متوفیان سهام عدالت تاکنون ۳۶۰ هزار پرونده در سامانه میراث تشکیل داده‌اند، افزود: تعدادی از وراث هنوز در سامانه سجام ثبت‌نام نکرده‌اند و باید هر چه سریع‌تر در این سامانه ثبت‌نام کنند تا شرایط برای واریز سود این افراد مهیا شود. باغستانی در خصوص زمان واریز مرحله بعدی سود سهام عدالت بیان کرد: سازمان بورس و شرکت سپرده گذاری مرکزی مکاتبات و مذاکرات لازم را برای دریافت کل سود از شرکت‌های سرمایه‌پذیر انجام خواهند داد که امیدوارم بتوانیم در نخستین فرصت سود این گروه از سهامداران را دریافت و به حساب آنها واریز کنیم.

فصل رشد سهام؟

دنیای‌اقتصاد: بورس تهران در نخستین روز هفته جاری نسبت به کاهش نرخ دلار واکنش منفی نشان داد. با کاهش ۰٫۰۷ درصدی شاخص، شروع سردی در بازار سهام آخرین هفته ۱۴۰۲ رقم خورد.

اهمیت این عکس‌العمل به‌ویژه از این جهت است که سطح ۲ میلیون و ۱۵۵ هزار واحدی شاخص کل به زعم بسیاری از تحلیلگران سطح مهمی تلقی می‌شد که عقبگرد از آن می‌تواند حتی منجر به تشدید افت قیمت‌های سهام شود. اما با توجه به اینکه مدت زمان زیادی تا سوت پایان معاملات بورسی در سال جاری باقی نمانده است، به نظر می‌رسد تالار شیشه‌ای در محدوده کنونی کار خود را پایان دهد. در محافل کارشناسی بورسی این گزاره بارها مطرح شده است که وضعیت نوسانات قیمت دلار اثرات چشمگیری بر روند معاملات سهام دارد. در روزهای اخیر نیز اکثر کارشناسان بازار بر یک موضوع مشترک اتفاق نظر داشتند، اینکه اگر قرار باشد اتفاق مثبتی در بازار رخ دهد این اتفاق احتمالا در فروردین سال جدید خواهد داد. این موضوع به طور مشخص به عقبگرد قیمت دلار از سطوح مهم باز می‌گردد که همه بازارها را به صورت جدی وادار به تکاپو کرد. بنابراین به نظر نمی‌رسد در روزهای باقی‌مانده شاهد بازگشت رونق به بورس باشیم.

همان‌طور که بارها عنوان شده است علاوه بر سیاستگذاری‌های اقتصادی، محرک اصلی رونق و رکود بازار در یک سال گذشته نوسان قیمت‌های ارز در بازار آزاد بوده است. نمونه بارز واکنش بورس به تحولات ارزی را می‌توان در نیمه نخست سال ملاحظه کرد، جایی که دلار در راستای کنترل انتظارات تورمی، وارد فاز فرسایشی شد. این در حالی است که در سال قبل، هرچند با تاخیر، بازار سهام به دنبال جهش‌های بی‌پروای ارزش ارز، رونق قابل ملاحظه‌ای را تجربه کرد؛ اما در سال ۱۴۰۲ همگام با کاهش تب‌وتاب ارز آزاد، بازار سهام نیز در شرایط منفی قرار گرفت.

بررسی رفتار شاخص حاکی از این است که بازار سهام به‌شدت تحولات ارزی را دنبال می‌کند و شدت انعکاس تحولات ارزی در روند شاخص به‌وضوح قابل رویت است. در هفته دوم اسفند نیز که بازار نشانه‌های افزایشی را مخابره کرد، در بازار آزاد نرخ دلار با تب بالا معامله می‌شد. البته ذکر این نکته نیز حائز اهمیت است که به دلیل رخنه بانک مرکزی در بازار ارز، انتظار تجربه سقف‌های هیجانی در بازار ارز به احتمال زیاد در کوتاه‌مدت منتفی خواهد بود. این موضوع را در روزهای اخیر نیز مشاهده کردیم، به این صورت که خبری از موج‌های افزایشی در بازار ارز نبود. با این وجود، همین تعدیل‌های محدود نرخ ارز می‌تواند فرصت مناسبی را برای صادرکنندگان بورسی فراهم کند تا از رهگذر تعدیل نرخ تسعیر ارز، آثار نوسانات قیمت‌های جهانی را خنثی کنند؛ اتفاقی که به طور طبیعی بر چشم‌انداز سودآوری شرکت‌ها و قیمت سهام آنها تاثیر مطلوبی بر جای می‌گذارد. بورس معمولا در فروردین‌ماه عادت به تجربه رشد قیمت‌ها دارد. این موضوع با توجه به از تب‌وتاب افتادن احتمالی نرخ دلار در ایام نوروز، تا حدودی می‌تواند بر فضای کلی بورس تاثیرگذار باشد و شرایطی را به وجود آورد که حرکت کور نقدینگی در سودای کسب سود حداکثری به سمت سهام را شاهد باشیم.

تقابل بازار با نرخ بهره

دنیای‌اقتصاد: روز شنبه نخستین روز منفی بازار در هفته جاری معاملاتی در حالی به ثبت رسید که دو شاخص اصلی بازار کاهش ارتفاع محدودی را تجربه کردند و شاخص کل فرابورس با کم‌رمقی سبزپوش شد. در این بین نماگر اصلی تالار شیشه‌ای که در ماه‌های گذشته عملکرد خوشایندی را به نمایش نگذاشته همچنان در کانال ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار واحدی نوسان دارد. روز گذشته شاخص کل بورس با کاهش ارتفاع ۰٫۰۷ درصدی روبه‌رو بود و در پایان ساعت معاملاتی روز شنبه در سطح ۲ میلیون و ۱۴۸ هزار واحدی قرار گرفت و سطح حمایتی ۲ میلیون و ۱۵۰ هزار واحدی را نصف‌ونیمه از دست داد. افت یک‌هزار و ۵۰۰ واحدی شاخص کل در حالی به وقوع پیوست که نماگر هموزن که شاخصی برای ارزیابی همه‌جانبه حال‌وروز نمادهای مختلف بازار سهام است، با نزول ۰٫۲۵ درصدی در سطح ۷۳۰ هزار و ۲۱۵ واحدی قرار گرفت. در این بین شاخص کل فرابورس نیز که معیار مناسبی برای بررسی وضعیت سهام مختلف فرابورسی است، حدود ۰٫۰۲ درصد سبزپوش شد و در سطح ۲۴ هزار و ۸۵۹ واحدی کار خود را به اتمام رساند. در این میان سه نماد «فملی»، «فولاد» و «میدکو» بیشترین تاثیر را بر شاخص کل بورس تهران و نمادهای «وسپهر»، «بپاس» و «فصبا» بیشترین تاثیر را بر شاخص کل فرابورس داشتند. همچنین «خودرو»، «شپنا» و «خگستر» سه نماد پرتراکنش روز گذشته بازار بودند.

روز شنبه نرخ سود اوراق اخزا به بالای ۳۴ درصد رسید. افزایش نرخ بهره برای چندمین بار متوالی است که در ماه جاری اتفاق افتاده است. با توجه به اینکه چند روزی تا پایان سال جاری نمانده، بازار سرمایه سال معاملاتی پرفراز و نشیبی را سپری کرده است. نرخ بهره که متغیر تاثیرگذاری برای بازار بوده، در دوازدهمین ماه سال نیز بازار را دستخوش تلاطمات زیادی کرده است. به طور معمول نرخ سود اوراق خزانه اسلامی (اخزا) که کمترین میزان ریسک میان سایر اوراق و بازارها دارد بین ۲۱ تا ۲۳ درصد در نظر گرفته می‌شود. حال با توجه به افزایش نرخ این اوراق به حدود ۳۴ درصد رشد بازار سرمایه می‌تواند در ماه‌های پیش رو را با چالش مواجه کند. بنابراین تا زمانی که بازارهای کم‌ریسکی مانند بازار اوراق جذابیت بالایی دارند نمی‌توان رشدهای مطلوبی را از بازارهای پرریسک انتظار داشت.

مدیرعامل گروه مالی شهر مطرح کرد

نقش تامین مالی بنگاه‌های تولیدی

سنا: مدیرعامل گروه مالی شهر گفت: با تسهیل مجوزدهی به سکوهای تامین مالی و سهولت مشارکت صندوق‌ها با رعایت مدیریت ریسک می‌توانیم اقدام قابل توجهی در زمینه تامین مالی از طریق کرادفاندینگ‌ها انجام دهیم. علی بیگ‌زاده در خصوص ماهیت تامین مالی بنگاه‌ها از طریق کرادفاندینگ‌ها اظهار کرد: کرادفاندینگ‌ها شکلی از تامین مالی هستند که به صورت مستقیم افراد جامعه درگیر تامین مالی یک پروژه می‌شوند. وی درباره کارآیی کرادفاندینگ‌ها، افزود: کرادفاندینگ‌ها بیشتر برای شرکت‌های دانش‌بنیان، SME، طراح‌های هنری، سریال‌ها و... قابلیت دارند، الزام اجرای این نوع تامین مالی رعایت چارچوب مشارکت در مزایای سهام است، همچنین قالب آن نیز باید مشخص باشد. مدیرعامل گروه مالی شهر تصریح کرد: مشارکت در کرادفاندینگ‌ها می‌تواند در حوزه‌هایی همچون سهم، سودآوری، خیریه و... باشد. بیگ‌زاده در مورد استقبال سرمایه‌گذاران از تامین مالی به واسطه کرادفاندینگ‌ها، تصریح کرد: متولی تامین مالی از طریق کرادفاندینگ‌ها فرابورس بوده و به همین دلیل کمیته‌ای در این حوزه شکل گرفته و سکوهای بسیاری درگیر آن هستند. اکنون به سبب سودپرداختی قابل توجه استقبال خوبی از سمت سرمایه‌گذاران و شرکت‌های متقاضی مشارکت در تامین مالی در این بخش صورت گرفته است.

وی تصریح کرد: تامین مالی در ایران اغلب در قالب مشارکت در سود است، یعنی شرکت‌های SME، دانش‌بنیان و... در خصوص سودآوری طرح یا کالای تولیدی، اطلاعات مربوط به سودآوری آن را منتشر می‌کنند و سرمایه‌گذاران براساس اطلاعات اقدام به سرمایه‌گذاری می‌کنند. مدیرعامل گروه مالی شهر در پایان گفت: سازمان بورس و اوراق بهادار با تسهیل مجوزدهی به سکوهای تامین مالی، ارائه مجوز به طرح‌ها و سهولت مشارکت صندوق‌ها با رعایت مدیریت ریسک می‌تواند اقدام شایانی در بحث تامین مالی از طریق کرادفاندینگ‌ها انجام دهد.

۲۰ نماد با بیشترین ورود پول روزانه سرمایه گذاران خرد

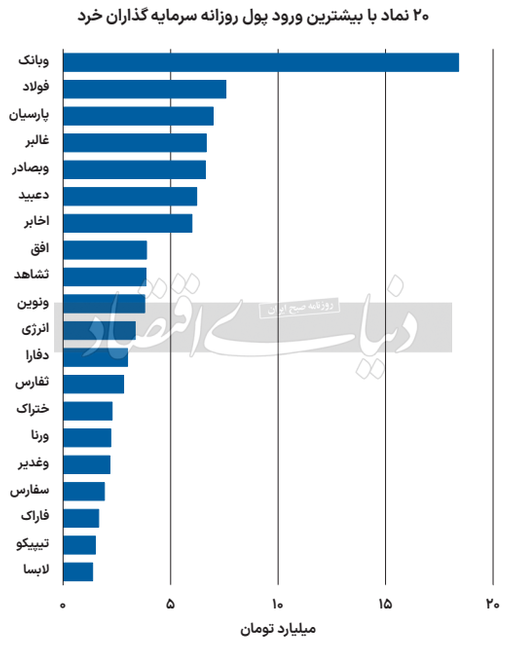

۲۰ نماد با بیشترین خروج پول روزانه سرمایه گذاران خرد

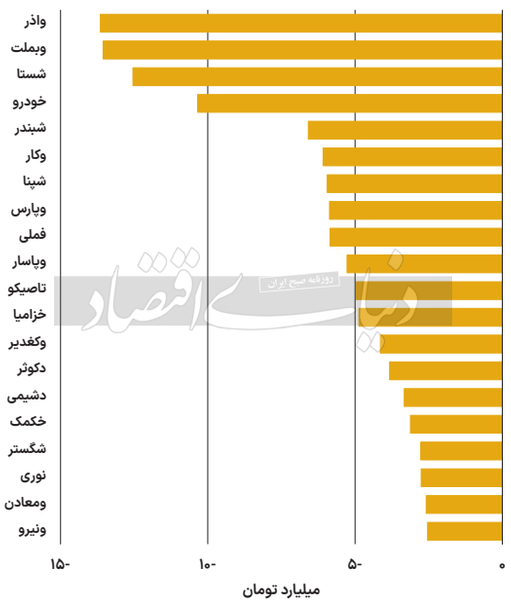

وضعیت نمادهای بورس و فرابورس تهران

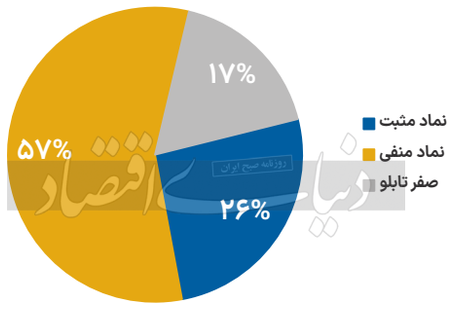

چینش ETF بر اساس بیشترین تغییر مالکیت

صندوق	ارزش معاملات (میلیارد تومان)	ارزش خرید (درصد)		ارزش فروش (درصد)		تغییر مالکیت (میلیارد تومان)
		حقیقی	حقوقی	حقیقی	حقوقی	
فیروزا	۳۹۲.۲۶	۴۳.۳۷	۵۶.۶۳	۲۳.۳۷	۷۶.۶۲	۷۸.۴۴
افران	۷۴۳.۳۸	۵۱.۲۴	۴۸.۷۶	۴۳.۳۶	۵۶.۶۴	۵۸.۵۸
اوند	۱۵۴.۵۰	۶۵.۹۵	۳۴.۰۴	۴۱.۳۰	۵۸.۷۰	۳۸.۰۹
کیان	۱۸۰.۸۶	۴۷.۶۷	۵۲.۳۲	۳۳.۴۶	۶۶.۵۴	۲۵.۷۱
اهرم	۳۰۰.۷۱	۸۲.۵۵	۱۷.۴۷	۷۴.۸۴	۲۵.۱۸	۲۳.۲۰
عیار	۱۲۲.۸۲	۸۰.۶۹	۱۹.۳۲	۶۳.۶۳	۳۶.۳۷	۲۰.۹۵
لبخند	۲۹۸.۴۹	۳۴.۶۱	۶۵.۳۹	۲۸.۹۸	۷۱.۰۱	۱۶.۷۹
رایکا	۲۴.۳۸	۷۰.۸۵	۲۹.۱۵	۸.۶۵	۹۱.۳۵	۱۵.۱۷
یاقوت	۵۱۸.۳۸	۳۴.۰۱	۶۵.۹۹	۳۱.۳۶	۶۸.۶۳	۱۳.۷۲
توان	۶۳.۱۴	۴۵.۵۸	۵۴.۴۲	۲۴.۰۵	۷۵.۹۵	۱۳.۵۹
دارا یکم	۱۰۷.۳۶	۸۶.۰۱	۱۳.۹۹	۷۳.۸۲	۲۶.۱۸	۱۳.۰۸
تداوم	۳۶.۱۵	۳۳.۳۹	۶۶.۶۱	۱.۴۱	۹۸.۵۹	۱۱.۵۶
سام	۴۷.۱۲	۲۸.۸۱	۷۱.۱۹	۷.۶۲	۹۲.۳۷	۹.۹۸
ناب	۴۳.۳۶	۲۹.۶۰	۷۰.۴۰	۱۰.۰۱	۸۹.۹۹	۸.۵۰
گنج	۲۳.۶۳	۷۱.۴۸	۲۸.۵۲	۴۲.۶۰	۵۷.۴۰	۶.۸۲
ماهور	۳۰.۲۴	۵۷.۹۱	۴۲.۰۸	۳۵.۷۶	۶۴.۲۴	۶.۷۰
پایا	۸۰.۷۰	۱۰.۰۹	۸۹.۹۰	۲.۰۹	۹۷.۹۱	۶.۴۶
دامون	۱۸.۸۶	۳۵.۴۷	۶۴.۵۳	۱.۴۸	۹۸.۵۲	۶.۴۱
همای	۱۵۴.۶۲	۷۵.۵۹	۲۴.۴۰	۷۱.۶۷	۲۸.۳۲	۶.۰۶
جواهر	۱۲.۳۵	۸۳.۵۵	۱۶.۴۵	۳۵.۵۲	۶۴.۴۸	۵.۹۳
الا	۷۵.۹۹	۲۰.۰۴	۷۹.۹۶	۱۳.۸۱	۸۶.۱۹	۴.۷۳
خاتم	۸.۹۴	۶۸.۹۵	۳۱.۰۵	۱۶.۳۸	۸۳.۶۲	۴.۷۰
مثقال	۸۲.۷۹	۳۷.۱۰	۶۲.۹۰	۳۱.۸۱	۶۸.۱۹	۴.۳۸
اساس	۷.۵۵	۹۰.۷۳	۹.۲۷	۴۷.۶۸	۵۲.۳۲	۳.۲۵
مانی	۴۴.۴۴	۴۰.۱۰	۵۹.۹۰	۳۳.۰۱	۶۶.۹۹	۳.۱۵
کارین	۹.۸۲	۶۳.۷۹	۳۶.۲۱	۴۳.۰۳	۵۶.۹۸	۲.۰۴
ثهام	۳.۸۴	۹۹.۹۸	۰.۰۰	۵۱.۳۷	۴۸.۶۱	۱.۸۷
التون	۱۶.۲۹	۹۵.۳۹	۴.۶۱	۸۴.۲۵	۱۵.۷۶	۱.۸۲
نهال	۹.۰۰	۹۶.۲۸	۳.۷۲	۷۸.۹۸	۲۱.۰۲	۱.۵۶
کاریس	۹.۶۹	۳۸.۹۲	۶۱.۰۸	۲۵.۱۶	۷۴.۸۴	۱.۳۳
پتروآگاه	۱۷.۱۵	۹۹.۱۷	۰.۸۳	۹۲.۸۲	۷.۱۸	۱.۰۹
بهین رو	۴.۲۰	۸۴.۷۹	۱۵.۱۶	۵۹.۵۲	۴۰.۴۳	۱.۰۶
یارا	۶.۶۹	۶۱.۸۰	۳۸.۱۹	۴۷.۷۴	۵۲.۲۶	۰.۹۴
هم وزن	۵.۴۰	۵۱.۸۰	۴۸.۲۰	۳۴.۸۹	۶۵.۱۱	۰.۹۱
افاق	۹.۲۳	۲۲.۰۷	۷۷.۹۳	۱۳.۳۴	۸۶.۶۷	۰.۸۱
فاخر	۵۸.۶۲	۲.۶۹	۹۷.۳۱	۱.۳۵	۹۸.۶۵	۰.۷۸
نفیس	۲.۷۱	۶۳.۰۹	۳۶.۹۱	۳۵.۱۲	۶۴.۸۸	۰.۷۶
خودران	۳۲.۱۶	۸۷.۰۹	۱۲.۹۰	۸۵.۰۴	۱۴.۹۵	۰.۶۶
اگاس	۲۷.۶۲	۹۳.۶۸	۶.۳۲	۹۱.۶۱	۸.۳۹	۰.۵۷
نیلی	۳.۵۹	۱۷.۶۲	۸۲.۳۸	۱.۷۳	۹۸.۲۷	۰.۵۷
کاردان	۰.۹۱	۹۳.۹۴	۶.۰۷	۵۰.۷۴	۴۹.۲۷	۰.۳۹
سپیدما	۸۴.۹۳	۶.۱۸	۹۳.۸۲	۵.۸۱	۹۴.۱۹	۰.۳۱
ساحل	۱.۱۱	۶۸.۶۲	۳۱.۳۹	۴۱.۰۵	۵۸.۹۵	۰.۳۱
کهربا	۶۰.۴۸	۵۷.۵۰	۴۲.۵۰	۵۷.۰۳	۴۲.۹۷	۰.۲۹
ثابت اکسیژن	۲.۰۵	۷۲.۰۳	۲۷.۹۷	۵۸.۹۲	۴۱.۰۹	۰.۲۷
برلیان	۰.۴۴	۶۶.۶۳	۳۳.۳۶	۱۹.۰۵	۸۰.۹۵	۰.۲۱
متال	۰.۹۶	۳۹.۳۵	۶۰.۶۴	۱۹.۹۴	۸۰.۰۴	۰.۱۹
ترمه	۰.۲۶	۹۹.۷۱	۰.۳۱	۳۷.۸۸	۶۲.۱۴	۰.۱۶
اسام	۰.۲۱	۹۵.۷۶	۴.۲۴	۲۶.۱۷	۷۳.۸۴	۰.۱۴
صدف	۰.۸۱	۸۶.۸۱	۱۳.۱۵	۶۹.۶۹	۳۰.۲۸	۰.۱۴
استیل	۱.۶۶	۹۳.۲۷	۶.۶۹	۸۵.۵۴	۱۴.۴۳	۰.۱۳
دانیک	۰.۱۶	۹۵.۱۸	۴.۸۲	۳۳.۶۹	۶۶.۳۱	۰.۱۰
گوهر	۱۲.۵۹	۱۰۰.۰۰	۰.۰۰	۹۹.۳۴	۰.۶۶	۰.۰۸
صنم	۰.۲۳	۸۸.۳۴	۱۱.۶۵	۵۹.۳۴	۴۰.۶۶	۰.۰۷
ثمین	۱.۸۵	۹۵.۸۷	۴.۱۳	۹۲.۵۵	۷.۴۶	۰.۰۶
دریا	۰.۰۸	۷۹.۶۸	۲۰.۲۹	۲۰.۶۰	۷۹.۳۸	۰.۰۵
اتواگاه	۴۹.۵۸	۹۷.۸۸	۲.۰۸	۹۷.۹۷	۱.۹۹	-۰.۰۵
عقیق	۰.۱۰	۸.۸۹	۹۱.۱۰	۵۸.۲۸	۴۱.۷۱	-۰.۰۵
نارین	۱۲.۰۵	۰.۰۰	۱۰۰.۰۰	۰.۴۹	۹۹.۵۲	-۰.۰۶
طلوع	۶.۱۸	۴.۱۹	۹۵.۸۱	۵.۱۶	۹۴.۸۴	-۰.۰۶
جاودان	۰.۰۷	۰.۰۰	۱۰۰.۰۰	۱۰۰.۰۰	۰.۰۰	-۰.۰۷
فلزفارابی	۷.۱۶	۴.۴۲	۹۵.۵۹	۵.۴۷	۹۴.۵۴	-۰.۰۸
افرین	۰.۰۹	۱۱.۶۸	۸۸.۳۵	۱۰۰.۰۳	۰.۰۰	-۰.۰۸
درین	۷۰.۲۶	۰.۰۲	۹۹.۹۸	۰.۱۵	۹۹.۸۵	-۰.۰۹
نشان	۱.۱۱	۴۴.۸۹	۵۵.۱۱	۵۵.۱۱	۴۴.۸۹	-۰.۱۱
اوصتا	۱۲۵.۷۶	۱.۷۶	۹۸.۲۴	۱.۸۹	۹۸.۱۱	-۰.۱۶
سحرخیز	۲.۱۱	۹۲.۰۴	۷.۹۶	۱۰۰.۰۰	۰.۰۰	-۰.۱۷
ارزش مسکن	۱.۳۲	۸۶.۲۹	۱۳.۷۱	۱۰۰.۰۰	۰.۰۰	-۰.۱۸
رماس	۰.۵۶	۲۰.۰۴	۷۹.۹۶	۵۲.۸۴	۴۷.۱۶	-۰.۱۸
بازده	۰.۲۵	۲۳.۰۷	۷۶.۹۳	۹۷.۹۳	۲.۰۷	-۰.۱۸
پیروز	۰.۹۸	۴۲.۰۲	۵۷.۹۸	۶۱.۲۵	۳۸.۷۶	-۰.۱۹
مدیر	۰.۲۳	۱۴.۴۰	۸۵.۶۰	۱۰۰.۰۰	۰.۰۰	-۰.۲۰
ارام	۲.۳۱	۳۷.۶۹	۶۲.۳۲	۴۷.۴۶	۵۲.۵۴	-۰.۲۳
داریوش	۰.۶۴	۴۱.۱۲	۵۸.۸۸	۸۰.۴۰	۱۹.۶۰	-۰.۲۵
فیروزه	۱.۹۴	۱۱.۷۹	۸۸.۲۲	۲۸.۱۴	۷۱.۸۶	-۰.۳۲
موج	۲۸.۳۸	۹۱.۹۹	۸.۰۱	۹۳.۱۳	۶.۸۶	-۰.۳۲
دیبا	۰.۵۰	۲۴.۷۷	۷۵.۲۳	۹۵.۵۵	۴.۴۵	-۰.۳۶
انار	۲.۶۳	۱۱.۲۸	۸۸.۷۴	۲۶.۰۸	۷۳.۹۳	-۰.۳۹
سمان	۰.۴۵	۱۳.۷۷	۸۶.۲۲	۹۹.۹۹	۰.۰۰	-۰.۳۹
بمان	۵.۵۹	۱۶.۷۲	۸۳.۲۸	۲۳.۹۵	۷۶.۰۵	-۰.۴۰
سرو	۷.۷۷	۵۱.۵۶	۴۸.۴۴	۵۶.۸۸	۴۳.۱۲	-۰.۴۱
زر	۵.۱۸	۹۲.۰۰	۸.۰۰	۱۰۰.۰۰	۰.۰۰	-۰.۴۱
رشد	۲.۵۷	۱۳.۷۷	۸۶.۲۳	۳۰.۰۳	۶۹.۹۷	-۰.۴۲
امین شهر	۰.۶۴	۳۲.۶۳	۶۷.۳۷	۱۰۰.۰۰	۰.۰۰	-۰.۴۳
شتاب	۷۷.۷۰	۹۸.۶۶	۱.۲۹	۹۹.۲۳	۰.۷۲	-۰.۴۴
زرفام	۲.۹۰	۸۰.۹۱	۱۹.۰۹	۹۶.۳۵	۳.۶۴	-۰.۴۵
ضمان	۰.۵۸	۴.۹۷	۹۵.۰۳	۱۰۰.۰۰	۰.۰۰	-۰.۵۵
اسامید	۰.۸۷	۳۳.۳۵	۶۶.۶۵	۱۰۰.۰۰	۰.۰۰	-۰.۵۸
دارا	۳.۲۰	۲۸.۴۳	۷۱.۵۷	۵۳.۵۲	۴۶.۴۸	-۰.۸۰
زیتون	۵.۵۵	۵۰.۷۲	۴۹.۳۰	۶۷.۱۸	۳۲.۸۳	-۰.۹۱
گنجینه	۳۲.۰۱	۳.۲۴	۹۶.۷۶	۶.۴۲	۹۳.۵۷	-۱.۰۲
تمشک	۳.۳۹	۵۱.۰۲	۴۸.۹۶	۸۴.۸۶	۱۵.۱۲	-۱.۱۵
درسا	۱.۳۲	۰.۱۶	۹۹.۸۳	۹۷.۹۱	۲.۰۸	-۱.۲۹
سخند	۱.۴۶	۹.۵۴	۹۰.۴۶	۱۰۰.۰۰	۰.۰۰	-۱.۳۲
سلام	۲.۶۱	۴۱.۵۳	۵۸.۴۶	۹۶.۲۴	۳.۷۵	-۱.۴۳
کاج	۱۵.۹۸	۲۰.۱۹	۷۹.۸۱	۳۰.۱۷	۶۹.۸۳	-۱.۵۹
سپر	۳۲۶.۹۱	۸.۴۹	۹۱.۵۱	۸.۹۸	۹۱.۰۲	-۱.۶۰
اکام	۲.۳۱	۲۱.۸۰	۷۸.۲۰	۹۳.۰۴	۶.۹۶	-۱.۶۴
ارزش	۲.۹۸	۹.۸۲	۹۰.۱۸	۹۵.۰۹	۴.۹۱	-۲.۰۴
امین یکم	۱۱.۹۱	۵۶.۱۳	۴۳.۸۷	۷۹.۴۶	۲۰.۵۳	-۲.۷۸
نخل	۳۳.۰۷	۲.۱۳	۹۷.۸۸	۱۰.۹۸	۸۹.۰۲	-۲.۹۳
سپاند	۵.۱۲	۳۰.۴۹	۶۹.۵۱	۹۵.۹۴	۴.۰۶	-۳.۳۵
توسکا	۱۳۱.۳۵	۱.۹۹	۹۸.۰۱	۵.۰۰	۹۵.۰۰	-۳.۹۵
ثبات	۳۷۶.۹۸	۵.۹۱	۹۴.۰۹	۷.۰۵	۹۲.۹۵	-۴.۳۱
پالایش	۴۷.۶۱	۸۲.۵۹	۱۷.۴۱	۹۲.۸۴	۷.۱۶	-۴.۸۸
اکسیژن	۵.۰۷	۰.۲۴	۹۹.۷۵	۹۶.۵۹	۳.۴۰	-۴.۸۹
خورشید	۳۱.۶۷	۲۹.۰۷	۷۰.۹۲	۴۵.۸۷	۵۴.۱۳	-۵.۳۲
جهش	۱۷.۸۶	۵۱.۶۲	۴۸.۳۶	۸۴.۳۶	۱۵.۶۲	-۵.۸۵
کامیاب	۱۷.۵۶	۳۲.۸۳	۶۷.۱۷	۷۱.۱۴	۲۸.۸۶	-۶.۷۳
اعتبار	۲۶.۵۵	۲۳.۴۱	۷۶.۵۹	۴۹.۷۶	۵۰.۲۴	-۷.۰۰
فارما کیان	۱۱.۹۲	۱۱.۶۷	۸۸.۳۴	۷۲.۸۶	۲۷.۱۴	-۷.۳۰
پارند	۱۲۴.۴۱	۱۰.۶۷	۸۹.۳۳	۱۶.۶۳	۸۳.۳۷	-۷.۴۲
رابین	۵۷.۴۱	۱۹.۹۴	۸۰.۰۶	۳۵.۴۲	۶۴.۵۷	-۸.۸۹
تصمیم	۵۷.۱۴	۶.۳۷	۹۳.۶۳	۲۳.۲۳	۷۶.۷۷	-۹.۶۴
طلا	۱۱۲.۶۹	۶۹.۸۹	۳۰.۱۱	۷۸.۶۹	۲۱.۳۱	-۹.۹۱
اکورد	۸۲.۷۰	۲۱.۴۸	۷۸.۵۲	۳۴.۳۴	۶۵.۶۶	-۱۰.۶۳
صایند	۱۶۴.۴۹	۴۸.۶۴	۵۱.۳۶	۵۵.۷۰	۴۴.۳۰	-۱۱.۶۱
پاداش	۳۹۱.۲۸	۹.۱۸	۹۰.۸۲	۱۲.۱۹	۸۷.۸۱	-۱۱.۸۰
داریک	۱۰۰.۰۵	۲۵.۳۲	۷۴.۶۸	۴۲.۰۰	۵۸.۰۰	-۱۶.۶۹
فردا	۳۱.۰۴	۱۱.۰۳	۸۸.۹۷	۷۷.۲۳	۲۲.۷۶	-۲۰.۵۵
اونیکس	۲۱۶.۸۷	۷.۶۷	۹۲.۳۳	۱۹.۵۱	۸۰.۴۹	-۲۵.۶۹
اعتماد	۳۰۳.۴۴	۲۴.۷۳	۷۵.۲۷	۳۳.۳۵	۶۶.۶۵	-۲۶.۱۷
هامرز	۹۸.۱۶	۲.۶۵	۹۷.۳۴	۲۹.۶۲	۷۰.۳۸	-۲۶.۴۷
کمند	۱۷۷.۱۳	۵۱.۱۶	۴۸.۸۳	۶۹.۳۳	۳۰.۶۷	-۳۲.۱۸
کارا	۵۹۷.۹۰	۱۴.۲۳	۸۵.۷۶	۳۴.۰۸	۶۵.۹۲	-۱۱۸.۶۴

صنعت سخت‌افزار و تجهیزات، برترین صنعت بورسی به لحاظ بازدهی قیمتی شد

صنایع برنده بورس ۱۴۰۲

صنایع بورسی در سال جاری، روزهای پراسترسی را پشت سر گذاشتند، به طوری که به دلیل تصمیمات ناگهانی دولت نتوانستند از دلار پیشی بگیرند. عدم‌رشد صنایع بزرگ به دلیل سرکوب نرخ دلار و فروش آنها و همچنین دخالت در قیمت گذاری خوراک صنایع بزرگ سبب شد تا شاخص کل نیز روزهای رکودی را تجربه کند. صنعت سخت‌افزار و تجهیزات با رشد ۹۵درصدی، برترین صنعت سال معرفی شد. با وجود آنکه دو روز پایانی سال در آمارهای این گزارش لحاظ نشده است، به نظر می‌رسد بازدهی صنایع ریالی از دلاری پیشی گرفته و صنایعی نظیر سیمان، لاستیک و پلاستیک و انبوه‌سازی و مستغلات روزهای سبزی را تجربه کردند. این درحالی است که طی سال گذشته نیز صنعت سیمان و برخی از صنایع ریالی نامبرده در میان صنایع برتر مشاهده می‌شدند. سال ۱۴۰۰ برخلاف سال‌های اخیر، سال صنایع دلاری بود و بزرگان بورسی روزهای خوبی را برای بورس رقم زدند.

علی قاسمی
دنیای اقتصاد

به نظر می‌رسد اگر برخلاف سال گذشته تکانه شدید ارزی در انتظار اقتصاد کشور باشد، صنایع دلاری عملکرد بهتری خواهند داشت. اما اگر دوباره قیمت دلار سرکوب و به‌طور موقت تثبیت شود، کار برای صنایع ریالی راحت‌تر خواهد بود.

هرچند رشد صنایع دلاری به اندازه دلار نیست و دخالت دولت در نحوه قیمت‌گذاری محصولات، موجب کاهش بازدهی دلاری سهامداران خواهد شد.

› تلاطم صنایع در تندباد حوادث

صنایع بورسی طی سالی جاری، روزهای سختی را پشت سر گذاشتند، به طوری که صنایع بورسی با پشت سر گذاشتن ریسک‌های متفاوت نتوانستند، در برابر تندباد حوادث دوام بیاورند و قربانی برخی از کسری‌ها و ناترازی‌های دولت شدند.

از ابتدای سال، با نرخ خوراک ۷هزار تومانی فشار سنگینی بر بازار وارد شد و از زمانی که شاخص در ۱۷ اردیبهشت‌ماه روند نزولی خود را آغاز کرد تا پایان مردادماه که شاخص کل وارد کانال یک‌میلیون و ۹۰۰هزار واحدی شد، بیش از ۳۲۰میلیون دلار پول حقیقی از بازار سرمایه خارج شد و ضربه سنگین به تولید کشور وارد کرد.

این درحالی بود که پیش‌بینی می‌شد، عمل دولت با شعار سال یکسان باشد و اهداف سالانه دولت در جهت رشد تولید و مهار تورم قرار گیرد.

حادثه دوم، تصمیم در خصوص خروج ناگهانی فولاد و سیمان از بورس کالا بود که هنوز هم حواشی در خصوص نحوه قیمت‌گذاری و عرضه محصولات در بورس کالا وجود دارد. پس از آن تغییر فرمول نرخ بنزین نیز بر معاملات پالایشگاهی‌ها اثر گذاشت. این درحالی است که پالایشی‌ها محصولات خود را طی نیمه اول سال با دلار ۲۸هزار و ۵۰۰تومانی به حراج گذاشته بودند.

دلار بازار آزاد در آن زمان حوالی ۵۰هزار تومان و دلار نیما نیز به قیمت ۳۷هزار تومان معامله می‌شد.

با عبور از حواشی قیمت‌گذاری خودرو و نحوه برخورد دولت با این صنعت، می‌توان سال ۱۴۰۲ را یکی از سال‌های سخت برای بورس و صنایع بورسی نامید.

درسالی که قیمت دلار در محدوده ۵۰هزار تومان تثبیت شد و طی نیمه اول آن دلار نیما حدود ۳۷هزار تومان مورد معامله قرار می‌گرفت، صنایع دلاری حال خوبی نداشتند. اما برخی از صنایع کوچک، از این فرصت استفاده کردند و با دریافت مجوز افزایش نرخ محصولات خود، عقب‌ماندگی سال‌های گذشته را جبران کردند. امسال را می‌توان به سال طلایی برای صنایع ریالی و کوچک، به‌خصوص سیمان و تایرسازان، نسبت داد.

› برترین‌های ۱۴۰۲

در سال ۱۴۰۲، صنایعی موفق به رشد قیمت و ثبت بازدهی بالا برای خود شدند که رشد سودآوری بیشتر از دلار را برای سهامداران رقم زدند. اگر سهامداری پیش‌بینی می کرد که سود دلاری کدام صنعت حداقل ۱۵ درصد بهبود می‌یابد، احتمالا می‌توانست پرتفوی پربازدهی را برای خود بچیند. سخت‌افزار و تجهیزات، در سال جاری با بازدهی ۹۵درصدی در صدر بازدهی صنایع قرار دارند. صنعت بنادر و کشتیرانی به دلیل کاهش تحریم‌ها و افزایش فروش نفت، به‌خصوص در نیمه اول سال، روزهای خوبی را تجربه کرد. این صنعت با بازدهی ۹۲درصدی در رتبه‌بندی دوم قرار دارد. انبوه‌سازی، املاک و مستغلات، با بازدهی ۸۷درصدی در رتبه سوم قرار دارد. صنعت حفاری، چاپ و نشر و چوب بازدهی بیش از ۵۰درصدی را به ثبت رساندند و قطعا تورم را پوشش دادند. صنعت لاستیک و پلاستیک، بازدهی ۴۹درصدی را به ثبت رساند و در نیمه دوم سال با دریافت افزایش نرخ موفق شد خود را به ۱۰ صنعت برتر بازار برساند. صنعت سیمان نیز که طی سال‌های گذشته، همواره جزو صنایع برتر بوده، در سال جاری نیز در رتبه یازدهم صنایع قرار گرفته است.

> **اگر سال آینده نرخ دلار به‌شدت رشد کند، احتمالا بازار سرمایه و صنایع دلاری موفق به رشد موقت، مناسب و کوتاه‌مدت خواهند شد. اما انتظار نمی‌رود، همه صنایع دلاری به یک اندازه رشد قیمت را تجربه کنند**

پس از آن، صنعت شکر، وسایل خانگی و دارو، بازدهی بیش از ۳۰درصدی را برای سهامداران به همراه داشتند.

در میان این صنایع، دلاری‌ها دیده نمی‌شوند، چرا که در سال‌هایی که دلار ثبات نسبی داشته است، عمدتا صنایع ریالی فرصت‌های طلایی خواهند داشت.

مروری بر صنایع دلاری نشان می‌دهد که از ابتدای زمستان، با رشد قیمت دلار و ایجاد گپ بین دلار آزاد و نیما، این پتانسیل ایجاد شد که صنایع دلاری رشد قیمتی خوبی را تجربه کنند، به طوری که از اواخر بهمن، شاخص کل بورس نیز افزایش ارتفاع را تجربه کرد.

صنایع دلاری مانند فرآورده‌های نفتی و تولید فلزات گرانبها، در روزهای پایانی سال، رشدهای خوبی را تجربه کردند.

بازدهی سالانه این دو صنعت به ترتیب، ۲۷ و ۲۳درصد است. بدترین صنعت سال جاری، فعالیت‌های مرتبط با اوراق بهادار است که بازدهی منفی ۲۶درصدی را به ثبت رسانده است.

تامین سرمایه نیز کاهش ارتفاع ۱۳ درصدی را به همراه داشته و کانی‌های فلزی تحت‌تاثیر مصوبات مختلف بازدهی حدود منفی ۱۳ درصدی را ثبت کرده است. یکی از ریسک‌های اصلی صنایع که در نتیجه ناترازی دولت است، مصوبات مربوط به نرخ حقوق دولتی و بهره مالکانه است. صنعت خودرو نیز بازدهی منفی ۴درصدی را به همراه داشته است که با وجود حواشی‌های مختلف این موضوع طبیعی است.

این درحالی است که طی سال گذشته، محصولات کاغذی در صدر بازدهی‌های سال قرار دارند. صنعت سیمان نیز جزو چهارصنعت برتر سال گذشته بوده است.

صنعت قطعات خودرو، در سال گذشته موفق شد با ثبت بازدهی ۶۷درصدی جزو برترین‌ها باشد. طی سال گذشته نیز با وجود رشد شاخص کل بورس، همچنان صنایع ریالی در بازار پیشتاز بودند. اما داستان سال ۱۴۰۰ کاملا متفاوت با آن چیزی است که طی دو سال اخیر اتفاق افتاد. بورس در سال ۱۴۰۰، به نفع صنایع دلاری بود.

در پایان ۱۴۰۰، با رشد قیمت‌های جهانی درآمد دلاری صنایع رشد کرد و بازار سرمایه شاهد ورود پول به صنایع دلاری بود. به طوری که صنعت اوره با بازدهی ۴۸درصدی، به عنوان صنعت برتر سال ۱۴۰۰ انتخاب شد. همچنین صنعت کانی فلزی و مواد شیمیایی، ۴۴درصد و ۲۶درصد افزایش ارتفاع را تجربه کردند. صنعت فرآورده‌های نفتی و آهن و فولاد و فلزات اساسی، جزو ۱۰ صنعت برتر سال ۱۴۰۰ بودند. این درحالی است که در سال ۱۴۰۰، صنایع ریالی حال خوبی نداشتند و عملا بازدهی منفی را به همراه داشتند.

› صنایع برتر سال آینده

طی سال گذشته، صنایعی که نسبت به نرخ دلار، همبستگی کمتری دارند، احتمالا شرایط مناسبی نخواهند داشت.

اگر سال آینده نرخ دلار به‌شدت رشد کند، احتمالا بازار سرمایه و صنایع دلاری موفق به رشد موقت، مناسب و کوتاه‌مدت خواهند شد. اما انتظار نمی‌رود، همه صنایع دلاری به اندازه دلار رشد قیمت را تجربه کنند. اما اگر با تکانه شدیدی به لحاظ ارزی روبه‌رو شویم، احتمال آنکه صنایع ریالی از دلاری‌ها به لحاظ بازدهی عبور کنند، بسیار کمتر خواهد بود.

به نظر تحلیلگران، رشد قیمت دلار نیما تا محدوده ۵۵هزار تومان محتمل خواهد بود. اما اگر نرخ دلار نیما رشد کند، احتمال آنکه شاخص کل به طور مطلق سقف جدیدی را بزنند، بسیار آسان خواهد بود. اما بازدهی دلاری در انتظار بازار نخواهد بود. صنایعی که نسبت به میانگین، قیمت به سود پایین‌تری را تجربه می کنند، پتانسیل بالاتری برای رشد خواهند داشت. سیمان، پالایشی‌ها، اوره‌ای‌ها و فولادی‌ها می‌توانند با رشد نسبت قیمت به سود همراه شوند.

صنایع بورسی در سال جاری

نام	بازدهی سال۱۴۰۰ (درصد)	بازدهی سال۱۴۰۱ (درصد)	بازدهی سال۱۴۰۲ (درصد)	P/Ettm
سخت‌افزار و تجهیزات	-۵۰/۲۲	۴۴/۴۸	۹۵/۱۶	۱۸/۸۵
بنادر و کشتیرانی	-۲۸/۱۶	۴۹/۶۱	۹۲/۳۷	۶/۰۳
انبوه‌سازی، املاک و مستغلات	-۴۴/۰۲	۵۹/۶۲	۸۷/۷۶	۱۴/۴۵
حفاری	-۳۷/۳۲	۸	۷۱/۴۹	۴/۳۶
چاپ و نشر	-۵۱/۱۲	۷۴/۲۵	۵۳/۷۷	۷/۶۶
چوب	-۵۷/۴۸	۲۴/۷۴	۴۹/۷۶	۲۹/۰۰
لاستیک و پلاستیک	-۴۳/۳	۴۲/۵۳	۴۹/۵۵	۶/۷۱
خرده‌فروشی،به‌استثنای وسایل نقلیه موتوری	-۳۵/۵۹	۱۲۹/۸۵	۴۷/۱۲	۱۰/۵۳
حمل ونقل بارزمینی	-۸/۳۲	۴۸/۵۹	۴۶/۵۹	۲۰/۱۹
نساجی	-۳۲/۷۵	۵۰/۹	۴۳/۸	۱۳/۹۳
سیمان،آهک وگچ	-۳۲/۹۸	۱۰۹/۹۷	۳۹/۸۱	۷/۵۴
وسایل خانگی	-۳۳/۶۴	۵۶/۰۹	۳۵/۶۱	۸/۵۶
شکر	-۴۲/۴۳	۳۰/۱۵	۳۵/۰۶	۱۰/۳۳
دارویی	-۲۸/۶۷	۶۰/۳۴	۲۹/۰۳	۸/۸۳
فرآورده‌های نفتی	۱۶/۶۶	۶۰/۳۸	۲۷/۷۷	۴/۶۴
لیزینگ	-۴۳/۳۳	۴۶/۲۴	۲۷/۱۲	۱۰/۸۹
ماشین‌آلات	-۴۶/۷۷	۱۰۲/۷۳	۲۴/۸۵	۷/۰۴
تولیدفلزات گرانبهای غیرآهن	۹/۵۷	۵۲/۳۹	۲۲/۷۴	۷/۵۷
سایرمحصولات کانی غیرفلزی	-۴۱/۵۴	۴۶/۶۶	۲۱/۳۸	۱۰/۶۹
محصولات لبنی	-۵۴/۰۳	۸۲/۴۹	۲۰/۲۶	۱۱/۵۱
بانک‌هاوموسسات‌اعتباری	-۱۳/۴۵	۴/۰۷	۱۸/۸۳	۳/۷۴
سایرموادمعدنی	-۳۰/۴۹	۱۲۵/۴۷	۱۸/۴۹	۱۰/۷۰
قطعات خودرو	-۳۹/۲۶	۶۷/۳۴	۱۷/۲۳	۱۱/۹۶
نرم‌افزار و خدمات	-۹/۵۳	۲۵/۵۵	۱۶/۶۹	۱۶/۳۰
محصولات‌پاک‌کننده	-۱۹/۱۶	۲/۱۲	۱۵/۱۳	۱۱/۴۸
سرمایه‌گذاری	۷/۷۲	۳۳/۱۳	۱۲/۱۲	۶/۹۴
فعالیت مهندسی	-۱۹/۱۲	۳۸/۰۵	۱۱/۷۹	۷/۳۷
تولید کود و ترکیبات نیتروژن	۴۸/۸۴	۱۸/۲	۱۱/۴۵	۵/۴۲
آهن و فولاد	۱۰/۲۵	۳۰/۴۳	۱۰/۸۳	۵/۹۲
محصولات کشاورزی	-۱۴/۱۳	۳۶/۲۲	۱۰/۸۳	۸/۴۸
ماشین‌آلات الکتریکی	-۲۶/۲۵	۳۴	۱۰/۶۵	۸/۱۸
تجهیزات صنعتی	-۵۱/۲۷	۱۰۲/۷	۹/۶۳	۱۵/۳۰
شیرینیجات	-۶۴/۸	۱۰/۴۹	۹/۴۴	۷/۹۴
مخابرات	-۳۰/۲۳	۱۷/۰۱	۹/۱۹	۱۰/۹۱
محصولات فلزی	-۴۰/۱۵	۶۸/۵۵	۸/۳۳	۱۰/۰۱
موادشیمیایی-متنوع	۲۵/۶۳	۳۴/۰۷	۵/۳۵	۸/۵۱
نوشیدنی	-۲۲/۵۲	۳۱/۶۳	۱/۰۸	۸/۹۱
زغال‌سنگ	-۲۰/۳۸	۵۲/۲۶	۱/۰۶	۷/۶۲
خدمات رفاهی متنوع	۴۰/۶۳	۱۰۸/۱۶	۰/۳۴	۱۲/۷۷
پیمانکاری صنعتی	-۴۱/۹۱	-۵/۸۴	-۰/۳۷	۴۶/۳۹
حمل و نقل از طریق خطوط راه‌آهن	-۵۲/۹	۵۰/۹۱	-۱/۱	۹/۶۳
سایر محصولات غذایی	-۴۳/۹۴	۴۳/۱۵	-۲/۴۵	۷/۹۸
خودرو	-۸/۵	۳۳/۲۸	-۳/۵۷	-
خدمات رفاهی-برق	-۳۴/۳۳	۲۵/۰۶	-۵/۹۹	۲۶/۵۱
هتل و رستوران	-۳۹/۵۳	۹۴/۵۳	-۹/۲۸	۲۱/۱۷
محصولات کاغذی	-۴۳/۵۴	۳۱۳/۰۴	-۱۰/۱۶	۱۹/۷۶
بیمه	۲۱/۰۳	-۵/۱۲	-۱۰/۷۷	۱۲/۶۹
کانی‌های فلزی	۴۴/۳۱	-۸/۷۱	-۱۲/۷۲	۸/۳۳
تامین سرمایه	-۳/۷۵	۲۸/۴۳	-۱۲/۸۶	۷/۱۳
فعالیت‌های مرتبط با اوراق بهادار	-۱۷/۱۲	-۵۵/۷۴	-۲۶/۷۷	۱۹/۸۷

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق العاده
آردینه
شرکت نشاسته و گلوکز آردینه (سهامی عام)
شماره ثبت: ۴۳۹۷ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۳۴۵۲۶۴
بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت نشاسته و گلوکز آردینه (سهامی عام) یا نمایندگان قانونی آنها دعوت می‌گردد تا در مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام این شرکت که در روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۰ رأس ساعت ۱۰:۰۰ صبح در محل: هتل بین المللی پارسیان کوثر اصفهان واقع در: استان اصفهان- سی و سه پل- بلوار ملت- سالن میخک برگزار می گردد، حضور به‌هم رسانند.
دستور جلسه:
۱- افزایش سرمایه
یادآوری:
سهامداران حقیقی با به همراه داشتن اصل کارت ملی یا از طریق وکیل با ارائه وکالت نامه رسمی و یا قائم مقام قانونی شخص حقیقی صاحب سهم و نماینده یا نمایندگان شخص حقوقی صاحب سهم با ارائه مدرک وکالت نامه (اعم از عادی یا رسمی)، می‌توانند در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده حضور به‌هم رسانند. همچنین برگه ورود به جلسه در روز و محل برگزاری مجمع توزیع خواهد شد. جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن: ۰۹۱۳۴۵۹۲۵۴۸ امور سهام شرکت نشاسته و گلوکز آردینه تماس حاصل فرمایید.
در اجرای ابلاغیه شماره ۱۲۲/۱۲۸۴۴۱ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۱۰ سازمان بورس و اوراق بهادار از سهامداران محترمی که تمایل دارند به صورت مجازی در مجمع شرکت کنند دعوت به عمل می آید، جهت مشاهده آنلاین و طرح سوالات به لینک: https://dima.csdiran.ir مراجعه نمایند.
هیأت مدیره شرکت نشاسته و گلوکز آردینه (سهامی عام)

آگهی مناقصه
مناقصه گذار: شرکت توسعه میادین میوه و تره‌بار بهشت پارس (سهامی خاص)
بهشت پارس
شرکت توسعه میادین میوه و تره بار بهشت پارس(سهامی خاص) در نظر دارد؛ مدیریت و راه اندازی فاز یک مجموعه میدان میوه و تره بار و بازار خرید و فروش و به منظور استفاده بهینه از سرمایه،امکانات،ظرفیت بالقوه و توانمندی های بازار فوق با اولویت توسعه فعالیت های تجاری با اتکا به امکانات و زیر ساخت های موجود در فاز یک و مالکیت ۱۸۳ غرفه و اخذ رضایت صاحبان امتیاز سرقفلی برای حضور مشارکت در راه اندازی و اخذ اجاره از غرفه داران و پرداخت به حساب شرکت توسعه میادین و اخذ شارژ ماهانه و انجام کلیه امور اجرایی و عملیاتی شامل حفاظت و تعمیرات از طریق مناقصه به اشخاص واجد صلاحیت واگذار نماید. متقاضیان محترم می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر و بازدید از مجموعه به آدرس نوشهر-کمربندی-جنب پل کردیکلا-شرکت توسعه میادین میوه و تره بار بهشت پارس (سهامی خاص) مراجعه و جهت دریافت اسناد مناقصه و تسلیم پیشنهادات خود از روز دوشنبه تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۸ لغایت روز سه شنبه ۱۴۰۳/۰۱/۰۷ ازساعت ۹ صبح الی ۱۵ به نشانی فوق مراجعه نمایند. قابل ذکر است جهت دریافت اسناد مناقصه مبلغ یکصد میلیون ریال به شماره حساب ۹۵۶۷۹۸۲۲۸- شبا IR ۸۱۰۱۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۹۵۶۷۹۸۲۲۸ به نام شرکت توسعه میادین میوه و تره بار بهشت پارس (سهامی خاص) نزد بانک کشاورزی- شعبه شهرستان عباس آباد- کدشعبه ۱۲۷۷ واریز نمایید.
پاکت‌های حاوی پیشنهادات ارائه شده در روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۰۸ ساعت ۱۰ صبح دردفتر شرکت بازرگانی صنعتی آینده سازان بهشت پارس(سهامی عام) به نشانی مازندران-سلمانشهر-اسب چین-پایانه صادراتی گل و گیاه و محصولات کشاورزی درحضور اعضای کمیسیون معاملات مفتوح وقرائت خواهد شد. همچنین حضور شرکت‌کنندگان در جلسه بازگشایی اختیاری و منوط به ارائه رسید تسلیم اسناد به شرکت می‌باشد.
جهت اطلاعات بیشتر و ارسال مدارک باشماره‌های ۷-۰۱۱۵۴۶۵۳۶۰۰ تماس حاصل فرمایید.
هیات مدیره شرکت توسعه میادین میوه و تره بار بهشت پارس (سهامی خاص)

آگهی دعوت سهامداران شرکت نوین اندیشان سرآوا پارس (سهامی خاص)
به شماره ثبت ۴۱۷۴۲۴ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۶۸۹۴۷۶
جهت تشکیل مجمع عمومی عادی به‌طور فوق العاده
بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم شرکت نوین اندیشان سرآوا پارس (سهامی خاص) دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده صاحبان سهام این شرکت که در ساعت ۱۶:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۸ در محل اعلام شده از سوی شرکت به نشانی: شهر تهران، محله بیمه، خیابان شهید مسعود آزمون‌نیا (بیمه ۲)، بزرگراه لشگری (مخصوص کرج)، پلاک ۳۱، ساختمان کارخانه نوآوری آزادی، اتاق ریاست، کدپستی ۱۳۹۱۹۵۵۴۱۳ تشکیل می‌گردد حضور به‌هم رسانند. همچنین به استحضار می‌رساند حضور در این جلسه با اعلام قبلی به صورت الکترونیکی بلامانع است.
دستور جلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق العاده:
۱- استماع گزارش هیأت مدیره درخصوص عملکرد سال ۱۴۰۲؛
۲- بررسی و تصمیم درخصوص سهام تشویقی برخی از همکاران شرکت؛
۳- تصمیم‌گیری در راستای اجرای ردیف ۴ بند «د» مصوبه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده شرکت مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۳؛
۴- سایر اموری که اتخاذ تصمیم درخصوص آن در صلاحیت مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده می‌باشد.
هیأت مدیره شرکت نوین اندیشان سرآوا پارس (سهامی خاص)

سرمقاله

«عجله دارم» گران‌فروشی نیست

دکتر حسین جوشقانی
اقتصاددان

خبر مهم چند هفته اخیر که شاید خیلی جدی گرفته نشد این بود که یک نهاد ناظر بر کسب‌وکارها گزینه «عجله دارم» در تاکسی‌های اینترنتی را مصداق «گران‌فروشی» اعلام و دو شرکت اصلی فعال در این زمینه را مجبور به حذف این گزینه از نرم‌افزارهای خود کرد. متاسفانه همان گونه که انتظار می‌رفت حذف این گزینه هم به ضرر مسافران و هم به زیان رانندگان تمام شده است. اگرچه خود این پدیده امری مهم و ملموس برای بسیاری از شهروندان است، ولی آنچه مهم‌تر است ضربه‌ای است که این گونه ورود نهادهای نظارتی به فعالیت‌های اقتصادی می‌تواند داشته باشد. به همین جهت در این نوشتار به بررسی ریشه‌های چنین برداشتی توسط سازمان تعزیرات حکومتی پرداخته و سپس برخی آسیب‌های چنین تصوری را برای کل فضای کسب‌وکارها بیان می‌کنم.

به نظر می‌رسد ریشه اصلی چنین برداشت‌هایی به تصور ما از قیمت برمی‌گردد. بسیاری از افراد قیمت را نشان‌دهنده ارزش ذاتی کالا و خدمات می‌دانند. این فرض دو نتیجه بسیار مهم خواهد داشت. نتیجه اول اینکه در این صورت انتظار خواهیم داشت قیمت هر کالا و خدمت برای همه مصرف‌کنندگان و در همه زمان‌ها و مکان‌ها یکسان باشد. چرا که یک کالا مستقل از اینکه چه کسی آن را مصرف می‌کند و چقدر به آن نیاز دارد و در چه محل و زمانی آن را مصرف می‌کند، ارزش ذاتی یکسانی داشته و بنابراین باید قیمت یکسانی داشته باشد. بنابراین یک بطری آب یا یک وعده املت در مرکز شهر یا در نوک قله کوه باید به یک قیمت عرضه شود و در غیر این صورت مصداق گران‌فروشی خواهد داشت.

همچنین اگر برای یک کالا صف خرید وجود داشته باشد، یعنی در قیمت فعلی که آن را نشان‌دهنده میزان ارزش ذاتی آن می‌دانیم، تقاضا بیشتر از میزان عرضه شده کالا باشد، فروش کالا را به قیمتی بالاتر به افرادی که حاضر به پرداخت مبلغ بیشتری باشند، مصداق گران‌فروشی خواهیم دانست. در این شرایط سهمیه‌بندی کالا و توزیع رانت به گروه‌های مدنظر را تنها راه مناسب و «عادلانه» برای تخصیص کالای محدود به تقاضای بیشتر از کالای موجود برمی‌گزینیم و نتیجه طبیعی که دیگر برای ما خاطره شده، فسادهایی است که در توزیع چنین رانت‌هایی پیش می‌آید. نتیجه دیگری که بلافاصله از فرض مطرح‌شده به دست می‌آید این است که قیمت کالا باید بر اساس هزینه تمام‌شده در تولید آن کالا یا خدمت «محاسبه» شود. چرا که ارزش ذاتی هر کالا یا خدمت از جمع هزینه ذاتی یا همان قیمت نهاده‌های تولید آن به دست خواهد آمد. بنابراین قیمت هر کالا کاملا مستقل از میزان تقاضا برای آن خواهد بود و فقط به هزینه تمام‌شده آن بستگی خواهد داشت و فروشندگانی را که کالایی به قیمتی بالاتر از قیمت تمام‌شده ضرب در سود متعارف عرضه کنند، متهم به گران‌فروشی خواهیم کرد.

اشکال این نوع نگرش به «قیمت» چیست؟ این برداشت از «قیمت» سبب می‌شود که نه‌تنها ناترازی‌های طبیعی در بازارهای مختلف بین عرضه و تقاضا رفع نشود، بلکه خود این نگاه منشأ و مسبب بروز ناترازی‌های بزرگ در اقتصاد بشود. به عبارتی نتیجه مستقیم و بلافاصله این نگاه ناتراز کردن بازارها خواهد بود. به عنوان مثال بزرگ‌ترین ناترازی‌های امروز اقتصاد ما مثل ناترازی بنزین که از بزرگ‌ترین معضلات کشور و دولت است، نتیجه چنین نگاهی به اقتصاد است. چرا که قیمت منصفانه بنزین را فقط در هزینه تمام‌شده آن می‌دانیم و با توجه به اینکه نفت تقریبا رایگان به دست دولت می‌رسد، دولت را مکلف می‌کنیم که مستقل از میزان تقاضا در داخل و خارج برای بنزین، آن را به قیمت تمام‌شده به فروش برساند. همچنین انتظار داریم قیمت بنزین در تمام شهرها و در تمام زمان‌های سال یکسان باشد. در صورتی که تقاضا برای بنزین بیشتر از میزان تولید کشور باشد، ما مردم انتظار داریم که دولت با واردات، بنزین را به قیمت تمام‌شده داخلی به فروش برساند. متاسفانه نگاه حاکم بر بیشتر مردم و بیشتر سیاستگذاران اقتصادی از جمله سازمان محترم تعزیرات حکومتی به این شکل است که همان‌طور که استدلال کردم، این نگاه ریشه اصلی بروز، تداوم و تشدید ناترازی‌های امروز اقتصاد کشور بوده است. متفکران اقتصادی، از صدها سال پیش تاکنون روش دیگری برای نگاه به «قیمت» ارائه کرده‌اند که امروزه در بیشتر کشورهای دنیا از چین و روسیه گرفته تا اروپا و آمریکا پذیرفته شده است. امروزه این نوع نگاه در چارچوب «علم اقتصاد» ارائه شده است که نه تنها عوامل موثر در عرضه از قبیل هزینه‌های تولید را شامل می‌شود، بلکه شرایط موثر بر تقاضا را نیز در «قیمت» دخیل می‌داند. این نگاه که متکی بر تعادل عرضه و تقاضا است، قیمت را به جای آنکه ارزش ذاتی کالا یا خدمت بیان کند، متعادل‌کننده عرضه و تقاضا می‌داند. در نتیجه اگر برای یک کالا میزان تقاضا بیشتر از عرضه آن باشد و افرادی حاضر به پرداخت قیمت بالاتر از سایرین برای تهیه کالا باشند، این را نه‌تنها مصداق گران‌فروشی نمی‌داند، بلکه کاملا «عادلانه» و «منصفانه» هم می‌شمارد. چرا که با این روش کالای محدود را به افرادی که بیشترین تمایل را برای پرداختش داشته‌اند، تخصیص می‌دهد و همزمان انگیزه افزایش عرضه را در اقتصاد ایجاد می‌کند. دستاورد مهم این نگرش به قیمت، تعادل در بازارها و رفع ناترازی‌های طبیعی ناشی از فعالیت‌های اقتصادی و شوک‌های غیرقابل پیش‌بینی در بازارها است. متاسفانه مسوول اصلی ناترازی‌های موجود در کشور، از ناترازی بنزین و گاز گرفته تا ناترازی آب و گوشت، همچنین رانت‌های به‌وجودآمده در بازارهای مختلف از خودرو گرفته تا بازار وام و در نتیجه فسادهای ناشی از توزیع این رانت‌ها به‌طور مستقیم فقط و فقط نگرش قدیمی ما مردم و ما مسوولان به «قیمت» بوده است. بنابراین اگر شعار مبارزه با فساد می‌دهیم یا اگر شعار رفع ناترازی‌های عظیم در اقتصاد کشور را داریم، لازم است که ابتدا نگرش خود به پدیده قیمت را اصلاح کنیم و در غیر این صورت شعارهای‌مان فقط در سطح شعار باقی خواهند ماند و آیندگان ما را به درستی ملامت خواهند کرد که چرا مشکلات امروزمان را به مشکلات عظیم‌تر فردای آنها تبدیل کرده‌ایم.

نگاه

از انحصار خودرو تا انحصار سکه

دکتر مهدی نصرتی

انحصارگران در ایران فرمول ثابتی دارند. تا انتها همراه باشید تا برایتان بگویم. چند روزی است بانک مرکزی حراج سکه طلا را شروع کرده است و در فرآیندی که آن را حراج نامیده است، تعداد معدودی سکه عرضه می‌کند. اما این فرآیند کاملا غیرشفاف است و در آن کف و سقف قیمت و تعداد سکه‌ای که قرار است فروخته شود (قبل از حراج) و کمترین و بیشترین قیمت برنده‌شده (بعد از حراج) مشخص نیست. در واقع هیچ شباهتی به انواع روش‌های حراج (شامل انگلیسی، هلندی، ویکری، بوک بیلدینگ و...) ندارد. تنها چیزی که درباره این بازار مشخص است این است که فروشنده انحصاری، میانگین قیمت برنده‌شده را طوری اعلام می‌کند که «قدری» کمتر از بازار باشد. حالا چه «قدر» و چرا؟

پاسخ این است: آن قدری که به دلیل اختلاف با بازار، انگیزه برای خرید وجود داشته باشد. این فرمول طلایی انحصارگران در ایران است. در واقع انحصارگران در ایران، از خودرو گرفته تا سکه، فرمول ثابتی دارند: در بازاری که خود عرضه‌کننده انحصاری هستند، عرضه نمی‌کنند تا قیمت‌ها در بازار بالا برود، بعد همواره میزان عرضه خود را طوری تعیین می‌کنند که قدری کمتر از قیمت بازار باشد تا همیشه تقاضا برای جنس گرانشان وجود داشته باشد. به محض اینکه ببینند قیمت‌های بازار در حال کاهش است عرضه را کم می‌کنند تا فاصله قیمتی (بخوانید انگیزه خریداران برای خرید) حفظ شود. اما در این بین مغالطه‌هایی وجود دارد که حتی برخی از اقتصاددان‌ها را هم دچار خطا می‌کند.

اولا دقت کنید که اینجا ما از بازار طلا یا ارز صحبت نمی‌کنیم که بازارهای تقریبا رقابتی دارند. از بازار «سکه طلا» صحبت می‌کنیم که یک بازار کاملا انحصاری است و کسی جز بانک مرکزی حق ضرب سکه ندارد.

ثانیا کسی انتظار ندارد که بانک مرکزی منابع خود را به صورت مفت و ارزان حراج کند، اما چیزی که بانک مرکزی می‌فروشد حباب زیادی دارد، یعنی ارزش طلای سکه (با قیمت‌های جهانی طلا و قیمت ارز بازار آزاد) کمتر از قیمت حراج است. برای همین است که گفته می‌شود بانک مرکزی ربع سکه را با دلار ۹۵ هزار تومانی به مردم می‌فروشد.

ثالثا در بازار انحصاری، قیمت بازار و سازوکار عرضه و تقاضا یک مغالطه است. بروید یک کتاب اقتصاد خرد را باز کنید و بخوانید: در بازار انحصاری، منحنی عرضه وجود ندارد و انحصارگر قیمت بازار را تعیین می‌کند.

آنچه تا به حال گفتیم برای مردم عوام بود. اما چطور یک انحصارگر موفق باشیم؟

یک. از طریق قوانین و لابی برای ممنوعیت رقابت، انحصار یک کالا را در اختیار بگیرید.

دو. نکته مهمی که باید بدانید این است که به محض اینکه کالا را در بازار انحصاری (بازار اولیه) فروختید، یک بازار ثانویه شکل می‌گیرد که کالاها در آن دست به دست می‌شود ولی سودش به جیب شما نمی‌رود! اما نگران نباشید، شما در تعیین قیمت بازار، نقش اصلی را دارید.

سه. برای اینکه همیشه مشتریان برای کالای شما صف بکشند، همیشه بازار را تشنه نگه دارید. این باعث می‌شود قیمت‌ها در آن بازار ثانویه بالا برود.

چهار. حالا شما به عنوان یک نجات‌بخش وارد شوید و با منت، قیمت را قدری زیر قیمت بازار ثانویه عرضه کنید. چشمتان همیشه به آن بازار ثانویه باشد. به محض اینکه دیدید قیمت آنجا در حال کاهش است عرضه را متوقف کنید وگرنه مشتریان انصراف خواهند داد.

نکته طلایی: همیشه رانت قیمتی را حفظ کنید، نگران نباشید، شما ضرر نمی‌کنید، ولی در عوض همیشه مشتری خواهید داشت.

«دنیای اقتصاد» به چالش‌های عدم انتشار اسکناس‌های جدید پرداخت

جای خالی اسکناس درشت

شدت گرفتن تورم در سال‌های اخیر، عواقب پیدا و پنهانی در اقتصاد ایران داشته است. یکی از آثار تورم که کمتر مورد به آن توجه می‌شود، فقدان اسکناس‌های درشت است. در دورانی که بانک مرکزی از انتشار اسکناس‌های جدید با ارقام درشت‌تر خودداری کرده است، تورم در ایران وارد کانال ۴۰ درصدی شد و بخش بزرگی از ارزش اسکناس‌های موجود آب رفت. این وضعیت موجب شده است عمده معاملات با کارت‌های اعتباری و شبکه بانکی انجام شود و ریسک بزرگی را از جانب اختلال در شبکه پرداخت متوجه اقتصاد ایران کند. از سوی دیگر و برخلاف تصورات، چاپ اسکناس درشت اثر تورم می‌ندارد؛ اما فقدان آن در عمل به تضعیف جایگاه ریال در مبادلات می‌انجامد.

دنیای اقتصاد سال‌های زیادی است که اقتصاد ایران اسکناس جدیدی به خود ندیده است. به عبارت دیگر، پس از انتشار اسکناس‌های سبز رنگ ۱۰ هزار تومانی در سال ۱۳۸۹، بانک مرکزی از اسکناس درشت‌تری رونمایی نکرده است. حتی اگر سراغ ایران چک‌ها نیز برویم، اقتصاد ایران از سال ۹۹ و رونمایی از طرح جدید ایران چک یک میلیون ریالی شاهد رونمایی جدیدی نبوده است.

این در حالی است که با توجه به قیمت دلار در سال ۸۹، اسکناس ۱۰ هزار تومانی بیش از ۱۰ دلار آمریکا ارزش داشت و حدود ۳۰ قطعه اسکناس برای پرداخت حداقل دستمزد در آن سال کفایت می‌کرد. با این حال و با گذشت ۱۳ سال، اقتصاد ایران شاهد تورم قابل توجهی بوده و بخش زیادی از قدرت خرید اسکناس‌های موجود از بین رفته است. این مساله با انتقال بخش قابل توجهی از مبادلات روی شبکه بانکی و کارت‌های اعتباری، ریسک‌های مختلفی را به اقتصاد ایران و جایگاه ریال وارد ساخته است.

«دنیای اقتصاد» در این گزارش، ضمن برشمردن برخی از این ریسک‌ها، به کارکردهای مثبت انتشار اسکناس‌های درشت‌تر پرداخته است.

جای خالی درشت‌ترها

پس از وقوع شوک ارزی سال ۹۷ بود که تصویری از مقایسه اسکناس صد دلاری با اسکناس‌های معادل ریالی آن مورد توجه قرار گرفت؛ حجم زیاد اسکناس‌های ریال موجب شده بود تا این مقایسه مورد توجه مخاطبان قرار بگیرد. از آن تصویر پنج سال می‌گذرد و همچنان اقتصاد ایران اسکناس جدیدتری به خود ندیده است. این در حالی است که در همه جای جهان اسکناس‌های درشت در دسترس متقاضیان قرار دارد. این وضعیت ریسک‌های مختلفی را متوجه اقتصاد ایران می‌کند و مشکلاتی را برای شهروندان به‌وجود می‌آورد.

ریسک اختلال در شبکه پرداخت

درست است که کارت‌های اعتباری جایگزین اسکناس شده است؛ اما وابستگی بیش از حد مبادلات اقتصادی به شبکه پرداخت، بدون داشتن راه‌های جایگزین موجب می‌شود تا ریسک بزرگی از جانب اختلال در شبکه پرداخت متوجه اقتصاد ایران شود. به این ترتیب، به هر دلیلی، اگر شبکه پرداخت نتواند کار خود را به درستی انجام دهد، مبادلات اقتصادی در کشور مختل شده و با توجه به ارزش اسکناس‌های موجود، هیچ روش جایگزینی برای پوشش مبادلات در دسترس نخواهد بود.

بازگشت اعتبار مبادلاتی ریال

یکی دیگر از مزایایی که اسکناس درشت می‌تواند به ریال بازگرداند، جایگاه مبادلاتی آن است. به گفته رئیس کل بانک مرکزی، شاهد آن هستیم که افراد برای انجام معاملات خود سراغ ابزارهای جایگزین مانند سکه یا ارزهای خارجی می‌روند.

بخشی از این پدیده به این نکته بازمی‌گردد که فقدان اسکناس‌های درشت ریالی، افراد را به سمت چنین تصمیماتی سوق می‌دهد. از طرفی وجود اسکناس‌های درشت می‌تواند جای ریال را در مراودات اقتصادی با همسایگان باز کند.

هزینه‌ها کاهش می‌یابد

در سال‌های اخیر، تامین اسکناس مورد نیاز بانک‌ها و دستگاه‌های خودپرداز در دوره‌هایی خاص با چالش مواجه شده است.

بانک مرکزی همواره بر این نکته تاکید دارد که هزینه چاپ اسکناس‌های موجود از ارزش ریالی اسکناس چاپ‌شده بیشتر است.

اقدام بانک مرکزی به چاپ اسکناس‌های درشت‌تر می‌تواند این مساله را بلاموضوع کند.

تقاضایی که روانه بازارها می‌شود

یکی از نکات مغفول درباره جهش بازار سکه و ارز در ماه‌های پایانی سال، تقاضا برای هدیه است.

درحالی که پیش‌تر این امکان وجود داشت تا با اسکناس بتوان این تقاضا را پاسخ داد، اکنون این تقاضا راهی بازار سکه و ارز می‌شود. به نظر می‌رسد چاپ اسکناس‌های درشت‌تر می‌تواند بخشی از فشار تقاضا برای ارز و سکه را کاهش دهد. به این ترتیب شاهد آن هستیم که ریال به علت فقدان اسکناس درشت، قادر به پوشش تقاضای مبادلاتی ایام عید نیست.

اسکناس درشت تورم‌زا است؟

یکی از انتقادات مهمی که به چاپ اسکناس‌های درشت می‌شود، مساله تورم‌زا بودن آنهاست. در پاسخ به این ابهام باید تاکید کرد که اگر اسکناس درشت عامل ایجاد تورم باشد، اقتصادهای پیشرفته جهان با اسکناس‌های ۵۰۰ یورویی و ۱۰۰ دلاری باید اکنون غرق در تورم می‌بودند. ثانیا در سال‌های اخیر که خبری از اسکناس‌های درشت در اقتصاد ایران نیست، ایران بالاترین تورم‌های خود در چند دهه اخیر را تجربه کرده است. به این ترتیب به نظر می‌رسد اشکال تورم‌زایی چاپ اسکناس درشت، ارتباطی با واقعیت نداشته باشد. علت تورم را باید در کسری بودجه دولت، بی‌ثباتی اقتصاد کلان و انتظارات تورمی بالا و در نهایت ناترازی‌های شبکه بانکی جست‌وجو کرد.

پاسخ مرکز پژوهش‌ها به خبرگزاری دولت

کاش حداقل یک‌بار، اقلا یک نفر، یک صفحه از گزارش را می‌خواند

مرکز پژوهش‌های مجلس پس از انتشار گزارش این مرکز با عنوان «بررسی مفهوم هزینه‌های کمرشکن سلامت و سیاست‌هایی برای محافظت مالی» و حاشیه‌های ایجادشده حول آن، توضیحاتی را ارائه کرد.

به گزارش روابط عمومی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، پس از انتشار گزارش این مرکز با عنوان «بررسی مفهوم هزینه‌های کمرشکن سلامت و سیاست‌هایی برای محافظت مالی» و گزارش خبری روزنامه اعتماد در این خصوص با عنوان «شوک افزایش هزینه سلامت»، از روز بعد از آن واکنش‌ها به این گزارش به شکل‌های دیگری شروع شد. وزارت محترم بهداشت با پاسخی تحت عنوان «طعم کاهش هزینه سلامت» این مطلب را در روزنامه اعتماد به چاپ رساند و از همان روز خبرگزاری رسمی کشور (ایرنا) در مصاحبه‌هایی با این عناوین که «مرکز پژوهش‌ها باید به جای آمارسازی گزارش فنی بدهد»، «نقد دولت با اغراض سیاسی خلاف فلسفه وجودی مرکز پژوهش‌های مجلس است»، «مرکز پژوهش‌ها نباید با گزارش‌های جعلی جامعه را متشنج کند»، «گزارش‌های مرکز پژوهش‌ها باید کارشناسی باشد؛ نه اظهارنظر شخصی» و «گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس نظر کمیسیون بهداشت نیست»، تلاش کرد تا به جای پرداختن به اصل گزارش رویکردهایی دیگر را دنبال کند. در همین زمینه مرکز پژوهش‌های مجلس در راستای تنویر افکار و اذهان عمومی موارد ذیل را تبیین می‌کند که انتظار می‌رود براساس قانون مطبوعات در روزنامه اعتماد و خبرگزاری ایرنا منتشر شود. متن توضیحات به شرح زیر است؛

نکته نخست و مهم آنکه انتظار می‌رفت تا عزیزان و رسانه‌ای که به نقد این گزارش پرداخته‌اند حداقل یک‌بار، دست کم یک صفحه از گزارش را می‌خواندند و بعد نظر می‌دادند؛ چرا که استنادات آماری در این گزارش بر مبنای داده‌های مرکز آمار ایران و موسسه ملی تحقیقات سلامت کشور است که هر دو از سازمان‌های تحت مدیریت قوه مجریه هستند. ضمن آنکه در ابتدای این گزارش عنوان شده که این بررسی مربوط به بازه زمانی ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ است پس اگر قرار بر سوگیری باشد موضوع متوجه دولت قبلی است کما اینکه چنین رویکردی هم در این گزارش مدنظر نبوده است و در هیچ‌جای گزارش نامی از هیچ دولتی بیان نشده است.

دوم آنکه در این گزارش محافظت از افراد در برابر مشکلات مالی مرتبط با هزینه‌های بهره‌مندی از خدمات سلامت از جمله اهداف اصلی نظام سلامت برشمرده شده و همچنین تاکید شده است که در نظام سلامت کشور ایران دستیابی به این هدف از طریق راهبردهایی مانند گسترش پوشش بیمه سلامت، کاهش پرداخت از جیب، ارائه یارانه و افزایش منابع بخش سلامت طی قوانین، سیاست‌ها و برنامه‌های مختلف مدنظر قرار گرفته و گزارش با توجه به اسناد بالادستی نظام سلامت تدوین و انتشار یافته است.

سوم آنکه مرکز پژوهش‌های مجلس، در راستای وظیفه ذاتی خود به تهیه و تدوین گزارش‌هایی در حوزه‌های مختلف کشور اقدام می‌کند که در پایان هر گزارش نیز راهکارهایی برای بهبود مسائل ارائه می‌کند. انتظار می‌رود به جای تخریب یک گزارش کارشناسی، برای رفع مساله و کاهش دغدغه‌های مردمی در آن زمینه از این راهکارها در مسیر بهبود وضعیت بهره برده شود.

نکته چهارم و پایانی آنکه گزارش‌های مرکز بدون سوگیری‌های جناحی و تنها بر مبنای علمی و پژوهشی تهیه و منتشر می‌شود. گزارش‌هایی که در دوره‌های مختلف گاه به ذائقه برخی نهادها و دستگاه‌ها خوش نیامده است؛ اما باید اذعان شود که تنها رویکرد تبیین و حل مساله در آن مدنظر بوده است. اگر نقدی کارشناسی بر این گزارش وارد است اعلام شود تا مباحث مورد بررسی قرار گیرد. فضای کشور و جامعه نیازمند بررسی کارشناسی مسائل برای یافت راهکار به ویژه در موضوعات اصلی است. سلامت نیز از موضوعات اصلی و حائز اهمیت کشور به حساب می‌آید که رفع مسائل آن نیازمند کار کارشناسی و پژوهشی است.

سکه تمام در نیمه کانال ۳۷ ایستاد

ساز مخالف ربع سکه طلا

گروه بازار پول و ارز دنیای اقتصاد

روند نرخ سکه طلای طرح جدید و همچنین نیم‌سکه طلا در بازار روز گذشته مثبت بود. اما برخلاف دو برادر بزرگ‌تر، ربع سکه روز گذشته نوسان نداشت و بدون تغییر نسبت به نرخ روزهای پایانی هفته گذشته در رقم ۱۳ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان معامله شد.

بانک مرکزی در هفته‌های گذشته با هدف تقویت بازار طلا و جلوگیری از ایجاد شرایط مازاد تقاضا اقدام به برگزاری حراج قطعات مختلف سکه طلا کرد.

رفتار این شاخص‌های طلایی گویای آن است که تنها واکنش ربع سکه به این اقدامات مثبت بود و دیگر اعضای خانواده سکه طلا با شارژ تقاضای آخر سال افزایشی ثبت شدند.

تحلیلگران معتقدند که تقاضای آخر روزهای پایانی اسفند ماه تاثیر قابل توجهی بر بازار قطعات مختلف سکه طلا داشته است. در حالی که نرخ شاخص‌های تعیین کننده قیمت سکه در روزهای اخیر تغییر چندانی نداشته، با افزایش میزان تقاضا، حباب قیمتی این کالای سرمایه‌ای بزرگ‌تر شده و قیمت آن افزایش یافته است. به‌نظر می‌رسد بانک مرکزی این رشد تقاضا را از هفته‌های قبل پیش‌بینی کرده و با صورت بخشیدن حراج‌های مختلف طلایی اقدام به کنترل آن کرده بود. شروع حراج‌های حضوری بانک مرکزی با فروش شمش طلا به تولیدکنندگان مصنوعات طلایی آغاز شد. در ادامه قطعات گوناگون خانواده سکه نیز به حراج‌های بانک مرکزی اضافه شدند. حراج قطعات مختلف سکه نرخ پایه نداشته و قیمت به‌صورت پیشنهادی توسط متقاضیان تعیین می‌شد. حال به‌نظر می‌رسد انتظارات فعالان بازار تنها نسبت به ربع سکه تغییر کرده است. به عقیده کارشناسان، با توجه به حضور بیشتر ربع سکه در حراج‌های بانک مرکزی نسبت به دیگر قطعات و عرضه بیشتر این کالا، انتظارات نسبت به آینده قیمت آن تغییر کرده و روند افزایشی نرخ آن متوقف شده است. اما این در حالی است که برخلاف کالای مذکور، نیم و سکه طلا طرح جدید در روزهای گذشته رشد قیمت‌های چشمگیری را تجربه کردند. هر قطعه سکه طلا طرح جدید در بازار روز گذشته با حدود ۴۰۰ هزار تومان رشد نسبت به نرخ روز پیشین در رقم ۳۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان معامله شد. نیم‌سکه طلا نیز که در بازار روز پنج‌شنبه هفته گذشته حدود ۷۰۰ هزار تومان افزایش یافته بود در عصر روز گذشته با رشد قیمتی ۳۰۰ هزار تومانی در پله سوم کانال ۲۲ یعنی رقم ۲۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان به فروش رسید. کارشناسان معتقدند که خرید اشکال گوناگون فلز طلا در روزهای پایانی سال عمدتا با دو هدف اعطای هدیه و همین‌طور تغییر شکل دارایی‌های ریالی صورت می‌گیرد. همچنین گفتنی است که روز گذشته قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز با رشد ۲۷ هزار تومانی نسبت به نرخ روز پیشین در رقم ۳ میلیون و ۱۳۴ هزار تومان به فروش رسید.

ترمز دلار در هفته آخر

نرخ دلار آزاد در عمده روزهای سالی که گذشت در یک شرایط نسبتا با ثبات به کار خود ادامه داد. با نزدیک شدن به معاملات پایان سال دامنه نوسان نرخ ارز مذکور بزرگ‌تر شد و دلار به قله‌های تاریخی خود رسید. اما اکنون به نظر می‌رسد که در هفته آخر سال بازار از تب‌وتاب افتاده و از شدت نوسانات نرخ ارز کاسته شده است.

قیمت دلار آزاد در روز گذشته با اختلاف ناچیز ۲۰ تومانی نسبت به نرخ روز پنج‌شنبه هفته گذشته در رقم ۵۹ هزار و ۲۸۰ تومان به فروش رسید. پوند در بازار روز شنبه تغییری نداشت و در رقم ۷۶ هزار و ۱۵۰ تومان به کار خود ادامه داد. یورو نیز با رشد ۵۰ تومانی به سطح قیمتی ۶۵ هزار و ۱۰۰ تومان رسید. تحلیلگران معتقدند که تقاضاهای مسافرتی دلار هم از طریق معاملات رسمی و هم از طریق بازار غیررسمی تاکنون برطرف شده و عمده بنگاه‌های اقتصادی که با ارز سروکار دارند نیز اکنون حساب سالانه خود را تسویه کرده‌اند در نتیجه تقاضای قابل توجهی در بازار وجود ندارد که بخواهد مسبب ایجاد روندهای افزایشی جدید در بازار شود. البته این افراد معتقدند که درصورت انتشار اخبار منفی احتمال واکنش بازار در روزهای پایانی سال نیز وجود دارد.

برآورد اقتصاددانان در خصوص عملکرد پاول تغییر نکرد

رونمایی از سیاست جدید آمریکا

در بحبوحه تنش‌های اقتصادی اخیر ایالات متحده و به دنبال آن نگرانی و تردید مقامات آمریکایی در خصوص تغییر سیاست‌های پولی در ادامه سال ۲۰۲۴، برخی از اقتصاددانان برجسته مالی این کشور اظهار کردند که جرمی پاول در نشست پیش‌رو نرخ بهره را در سطح سابق خود حفظ خواهد کرد، اما احتمال کاهش نرخ بهره در ماه ژوئن افزایش یافته است. در ادامه سال باید در انتظار کاهش سه مرتبه‌ای نرخ بهره بود.

دنیای اقتصاد

به گفته اقتصاددانان بلومبرگ با افزایش نرخ تورم نقطه‌به‌نقطه و همچنین سقف ۲ ساله نرخ بیکاری در آمریکا، برآورد تحلیلگران در خصوص آغاز سیاست‌های انبساطی در سال ۲۰۲۴ و همچنین رشد اقتصادی این کشور در سال ۲۰۲۵ تغییر نخواهد کرد و آنها بر تغییر سیاست‌های پولی آمریکا در سال جاری پایبند خواهند بود. بی‌شک در مقابل این دیدگاه عده‌ای هستند که تصورات فوق را خوش‌بینی و چشم‌انداز اقتصادی این کشور را مبهم می‌خوانند.

موضع پاول تغییر خواهد کرد؟

پیش از برگزاری نشست ماه مارس پیش‌بینی‌های متعددی در خصوص عملکرد پاول ارائه شده که برخی از آنها مورد بررسی قرار گرفته است. در وهله اول باید به نظرسنجی اخیر اقتصاددانان بلومبرگ در خصوص کاهش نرخ بهره در سال جاری اشاره کرد. آنها بر این باورند که کمیته بازار باز فدرال رزرو در نشست خود در ۱۹ و ۲۰ مارس نرخ بهره را در سطح ۵٫۲۵ تا ۵٫۵ درصدی حفظ خواهند کرد. اما این روند در ماه‌های آتی ادامه‌دار نخواهد بود و مقامات این کمیته در ادامه سال ۲۰۲۴ سه مرتبه یا بیشتر نرخ بهره را کاهش خواهند داد. در راستای این بحث برخی دیگر از آنها اعلام کردند که بانک مرکزی نرخ بهره را تا پایان سال دو مرتبه یا کمتر کاهش خواهد داد. در این میان باید به سخنان پاول در هفته گذشته نگاهی انداخت. او معتقد بود: «اقدامات لازم جهت نزول تورم به سطح مورد نظر صورت گرفته است و برای ورود به مسیر سیاست‌های انبساطی به شواهد بیشتری نیاز دارد که در آینده‌ای نه چندان دور شاهد آن خواهیم بود.» قابل ذکر است که آغاز سیاست‌های انبساطی به معنای بازگشت تورم به سطح هدف (۲ درصدی) معنا نمی‌شود. به‌طوری که پیش‌بینی می‌شود نرخ تورم سالانه در سال ۲۰۲۴ حدود ۲٫۵ درصد باشد و رشد تولید ناخالص داخلی نیز به رقمی معادل ۱٫۷ درصد را به ثبت رساند. شرکت کنندگان در این نظرسنجی به سه دسته تقسیم شدند. دسته اول که در انتظار رکود اقتصادی در ۱۲ ماه آتی هستند. دسته دوم معتقدند که اقتصاد آمریکا طی این یک‌سال در وضعیت نرمالی قرار خواهد گرفت و دسته سوم در انتظار تنش‌های اقتصادی بدون رکود هستند.

امید در دل تنش

مایکل فرولی، اقتصاددان آمریکایی اعلام کرد که با توجه به گزارش‌های اخیر اقتصاد آمریکا از جمله نرخ تورمی و داده‌های شغلی، بانک مرکزی کاهش نرخ بهره را از پنج به سه مرتبه کاهش داد. اما دلیل این امر چیست؟ در پاسخ به این سوال باید نگاهی به آمارهای اقتصادی این دو گزارش انداخت. گزارش شغلی و تورمی به عنوان دو معیار اصلی مقامات برای اقدامات بانک مرکزی به شمار می‌رود. اما شواهد گویای آن است که این دو گزارش ارقام رضایت‌بخشی را برای آنها به ارمغان نیاورد؛ زیرا افزایش هزینه انرژی، تورم نقطه‌به‌نقطه را به سطح ۳٫۲ درصدی رساند و درصد افرادی که شغل‌های خود را ترک کرده یا از دست داده‌اند نیز از ۳٫۷ به ۳٫۹ درصد، بالاترین سطح ۲ ساله خود رسید. اما در دل این گزارش‌ها می‌توان نور امیدی پیدا کرد. گفتنی است که گرچه تورم سالانه در مسیر صعودی در حال حرکت است، اما تورم هسته (بدون احتساب مواد غذایی و انرژی) شیب نزولی به خود گرفت و از ۳٫۹ درصد به ۳٫۸ درصد تنزل یافت. محاسبه تورم بدون در نظر گرفتن هزینه‌های خوراکی و انرژی برای سیاستگذاران از اهمیت بالایی برخوردار است و عدم عقب‌نشینی آنها از برآوردهای خود نسبت به تغییر سیاست‌های پولی در ماه ژوئن را می‌توان ناشی از آن دانست. این موضوع در خصوص گزارش شغلی نیز صادق است. نرخ بیکاری به دلیل محبوبیت شغل‌های پاره‌وقت روند صعودی به خود گرفت. اما از ذکر این نکته نباید غافل شد که تعداد فرصت‌های شغلی ایجاد شده نیز از انتظارات بیشتر رشد کرد. بر این اساس ۲۷۵ هزار شغل در ماه فوریه ایجاد شد که حدود ۲۵ هزار شغل فراتر از برآوردها بود. وقایع اخیر بر روند بازارهای جهانی نیز اثرگذار بود.

تلنگر شاخص ارزی به فلز زرد

تردید در میان سیاستگذاران موجب شد دلار جهانی با امید به حفظ نرخ بهره برای مدت زمان طولانی‌تر، به میانه کانال ۱۰۳ واحدی صعود کند و با رقمی معادل ۱۰۳٫۴۳ واحد هفته معاملاتی گذشته را به پایان رساند. فلز زرد نیز که بر خلاف روند شاخص ارزی در حرکت است با ریزش ۱٫۵ درصدی مواجه شد و با قیمت ۲۱۵۵ دلار بسته شد. برای درک بهتر روند معاملاتی بازارها و واکنش آنها به رویدادهای اخیر اقتصاد آمریکا باید تا نشست پیش‌روی پاول منتظر ماند. در خصوص روند معاملاتی بیت‌کوین در روزهای اخیر نیز همان‌طور که در گزارش‌های پیشین «دنیای اقتصاد» گفته شد، کاهش حجم مبادلات صندوق‌های ETF و گمانه‌زنی‌ها در خصوص ادامه سیاست‌های ایالات متحده تا پایان سال ۲۰۲۴، واکنش منفی رمزارزها و فلز زرد را به دنبال داشت. بر این اساس بیت‌کوین پس از گذشت ۴ روز از فتح کانال ۷۰ هزار دلاری، در میانه کانال ۶۷ هزار دلاری آغاز کرد. شیب نزولی لیدر رمزارزها به اتریوم، دومین دارایی ارزشمند کریپتو سرایت کرد و کانال ۴ هزار دلاری را از این دارایی سلب کرد. همان‌طور که در سازوکار اقتصادی مشاهده می‌شود، مادامی که شاخص دلار به یکه‌تازی در بازارها می‌پردازد، دارایی‌های پرتقاضا از جمله فلز زرد و رمزارزها را به مسیر نزولی هدایت خواهد کرد. این موضوع در خصوص سقوط ۸٫۷ درصدی بیت‌کوین نیز صادق است. البته در خصوص روند نزولی بیت‌کوین باید به کاهش ورودی‌های صندوق ETF اشاره کرد. در راستای این موضوع برخی از رسانه‌ها اعلام کردند که در ۲۴ ساعت گذشته (۱۴ مارس) حجم ورودی‌های این صندوق‌ها حدود ۸۰ درصد کاهش پیدا کرده بود و این امر موجب شد بیت‌کوین برای مدت کوتاهی به کانال ۶۶ هزار دلاری هدایت شود. البته این روند ادامه‌دار نبود و در روز گذشته بار دیگر کانال ۶۸ هزار دلاری را مشاهده کرد.

جایگاه ایران در شاخص توسعه انسانی سازمان ملل

برنامه توسعه سازمان ملل متحد (UNDP)، نسخه ۲۰۲۴/۲۰۲۳ گزارش سالانه توسعه انسانی جهانی خود (HDR) را رونمایی کرده است که دیدگاه‌هایی درباره عملکرد ۱۹۳ کشور ارائه می‌کند. این شاخص از زمان آغاز به کار این مجموعه در سال ۱۹۹۰، پیشرفت توسعه انسانی کشورها را با استفاده از شاخص توسعه انسانی (HDI) مقایسه می‌کند و به‌طور کلی شامل اندازه‌گیری سلامت، آموزش و استاندارد زندگی هر کشور است. در طول سال‌ها، شاخص‌های دیگری برای اندازه‌گیری عملکرد در امتداد خطوط نابرابری، جنسیت، فشارهای موجود بر سیاره و فقر چندبعدی، بر اساس متغیر بودن داده‌های سطح کشورها معرفی شده است و گزارش سالانه توسعه انسانی جهانی امسال، از آخرین پیشرفت‌ها با استفاده از داده‌های ۲۰۲۲ رونمایی کرده است. این گزارش بر گسترش سیاست‌های توسعه، از رفاه تا تقویت توانایی مردم برای تعیین آینده‌شان تاکید دارد. شاخص توسعه انسانی ارقامی از صفر تا یک را دربر می‌گیرد که هرچه این رقم برای یک کشور بیشتر باشد دلیل بر توسعه بیشتر آن کشور در حوزه انسانی دارد. شاخص کنونی بر مبنای معیارهایی همچون سطح امید به زندگی، کیفیت تحصیل و آموزش، سلامت و بهداشت و سطح درآمد جامعه محاسبه می‌شود. در گزارش این سازمان کشورهای جهان از نظر میزان توسعه انسانی به چهار گروه کشورهای دارای توسعه انسانی بسیار بالا، کشورهای دارای توسعه انسانی بالا، کشورهای دارای توسعه انسانی متوسط و کشورهای دارای توسعه انسانی پایین تقسیم شدند. در گزارش توسعه انسانی سازمان ملل، سوئیس توسعه‌یافته‌ترین کشور جهان در حوزه انسانی معرفی شده و نمره این کشور در شاخص توسعه انسانی ۰٫۹۶۷ اعلام شده است. رتبه ایران در شاخص توسعه انسانی صعود کرده و به ۰٫۷۸۰ واحد رسیده است؛ در گزارش پیشین این سازمان نمره ایران در شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۲۱ رقم ۰٫۷۷۶ بود و در گزارش کنونی برای سال ۲۰۲۲ نمره ۰٫۷۸۰ را کسب کرده است که نشان‌دهنده رشد و بهبود وضعیت توسعه انسانی طی سال ۲۰۲۲ نسبت به سال قبل از آن است. در این گزارش شاخص امید به زندگی در بدو تولد ۷۴٫۶ سال، شاخص سال‌های مورد انتظار تحصیل ۱۴٫۱ سال و درآمد ناخالص ملی (GNI) سرانه ۱۴۷۷۰ دلار ذکر شده است. بعد از سوئیس که در مقام اول این رتبه‌بندی است، نروژ و ایسلند به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم قرار گرفته‌اند. در رتبه‌های چهارم تا دهم نیز کشورهای هنگ کنگ، دانمارک، سوئد، آلمان، ایرلند، سنگاپور و استرالیا مشاهده می‌شوند. سازمان ملل متوسط نمره جهان در شاخص توسعه انسانی امسال را رقم ۰٫۷۳۹ اعلام کرده است. در گزارش امسال، آمریکا نمره ۰٫۹۲۷ کسب کرده است و سومالی با کسب نمره ۰٫۳۸ در شاخص توسعه انسانی رتبه آخر رده‌بندی جهانی را به خود اختصاص داده است. سازمان ملل، ایران را در میان کشورهای دارای توسعه انسانی بالا ذکر کرده است؛ در سال ۲۰۲۲ ایران در میان ۱۹۳ کشور جهان رتبه ۷۸ شاخص توسعه انسانی را کسب کرد و در سال ۲۰۲۱ در جایگاه ۷۷ جهان از نظر توسعه انسانی قرار گرفته بود. برخی کشورها با توسعه انسانی کمتر نسبت به ایران شامل برزیل، جمهوری آذربایجان، الجزایر، ترکمنستان، اردن، اوکراین، تونس، مصر، ازبکستان، لبنان، مراکش، عراق و هند هستند و برخی کشورها که رتبه بالاتری نسبت به ایران کسب کردند آلمان، آمریکا، سوئد، انگلیس، ژاپن، فرانسه، روسیه، قطر، ترکیه، عمان، کویت، روسیه و مجارستان هستند. در گزارش جدید سازمان ملل ۶۹ کشور در گروه نخست، ۴۹ کشور در گروه دوم، ۴۱ کشور در گروه سوم و ۳۴ کشور نیز در گروه چهارم قرار گرفتند.

چاره بند ۵ برنامه هفتم توسعه برای بخش خصوصی چیست؟

« ۶

درخواست بخش خصوصی از شورای نگهبان چیست؟

همچنین در انتقاد به این بند، جمعی از حقوقدانان و فعالان بخش خصوصی انتقاداتی را به شرح زیر مطرح کرده‌اند.

نظر به اینکه در تبصره مذکور مقرر شده است در صورت تملک سهام شرکت‌های سهامی عام توسط شرکت‌های فرعی یا وابسته به آنها، در سال اول ۲۵ درصد از سود متعلق به شرکت‌های فرعی به عنوان مالیات و سال دوم به بعد ۵۰ درصد از سود متعلق به شرکت‌های فرعی علاوه بر مالیات قانونی به عنوان مالیات اخذ می‌شود. همچنین از سال سوم اجرای برنامه، صاحبان این سهام فاقد حق رأی بوده و نصاب‌های مربوط به دعوت و تشکیل مجامع عمومی و تصمیمات آنها منظور نمی‌شود.

این امر دلالت بر آن دارد که صرف تملک سهام شرکت‌های سهامی مادر توسط شرکت فرعی خلاف شرع و خلاف قانون تلقی شده و مستوجب مجازات پرداخت جریمه شده است و مفاد تبصره مذکور مصداق قاعده قبح عقاب بلابیان است، به دلیل آنکه شرکت فرعی تملک کننده سهام شرکت مادر تخصصی که مقدم بر تصویب این قانون تملک را انجام داده است، بدون وجود حکم سابق یا حکم لاحق مجازات می‌شود که از این حیث مفاد تبصره فوق‌الاشاره خلاف شرع است.

همچنین سیاق عبارت تبصره فوق‌الذکر به کیفیتی است که عبارت در صورت تملک سهام قابلیت حکومت بر تملک‌های قبل از تصویب قانون را دارد و به تملک‌های بعد از تصویب قانون نیز ناظر می‌شود که به تملک‌های قبل از قانون ایراد بند ۱ وارد است. در خصوص مصادیق تملک‌های بعد از قانون هم در سال اول بدون وجود حکم و برقراری حکم مجازات و جریمه‌هایی به شرح تبصره فوق جاری خواهد شد.

مضاف بر اینکه در خصوص مجازات‌های تخصیصی در سال سوم که سبب حذف حق رأی برای شرکت تملک کننده فرعی فراهم می‌شود، منطوقی و منصوصی در وضع حکم الزام شرکت فرعی تملک کننده به فروش سهام و طریق فروش آن در قانون وجود ندارد.

به طور کلی وضع حکم بر مجازات و جریمه و سلب حق رأی پیش‌بینی‌شده در تبصره بدون وجود حکم ممنوعیت مسبوق برقرار شده است و سبب حکم لاحق هم که برای تعیین تکلیف سهام تملک‌شده پیش‌بینی شده است، فاقد شفافیت از نظر سیاست‌های کلی قانون‌گذاری در حکم و موضوع است.

حال با توجه به آخرین اعلام سخنگوی شورای نگهبان مبنی بر عدم تصویب این قانون توسط شورای نگهبان و رفت و برگشتی بودن آن، بخش خصوصی تقاضا دارد که دقت بیشتر و بررسی کارشناسی دقیق‌تری بر این بند قانون به نحوی انجام شود که براساس مبانی شرعی و قانونی و تصریح عدم شمولیت بخش خصوصی اعم از شرکت‌های سهامی عام و سهامی خاص و بورسی و غیربورسی در این بند از قانون برنامه هفتم توسعه، روح خصوصی‌سازی در این قانون جاری شود.

بازار

۱۴۰۲/۱۲/۲۶

نرخ ارز در بازار آزاد (تومان)

نوع ارز	قیمت	تغییرات
دلار	۵۹۲۸۰	-۲۰
یورو	۶۵۱۰۰	۵۰
پوند انگلیس	۷۶۱۵۰	۰
صد ین ژاپن	۴۰۱۵۰	-۱۰۰
فرانک سوییس	۶۷۶۵۰	۰
یوآن چین	۸۳۱۰	۳۰
دلار کانادا	۴۴۳۰۰	-۵۰
دلار استرالیا	۳۹۲۰۰	-۱۵۰
لیر ترکیه	۱۸۸۵	۲۰
کرون سوئد	۵۷۷۰	-۴۰
درهم امارات (نقدی)	۱۶۳۵۶	۵۹
دینار کویت	۱۹۴۸۵۰	۷۰۰

قیمت ارز در بازارهای متشکل (تومان)

	نرخ	تغییرات
دلار مرکز مبادله ارز و طلا	۴۳۳۶۹	۱۱۵
دلار (اسکناس سامانه سنا)	۴۳۳۶۹	۱۱۵
دلار کانادا (اسکناس سامانه سنا)	۳۲۰۵۱	-۶۴
دلار (حواله سامانه سنا)	۴۰۴۵۶	۱۰۷
دلار (صرافی ملی)	۴۳۳۶۹	۱۱۵
یورو (اسکناس سامانه سنا)	۴۷۲۲۰	-۱۱۵
لیر ترکیه (اسکناس سامانه سنا)	۱۳۴۶	-۱
درهم (اسکناس سامانه سنا)	۱۱۸۰۹	۳۲
یوآن (اسکناس سامانه سنا)	۶۰۲۷	۹

نرخ سکه و طلا (تومان)

نوع سکه	قیمت	تغییرات
سکه طلای طرح جدید	۳۷۵۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰
نیم سکه	۲۲۳۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰
ربع سکه	۱۳۷۵۰۰۰۰	۰
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۳۱۳۴۰۰۰	۲۷۰۰۰

نرخ برابری ارزهای عمده

نوع ارز	برابری	تغییرات
یورو به دلار	۱٫۰۸۹	-۰٫۰۰۱
پوند به دلار	۱٫۲۷۴	-۰٫۰۰۱
دلار به ین	۱۴۹٫۰۳۵	۰٫۳۱
دلار به درهم	۳٫۶۷	۰
دلار به یوآن	۷٫۱۹۱	-۰٫۰۰۹
شاخص دلار	۱۰۳٫۴۳	۰٫۱۱

نرخ ارزهای بانک مرکزی (ریال)

نوع ارز	نرخ	تغییرات
دلار آمریکا	۴۲۰۰۰	۰
پوند انگلیس	۵۳۵۰۸	-۲۴۲
روپیه هند	۵۰۷	-۱
درهم امارات	۱۱۴۳۷	۰
صد ین ژاپن	۲۸۱۶۴	-۲۶۶
لیر ترکیه	۱۳۰۵	-۴
روبل روسیه	۴۵۸	-۲
یوآن چین	۵۸۳۸	-۶
هزار وون کره جنوبی	۳۱۵۵۰	-۳۹۳
یورو	۴۵۷۲۹	-۲۳۴

خبر

برگزاری پانزدهمین حراج شمش طلا

پانزدهمین جلسه حراج حضوری شمش طلای استاندارد مرکز مبادله ایران روز گذشته مورخ شنبه ۲۶ اسفند ماه برگزار شد. بر اساس شیوه‌نامه نحوه برگزاری حراج حضوری شمش طلای استاندارد در مرکز مبادله ارز و طلای ایران، زمان جلسه حراج از ساعت ۱۲ تا ۱۶ است و وجه‌الضمان مبلغ ۳ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال به ازای هر قطعه شمش طلای استاندارد است. گفتنی است، مبلغ وجه‌الضمان باید به حساب واسط مرکز مبادله ارز و طلای ایران، مشروط به تایید واریز وجه از سوی این مرکز واریز شود.

کاهش ۱۰ میلیارد دلاری ذخایر روسیه

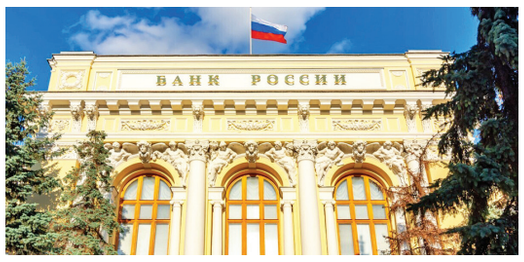

بانک مرکزی روسیه اعلام کرد که ذخایر بین‌المللی این کشور طی یک هفته ۱۰٫۱ میلیارد دلار افزایش یافت و در ۸ مارس ۲۰۲۴ به ۵۹۱٫۲ میلیارد دلار رسید. بانک مرکزی روسیه اعلام کرد که ذخایر بین‌المللی این کشور طی یک هفته ۱۰٫۱ میلیارد دلار افزایش یافت و در ۸ مارس ۲۰۲۴ به ۵۹۱٫۲ میلیارد دلار رسید. این در حالی است که مجموع ذخایر بین‌المللی روسیه تا اول مارس ۵۸۱٫۱ میلیارد دلار اعلام شده بود. در بیانیه این بانک آمده است: ذخایر بین‌المللی تا پایان معاملات در ۸ مارس ۲۰۲۴ به ۵۹۱٫۲ میلیارد دلار رسید که در طول هفته ۱۰٫۱ میلیارد دلار یا ۱٫۷ درصد افزایش یافته که عمدتا در نتیجه تجدید ارزیابی دارایی‌ها رخ داده است. ذخایر بین‌المللی روسیه دارایی‌های خارجی بسیار نقدی است که در اختیار بانک مرکزی و دولت این کشور است. این دارایی‌ها شامل ارز خارجی، حق برداشت ویژه (SDRs)، جایگاه ذخیره در صندوق بین‌المللی پول و طلای پولی هستند. سطح هدف بانک مرکزی روسیه برای ذخایر بین‌المللی خود ۵۰۰ میلیارد دلار است. تقریبا نیمی از این دارایی‌ها توسط بانک‌های مرکزی کشورهای غربی پس از جنگ اوکراین به عنوان بخشی از تحریم‌های روسیه بلوکه شده است. این در حالی است که وزارت دارایی روسیه اعلام کرده است که این کشور به لطف ذخایر بین‌المللی فراوان خود می‌تواند با تحریم‌ها کنار بیاید. /**تسنیم**

مزایده نوبت سوم
فروش املاک تملکی بانک سینا
مدیریت منطقه آذربایجان شرقی و اردبیل
جهت مشاهده جزئیات به پایگاه اینترنتی www.sinabank.ir مراجعه نمایید.
بانک سینا

تولید نفت ایران؛ روزانه ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در فوریه

به گزارش «ایرنا» اداره اطلاعات انرژی آمریکا در جدیدترین گزارش خود از تولید روزانه ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه نفت‌خام ایران در دومین ماه سال جاری میلادی خبر داده‌است.

تولید نفت ایران در نوامبر ۲۰۲۳ برای نخستین‌بار از زمان خروج آمریکا از برجام به بالای ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز رسید و در فوریه ۲۰۲۴ برای چهارمین ماه متوالی این رکورد حفظ شده‌است. ایران در نخستین ماه سال جاری میلادی نیز ۳ میلیون و ۲۳۰ هزار بشکه در روز نفت تولید کرده‌بود. بر اساس این گزارش ایران در دولت سیزدهم با افزایش تولید نفت توانسته است جایگاه ازدست رفته خود درمیان تولیدکنندگان بزرگ اوپک را پله‌به‌پله پس‌بگیرد. ایران درحالی که در دولت قبل با افت پی‌درپی تولید نفت به‌جایگاه پنجم اوپک سقوط کرده‌بود، در فوریه امسال سومین تولیدکننده بزرگ اوپک بوده‌است. عربستان با تولید ۹ میلیون بشکه‌ای و عراق با تولید ۴ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه در روز به ترتیب رتبه‌های اول و دوم اوپک را داشته‌اند. امارات در فوریه امسال ۲ میلیون و ۹۰۰ هزار بشکه نفت تولید کرده و بعد از ایران در جایگاه چهارم قرار گرفته‌است.

کل تولید اوپک در فوریه امسال نسبت به ماه قبل ۱۷۰ هزار بشکه افزایش‌یافته و به ۲۶ میلیون و ۴۷۰ هزار بشکه در روز رسیده‌است.

صادرات نفت روسیه افزایش می‌یابد

وزارت انرژی روسیه اعلام کرد که در پی عملیات تعمیر و نگهداری برنامه‌ریزی نشده در پالایشگاه‌ها، صادرات نفت این کشور افزایش می‌یابد. به گزارش «شانا» به نقل از خبرگزاری رویترز، وزارت انرژی روسیه اعلام کرد که انتظار دارد صادرات نفت‌خام این کشور در پی تعمیر و نگهداری برنامه‌ریزی نشده در پالایشگاه‌ها افزایش یابد. پاول سوروکین، معاون اول وزیر انرژی روسیه با بیان اینکه شرایط پایدار است، اما تولید در پالایشگاه‌ها کمتر خواهد بود، گفت: نگرانی در درباره عرضه سوخت در بازار داخلی وجود ندارد.

روسیه از ابتدای سال میلادی جاری تاکنون چندبار در پالایشگاه‌های خود به دلیل نقص فنی و حمله‌های پهپادی اوکراین شاهد توقف فعالیت‌ها بوده‌است. اوکراین روز چهارشنبه گذشته در دومین روز از حمله‌های پهپادهای سنگین به پالایشگاه‌های نفت روسیه حمله کرد و باعث آتش‌سوزی در پالایشگاهی متعلق به شرکت روس‌نفت شد. روسیه، دومین صادرکننده بزرگ نفت‌خام جهان پس از عربستان سعودی، پیش از این ممنوعیت صادرات بنزین را به مدت ۶ ماه از یکم مارس به‌منظور تثبیت قیمت‌های فرآورده در داخل اعمال کرده‌بود. قیمت بنزین داخلی برای رانندگان و کشاورزان بزرگ‌ترین صادرکننده گندم در جهان در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۵ تا ۱۷ مارس سال ۲۰۲۴ میلادی حساس است. روسیه و اوکراین زیرساخت‌های انرژی یکدیگر را طی تنش‌های دوساله بین مسکو و کی‌یف که هیچ نشانه‌ای از توقف ندارد، برای مختل کردن خطوط تدارکاتشان هدف قرار داده‌اند. صادرات نفت، فرآورده‌های نفتی و گاز طبیعی تاکنون منبع اصلی صادرات روسیه و درآمدهای ارزی برای اقتصاد یک‌تریلیون و ۹۰۰ میلیارد دلاری این کشور است.

در حال‌حاضر، حدود ۳۶۲ میلیون بشکه نفت در ذخایر استراتژیک آمریکا وجود دارد

بزرگ‌ترین فروش ذخایر اضطراری نفت آمریکا

ایالات‌متحده در سال ۲۰۲۲، بزرگ‌ترین فروش نفت از ذخایر استراتژیک یا SPR خود را به‌ثبت رساند و در مجموع ۱۸۰ میلیون بشکه را در طول ۶ ماه به مشتریان واگذار کرد. این تصمیم برای کاهش تاثیر افزایش احتمالی قیمت بنزین پس از حمله روسیه به اوکراین اتخاذ شد.

حمید ملازاده
دنیای اقتصاد

فروش دیگری به میزان ۳۸ میلیون بشکه توسط کنگره در همان سال انجام شد. اکنون، ایالات‌متحده قصد دارد تا SPR خود را با خرید مجدد نفت با قیمتی کمتر از آنچه که آن را فروخته، دوباره پر کند. دولت نفت را به‌طور متوسط ۹۵ دلار در هر بشکه فروخت و امیدوار است آن را با قیمت ۷۹ دلار در هر بشکه یا کمتر خریداری کند، با این حال سرعت بازخرید ممکن است تحت‌تاثیر قیمت‌های فعلی نفت‌خام باشد که به دلیل عوامل مختلف ژئوپلیتیک در حال افزایش است. از زمان فروش ذخایر اضطراری در سال ۲۰۲۲، ایالات‌متحده حدود ۲۹ میلیون و ۶۱۰ هزار بشکه نفت‌خام تولید داخل را جایگزین کرده‌است. این روند تا حدودی به دلیل عملیات تعمیر و نگهداری در برخی از سایت‌های SPR با وقفه روبه‌رو شده‌است. این نگرانی وجود دارد که بازخرید سریع، قیمت‌های نفت و بنزین را به‌ویژه با انتخابات آتی ریاست‌جمهوری، بیشتر افزایش دهد. در حال حاضر، SPR ایالات‌متحده حدود ۳۶۲ میلیون بشکه نفت دارد که نزدیک به ۶۰ درصد آن نفت‌خام تصفیه‌نشده است. این میزان به‌طور قابل‌توجهی کمتر از اوج خود یعنی ۷۲۷ میلیون بشکه در سال ۲۰۰۹ است. برای جایگزین‌سازی ذخایر، دولت ایالات‌متحده راهبردی را ترسیم کرده که نه‌تنها شامل بازخرید نفت می‌شود، بلکه بازگرداندن نفتی که به شرکت‌ها تا سال ۲۰۲۷ قرض داده‌شده بود را نیز دربر می‌گیرد. ذخایر استراتژیک، اساسا مقدار نفتی است که توسط دولت ایالات‌متحده برای موارد اضطراری و بحرانی نگهداری می‌شود. این ایده در سال ۱۹۷۵ توسط رئیس‌جمهور جرالد فورد در واکنش به تحریم نفتی اعراب مطرح شد که باعث افزایش قیمت بنزین و آسیب به اقتصاد شد. هدف SPR داشتن سوپاپ اطمینان در مواقع بحران انرژی، مانند جنگ یا بلایای طبیعی مانند توفان، با تزریق نفت به بازار برای تثبیت قیمت‌ها و تضمین امنیت انرژی کشور است. به‌رغم سطوح پایین‌تر SPR، ایالات‌متحده همچنان به تعهدات بین‌المللی خود، تحت‌رهبری آژانس بین‌المللی انرژی مستقر در پاریس که کشورهای عضو را ملزم می‌کند ذخایری معادل ۹۰ روز واردات خالص نفت حفظ کنند، پایبند است. آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) پیش‌بینی کرده اگر اوپک‌پلاس (اتحاد اوپک و کشورهای تولیدکننده نفت غیراوپک) کاهش تولید خود را تا پایان سال ۲۰۲۴ تمدید کنند، مازاد عرضه بازار نفت به کسری تبدیل خواهد شد. اوپک اخیرا تصمیم خود را برای تمدید کاهش عرضه تا پایان سه‌ماهه دوم اعلام کرد که باعث شد آژانس بین‌المللی انرژی چشم‌انداز خود را تعدیل کند.

تعادل عرضه و تقاضا

در گزارش بازار نفت در مارس، آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی می‌کند که اوپک کاهش‌های داوطلبانه خود را برای کل سال حفظ خواهد کرد که منجر به تغییر در تعادل عرضه و تقاضا خواهد شد. آژانس بین‌المللی انرژی در حال حاضر یک کسری جزئی برای سال پیش‌بینی کرده که از برآورد قبلی خود فاصله دارد، با این حال آژانس خاطرنشان می‌کند که حجم قابل‌توجهی از نفت در حال ترانزیت، می‌تواند فشار بازار را پس از تحویل محموله‌ها کاهش دهد. علاوه‌بر این، آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی خود را از رشد تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۴ در مقایسه با گزارش فوریه خود، ۱۱۰ هزار بشکه در روز افزایش داده‌است. این تجدیدنظر به بهبود انتظارات برای تقاضای نفت ایالات‌متحده و افزایش تقاضا برای سوخت به دلیل اختلال در جریان تجارت در دریای سرخ نسبت داده می‌شود که اپراتورهای کشتی را وادار به انتخاب مسیرهای طولانی‌تر از طریق دماغه امید نیک در آفریقا کرده‌است. با وجود تخمین رو به بالا در رشد تقاضا، آژانس بین‌المللی انرژی در مقایسه با پیش‌بینی‌های اوپک، چشم‌انداز محافظه‌کارانه‌تری دارد.

ادغام هوش‌مصنوعی در صنعت نفت

اوپک انتظار دارد تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۴ به میزان ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز افزایش یابد. این سازمان در گزارش ماهانه خود اعلام کرده، رشد تقاضا در سال ۲۰۲۵ حدود یک‌میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز خواهد بود. یکی از دلایل رشد تولید نفت آمریکا، ادغام فناوری هوش‌مصنوعی (AI) در صنعت نفت و گاز، به‌ویژه در عملیات حفاری است که توسط روبات‌ها کنترل می‌شود. هوش مصنوعی، دکل‌ها را از راه دور کنترل و تصمیمات فوری را برای بهینه‌سازی کارآیی حفاری بدون دخالت مستقیم انسان اتخاذ می‌کند. به گفته کارشناسان، این اتوماسیون به‌طور قابل‌توجهی دخالت اپراتور انسانی را کاهش و به‌طور بالقوه باعث صرفه‌جویی در زمان و افزایش سرعت حفاری حداقل تا ۳۰ درصد می‌شود. به‌طور سنتی، هوش‌مصنوعی در امور پشتیبانی در صنعت نفت و گاز، مانند تجزیه و تحلیل داده‌های لرزه‌ای استفاده می‌شود، با این حال روند روبه‌رشدی به سمت استقرار هوش‌مصنوعی، یادگیری ماشینی و عملیات از راه دور، به‌طور مستقیم در عملیات حفاری و شکستگی هیدرولیک وجود دارد. هدف از به کارگیری هوش‌مصنوعی بهبود کارآیی، کاهش هزینه‌ها و به حداکثر رساندن تولید نفت است که احتمالا تلاش‌های سازمان‌هایی مانند اوپک برای کنترل تولید نفت و تثبیت قیمت‌ها را تضعیف می‌کند. اهمیت پذیرش هوش‌مصنوعی در صنعت نفت و گاز ایالات‌متحده، به‌ویژه در حوضه‌های شیل مانند حوضه‌های تگزاس و داکوتای‌شمالی که پیشرفت‌های فناوری قبلا صنعت نفت را متحول کرده، غیرقابل‌انکار است. پیمانکاران با استفاده از فناوری‌های مختلف از جمله حفاری افقی توانسته‌اند زمان حفاری را کوتاه کنند و اکنون هوش‌مصنوعی باعث افزایش کارآیی شده‌است. به گفته تحلیلگران، انتظار می‌رود استقرار هوش‌مصنوعی منجر به صرفه‌جویی در هزینه برای شرکت‌ها شود که به‌طور بالقوه در محدوده ۲۵ تا ۵۰ درصد در سناریوهای خاص است. درحالی که تاثیر این نوآوری بر مشاغل هنوز نامشخص است، هوش‌مصنوعی می‌تواند به رفع کمبود کارگران در بخش انرژی کمک کند. درمیان کارکنان انرژی نیز تمایل به استقبال از فناوری هوش‌مصنوعی وجود دارد، زیرا به‌عنوان راهی برای افزایش رضایت شغلی و بهره‌وری درنظر گرفته می‌شود. علاوه‌بر این، هوش‌مصنوعی به‌عملیات خشکی محدود نمی‌شود، بلکه در میدان‌های نفتی فراساحلی نیز در حال آزمایش است و شرکت‌هایی مانند SLB دیر یا زود به پیشرفت‌های قابل‌توجهی در حفاری دریایی دست خواهند یافت. به‌طور کلی، پذیرش هوش‌مصنوعی در صنعت نفت و گاز نشان‌دهنده یک پیشرفت تکنولوژیک قابل‌توجه با پتانسیل ایجاد تحول در عملیات و افزایش رقابت است.

> **هدف SPR داشتن سوپاپ اطمینان در مواقع بحران انرژی، مانند جنگ یا بلایای طبیعی مانند توفان، با تزریق نفت به بازار برای تثبیت قیمت‌ها و تضمین امنیت انرژی ایالات‌متحده است**

راهبری رشد عرضه نفت در ۲۰۲۴ خارج از ائتلاف اوپک‌پلاس

اداره اطلاعات انرژی آمریکا بر این باور است که رهبری رشد تولید نفت در سال ۲۰۲۴ به‌دست کشورهای تولیدکننده خارج از ائتلاف اوپک‌پلاس خواهد بود که سبب جبران کاهش عرضه می‌شود.

به گزارش «شانا» به نقل از خبرگزاری رویترز، اداره اطلاعات انرژی آمریکا در تازه‌ترین گزارش کوتاه‌مدت ماهانه خود پیش‌بینی کرد که رشد کوتاه‌مدت عرضه جهانی نفت بیشتر ازسوی ایالات‌متحده آمریکا، گویان، کانادا و برزیل خواهد بود و این روند، کاهش عرضه داوطلبانه ائتلاف تولیدکنندگان عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و غیراوپک (اوپک‌پلاس) را جبران می‌کند. افزایش عرضه کشورهای خارج از ائتلاف اوپک‌پلاس در حالی رخ می‌دهد که شماری از اعضای اوپک و متحدانش در اوایل ماه فوریه با تمدید کاهش عرضه روزانه ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه‌ای تا پایان سه ماهه دوم امسال موافقت کردند.

رشد عرضه تولیدکنندگان خارج از اوپک‌پلاس می‌تواند تلاش‌های این ائتلاف برای حمایت از بازار را در بحبوحه نگرانی‌ها درباره شد تقاضای جهانی و افزایش عرضه، تضعیف کند. ایالات‌متحده آمریکا، کانادا، برزیل و گویان بیش از ۸۰ درصد از رشد عرضه جهانی را در پیش‌بینی کنونی اداره اطلاعات انرژی آمریکا به خود اختصاص داده‌اند.

براساس آمارهای اداره اطلاعات انرژی آمریکا، تولید نفت اوپک‌پلاس در سال ۲۰۲۴ میلادی روزانه یک‌میلیون بشکه در روز کاهش می‌یابد، درحالی که عرضه کشورهای خارج از این ائتلاف به رهبری آمریکا روزانه یک‌میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه افزایش می‌یابد. بر اساس گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا، تولید نفت اوپک‌پلاس در سال ۲۰۲۵ میلادی روزانه ۹۰۰ هزار بشکه افزایش خواهد یافت، درحالی که عرضه روزانه کشورهای تولیدکننده خارج از ائتلاف اوپک‌پلاس یک‌میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه افزایش خواهدیافت.

این نهاد زیرمجموعه وزارت انرژی آمریکا اعلام کرد که عرضه جهانی نفت در سال ۲۰۲۳ میلای ۱۰۱ میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه در روز بوده‌است که انتظار می‌رود این رقم در سال ۲۰۲۴ میلادی روزانه ۴۰۰ هزار بشکه و در سال ۲۰۲۵ میلادی ۲ میلیون بشکه در روز افزایش یابد.

براساس این گزارش، تولید نفت آمریکا در سال ۲۰۲۳ به ۱۳ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه در روز رسیدو انتظار می‌رود امسال روزانه ۴۰۰ هزار بشکه و در سال ۲۰۲۵، ۸۰۰ هزار بشکه در روز افزایش یابد. علاوه بر این، به نوشته رویترز، آژانس بین‌المللی انرژی نیز در تازه‌ترین گزارش چشم‌انداز کوتاه‌مدت انرژی ماهانه‌اش پیش‌بینی درباره رشد تقاضای نفت در سال ۲۰۲۴ میلادی را در پی وقوع اختلال در زمینه حمل‌ونقل نفت در دریای سرخ به‌دلیل حمله حوثی‌های یمن به کشتی‌های تجاری و نفتکش‌ها، برای چهارمین‌بار از نوامبر افزایش داد، هرچند شایان ذکر است که این رقم هنوز نسبت به برآورد سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) از رشد تقاضای جهانی نفت بسیار پایین‌تر است. اوپک و آژانس بین‌المللی انرژی که کشورهای صنعتی را نمایندگی می‌کنند، در سال‌های اخیر بر سر مسائلی مانند چشم‌انداز بلندمدت تقاضای جهانی نفت و نیاز به سرمایه‌گذاری برای ایجاد ظرفیت‌های تازه تولید و عرضه نفت با هم اختلاف دیدگاه دارند. آژانس بین‌المللی انرژی در تازه‌ترین گزارش خود اعلام کرد که تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۴ میلادی روزانه یک‌میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه افزایش خواهد یافت که نسبت به برآورد ماه گذشته میلادی ۱۱۰ هزار بشکه در روز افزایش نشان می‌دهد.

این نهاد بین‌المللی پس از تمدید کاهش عرضه داوطلبانه اعضای ائتلاف اوپک و غیراوپک موسوم به اوپک‌پلاس، نظر خود از برآورد مازاد عرضه را به کمبود عرضه جزئی تغییر داد. پس از انتشار گزارش آژانس بین لمللی انرژی، نفت‌خام برنت تا ۸۰ سنت برای هر بشکه افزایش یافت و حدود ۸۵ دلار به ازای هر بشکه دادوستد شد و به بالاترین حد خود از ماه نوامبر رسید. جیوانی استانوو، تحلیلگر موسسه «یوبی‌اس» در این‌باره گفت: پیش‌بینی افزایشی همراه با بازنگری‌های صعودی درباره رشد تقاضا و برآوردهایی درباره پایین‌بودن نرخ رشد عرضه پایین‌تر از رشد عرضه در گزارش آژانس بین‌المللی انرژی به چشم می‌خورد.

وی افزود: آژانس بین‌المللی انرژی در ابتدا در ماه ژوئن رشد تقاضای سال ۲۰۲۴ میلادی را روزانه ۸۶۰ هزار بشکه پیش‌بینی کرده‌بود. این گزارش، رشد تقاضای جهانی نفت‌خام در سال گذشته میلادی را ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه پیش‌بینی کرد. این آژانس اعلام کرد که کندشدن روند کاهشی پیش‌بینی رشد که پیش‌تر در داده‌های اخیر آشکار شد، به این معناست که مصرف نفت پس از چند سال نوسان و بازگشت از بحران شیوع ویروس عالم‌گیر کرونا به روند تاریخی خود بازگشته است. دبیرخانه اوپک در تازه‌ترین گزارش ماهانه خود پیش‌بینی رشد تقاضای خود را بدون تغییر روی رقم روزانه ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه حفظ کرد، به این معنا که دیدگاه‌های اوپک و آژانس بین‌المللی انرژی نزدیک به روزانه یک‌میلیون بشکه از هم فاصله دارند که تقریبا یک‌درصد از تقاضای روزانه جهانی را شامل می‌شود. آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد: سیگنال‌های ناشی از بانک‌های مرکزی برای آغاز روند کاهش نرخ رشد، راه خروج از رکود اقتصادی را نشان می‌دهد، اما داده‌های اقتصادی ضعیف در چین همچنان نگران‌کننده است.

براساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی، اختلال‌ها در دریای سرخ سبب شده‌است تعداد بشکه‌های روی آب تا پایان فوریه به یک‌میلیارد و ۹۰۰ میلیون بشکه برسد. این گزارش می‌افزاید: مسیرهای طولانی‌تر، تقاضای سوخت را افزایش داده و بارگیری کشتی‌ها با سوخت یا ذخیره‌سازی در سنگاپور به بالاترین حد خود رسیده است. آژانس بین‌المللی انرژی همچنان بر این باور است؛ حتی در شرایطی که چالش‌های کشتیرانی سبب تقویت کوتاه‌مدت قیمت نفت در بازارهای جهانی شود، چشم‌انداز اقتصادی مبهم بر تقاضای نفت تاثیر می‌گذارد. آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد حتی با کاهش تدریجی سلطه چین، رشد تقاضا به‌شدت به سمت کشورهای غیرعضو سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی (اوئی‌سی‌دی) تغییر مسیر خواهد داد.

براساس برآوردهای این نهاد بین‌المللی، انتظار می‌رود رشد تقاضای روزانه چین از یک‌میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه در سال ۲۰۲۳ میلادی به ۶۲۰ هزار بشکه در روز برسد. آژانس بین‌المللی انرژی درباره عرضه اعلام کرد که رشد عرضه نفت کشورهای خارج از ائتلاف اوپک‌پلاس به‌طور قابل‌توجهی رشد تقاضای نفت در سال ۲۰۲۴ میلادی را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد، اگرچه تمدید کاهش عرضه داوطلبانه روزانه ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه‌ای شماری از اعضا برای سه ماه دوم این توازن را تشدید کرده‌است. شماری از اعضای اوپک‌پلاس اوایل ماه فوریه از تمدید تصمیم کاهش عرضه داوطلبانه در سه ماه نخست تا پایان ژوئن امسال خبر دادند.

آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد که این کاهش‌ها را به‌عنوان وجود کاهش‌ها برای کل سال تلقی می‌کند و تنها زمانی که اوپک‌پلاس این اقدام را تایید کرد، آنها را لغو می‌کند. این آژانس در گزارش خود آورده است که بر این اساس، تراز سال ما از مازاد عرضه نفت به کمبود جزئی تغییر می‌کند، اما شرایط ذخیره‌سازی‌های نفت‌خام ممکن است با رسیدن حجم عظیم محموله‌های روی آب به مقاصد نهایی، بهبود یابد.

ZAR SHOURAN
شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران

(آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی)

" واگذاری خدمات خودرویی

شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران "

شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران در نظر دارد با عنایت به قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳ و آیین نامه اجرایی بند «ج» ماده (۱۲) قانون برگزاری مناقصات، برگزاری فرآیند ارجاع کار و انتخاب پیمانکار ذیصلاح جهت «واگذاری خدمات خودرویی شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران» از طریق مناقصه عمومی یک مرحله ای همراه با ارزیابی کیفی انجام دهد. لذا از کلیه متقاضیان ذیصلاح و اشخاص حقوقی داخلی که دارای توان فنی و اجرایی جهت انجام خدمات مربوطه می‌باشند و تمایل به شرکت در مناقصه فوق را دارند دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی www.setadiran.ir و به شماره فراخوان ۲۰۰۲۰۹۲۴۱۰۰۰۰۰۴۳ و واریز مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰ (دو میلیون ریال) به شماره حساب ۴۰۰۱۰۵۴۲۰۴۰۵۰۷۱۸ به شناسه واریز ۱۴۰۰۵۲۶۶۰۳۰ و شماره شبا IR۵۶۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۰۵۴۲۰۴۰۵۰۷۱۸ در وجه شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران نزد بانک مرکزی شعبه مرکزی اقدام نمایند. خاطر نشان می‌نماید این فراخوان هیچگونه تعهدی برای کارفرما جهت دعوت به مناقصه شرکت‌های دریافت کننده اسناد مناقصه ایجاد ننموده و تنها شرکت‌هایی که دارای شرایط مندرج در اسناد بوده و حایز حداقل امتیاز لازم (ارزیابی کیفی) شوند با تشخیص کارفرما به مرحله بعدی مناقصه راه خواهند یافت.

۱- نام و نشانی کارفرما: شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران به نشانی: تهران، میدان ولیعصر (عج)، کوچه شهیدان سازش، پلاک ۵ و ۷

۲- محل اجرای پروژه: استان آذربایجان غربی، شهرستان تکاب، کیلومتر ۳۸ جاده تخت سلیمان، شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران.

۳- موضوع مناقصه: واگذاری خدمات خودرویی شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران طبق شرح مندرج در اسناد مناقصه.

۴- نوع مناقصه: یک مرحله ای عمومی همراه با ارزیابی کیفی

۵- مدت زمان اجرای پروژه: ۲۴ ماه کامل شمسی.

۶- ارائه آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده سال ۱۴۰۱ ثبت در سامانه پردیس گواهی نامه صلاحیت رشته و پایه: متقاضیان شرکت در مناقصه باید شرکت حقوقی و دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در امور خدماتی از سازمان برنامه و بودجه کشور و گواهی نامه صلاحیت ایمنی معتبر پیمانکاران از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی باشند.

۷- تامین مالی: از منابع داخلی شرکت

۸- مبلغ ضمانت نامه و نوع تضمین: نوع تضمین بر اساس آیین نامه تضمین معاملات دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۵۰۶۵۹/ت/۱۲۳۴۰۲ هـ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیأت محترم وزیران به مبلغ ۱۵،۴۴۲،۲۳۰،۹۷۸ (پانزده میلیارد و چهارصد و چهل و دو میلیون و دویست و سی هزار و نهصد و هفتاد و هشت) ریال خواهد بود و تضمین ارائه شده می‌بایست برای مدت سه ماه از تاریخ آخرین مهلت قبول پیشنهادات معتبر و قابل تمدید باشد.

۹- زمان و محل دریافت اسناد: از اشخاصی که تمایل به شرکت در مناقصه مزبور را دارند دعوت به عمل می آید جهت آگاهی و دریافت اسناد مربوطه از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی www.setadiran.ir از تاریخ درج آگهی حداکثر تا پایان وقت اداری (ساعت ۱۶) روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۰۸ اقدام نمایند.

۱۰- زمان و محل تحویل اسناد: متقاضیان مکلفند پیشنهادهای خود را حداکثر تا پایان وقت اداری (ساعت ۱۶) روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۵ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی www.setadiran.ir بارگذاری نمایند.

۱۱- زمان گشایش پاکت ارزیابی کیفی: ساعت ۹ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۷ به نشانی مندرج در بند دو از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت

شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران

شناسه آگهی ۱۶۸۳۱۴۲

م/الف ۴۸۷۸

«دنیای اقتصاد» بازارها را بررسی می کند

بازار در انتظار پنج نشست پولی

بازار داخلی

روزهای بی‌اتفاق بورس

با افت اکثر شاخص‌های اصلی بازار سهام، ساعات معاملاتی اولین روز هفته به انتها رسید. به طوری که شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران ۱۵۱۸ واحد نسبت به‌روز معاملاتی ماقبل کاهش یافت و در محدوده ۲ میلیون و ۱۴۸ هزار واحد قرار گرفت؛ و شاخص هم‌وزن که از جهاتی نماگر دقیق‌تری از وضعیت بازار است و عملکرد شرکت‌های کوچک و متوسط پذیرش‌شده در بورس تهران را بیشتر نمایان می‌سازد، با کاهش ارتفاع ۱۸۱۶ واحد در سطح ۷۳۵ هزار و ۲۳۶ واحد قرار گرفت. لازم به ذکر است که نمادهای «فولاد»، «میدکو» و «شپنا» بیشترین تاثیر منفی را بر شاخص کل گذاشتند و نمادهای «واتی»، «لابسا» و «شیران» نیز بیشترین کاهش قیمت را تجربه کردند. در این بین شاخص کل فرابورس هر چند اندک (۴,۹۲ واحد)، اما افزایش یافت و با قرار گرفتن در محدوده ۲۴ هزار و ۸۵۷ واحد به کار خود در روز شنبه پایان داد. همچنین در این روز بورس و فرابورس مجموعا شاهد ۱۶۱ میلیارد تومان خروج پول از جانب حقیقی‌ها بودند و ارزش معاملات خرد سهام و حق تقدم نیز با کاهش ۱۶,۷ درصدی نسبت به‌روز چهارشنبه در سطح ۳۶۲۸ میلیارد تومان قرار گرفت. برخی از تحلیلگران معتقدند که خبرهایی که قرار بود به بازار مخابره شوند اما هنوز نشدند (مانند تجدید ارزیابی دارایی خودرویی‌ها و تسعیر ارز بانک‌ها)، باعث شد تا بازار در بی‌خبری بماند و بنابراین در روزهای پایانی سال شاید نتوان انتظار اتفاق خاصی را داشت. در سال جدید نیز احتمالا وضعیت بازار سهام بهتر از سال جاری خواهد بود، اما همچنان امکان رخ دادن رشد شارپی پایین است.

بازار خارجی

کدام بانک مرکزی ابتدا سیاست انبساطی اتخاذ می‌کند؟

هفته آینده بدون شک یکی از شلوغ‌ترین و مهم‌ترین هفته‌های سال برای سرمایه‌گذاران خواهد بود، چرا که قرار است شاهد نشست پولی پنج بانک مرکزی بزرگ به همراه انبوهی از داده‌های اقتصادی باشیم. با این حال، به‌نظر می‌رسد مهم‌ترین رویداد، نشست پولی فدرال رزرو در روز چهارشنبه باشد، زیرا انتظارات برای کاهش نرخ بهره در بزرگ‌ترین اقتصاد جهان، اخیرا به رشد چشمگیر بازار سهام این کشور دامن زده است. امسال، با وجود پیام‌های ضد و نقیضی در مورد ثبات وظایف دوگانه فدرال رزرو، یعنی اشتغال کامل و ثبات قیمت‌ها، انتظارات برای کاهش نرخ بهره به شدت متغیر بوده است. خلاصه‌وار باید گفت که هم بازار کار در حال خنک شدن است و هم تورم در حال کاهش، اما به کندی. آخرین گزارش‌های حقوق و دستمزد غیرکشاورزی و شاخص قیمت مصرف کننده نیز بر این روند تاکید داشته‌اند. اگرچه فدرال رزرو تاکنون به دام تعهد زودهنگام به کاهش نرخ بهره نیفتاده، اما تمایل به تسهیل پولی در میان مقامات بانک مرکزی آمریکا مشهود است. رئیس فدرال رزرو، پاول، هفته گذشته به قانون‌گذاران گفت که آنها تا حد زیادی اطمینان دارند که تورم به طور پایدار به سمت ۲ درصد در حال حرکت است. در واقع، آمادگی پاول برای کاهش نرخ بهره به احتمال زیاد دلیلی است که بازارها به داده‌های ضعیف بیشتر از داده‌های مثبت واکنش نشان می‌دهند. با این حال، کاهش پیش‌بینی‌شده نرخ بهره توسط فدرال رزرو بر این فرض استوار است که تورم با وجود کند شدن روند کاهش خود، همچنان در مسیر نزولی باقی بماند. با توجه به گزارش‌های اخیر تورم مصرف‌کننده و تولیدکننده، این مسیر نزولی اکنون زیر سوال رفته، چرا که به نظر می‌رسد تورم قبل از رسیدن به هدف ۲ درصدی فدرال رزرو در حال لنگر انداختن در محدوده فعلی است. این موضوع، توجه‌ها را به نمودار دات‌پلات به‌روز شده فدرال رزرو جلب می‌کند که نقطه کانونی نشست پولی ماه مارس این بانک مرکزی خواهد بود. احتمال دارد پیش‌بینی‌های میانه برای سال ۲۰۲۴ از سه مرتبه کاهش نرخ بهره ۰,۲۵ واحد درصدی به تنها دو مرتبه کاهش تعدیل شود، اما حتی اگر این پیش‌بینی تغییری نکند یا تعداد بیشتری از مقامات فدرال رزرو نرخ بهره را در سطح ۴,۷۵ درصد متصور شوند نیز نشان‌دهنده تمایل به انقباض بیشتر پولی است. با این حال، پاول همچنان ممکن است در مصاحبه مطبوعاتی خود در صورتی که مقامات فدرال رزرو تنها دو کاهش نرخ بهره را پیش‌بینی کنند، لحنی متعادل به خود بگیرد که می‌تواند هرگونه ریزش شدید در سهام و سایر دارایی‌های ریسکی را محدود کند. با این حال، برای دلار آمریکا، ریسک‌های صعودی نسبت به ریسک‌های نزولی در آستانه نشست پولی آتی بیشتر است، زیرا این ارز به داده‌های قوی‌تر از حد انتظار اخیر واکنش کمتری نشان داده است. معامله‌گران همچنین به برخی گزارش‌های بخش مسکن (آمار مجوزهای ساخت‌وساز و موارد شروع به ساخت در روز سه‌شنبه و فروش خانه‌های موجود در روز جمعه)، شاخص تولید فدرال رزرو فیلادلفیا در روز پنج‌شنبه و همچنین برآورد اولیه شاخص مدیران خرید S&P Global برای ماه مارس توجه خواهند کرد.

بازار سهام

شاخص کل بورس	شاخص کل فرابورس	شاخص هم‌وزن	شاخص صنعت	شاخص قیمت	ارزش معاملات خرد	ارزش بازار بورس	ارزش بازار فرابورس
۲۱۴۸۵۱۷ واحد	۲۴۸۵۷ واحد	۷۳۰۲۳۶ واحد	۲۰۴۳۵۰۴ واحد	۴۱۰۶۵۵ واحد	۳۶۲۸ میلیارد تومان	۷۴۵۱۱۶۹ میلیارد تومان	۱۳۹۳۷۷۶ میلیارد تومان

شاخص میانگین حرکت جهت‌دار (ADX)

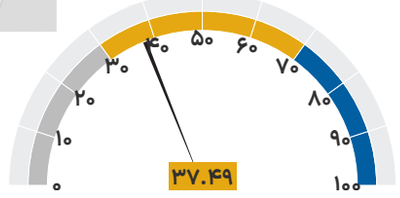

شاخص جریان پول (MFI)

شاخص قدرت نسبی (RSI)

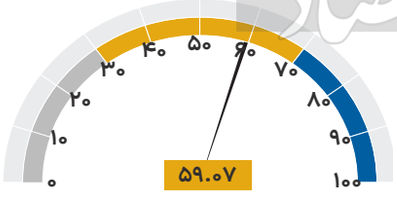

سرانه خرید و فروش صندوق های سرمایه گذاری سهامی (میلیون تومان)

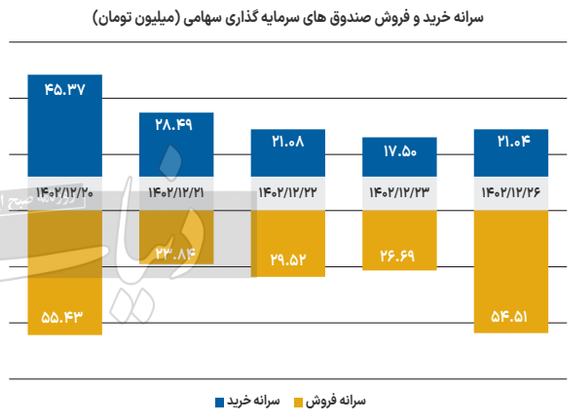

سرانه خرید و فروش صندوق های سرمایه گذاری درآمدثابت (میلیون تومان)

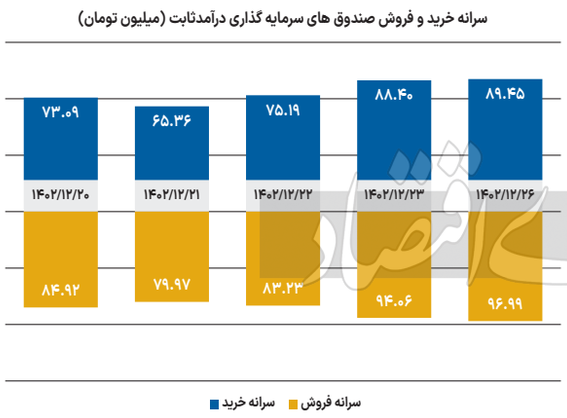

روند روزانه سرانه خرید و فروش در فرابورس (میلیون تومان)

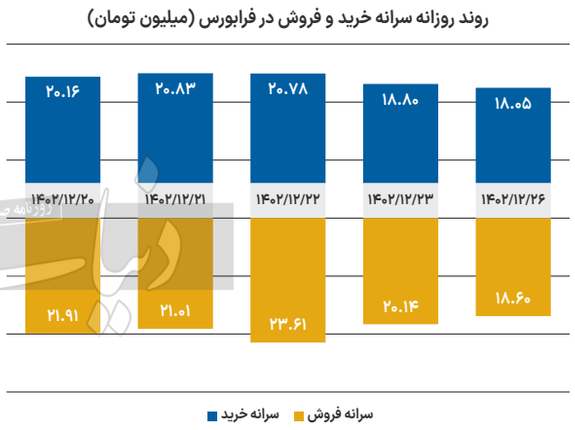

روند روزانه سرانه خرید و فروش بورس (میلیون تومان)

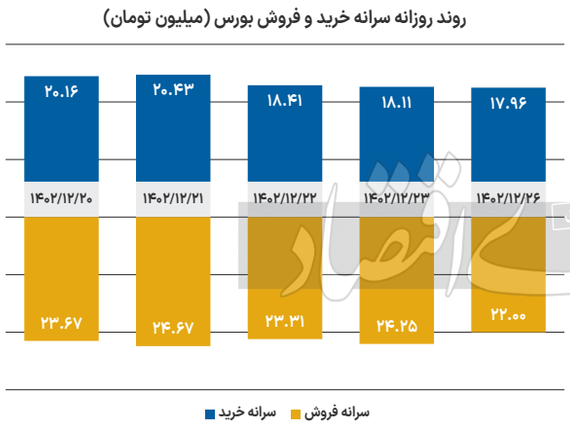

روند ارزش بازار فرابورس (میلیارد ریال)*

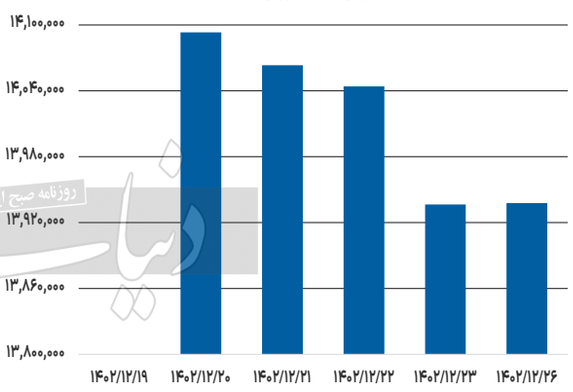

روند ارزش بازار بورس (میلیارد ریال)

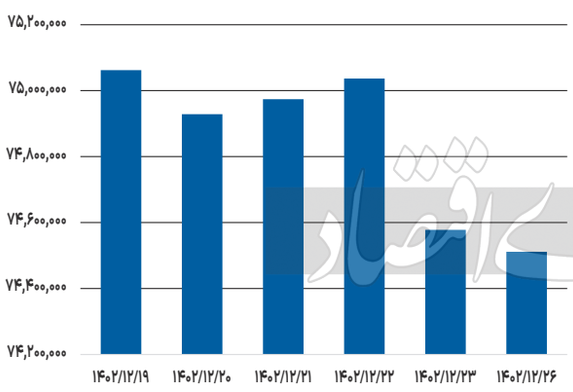

روند شاخص هموزن بورس (واحد)

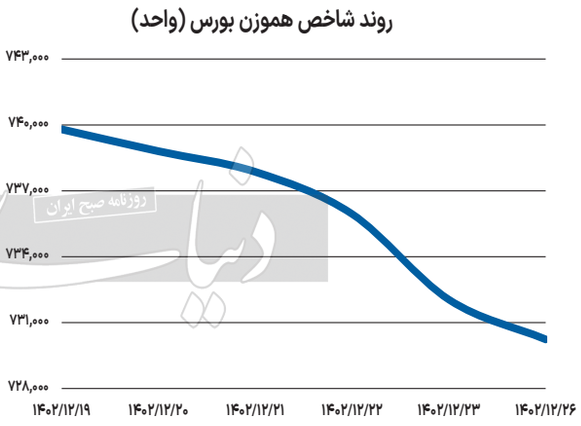

روند شاخص کل بورس (واحد)

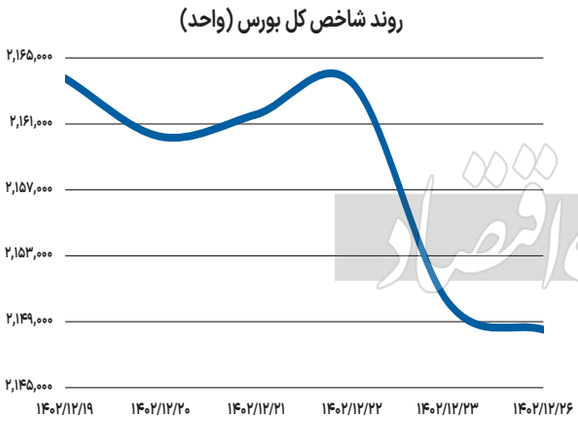

بازار نفت وطلا (دلار)

طلای جهانی (روند هفتگی)

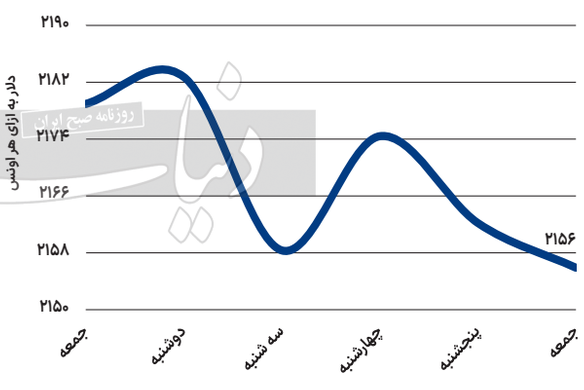

نفت خام جهانی (روند هفتگی)

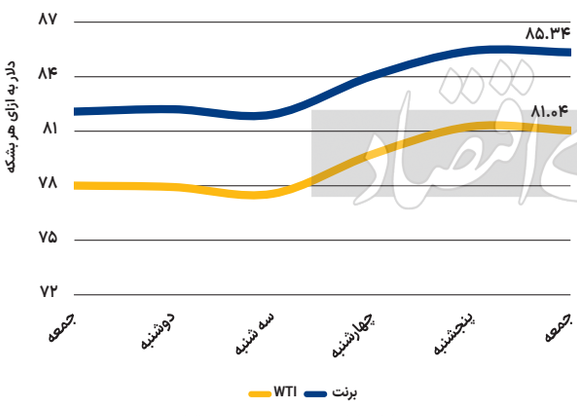

*در تاریخ ۱۹ اسفندماه، آمار معاملات فرابورس به‌دلیل اختلال در هسته معاملات، ثبت نشده است.

قدرت خریداران صنایع

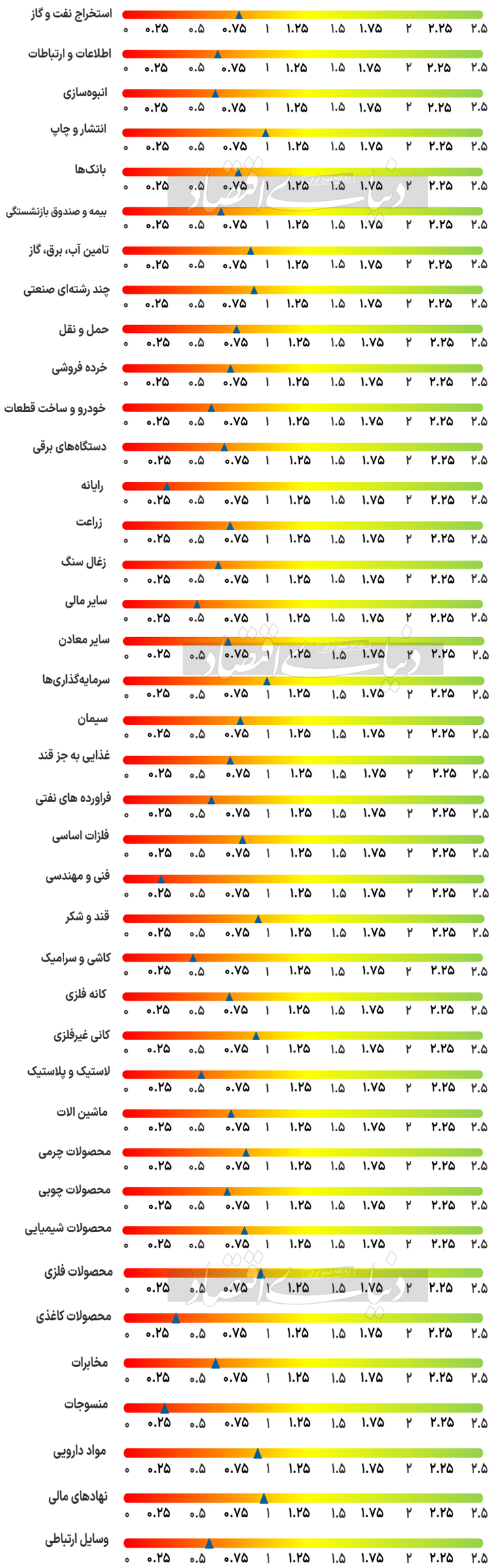

بازار سکه (تومان)

سکه پارسیان ۱۰۰	سکه پارسیان ۲۰۰	سکه پارسیان ۳۰۰	سکه پارسیان ۴۰۰	سکه پارسیان ۵۰۰
۳۳۸۵۰۰	۶۷۳۰۰۰	۱۰۰۷۵۰۰	۱۳۴۱۵۰۰	۱۶۷۶۰۰۰
سکه پارسیان ۶۰۰	**سکه پارسیان ۷۰۰**	**سکه پارسیان ۸۰۰**	**سکه پارسیان ۹۰۰**	**سکه پارسیان ۱ گرم**
۲۰۱۰۵۰۰	۲۳۴۵۰۰۰	۲۶۷۹۰۰۰	۳۰۱۳۵۰۰	۳۳۴۸۰۰۰

روند تغییرات روزانه حباب سکه‌های طلا (تومان)

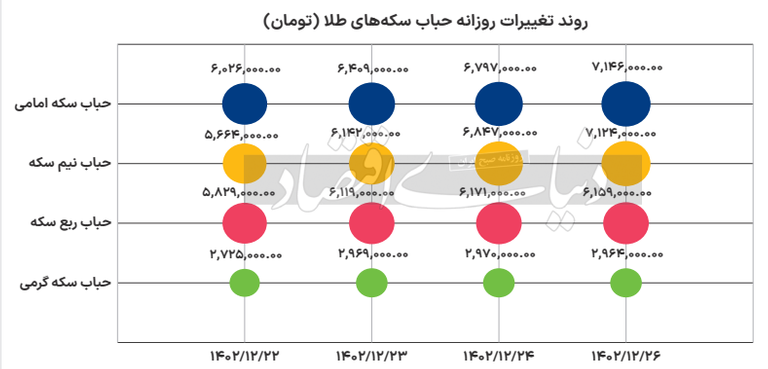

تسلا در آمریکا گران شد

ایسنا: تسلا قیمت خودروهای مدل ۷ در ایالات‌متحده را در تاریخ یکم آوریل هزار دلار افزایش می‌دهد. تسلا در روز جمعه (۱۵ مارس) اعلام کرد که قیمت تمام خودروهای مدل ۷ در ایالات‌متحده را در اول آوریل هزار دلار افزایش می‌دهد. این شرکت همچنین در تاریخ اول مارس قیمت خودروهای دیفرانسیل عقب و دوربرد مدل ۷ خود را افزایش داد. تسلا اعلام نکرده است که آیا افزایش ماه آوریل در کنار افزایش ماه مارس برای مدل‌های چرخ عقب و دوربرد قرار می‌گیرد یا خیر. طبق گزارش رویترز، تسلا در ماه فوریه و حدود یک ماه پس از کاهش قیمت‌ها در اروپا و چین، به‌طور موقت قیمت برخی از خودروهای مدل ۷ خود را در ایالات‌متحده کاهش داد.

رکورد افزایش دستمزد در تویوتا

دنیای اقتصاد: تویوتا با بزرگ‌ترین افزایش دستمزد در ۲۵ سال اخیر این شرکت ژاپنی موافقت کرد. به گزارش ایسنا، مدیران گروه خودروسازی تویوتاموتور توافق کردند که بیشترین افزایش دستمزد کارگران کارخانه را در ۲۵ سال گذشته داشته باشند و این انتظارات را افزایش داد و افزایش شدید دستمزدها به بانک مرکزی اجازه می‌دهد تا هفته آینده یک تغییر سیاست کلیدی را انجام دهد. تویوتا، پاناسونیک، نیسان و تعدادی دیگر از بزرگ‌ترین نام‌های ژاپنی اعلام کردند که در مذاکرات دستمزد سالانه موافقت کرده‌اند و به طور کامل به خواسته‌های اتحادیه برای افزایش دستمزد پاسخ دهند. گفت‌وگوهای سالانه که مدت‌ها مشخصه رابطه مشترک مدیریت و نیروی کار ژاپنی است، امسال به‌دقت زیر نظر گرفته می‌شود، زیرا انتظار می‌رود افزایش دستمزدها راه را برای بانک مرکزی برای پایان دادن به سیاست چندساله نرخ‌های بهره منفی در اوایل هفته آینده باز کند. تویوتا، بزرگ‌ترین خودروساز جهان و یکی از مهم‌ترین شرکت‌کنندگان در مذاکرات سالانه، اعلام کرد که با افزایش حقوق ماهانه تا ۲۸ هزار و ۴۴۰ ین و پرداخت پاداش‌های بی‌سابقه موافقت کرده است.
اقتصاددانان افزایش قابل توجه دستمزدها را پیش‌نیازی برای بانک ژاپن می‌دانند تا اعلام کند اهداف بلندمدت آن برای رشد دستمزد پایدار و ثبات قیمت‌ها در چشم‌انداز است و پایان نرخ‌های منفی از سال ۲۰۱۶ را آغاز می‌کند. بزرگ‌ترین اتحادیه کارگری ژاپن، Rengo، اعلام کرد که کارگران شرکت‌های بزرگ درخواست افزایش سالانه ۵٫۸۵ درصدی کرده‌اند که برای اولین‌بار در ۳۰ سال گذشته از مرز ۵ درصد بالاتر می‌رود. در نتیجه، برخی از تحلیلگران انتظار دارند دستمزد امسال پنج‌درصد یا بیشتر افزایش یابد، در حالی که قبلا کمتر از ۴ درصد بود. این بزرگ‌ترین افزایش در ۳۱ سال اخیر خواهد بود.

کاهش عرضه فولکس‌واگن در چین

ایسنا: تحویل گروه فولکس‌واگن در ماه فوریه ۱٫۱ درصد کاهش داشت. این خودروساز آلمانی اعلام کرد تحویل گروه فولکس‌واگن در ماه فوریه با ۱٫۱ درصد کاهش به ۶۰۵ هزار و ۵۰۰ دستگاه رسید که با کاهش شدید در چین مواجه شد. فولکس‌واگن اعلام کرد تحویل ۵٫۶ درصد در اروپای غربی و ۱٫۶ درصد در آمریکای شمالی در ماه گذشته افزایش یافت. بر اساس گزارش رویترز، تحویل در چین ۱۶٫۷ درصد کاهش یافت و افزود که تحویل کلی ۶٫۱ درصد در دو ماه اول سال به ۱٫۳ میلیون دستگاه رسیده است.

دیگر هیچ خودرویی زیر ۴۰۰ میلیون تومان نیست

مهر: بازار خودرو همچنان راکد است و معاملات تقریبا در نقطه صفر قرار دارد؛ قیمت‌ها نیز که طی دو ماه اخیر روند صعودی به خود گرفته بود در حال فرود آمدن از پلکان البته با سرعت بسیار پایین است. تقریبا از تابستان تا پایان فصل پاییز حتی با وجود نوسانات بازار ارز، قیمت خودرو چندان دستخوش تغییر نشده بود و قیمت‌ها با یک ثبات نسبی پیش می‌رفتند، اما با ورود به فصل زمستان افسار قیمت‌ها کشیده شد و شاهد افزایش بیش از ۱۰۰ میلیون تومانی در برخی از خودروها نیز بودیم. کارشناسان عمده دلیل این افزایش قیمت‌ها را عدم تحقق وعده‌های سیاستگذار مبنی بر واردات انبوه خودرو، عرضه خودروی اقتصادی و واردات خودروهای کارکرده عنوان می‌کنند. حالا وضعیت به گونه‌ای جلو رفته که دیگر هیچ خودرویی در بازار آزاد ایران کمتر از ۴۰۰ میلیون تومان نیست. حتی وضعیت قیمت‌ها در بازار خودروهای کارکرده هم تعریفی ندارد. قیمت‌ها در آن بخش هم به دلیل اینکه تقاضا بیشتر از بخش خودروهای نو است، به‌شدت افزایش یافته و شرایط برای مصرف‌کنندگان واقعی سخت شده است. نکته قابل توجه اما ساکت بودن بازار خودرو است؛ بررسی میدانی بازار خودرو حکایت از آن دارد که مصرف‌کنندگان تمایلی به خرید خودرو ندارند و اغلب به منظور مطلع شدن از قیمت‌ها در بازار حاضر می‌شوند. فروشندگان نیز همچنان بلاتکلیف هستند و به دلیل عدم واردات خودرو، نمی‌دانند باید چه رفتاری در بازار داشته باشند. در واقع به نظر می‌رسد همه در حالت انتظار مانده‌اند تا ببینند سیاستگذار بالاخره چه تصمیمی برای صنعت و بازار خودرو، به‌ویژه در بخش واردات خودرو اعم از کارکرده و نو، می‌گیرد. در این بین تقریبا از هفته پیش و به دلیل عقب‌نشینی نرخ ارز در بازار آزاد قیمت خودرو آرام گرفته است؛ قیمت دلار پس از ورود به کانال ۶۲ هزار تومان، مجدد به زیر ۶۰ هزار تومان بازگشت و هم‌اکنون در کانال ۵۹ هزار تومان معامله می‌شود که همین امر توانسته هیجان بازارهای موازی همچون خودرو را کاهش دهد؛ به‌گونه‌ای که طی این چند روز از افزایش خبری نیست. نزولی شدن قیمت‌ها برخلاف زمان صعودی شدن، تدریجی و به صورت قطره‌چکانی است و با کندی پیش می‌رود، اما در مجموع به نظر می‌رسد تقریبا ترمز افزایش قیمت خودرو کشیده شده و خودرو از نردبان افزایش قیمت در حال پایین آمدن است و به سمت تعطیلات نوروزی پیش می‌رود.

«دنیای اقتصاد» نقش خودرو در تصادفات جاده‌ای را بررسی کرد

نوروز پرریسک ۱۴۰۳

با شروع تعطیلات نوروزی نگرانی‌ها در مورد بروز تلفات جانی تصادفات رانندگی نیز اوج گرفته است. تا جایی که به گفته رئیس پلیس راهور ناجا پیش از شروع رسمی تعطیلات و تنها طی دو روز گذشته ۷۴ نفر جان خود را بر اثر سوانح رانندگی از دست داده و هزار و ۷۱۷ نفر نیز مجروح شده‌اند. اما کیفیت خودرو همواره به عنوان یکی از فاکتورهای موثر در بروز این نوع از تصادفات مورد توجه قرار می‌گیرد. به نظر می‌رسد تاکید صرف سیاستگذار روی افزایش کمی تولید خودرو بدون توجه کافی به ابعاد کیفی آن، در چنین شرایط بحرانی می‌تواند تاثیر خود را نشان دهد.

دنیای اقتصاد طبق آماری که سازمان پزشکی قانونی کشور منتشر کرده تنها در تعطیلات نوروزی پنج سال گذشته، حدود پنج‌هزار نفر از شهروندان کشور جان خود را در تصادفات جاده‌ای از دست داده‌اند؛ وضعیت بسیار اسفناکی که نه‌تنها رو به بهبود نمی‌رود بلکه درحال تشدید نیز است. روز گذشته سردار سیدتیمور حسینی، رئیس پلیس راهور فراجا، اعلام کرد که «در سال ۱۴۰۲ شمار جانباختگان حوادث رانندگی ۱۷ هزار و ۱۷۷ نفر است که ۴٫۹ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش داشته است.» تصادفات رانندگی به سه عامل خطای انسانی، جاده و خودرو بستگی دارد. به گفته حسینی، خطای انسانی (عدم توجه به جلو، عدم رعایت حق تقدیم و ناتوانی در کنترل وسیله نقلیه) دلیل ۶۰ درصد از تصادفات بوده است، بنابراین ۴۰ درصد مابقی را می‌توان مربوط به خودرو و جاده دانست.

اما نقش خودرو در بروز این تصادفات چیست؟ آمار و اطلاعاتی که از طرف نهادهایی مانند مرکز پژوهش‌های مجلس منتشر شده، نشان می‌دهد که ایمنی خودروهای داخلی وضعیت چندان جالبی ندارند. آن‌طور که بازوی پژوهشی مجلس در گزارشی که انتهای خردادماه امسال منتشر کرده بود، بر آن تاکید داشته، تصادفات رانندگی با سهم ۶٫۵ درصدی قربانیان آنها از کل متوفیان، جایگاه سوم دلایل مرگ‌ومیر را در کشور به خود اختصاص داده است. ایمنی خودروهای تولیدی یکی از عوامل موثر در این زمینه است. در جهان تاثیر خودرو در تصادفات با ستاره‌های ایمنی بررسی می‌شود. اکثر تولیدات خودروسازان مطرح در دنیا چهار تا پنج ستاره ایمنی دارند و ۸۴ درصد خودروهای پرفروش اروپا، سطح ایمنی چهار ستاره یا بالاتر دارند. این در حالی است که امتیاز متوسط خودروهای ساخت داخل کشور در بهترین حالت کمتر از سه ستاره ایمنی از پنج ستاره، آن هم برای برخی از خودروهای تازه‌تولیدشده، تخمین زده می‌شود. متاسفانه درخصوص خودروهای ایرانی این اطلاعات به صورت دقیق و رسمی منتشر نمی‌شود. همچنین براساس گزارش سازمان بهداشت جهانی، هزینه تصادفات جاده‌ای در اکثر کشورها معادل سه‌درصد از تولید ناخالص داخلی آنهاست؛ این هزینه در ایران حدود ۶ تا ۷ درصد برآورد شده است. اساسی‌ترین شاخص و مبنای ارزیابی ایمنی خودرو در کشور، استانداردهای ۸۵ گانه است که به عنوان الزامات حداقلی موردنیاز، توسط وزارت صمت و سازمان بازرسی و کیفیت استاندارد ایران (دو متولی اصلی قانونی این حوزه) تدوین و ابلاغ شده است. اما به نظر می‌رسد همچنان ایمنی لازم با وجود این استانداردها در خودروهای ساخت داخل وجود ندارد. طبق آمار منتشرشده توسط مرکز پژوهش‌های مجلس، کیفیت اولیه خودروهای تولیدی به شکلی بوده که عیوب فنی در سه‌ماهه ابتدایی خرید، در ایران سه برابر میانگین جهانی است. از بین این عیوب ایرادات مربوط به بدنه و اتاق، با ۳۱ درصد علت مراجعه، بیشترین درصد را به خود اختصاص داده است؛ ایرادات ایمنی نیز با ۲۱٫۸ درصد در رتبه دوم قرار دارد. یعنی بیش از یک‌پنجم مراجعاتی که در سه‌ماهه ابتدایی بعد از تحویل خودرو به وجود آمده مربوط به ایمنی خودرو بوده است. همچنین ایرادات مربوط به بدنه نیز می‌تواند در تلفات ناشی از تصادفات بسیار تاثیرگذار باشد. بنابراین می‌توان گفت وضعیت ایمنی خودروهای داخلی حتی در ماه‌های ابتدایی عمر خود چندان جالب نبوده است.

افزایش خودروهای فرسوده، رشد ایرادات ایمنی خودروهای ساخت داخل و عدم ارتقای کیفیت فاکتورهای متعددی هستند که به طور مکرر مورد تاکید بودند؛ اما همه این اخطارها توسط سیاستگذار نادیده گرفته شد

افزایش خودروهای فرسوده، رشد ایرادات ایمنی خودروهای ساخت داخل و عدم ارتقای کیفیت فاکتورهای متعددی هستند که به طور مکرر مورد تاکید بودند؛ اما همه این اخطارها توسط سیاستگذار نادیده گرفته شد و متاسفانه در تعطیلات آخر سال شاهد نتیجه این بی‌توجهی‌ها هستیم. می‌توان گفت نوروز امسال نوروز پرخطری در جاده‌ها خواهد بود.

اهمال کیفی سیاستگذار خودرو

مانند هر چالش دیگری که در صنعت خودرو وجود دارد، در کمبود کیفیت مربوط به ایمنی نیز رد پایی از خطاهای سیاستگذار وجود دارد. به نظر می‌رسد سیاستگذاران و تصمیم‌گیران حوزه خودرو بیش از آنکه خود را درگیر کیفیت محصولات داخلی و به‌خصوص ایمنی آنها کنند، مشغولیت کمی دارند و سعی دارند به هر روشی که شده آمار تولید را افزایش دهند تا در انتهای سال بتوانند به هدف تولیدی عموما بلندپروازانه‌ای که در ابتدای سال اعلام می‌کنند برسند. با توجه به شکاف عرضه و تقاضا شاید دل‌مشغولی سیاستگذاران در مورد آمار تولید چندان عجیب نباشد اما باید توجه کرد که این سیاستگذار بود که با بستن در واردات خودرو و اهمال کاری در روند ورود خارجی‌ها بعد از رفع ممنوعیت آن در سال گذشته، همچنان این شکاف را زنده نگه داشته است. در چنین شرایطی است که به جای برنامه‌ریزی برای رشد کیفی محصولات دست‌کم در حوزه ایمنی که با جان خریداران خودرو گره خورده، تنها مشغولیت تصمیم‌گیران این است که در انتهای سال بتوانند رقم بالاتری را به عنوان تیراژ خودرو اعلام کنند.

اهمال سیاستگذار در واردات خودرو علاوه بر این وجه، سویه دیگری نیز دارد. در واقع با ورود قطره‌چکانی خودروهای خارجی هنوز سایه سنگین انحصار در بازار خودروی کشور شکسته نشده است. بنابراین در نبود رقابت، خودروسازان می‌توانند هر خودرویی را تولید کنند بدون اینکه نگران باشند ایرادات کیفی آنها موجب افت تقاضای این شرکت‌ها خواهد شد.

عامل دیگری که در ایرادات ایمنی خودروهای داخلی دخیل است تولید خودرو در پلتفرم‌های قدیمی است، در فضای انحصاری و با وجود زیان‌های سنگین خودروسازان به سراغ استفاده از پلتفرم‌های جدید نمی‌روند چراکه طراحی و تولید پلتفرم با هزینه‌های زیادی همراه است. اما نمی‌توان خودروساز را در این مورد متهم ردیف اول دانست بلکه این سیاستگذار است که با تحمیل زیان‌های کلان به تولیدکنندگان خودرو، امکان هرگونه توسعه محصول را از آنها گرفته است. سیاست‌های پوپولیستی که از سال‌های گذشته تاکنون در حوزه تصمیم‌سازی برای صنعت خودروی کشور وجود داشته، باعث شده که تصمیم‌گیران به هیچ عنوان از قیمت‌گذاری دستوری عقب‌نشینی نکنند؛ سیاستی که موجب شد زیان انباشته خودروسازان به ۱۷۴ هزار میلیارد تومان برسد. از طرف دیگر بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان نیز سر به فلک کشیده است. طبق آخرین آمار منتشره، بدهی خودروسازان به تولیدکنندگان قطعه ۶۰ هزار میلیارد تومان است. وضعیت صورت‌های مالی خودروسازان به صورتی است که بورس تنها تا انتهای تیرماه به آنها فرصت داده تا از شمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت خارج شوند، در غیر این صورت باید از بورس خارج شوند. در چنین شرایطی نمی‌توان این انتظار را از خودروسازان داشت که برای توسعه محصول، افزایش سطح ایمنی یا طراحی پلتفرم جدید سرمایه‌گذاری کنند.

اما علاوه بر سطح ایمنی تولیدات جدید خودروسازان، باید به سهم قابل توجه خودروهای فرسوده در تصادفات جاده‌ای نیز اشاره کرد. خودروهایی که تبدیل به ارابه مرگ شده‌اند و روزانه جان شهروندان زیادی را به خطر می‌اندازند، اما گویا سیاستگذاران برنامه جدی برای خروج این دست از خودروها از ناوگان حمل‌ونقل کشور ندارند. ۹۰ درصد از موتورسیکلت‌ها، ۴۰ درصد از خودروهای سواری (اعم از تاکسی و شخصی)، ۸۲ درصد از اتوبوس‌های درون‌شهری و ۵۷ درصد از اتوبوس‌های برون‌شهری کشور فرسوده هستند. تا پیش از ممنوعیت واردات خودرو در سال ۹۷ این خودروها به ازای واردات هر خودروی خارجی اسقاط می‌شدند، اما بعد از سال ۹۷ عملا هیچ سازوکاری برای خروج فرسوده‌ها از ناوگان حمل‌ونقل کشور وجود ندارد. البته ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو به موضوع اسقاط خودروهای فرسوده می‌پردازد. اصلاحیه این قانون بهمن سال ۱۴۰۱ به تصویب مجلس رسید و بعد از یک سال آیین‌نامه این ماده قانونی نیز دی‌ماه امسال با رای مثبت کمیسیون زیربنایی دولت همراه شد اما هنوز به مرحله ابلاغ نرسیده است. این در حالی است که دولت تنها سه ماه برای ابلاغ آیین‌نامه زمان داشت و حالا ۱۳ ماه از آن گذشته است. بنابراین به‌وضوح می‌توان رد اهمال کاری سیاستگذاران در خروج خودروهای فرسوده را دید، این خودروها همچنان در جاده‌های کشور تردد دارند و مشخص نیست که چند نفر را در تعطیلات نوروزی با خطر مرگ مواجه کنند.

رشد ۶ درصدی تولید خودروی سواری

دنیای اقتصاد: در سال جاری حدود یک‌میلیون و ۳۴۰ هزار دستگاه خودرو تولید شده که سهم سواری‌ها به یک میلیون و ۱۳۲ هزار دستگاه رسیده است. تولید سواری به طور تجمعی در ۱۱ ماه گذشته یک‌میلیون و ۴۰ هزار دستگاه بود که در اسفندماه این تعداد به یک‌میلیون و ۱۳۲ هزار خودرو افزایش یافت.

همچنین تولید خودروی سواری در ۱۲ ماه سال جاری نسبت به بازه زمانی مشابه، رشد ۶ درصدی را تجربه کرده است. سال گذشته یک‌میلیون و ۷۱ هزار دستگاه خودرو تولید شده بود. همچنین در مدت یادشده ۱۶۶ هزار دستگاه خودروی وانت در کشور تولید شده که در مقایسه با مدت مشابه پارسال از ۳۲ درصد رشد برخوردار بوده است. تولید بیش از ۴۰ هزار دستگاه انواع خودروی تجاری (ون، مینی‌بوس، اتوبوس، کامیونت، کامیون و کشنده) و رشد حدود ۲ درصد تولید در این حوزه، از دیگر آمار قابل ذکر است.

علاوه بر این، امسال حدود ۳۰۷ هزار دستگاه خودرو در بخش خصوصی تولید شد که در مقایسه با تولید ۱۹۴ هزار دستگاه مدت مشابه پارسال، حدود ۵۸ درصد رشد تولید را نشان می‌دهد. همچنین آمارهای ۱۲ ماهه سال جاری نشان‌دهنده آن است که در این مدت سهم بخش خصوصی از تولید خودرو در کشور ۲۳ درصد بوده است، درحالی که این سهم در سال ۹۸ حدود ۵ درصد بوده است.

بر این اساس طبق نمودار وزارت صمت تولید موتورسیکلت نیز امسال رشد قابل‌توجهی به خود دیده است، به طوری که امسال نزدیک به ۶۰۰ هزار دستگاه موتورسیکلت در کشور تولید شد که در مقایسه با تولید ۴۶۵ هزار دستگاه مدت مشابه پارسال، حدود ۲۸ درصد رشد تولید را نشان می‌دهد. طبق برنامه‌ریزی سیاستگذار امسال قرار بود یک‌میلیون و ۷۰۰ هزار دستگاه خودرو تولید شود.

تفاهم غول‌های ژاپنی برای تولید خودروی برقی

دنیای اقتصاد: دو شرکت رقیب خودروساز ژاپنی، نیسان و هوندا، اخیرا اعلام کردند در حال بررسی شروع یک همکاری راهبردی، در زمینه تولید قطعات کلیدی برای استفاده در وسایل نقلیه برقی و هوش مصنوعی هستند. در شرایطی که شرکت‌های خودروساز ژاپنی با رقابت سخت و نفس‌گیری از جانب شرکت‌هایی چون «بی‌وای‌دی» در چین، تسلا و سایرین مواجه هستند، این همکاری می‌تواند در زمینه توسعه و تولید خودروهای برقی، هزینه‌های آنها را کاهش و به‌طور بالقوه به این دو شرکت کمک کند.

بر این اساس شرکت نیسان با مدل تمام‌برقی «نیسان لیف» در حوزه تولید این خودروها پیش‌گام بوده است. اما در مواجهه با رقابت فزاینده از سوی رقبای تازه‌وارد و چابک‌تر، در کنار دیگر رقبای قدیمی با چالش‌هایی مواجه شده است. ماکوتو اوچیدا، مدیرعامل نیسان، اخیرا در یک نشست خبری در این باره گفت: بازیگران نوظهور بسیار تهاجمی عمل می‌کنند و با سرعتی باورنکردنی در حال پیشرفت در این حوزه هستند. تا زمانی که به خرد متعارف و رویکردهای سنتی پایبند باشیم، نمی‌توان امید داشت در این رقابت فشرده به پیروزی دست یابیم.

در همین حال، داده‌های این شرکت نشان می‌دهد هوندا در زمینه فروش از سایر رقبا عقب افتاده است و سهم این شرکت از فروش خودروهای باتری‌دار، کمتر از ۰٫۵ درصد از فروش این شرکت در سطح جهان، یعنی حدود ۲٫۸ میلیون خودرو در ۹ ماه ابتدایی از سال ۲۰۲۳، بوده است.

توشیهیرو میبه، مدیرعامل این شرکت، می‌گوید: دو شرکت نیسان و هوندا یک یادداشت تفاهم غیرالزام‌آور برای بررسی زمینه‌های همکاری بالقوه امضا کردند، اما هنوز زمینه این همکاری‌ها تعیین نشده است.

اوچیدا، مدیرعامل نیسان، در همین باره می‌افزاید: هوندا آمادگی خود را برای همکاری در نقاط مختلف هم داخل ژاپن و هم خارج از کشور اعلام کرده است.

او خاطرنشان کرد، نیسان با شرکت‌هایی چون رنو و میتسوبیشی موتورز همکاری دارد؛ اما این اتحاد و همکاری تحت‌تاثیر همکاری بالقوه با هوندا قرار نخواهد گرفت. نیسان همچنین در حوزه تولید خودروهای برقی، عمدتا در اروپا، با شرکت رنو همکاری می‌کند. نیسان برقی «میکرا» از ساختار مشابه رنو پنج جدید بهره می‌برد و در همان کارخانه در شمال فرانسه تولید می‌شود.

اما نیسان و رنو سال گذشته دامنه اتحاد چندین‌ساله خود را کاهش دادند و رنو از آن زمان با شرکای جدیدی مانند شرکت جیلی در چین قراردادهایی را امضا کرده است. اوچیدا افزود، نیسان و هوندا آماده همکاری با شرکای موجود در صورت ایجاد فرصت‌های جدید همکاری هستند. در همین حال، شرکت هوندا قصد دارد تا سال ۲۰۴۰، نسبت تولید خودروهای برقی و خودروهای پیل سوختی را چندین برابر کند. هرچند که به گفته مقامات این دو شرکت، هنوز درباره میزان سرمایه‌گذاری مشترک در این زمینه توافقی حاصل نشده است. سیجی سوگیورا، تحلیلگر ارشد در موسسه تحقیقاتی توکای توکیو، در این باره می‌گوید: این تفاهم‌نامه به دو شرکت شش سال فرصت می‌دهد تا در زمینه تولید خودروهای برقی با یکدیگر همکاری داشته باشند. از نظر من دو شرکت تلاش دارند به‌جای هر نوع اقدام عجولانه، فرصت‌های مختلف همکاری را بررسی کنند.

شرکت‌ها
گروه شرکت‌ها ☎ ۵۲۱۸۹۶۴۱ ✉ sherkat@den.ir

دنیای اقتصاد
یکشنبه
۲۷ اسفند ۱۴۰۲
سال ۲۲ . شماره ۵۹۷۴
DONYA-E-EQTESAD.COM

کارنامه ۱۴۰۲ پتروشیمی

معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی در یک سخنرانی کارنامه یک‌سال گذشته شرکت تابع خود را تشریح کرد. مهم‌ترین سرتیترهای عملکرد شرکت ملی پتروشیمی مطابق صحبت‌های شاهمیرزایی شامل «تحقق وعده بهره‌برداری ۱۲ طرح پتروشیمی در کشور»، «صادرات ۲۹ میلیون تنی محصولات پتروشیمی»، «جمع‌آوری گازهای همراه» و «فروش اعتباری ۷۵ هزار میلیارد تومانی محصولات در بورس کالا» می‌شود.

» ۲۹

ناترازی انرژی در کشور از چه مسیری برطرف می‌شود؟ «دنیای اقتصاد» بررسی می کند

دستورکار برقی مجلس دوازدهم

دنیای اقتصاد چالش‌های کنونی تولیدکنندگان برق، ویژگی شگفتی دارد؛ غالب آنها از دل فرصت‌های قانونی ایجاد شده‌اند که بر اثر مسکوت یا مغفول ماندن در مرحله اجرا یا اجرایی شدن ناقص یا سلیقه‌ای، دچار کژکارکردهایی شده‌اند که ثمره‌ای جز پیچیده‌تر شدن وضعیت تولیدکنندگان برق نداشته‌اند و چاره کار هم تا آنجا که در حوزه توانایی مجلس شورای اسلامی است، از سویی نظارت همه‌جانبه مجلس بر اجرای قوانین و از سوی دیگر اقدام اساسی و عمیقی است که از مجلس آتی برای مسائل ریشه‌ای چون اصلاح تعرفه‌های حامل‌های انرژی انتظار می‌رود. اینها خلاصه‌ای از موضوعاتی است که در گفت‌وگو با میثم نصر، مدیرعامل شرکت تولید برق پرند مپنا، اما در مقام کارشناس خبره‌ای مستقل، درباره انتظارات از دوره بعدی مجلس برای حل مسائل عمده تولیدکنندگان برق مطرح شده است.

» ۲۶

شرکت‌های ساختمانی سازنده «خانه دولتی» از قراردادهای احداث ایراد گرفتند

هویت نفر پنجم در مسکن ملی

» ۲۷

کالبدشکافی نهضت ملی مسکن

قدرت‌الله کاظمی
فعال صنعت ساخت‌وساز

نهضت ملی مسکن را می‌توان ابرپروژه دولت سیزدهم نامید. طرحی که قرار بوده در پایان دور اول دولت ابراهیم رئیسی، ۴ میلیون خانوار ایرانی را صاحب سرپناهی درخور کند، اما عمر دولت از نیمه گذشته و نهضت ملی مسکن هنوز در مراحل ابتدایی است.

البته که طرح بزرگ و ملی ساخت مسکن ارزان و خانه‌دار کردن افراد کم‌درآمد جامعه در قالب طرح مسکن مهر در دولت‌های نهم و دهم، سپس در قالب مسکن ملی در دولت‌های یازدهم و دوازدهم صرفا با تغییر نام این پروژه ملی در دولت‌ها مطرح شد.

کالبدشکافی نهضت ملی مسکن

آقای رئیسی در جواب خبرنگاران در زمان کاندیداتوری ریاست جمهوری گفت: «مسکن از دغدغه‌های مردم به‌ویژه جوانان و زوج‌های جوان است و ما تلاش می کنیم با تولید مسکن هم این دغدغه و هم مساله جمعیت را حل کنیم چرا که مانع بزرگ بر سر راه ازدواج جوانان، نبود مسکن مناسب است.» ایشان به همین جملات هم اکتفا نکرد و ادامه داد: «من به جوانان گفته‌ام که آنها ازدواج کنند، ما هم ساخت مسکن برایشان را از همان روز نخست دولت پیگیری می کنیم و فکر می کنم بشود طی ۴ سال ۴ میلیون واحد مسکونی ساخت.» از اینجا بود که ساخت ۴ میلیون مسکن در ۴ سال به پای آقای رئیسی نوشته شد.

سالی یک میلیون مسکن از کجا آمد؟

شهریور سال ۱۳۹۹، نمایندگان مجلس یازدهم که عمدتا از مخالفان سرسخت دولت مستقر بودند، طرحی دوفوریتی را به صحن علنی بردند با عنوان طرح جهش تولید و تامین مسکن. استدلال طراحان این بود که کابینه روحانی اهتمام لازم برای ساخت مسکن را ندارد، بازار را دچار کمبود عرضه کرده و بنابراین مسکن از کالایی مصرفی به کالایی سرمایه‌ای تبدیل شده است.

منتقدان دولت که در این زمان لباس وکالت مردم در پارلمان را به تن کرده بودند می گفتند سیاست‌های دولت در بخش ساخت مسکن به رکود حاکم بر تولید منجر شده که «موجب تعطیلی و کاهش تولید برخی صنایع فولاد، سیمان و کاشی شده است و از آنجا که بیش از ۱۵۶ رشته فعالیت اقتصادی به طور مستقیم و غیرمستقیم با بخش ساختمان در ارتباط هستند، بیکاری و افزایش قیمت مسکن به دلیل کاهش عرضه از تبعات این سیاست‌ها است».

به این ترتیب ابتدا دو فوریت طرح به تصویب نمایندگان رسید و پس از مدتی خود طرح هم از تصویب نمایندگان گذشت، اما از بازی‌های روزگار یکی هم اینکه محمدباقر قالیباف در مقام رئیس مجلس، قانون مورد تایید شورای نگهبان را به تاریخ ۲۴ شهریور ۱۴۰۰ به ابراهیم رئیسی، در مقام رئیس‌جمهور ابلاغ کرد. به عبارت دیگر، طرحی که می‌خواست دولت روحانی را به تحرک در حوزه مسکن وادارد، به دولت رئیسی به ارث رسید.

در ماده یک این قانون آمده است: «دولت موظف است نیاز سالانه مسکن کشور را بر اساس اعلام وزارت راه و شهرسازی مستند به مطالعات «طرح جامع مسکن»، در مناطق شهری و روستایی تامین کند و به نحوی برنامه‌ریزی و اقدام کند تا در ۴ سال نخست اجرای این قانون، سالانه به طور متوسط حداقل یک‌میلیون واحد مسکونی در کشور برای متقاضیان واجد شرایط بر اساس قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۷/۲/۲۵ و آیین‌نامه‌های مربوطه عرضه شود.» از اینجا بود که ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی به تکلیف قانونی برای دولت تبدیل شد.

چالش‌های پیش روی نهضت ملی مسکن

۱- چالش زمین

کمی بعد از استقرار دولت سیزدهم، بزرگ‌ترین چالش تحقق نهضت ملی مسکن رخ عیان کرد؛ این چالش مشکل تامین زمین بود. رئیس‌جمهور و معاون اولش بارها دستگاه‌های دولتی را موظف کردند در کوتاه‌ترین زمان ممکن زمین‌های در اختیار خود را به وزارت مسکن تحویل دهند تا نهضت ملی مسکن عملا کلید بخورد.

با این همه، زمین به میزان مورد انتظار تامین نشد تا جایی که رئیس دولت چند بار در جلسات هیات دولت، شورای اقتصاد و... مجبور به تذکر و عتاب و خطاب شد.

یک‌سال پس از استقرار دولت، کم‌کم انتقاد از کندی پیشروی نهضت ملی در مجلس آغاز شد و رستم قاسمی تحت فشار قرار گرفت به‌طوری که نیمه شهریور ۱۴۰۱ مجبور به تغییر معاون مسکن و ساختمان خود شد.

جانشین رستم قاسمی می‌دانست که چه مشکلاتی وجود دارد. در همان جلسه رای اعتماد، آب پاکی را روی دست وکلا و موکلان‌شان ریخت و گفت عمل به وعده رئیس‌جمهور مستلزم تامین رقمی است بیش از بودجه کل کشور: «۴ میلیون مسکن ضرب در ۱۰۰ مترمربع می‌شود ۴۰۰ میلیون مترمربع و اگر میانگین متری ۷ میلیون تومان محاسبه شود عددی معادل ۲ هزار و ۸۰۰ همت می‌شود و این در حالی است که بودجه سال جاری حدود یک‌هزار و ۵۰۰ همت است. بنابراین باید پاسخ دهیم مشکل کجاست و وزارت راه چه کاری برای تامین مالی ۲۸۰۰ همت باید انجام دهد.» او به نمایندگان مجلس گفت در زمان تصویب قانون جهش تولید مسکن حتما مفروضات را بررسی کرده‌اند!

مهندس مهرداد بذرپاش وزیر راه و شهرسازی به‌رغم اعلام موضع صریح درباره امکان‌ناپذیری تولید ۴ میلیون مسکن در ۴ سال از مجلس یازدهم رای اعتماد گرفت.

۲- چالش قیمت‌گذاری ساخت

قیمت تمام‌شده واحدهای مسکونی نهضت ملی یکی از جدی‌ترین مشکلاتی است که انبوه‌سازان بخش خصوصی را عقب رانده است. مبلغ قرارداد یکی از دلایل عدم‌تمایل انبوه‌سازان به مشارکت در طرح نهضت ملی مسکن است. با تورمی که در کشور وجود دارد، اعدادی که برای ساخت در نظر گرفته شده بسیار غیرواقعی به نظر می‌رسد و باید تعدیل شود، اما تجربه هم نشان داده تعدیل‌های سازمان برنامه باز هم رقم ساخت را با تورم متناسب نمی کند.

۳- نوع قرارداد در نهضت ملی مسکن

قراردادهایی که با انبوه‌ساز منعقد می‌شود در قالب قرارداد موجر و مستاجر است که اصلا نوع مناسبی نیست و معنا ندارد. در این قرارداد انبوه‌ساز به عنوان مستاجر شناخته می‌شود و اداره کل راه و شهرسازی یا وزارتخانه مالک است. دلیل انتخاب این نوع قرارداد برای ما کارشناسان مبهم است.

۴- چالش عدم‌آماده‌سازی زیرساخت‌های شهری

عدم‌آماده‌سازی زیرساخت‌های شهری در محل ساخت نهضت ملی مسکن باعث شده است که واحدهای مسکونی آماده شده هم خالی از سکنه باشد و با عدم‌تمایل شهروندان شهرنشین به این مسکن‌ها، مهاجرت ساکنان روستاها به این شهرک‌ها زیاد شده و روستاها از سکنه خالی شده است.

پایش کیفیت خدمات فرودگاهی

مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران از آغاز طرح پایش خدمات فرودگاهی به مسافران با افتتاح پروژه‌های فرودگاه مشهد با حضور وزیر راه و شهرسازی خبر داد.

به گزارش «دنیای اقتصاد»، نشست خبری آغاز عملیات سفرهای نوروزی ۱۴۰۳ شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی در مرکز عملیات EOC این شرکت با حضور معاون وزیر و مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران برگزار شد.

رضا نخجوانی در این نشست اظهار کرد: طبق روال هرساله، ۵۶ فرودگاه کشور آماده پذیرش کلیه پروازها توسط شرکت‌های داخلی و خارجی است و خدمات فرودگاهی به شرکت‌ها و مسافران در تمام فرودگاه‌های زیر نظر این شرکت ارائه می‌شود.

وی افزود: امسال برنامه پایش کیفیت خدمات فرودگاهی به مسافران را طبق دستورالعمل بین‌المللی به مرحله اجرا گذاشته‌ایم و این برنامه روز جمعه ۲۵ اسفندماه با حضور وزیر راه و شهرسازی در فرودگاه مشهد به نمایندگی از سایر فرودگاه‌های کشور آغاز می‌شود.

افزایش ۳ تا ۵ درصدی سفرهای هوایی در نوروز ۱۴۰۳

مدیرعامل شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران گفت: طبق محاسبات و پیش‌بینی‌ها، میزان رشد سفرهای نوروزی ۱۴۰۳ در بخش هوایی بین ۳ تا ۵ درصد است و طبق آن یک میلیون و ۱۸۱ هزار و ۱۲۱ سفر در سفرهای نوروزی ۱۴۰۲ به یک میلیون و ۲۹۹ هزار و ۲۵۱ سفر در ایام مشابه نوروز ۱۴۰۳ افزایش می‌یابد. نخجوانی یادآور شد: بخش فرودگاهی آماده پذیرش هر تعداد پرواز که شرکت‌های هواپیمایی با کسب مجوز از سازمان هواپیمایی کشوری اخذ کرده‌اند است، اما شرکت‌ها به‌نحوی برنامه‌ریزی کنند که از بروز تاخیر پیشگیری کنند و در صورت بروز این مشکل نمایندگانشان در فرودگاه‌ها پاسخگوی مسافران باشند تا در سفرهای نوروزی مردم با مشکل مواجه نشوند. وی تاکید کرد: باید برای منشأ تاخیر تمهیدات لازم در چارچوب آیین‌نامه حقوق مسافر ابلاغی از سوی سازمان هواپیمایی کشوری رعایت شود.

در ادامه این نشست محمدحسین آجیلیان، دبیر ستاد تسهیلات نوروزی شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران به ارائه گزارش عملکرد این ستاد پرداخت و گفت: از بهمن ماه جلسات سفر در حوزه معاونت گردشگری وزارت میراث فرهنگی و سپس وزارت راه و شهرسازی شکل گرفته است و این ستاد، ایرادات سال‌های قبل را شناسایی، برطرف و ابلاغ کرده است. همچنین در قالب کمیته‌های تخصصی جداگانه با ارگان‌های امنیتی و خدمات‌دهنده ارتباط برقرار و آیین‌نامه سفرهای نوروزی به شرکت‌های هواپیمایی ابلاغ شد.

وی افزود: چک لیست‌های عملیاتی و فرودگاهی عملیاتی شده است و طبق آن نقاط ضعف برطرف می‌شود.

احتمال بروز تاخیر برخی پروازها به‌دلیل پیش‌بینی هواشناسی

دبیر ستاد سفرهای نوروزی شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران گفت: عملیات عمرانی تا پایان سفرهای نوروزی تعطیل می‌شوند و طبق اعلام سازمان هواشناسی، بارش‌هایی پیش‌بینی شده است و احتمال تاخیر در برخی پروازها وجود دارد.

آجیلیان خاطرنشان کرد: در فرودگاه‌ها یک میز پاسخگویی در نظر گرفته شده است که ایرلاین‌ها باید به مردم پاسخگو باشند.

وی افزود: غرفه‌های مستقر در ترمینال‌های فرودگاهی مطابق با قوانین باید قیمت‌گذاری را انجام دهند.

محمدمهدی افشاری مجری طرح ASQ کیفیت خدمات فرودگاهی نیز بیان کرد: طرح سنجش و پایش کیفیت خدمات فرودگاهی با اولویت فرودگاه‌های پرترافیک در اولویت قرار گرفته و باید در ایام سفرهای نوروزی و بعد از آن در طول ایام سال کیفیت مطلوب در سطح قابل قبول ارائه شود.

وی افزود: سامانه پیامکی ارسال پیشنهادها و انتقادات از میزان رضایتمندی به شماره ۱۰۰۰۷۰۶۹ به‌صورت ۲۴ ساعته نظرات مسافران را دریافت و رصد می کند.

افشاری خاطرنشان کرد: شرکت‌های هواپیمایی از طریق مرکز عملیات با محوریت کاهش تاخیرات پروازی و رضایتمندی پاسخگوی بسیاری از این نیازها خواهد بود. همچنین با همکاری شرکت‌های هواپیمایی غیربدهکار، فرم‌های نظرسنجی تهیه شده است تا از مردم نظرسنجی به عمل آید.

مجری طرح ASQ شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران بیان کرد: مدت زمان انتظار در صفوف و نرخ خدمات به‌صورت کامل پایش و سنجش می‌شوند و بزرگ‌ترین اولویت ما افزایش رضایت مسافران کشور در ایام نوروز است.

کشورهای موفق در بازیافت

دنیای اقتصاد: تنها یک‌سوم کشورهای عضو اتحادیه اروپا احتمالا به اهداف بازیافت برای شهرهای بدون زباله شهری و بسته‌بندی دست می‌یابند. گزارش جدیدی که توسط کمیسیون اروپا در ۲۰۲۳ منتشر شد، مشخص می کند که تنها ۹ کشور عضو اتحادیه اروپا احتمالا به اهداف بازیافت زباله شهری و کل زباله‌های بسته‌بندی دست پیدا می کنند: اتریش، بلژیک، چک، دانمارک، ایتالیا، لوکزامبورگ، هلند و اسلوونی. ۱۰ کشور عضو در خطر از دست دادن اهداف بازیافت برای زباله‌های شهری و کل زباله‌های بسته‌بندی هستند. از این میان، به نظر می‌رسد مالت، کرواسی، لهستان و رومانی ریسک بالاتری دارند. هشت کشور عضو در معرض خطر از دست‌دادن هدف زباله شهری هستند، اما نه کل هدف بسته‌بندی.

گزارش جدید، جدیدترین هشدار اولیه دوره‌ای است که از سال ۲۰۱۸ توسط کمیسیون اروپا منتشر شده است. هدف آنها شناسایی کاستی‌ها و امکان انجام اقدامات قبل از ضرب‌الاجل‌های دستیابی به اهداف سال ۲۰۲۵ تعیین‌شده در دستورالعمل چارچوب زباله و دستورالعمل بسته‌بندی است.

اهداف سال ۲۰۲۵ کشورهای عضو را ملزم به اتخاذ تدابیری برای دستیابی به حداقل موارد زیر می کند:

-۵۵ درصد آماده‌سازی برای استفاده مجدد و بازیافت زباله‌های شهری.

-۶۵ درصد بازیافت تمام زباله‌های بسته‌بندی.

علاوه بر این دو هدف کلیدی که گزارش ارزیابی ریسک اصلی را انجام می‌دهد، اهداف بازیافت زباله بسته‌بندی خاص نیز تعریف و ریسک ارزیابی شد:

-۷۵ درصد برای کاغذ و مقوا
-۷۰ درصد برای شیشه
-۵۰ درصد برای آلومینیوم
-۵۰ درصد برای پلاستیک
-۲۵ درصد برای چوب

به نظر می‌رسد هدف بسته‌بندی پلاستیکی بیشترین تقاضا را داشته باشد، زیرا انتظار می‌رود تنها هشت کشور عضو اتحادیه اروپا به این هدف دست یابند.

علاوه بر اهداف بازیافت، دستورالعمل اتحادیه اروپا برای دفن زباله مستلزم این است که میزان زباله‌های شهری دفن شده تا سال ۲۰۳۵ به ۱۰ درصد از زباله‌های شهری تولیدشده کاهش یابد. در حال حاضر، نیمی از کشورهای عضو (۱۳) در معرض خطر از دست‌دادن این هدف هستند.

علاوه بر این، در چند کشور، دفن زباله ممکن است با سوزاندن جایگزین شود. این فرآیند مدیریت زباله برای پسماندهای باقی‌مانده منجر به سطح بالایی از انتشار کربن می‌شود و در اهداف اتحادیه اروپا یا در گزارش فوق‌الذکر به آن پرداخته نشده است.

این گزارش تاکید می کند که «تبدیل زباله به منابع یک عنصر اساسی برای اقتصاد چرخشی است» و این مستلزم دیدار و فراتر رفتن از قوانین زباله اتحادیه اروپاست. اهداف اتحادیه اروپا برای تصفیه زباله‌های شهری و بسته‌بندی برای اطمینان از اجرای اقدامات و ارتقای سلسله مراتب زباله توسط همه کشورهای عضو تعیین شده است.

» ۲۹

سفر نوروزی دور دنیا

«همراه اول» در فاز دوم پویش رومینگ نوروزی، با همکاری فلای‌تودی تخفیف ویژه خرید بلیت هواپیما و رزرو هتل نیز هدیه می‌دهد. به گزارش اداره کل ارتباطات شرکت ارتباطات سیار ایران، همراه اول همزمان با برنامه‌ریزی خانواده‌ها برای انجام سفرهای نوروزی و همزمان با روزهای پایانی سال ۱۴۰۲، جزئیات «کمپین نوروزی ۱۴۰۳» خود را اعلام کرد.

نخستین و بزرگ‌ترین اپراتور تلفن همراه کشور در کمپین نوروزی ۱۴۰۳ خبر از ایجاد بهترین تجربه ارتباطی در قالب قراردادهای تجاری با اپراتورهای مختلف دنیا در حوزه «سرویس رومینگ بین‌الملل» داد که جزئیات آن با کلیک روی عنوان گزارش «بسته‌های رومینگ ویژه نوروز ۱۴۰۳ همراه اول معرفی شدند» قابل دسترسی است.

با وجود آنکه مسافران می‌توانند با خرید بسته‌های اینترنت بین‌المللی و مکالمه رومینگ همراه اول، علاوه بر صرفه‌جویی در هزینه‌های سفر، از طریق شبکه‌های اجتماعی به صورت نامحدود با نزدیکان خود در ارتباط باشند، از طرف دیگر می‌توانند به تمامی وب‌سایت‌های بانکی و دولتی ایرانی نیز دسترسی داشته باشند.

عدم‌نیاز به هزینه ارزی برای خرید سیم‌کارت و بسته‌های اپراتورهای خارجی، از دیگر مزایای خریداری و فعال‌سازی بسته‌های رومینگ بین‌المللی است.

فعال‌سازی بسته‌های نوروزی رومینگ همراه اول تا پایان موعد سفرهای نوروزی (نیمه فروردین ماه ۱۴۰۳) امکان‌پذیر است و علاوه بر فروشگاه آنلاین همراه اول و اپلیکیشن «همراه من»، می‌توان با شماره‌گیری «ستاره ۱۰ ستاره ۴۰ مربع» به لیست تعرفه‌ها و کشورهای مقصد دسترسی داشت. گفتنی است هم‌اکنون اجرای کمپین نوروزی ۱۴۰۳ همراه اول وارد فاز دوم همکاری با شرکت فلای تودی شده است تا امکان سفر با شرایط جذاب و دلچسب‌تری را برای گردشگران ایرانی فراهم آورد. بر این اساس مشترکان همراه اول می‌توانند با خرید بسته‌های رومینگ همراه اول در هنگام سفر به مقاصد توریستی، از کد تخفیف ۳۰۰ هزار تومانی فلای تودی برای «خرید بلیت هواپیما» و «رزرو هتل» نیز بهره‌مند شوند. امتیاز دیگر کدهای تخفیفی که به مشترکان اهدا می‌شود، اعتبار حداکثر ۶ ماهه آنهاست. همچنین با شماره‌گیری «ستاره ۱۰ ستاره ۲۹۱ ستاره ۴ مربع» قابلیت استعلام کدهای تخفیف وجود دارد.

روزنامه صبح ایران
دنیای اقتصاد
گروه شرکت‌ها
۵۲۱۸۹۶۴۱
sherkat@den.ir

چین زادگاه نیروگاه‌های جدید زغال‌سنگ در دنیا

تمام نیروگاه‌های جدید با سوخت زغال‌سنگ را چین می‌سازد

دنیای‌اقتصاد: داده‌های گلوبال انرژی مانیتور (GEM)، گروهی که پروژه‌های تولید برق حرارتی و تجدیدپذیر را در سراسر جهان ردیابی می‌کند، نشان می‌دهد که چین مسوول ساخت ۹۶ درصد از تمام تاسیسات جدید زغال‌سنگ‌سوز در جهان در سال گذشته و تقریبا ۷۰ درصد از تمام تاسیسات جدید نیروگاه‌های با سوخت زغال‌سنگ که در حال حاضر آنلاین هستند، بوده است.

بر اساس گزارش GEM، چین تقریبا تمام ساخت‌وسازها و تاسیسات جدید را که از زغال‌سنگ به عنوان سوخت استفاده می‌کنند، به همراه ۸۱ درصد از پروژه‌های جدید اعلام‌شده در این خصوص را به خود اختصاص داده است. این کشور دارای بیش از ۴۷ گیگاوات ظرفیت تولید برق زغال‌سنگ‌سوز جدید که در سال ۲۰۲۳ به صورت آنلاین عرضه می‌شود، یا ۶۸ درصد از کل واحدهای عملیاتی جدید در جهان است. همچنین این گزارش نشان می‌دهد که چین بیش از ۱۹۱ گیگاوات تولید جدید برق مبتنی بر زغال‌سنگ را در طول پنج سال گذشته یا ۶۴ درصد از کل پروژه‌های برق زغال‌سنگ‌سوز جدیدی را که از سال ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۳ در سراسر جهان آغاز به کار کرده‌اند، در اختیار دارد.

مقام‌های چینی گفته‌اند که به ساخت نیروگاه‌های زغال‌سنگ‌سوز خود ادامه خواهند داد. رامانان کریشنامورتی، معاون انرژی و نوآوری دانشگاه هیوستون در تگزاس می‌گوید: اگرچه زغال‌سنگ تنها ۴۰ درصد از ظرفیت تولید برق در چین را تشکیل می‌دهد، در سال ۲۰۲۳ بیش از ۶۰ درصد از برق تولید شده در این کشور را به خود اختصاص داد. این به دلیل این واقعیت است که انرژی آبی به‌عنوان تامین‌کننده مهم برق در این کشور به دلیل بارندگی ناکافی به‌طور قابل‌توجهی با کمبود مواجه بود. اما نکته قابل‌توجه این است که چین بیش از ۵۰ درصد از کل مصرف زغال‌سنگ در جهان را دارد. کریشنامورتی خاطرنشان کرد: مصرف زغال‌سنگ هند به طور جداگانه و به همان اندازه در سال ۲۰۲۳ حدود ۸ درصد افزایش یافت تا دوباره کمبود برق آبی جبران شود.

افزایش تولید انرژی‌های تجدیدپذیر و حمایت از زغال‌سنگ

مقامات چینی گفته‌اند که بسیاری از ظرفیت برق مبتنی بر زغال‌سنگ این کشور به عنوان منبع تغذیه پشتیبان برای انرژی‌های تجدیدپذیر عمل می‌کند. این کشور همچنین در استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر از جمله انرژی خورشیدی، بادی و برق‌آبی در جهان پیشتاز است. داده‌های دولتی نشان می‌دهد که چین بیش از یک‌سوم برق خود را از انرژی‌های تجدیدپذیر دریافت می‌کند.

ایرینا تسوکرمن، تحلیلگر ژئوپلیتیک می‌گوید: چین، به‌رغم تعهدات COP28 و سرمایه‌گذاری‌های گسترده‌تر در انرژی سبز، نه تنها با گسترش مصرف زغال‌سنگ، بلکه با این تقاضای رو به رشد سازگار است. تسوکرمن افزود: اقدامات چین نشان‌دهنده انتظارات برای رشد داخلی در آن بخش است، اما همچنین نشان‌دهنده این درک است که به‌رغم تعهدات جهانی، گسترش مصرف زغال‌سنگ اجتناب‌ناپذیر است و به طور ضمنی توسط جامعه بین‌المللی پذیرفته شده است.

از طرف دیگر شورای برق چین (CEC) در گزارش ۳۰ ژانویه اعلام کرد که به‌رغم ادامه ساخت واحدهای با سوخت زغال‌سنگ، تولید برق بادی و خورشیدی نصب شده در این کشور برای اولین بار در سال جاری از زغال‌سنگ پیشی خواهد گرفت. شورای CEC همچنین در یک پیش‌بینی اعلام کرد که برق بادی و خورشیدی متصل به شبکه حدود ۴۰ درصد از ظرفیت تولید برق نصب‌شده این کشور را تا پایان سال جاری تشکیل می‌دهند و انتظار می‌رود سهم زغال‌سنگ حدود ۳۷ درصد باشد و انرژی هسته‌ای بیشتر ظرفیت باقی‌مانده را به خود اختصاص می‌دهد. همچنین CEC اعلام کرد که انرژی خورشیدی و بادی حدود ۳۶ درصد از ظرفیت تولید برق چین در پایان سال ۲۰۲۳ را تشکیل می‌دهند که سهم زغال‌سنگ کمتر از ۴۰ درصد است.

در مقابل، طبق آخرین چشم‌انداز انرژی کوتاه‌مدت اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده که روز سه‌شنبه هفته گذشته منتشر شد، انتظار می‌رود سهم تولید زغال‌سنگ از ترکیب انرژی ایالات متحده در سال جاری به زیر ۱۵ درصد کاهش یابد. همچنین این آژانس گفت که انتظار دارد سهم برق این کشور از واحدهای زغال‌سنگ سوز در سال آینده به ۱۳٫۸ درصد کاهش یابد.

ظرفیت انرژی‌های تجدیدپذیر

گزارش GEM در سال گذشته حاکی از آن است که چین قرار است تا سال ۲۰۲۵ ظرفیت انرژی تجدیدپذیر خود را دو برابر کند و ۱۲۰۰ گیگاوات برق از باد و خورشید تولید کند، که پنج سال جلوتر از هدف اعلام‌شده این کشور برای انرژی‌های تجدیدپذیر است. در این گزارش آمده است که تا سه ماه اول سال ۲۰۲۳، ظرفیت خورشیدی در مقیاس شهری چین به ۲۲۸ گیگاوات رسیده که بیشتر از مجموع ظرفیت خورشیدی سایر نقاط جهان است.

کریشنامورتی تصریح کرد: تجدیدپذیرها جزء مهمی از ترکیب انرژی چین هستند و در سال ۲۰۲۴، در چین، ظرفیت تولید انرژی خورشیدی چهار برابر ظرفیت تولید مضاعف برق زغال‌سنگ جدید یعنی ۱۷۰ گیگاوات در مقابل ۴۰ گیگاوات، خواهد بود. با این حال، برق خورشیدی به طور متوسط ۱۲۰۰ ساعت در سال استفاده می‌شود و برق مبتنی بر زغال‌سنگ چهار برابر بیشتر از زمان معمول (۷۰ درصد زمان کارآمد) در شبکه باقی می‌ماند. بنابراین، مساله این است که ما شاهد رشد ظرفیت تولید تجدیدپذیرها در چین بسیار بیشتر از رشد برق زغال‌سنگ‌سوز خواهیم بود، اما تولید برق واقعی در این کشور همچنان به طور نامتناسبی به زغال‌سنگ وابسته خواهد بود.

تسوکرمن افزود که طرح ابتکارات آب و هوایی چین نیز ظاهرا بیشتر بر فرصت‌های مالی در تنوع انرژی و سرمایه‌گذاری‌های مختلف و کمتر بر تاثیر کلی اقتصادی متمرکز است. به طور خلاصه، هر کسی که حتی از راه دور با عملکرد داخلی چین آشنا باشد، می‌داند که رشد اقتصادی و قدرت و رشد ژئوپلیتیکی بر همه ملاحظات دیگر پکن و لفاظی‌های مربوط به «نظام جهانی واحد» برتری دارد و کمتر به ایجاد توازن چین در مورد منافع خود به عنوان بخشی از جامعه بین‌الملل مربوط می‌شود. تسوکرمن ادامه داد: هیچ‌کدام از توسعه‌های مبتنی بر زغال‌سنگ، علاقه چین به منابع انرژی جایگزین را به عنوان ابزاری برای دستیابی به تسلط بر بازار انرژی، درآمد و ارزش تجاری در بازارهای بین‌المللی نفی نمی‌کند و چین به سرمایه‌گذاری در این منابع ادامه خواهد داد.

تولید و واردات زغال‌سنگ

چین در درجه اول از زغال‌سنگ داخلی برای تولید برق خود استفاده می‌کند. داده‌های اداره ملی آمار منتشرشده در ژانویه نشان داد که تولید برق زغال‌سنگ‌سوز در چین در سال گذشته به رکورد تولید ۴٫۶۶ میلیارد تن رسید که ۲٫۹ درصد بیشتر از تولید آن در سال ۲۰۲۲ بود. داده‌های اداره کل گمرک منتشرشده در ژانویه نشان می‌دهد که چین نیز مقادیر بی‌سابقه زغال‌سنگ وارد می‌کند. این آژانس اعلام کرد تقاضای بیشتر برای برق که پس از لغو محدودیت‌های مربوط به پاندمی کووید و قیمت‌های بالاتر برای زغال‌سنگ داخلی چین به وجود آمد، منجر به افزایش واردات تقریبا ۶۲ درصدی نسبت به سال گذشته در سال ۲۰۲۳ شد و به ۴۷۴٫۴۲ میلیون تن رسید.

بیشتر این افزایش به واردات بیشتر از اندونزی، صادرکننده پیشرو زغال‌سنگ حرارتی در جهان، مرتبط بود. مقامات چینی گفته‌اند که انتظار دارند تقاضای این کشور برای زغال‌سنگ در سال جاری کمتر شود و با استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر بیشتر، کاهش یابد. آژانس بین‌المللی انرژی در گزارش اخیر خود در مورد روند بازار جهانی زغال‌سنگ خاطرنشان کرد که چین بسته به اقتصاد این کشور به هدایت بازار جهانی ادامه خواهد داد.

کریشنامورتی گفت: زغال‌سنگ دارای بالاترین شدت کربن برای هر واحد برق تولیدشده است و افزایش کل انرژی تولیدشده از طریق زغال‌سنگ باید نگران‌کننده باشد، زیرا به تغییرات آب و هوایی جهانی و نقش دی اکسید کربن انسانی در ایجاد تغییرات اقلیمی جهانی مربوط می‌شود. او گفت که رشد آهسته‌تر انرژی‌های تجدیدپذیر در بسیاری از مناطق و همچنین فقدان هرگونه ذخیره‌سازی معتبر در مقیاس بزرگ از جمله آب‌های پمپ‌شده جدید، وضعیت را تشدید می‌کند. از دست دادن مقادیر قابل‌توجهی از ظرفیت تولید برق آبی قابل اعتماد در چین و هند یکی دیگر از عوامل نگران‌کننده است، زیرا آب می‌تواند جایگزین بار پایه برای زغال‌سنگ باشد.

در پایان، در حالی که نقش چین در گسترش مصرف زغال‌سنگ جهانی تعهدات آب و هوایی را تضعیف می‌کند، اقدامی برای انجام دادن در این خصوص وجود ندارد و جامعه بین‌المللی از طریق تمرکز بیش از حد بر نظارت بر انتشار گازهای گلخانه‌ای نیز این نقصان را جبران نمی‌کند. چین به طور غیرقابل انکاری مسوول این موضوع است و در آینده انتشار گازهای گلخانه‌ای را بیش از پیش گسترش می‌دهد.

در گفت‌وگو با یک کارشناس صنعت برق مطرح شد

«اصلاح تعرفه‌ها» مسوولیت سنگین بر دوش مجلس دوازدهم

دنیای اقتصاد چالش‌های کنونی تولیدکنندگان برق، ویژگی شگفتی دارد؛ غالب آنها از دل فرصت‌های قانونی ایجاد شده‌اند که بر اثر مسکوت یا مغفول ماندن در مرحله اجرا یا اجرایی شدن ناقص یا سلیقه‌ای، دچار کژکارکردهایی شده‌اند که ثمره‌ای جز پیچیده‌تر شدن وضعیت تولیدکنندگان برق نداشته‌اند و چاره کار هم تا آنجا که در حوزه توانایی مجلس شورای اسلامی است، از سویی نظارت همه‌جانبه مجلس بر اجرای قوانین و از سوی دیگر اقدام اساسی و عمیقی است که از مجلس آتی برای مسائل ریشه‌ای چون اصلاح تعرفه‌های حامل‌های انرژی انتظار می‌رود.

اینها خلاصه‌ای از موضوعاتی است که در گفت‌وگو با میثم نصر، مدیرعامل شرکت تولید برق پرند مپنا، اما در مقام کارشناس خبره‌ای مستقل، درباره انتظارات از دوره بعدی مجلس برای حل مسائل عمده تولیدکنندگان برق مطرح شده است.

دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی از اوایل سال آینده کار خود را آغاز خواهد کرد. به نظر شما مهم‌ترین موضوعات مرتبط با صنعت برق که باید در این مجلس به آنها پرداخته شود کدام‌اند؟

در ابتدا لازم است تاکید کنم که مطالبی که خدمتتان عرض می‌کنم نظر شخصی بنده از منظر کارشناسی بوده و لزوما بیان دیدگاه‌های شرکت نیست. قبل از اینکه به سوال شما پاسخ دهم شاید بهتر باشد در مقدمه برخی از چالش‌های صنعت برق از منظر ملی و از منظر بخش غیردولتی را از نگاه خودم عنوان کنم. چرا که این دو از نظر من کاملا درهم تنیده‌اند و رفع موانع بخش غیردولتی در سرمایه‌گذاری و توسعه صنعت برق در نهایت به کاهش چالش‌های صنعت برق منجر خواهد شد. ناترازی برق در پیک تقاضا در تابستان و ناترازی گاز در پیک مصرف زمستان منجر به محدودیت تامین برق و گاز صنایع و افزایش هزینه‌های تولید می‌شود و نتیجه نهایی آن افزایش قیمت کالاها و تورم خواهد بود که نهایتا به مردم تحمیل می‌شود.

بر اساس گزارش‌ها با رشد تقاضا در صورت توسعه ناکافی در سمت عرضه و عدم‌مدیریت سمت تقاضا میزان ناترازی در سال‌های آتی تشدید خواهد شد. تراز منفی گاز در سال جاری در حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعب در روز و تراز منفی برق در پیک تابستان در حدود ۱۵ هزار مگاوات گزارش شده است.

موضوع ناترازی برق به‌ویژه در اوج تقاضای بار در فصل گرم سال، ناشی از توسعه ناکافی در بخش تولید از یکسو و افزایش تقاضای برق از سوی دیگر است. بنابراین رفع این چالش مستلزم برنامه‌ریزی در افزایش تولید و افزایش بهره‌وری، بهینه‌سازی و اصلاح الگوی مصرف به صورت توامان است. چالش مهم دیگر ناترازی در سوخت گاز در کشور هست که اثرات قابل‌توجهی در تولید برق به‌ویژه در ایام سرد سال دارد و منجر به محدود شدن سوخت گاز نیروگاه‌ها در فصل سرد سال می‌شود. ناترازی در گاز نیز مشابه سایر ناترازی‌هایی که در حوزه برق و آب و... داریم مستلزم ارائه راهکارهایی در هر دو سمت عرضه و تقاضاست. از سوی دیگر در این سال‌ها، کشور ما درگیر مساله ناترازی در بودجه بوده است به این معنی که همواره کسری بودجه از سوی متخصصان به عنوان یکی از عوامل اصلی تورم در کشور مطرح شده است. بنابراین حل مشکلات کشور جز با مشارکت بخش خصوصی ممکن نخواهد بود. در صنعت برق نیز بخش غیردولتی با سهمی ۶۵ درصدی از تولید برق می‌تواند نقش بسزایی در حل ناترازی برق و گاز در کشور ایفا کند. قطعا مجلس شورای اسلامی با قانون‌گذاری و نظارت بر اجرای قوانین می‌تواند در این مسیر راهگشا باشد. با توجه به ناترازی در حوزه انرژی شامل برق و گاز که در بالا به آن اشاره شد، توسعه نیروگاه‌ها با محوریت افزایش راندمان کل نیروگاه‌های کشور در اولویت است. از این رو با توجه به مقدماتی که ذکر شد، اهم مواردی را که در راستای رفع ناترازی برق و گاز در کشور می‌تواند در مصوبات مجلس شورای اسلامی مورد توجه قرار گرفته یا با نظارت مجلس بر اجرای قوانین موجود، مورد پیگیری و مطالبه نمایندگان مجلس باشد، در ادامه به طور خلاصه ذکر خواهم کرد.

نخست آنکه حدود ۱۵ هزار مگاوات نیروگاه گازی در کشور وجود دارد که قابلیت تبدیل شدن به نیروگاه سیکل ترکیبی دارند. در صورت احداث بخش بخار این نیروگاه‌ها در حدود ۷۵۰۰ مگاوات به ظرفیت برق کشور اضافه خواهد شد، بدون اینکه نیاز به تامین سوخت جدید برای این نیروگاه‌ها وجود داشته باشد. با توجه به اینکه ضریب تولید این نیروگاه‌ها در زمستان و ساعات شبانه‌روز برخلاف نیروگاه‌های خورشیدی افت نمی‌کند، از این رو وضعیت بهتری در جهت کاهش کمبود روزانه گاز در کشور حتی نسبت به نیروگاه‌های خورشیدی خواهند داشت. از سوی دیگر هزینه‌های احداث و میزان تولید بخش بخار نیروگاه‌های سیکل ترکیبی به نحوی است که کل هزینه‌های سرمایه‌گذاری در کمتر از دو سال از محل سوخت صرفه‌جویی‌شده برمی‌گردد. بنابراین به لحاظ اقتصادی نیز دارای مزیت نسبی در مقایسه با نیروگاه‌های تجدیدپذیر هستند که مدت بازگشت سرمایه آنها از محل سوخت صرفه‌جویی‌شده در حدود ۶ سال برآورد می‌شود. بنابراین به نظر بنده تا زمانی که نیروگاه‌های گازی با این ظرفیت در کشور وجود دارند، توسعه و احداث بخش بخار این نیروگاه‌ها و سیکل ترکیبی کردن آنها، از مهم‌ترین اولویت‌ها در راستای رفع ناترازی برق و گاز درکشور است. با احداث هر یک واحد بخار سیکل ترکیبی به ظرفیت ۱۶۰ مگاوات سالانه در حدود ۳۰۰ میلیون مترمکعب گاز صرفه‌جویی می‌شود. از سوی دیگر سالانه حدودا ۷۵۰ تن دی‌اکسید کربن کمتری منتشر می‌شود. از این رو علاوه بر منافع محیط زیستی، منافع اقتصادی حاصل از سوخت صرفه‌جویی‌شده در حدود دو سال با هزینه‌های سرمایه‌گذاری یک واحد بخار معادل می‌شود. مشارکت بخش غیردولتی که مالک نیروگاه‌های گازی موجود هستند با صنایعی که تحت عنوان «خودتامین» ملزم به احداث نیروگاه در جهت تامین برق خود شده‌اند، برای تامین مالی و استفاده از ظرفیت موجود در ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر در نحوه بازگشت سرمایه این پروژه‌ها می‌تواند راهگشا باشد.

از سوی دیگر جایگزین کردن نیروگاه‌های فرسوده در کشور با نیروگاه‌های سیکل ترکیبی ارتقایافته با توان و راندمان بالا نیز یکی از راهکارهایی است که در راستای کاهش ناترازی برق و گاز در کشور است. چراکه بسیاری از این نیروگاه‌های فرسوده با راندمان پایین در حال بهره‌برداری هستند و جایگزینی آنها با نیروگاه‌های با توان و راندمان بالا و در ادامه، سیکل ترکیبی کردن آنها گامی موثر در رفع ناترازی برق و گاز در کشور خواهد بود.

گام سوم، سرمایه‌گذاری در نیروگاه‌های تجدیدپذیر است که تاکنون سهم کوچکی در تولید برق کشور داشته‌اند و اعطای تسهیلات جهت تامین مالی این نیروگاه‌ها و همچنین امکان صادرات برق آنها، راهکاری موثر برای توسعه سرمایه‌گذاری در این نیروگاه‌ها و نهایتا در رفع ناترازی برق و گاز خواهد بود.

علاوه بر مواردی که گفته شد، موضوع حفظ آمادگی نیروگاه‌های در حال بهره‌برداری و افزایش ضریب دسترسی آنها به‌ویژه در پیک تقاضای برق، به اندازه احداث نیروگاه‌های جدید حائز اهمیت است و در صورت عدم‌توجه به این حوزه، ممکن است مشکلات سمت تولید برق و ناترازی تشدید شود. در سال‌های اخیر افزایش قیمت تکلیفی برق متناسب با افزایش هزینه‌های بهره‌برداری و تعمیرات و نگهداری نبوده است. بنابراین در صورت ادامه این روند قطعا تامین قطعات یدکی نیروگاه‌ها و تعمیرات آنها در زمان مناسب با چالش جدی مواجه خواهد شد. در این راستا تاسیس نهاد مستقل تنظیم‌گر برق و تعیین قیمت در یک بازار رقابتی و تعادلی می‌تواند راهگشا باشد.

در سمت تقاضای برق هم، طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی همچون تعویض کولرهای گازی پرمصرف با کولرهای گازی کم‌مصرف، اصلاح سیستم روشنایی معابر با لامپ‌های کم‌مصرف و کنترل هوشمند بارهای سرمایشی اداری و تجاری طرح‌هایی است که می‌تواند منجر به بهینه‌سازی سمت تقاضا شوند. این در حالی است که تعرفه پایین برق عملا توجیه اقتصادی این طرح‌ها را از منظر سرمایه‌گذاری با چالش مواجه کرده است. بنابراین اصلاح تعرفه‌ها یا لحاظ مشوق‌های برای سرمایه‌گذارها در این زمینه می‌تواند منجر به مدیریت سمت تقاضا شود.

حال سوال این است که چطور می‌توان با برنامه‌ریزی، وضع قوانین و نظارت بر انجام آن به گونه‌ای بسترسازی کرد که از یکسو انگیزه کافی برای سرمایه‌گذاری در تولید و طرح‌های فوق‌الذکر برای بخش خصوصی ایجاد شود و از سوی دیگر انگیزه کافی در سمت تقاضا جهت بهینه‌سازی، افزایش بهره‌وری و کاهش تلفات، ایجاد شود، یک پاسخ کلی به سوال فوق اصلاح اقتصاد صنعت برق است. در این راستا برخی از چالش‌های فعالان بخش غیردولتی صنعت برق را که در این سال‌ها توسعه و سرمایه‌گذاری را محدود کرده است ذکر خواهم کرد. موضوع نخست، نیاز به تشکیل نهاد مستقل تنظیم‌گر بخش برق است که می‌تواند گامی موثر در اصلاح اقتصاد صنعت برق باشد.

رفع مشکل بازپرداخت تسهیلات ارزی دریافت‌شده توسط نیروگاه‌ها از مشکل‌سازترین چالش‌های تولیدکنندگان برق طی این سال‌ها بوده است. در صورت حل این مشکل منابع وصول‌شده مجددا می‌تواند در صنعت برق کشور برای توسعه نیروگاه‌ها مورد استفاده قرار گیرد. فروش برق این نیروگاه‌ها به صنایع و تخصیص درآمد نیروگاه جهت تسویه تسهیلات پس از کسر هزینه‌های بهره‌برداری نیروگاه یک راهکار حل این چالش است.

قراردادهای بیع متقابل هم که در وهله نخست به عنوان فرصتی برای سرمایه‌گذاری در تولید برق محسوب می‌شد، با خلف وعده‌ها بدل به یک چالش در این حوزه شده است. سرمایه‌گذارانی که بر اساس بند ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۲ بخش بخار نیروگاه‌های سیکل ترکیبی را احداث کرده‌اند با توجه به اینکه منابع مکفی در بودجه سنواتی سال‌های بعد از آن در نظر گرفته نشده است، تاکنون بخش کمی از مطالبات خود را دریافت کرده‌اند. این در حالی است که در صورت تسویه مطالبات منابع حاصل می‌تواند در توسعه بخش بخار سایر نیروگاه گازی و تبدیل آنها به نیروگاه سیکل ترکیبی مورد استفاده قرار گیرد. به نظر می‌رسد تا زمانی که دولت به تعهدات قبلی خود برای نیروگاه‌های احداث‌شده عمل نکند، انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری‌های جدید در این پروژه‌ها توسط بخش‌های غیردولتی ایجاد نخواهد شد.

علاوه بر اینها، قراردادهای BOT نیز با مشکلات جدی در وصول مطالبات خود که به صورت ارزی است، روبه‌رو هستند. در صورت پرداخت مطالبات این نیروگاه‌ها، با مشارکت صنایع خودتامین که ملزم به تامین برق خود شده‌اند، منابع حاصل می‌تواند توسط سرمایه‌گذاران این قراردادها برای تامین مالی پروژه‌های توسعه بخش بخار نیروگاه‌های گازی با مالکیت بخش غیردولتی مورد استفاده قرار گیرد و علاوه بر تامین برق صنایع بدون نیاز به تخصیص سوخت جدید در راستای رفع ناترازی برق و گاز در کشور گام برداشت. تهاتر بدهی‌های سرمایه‌گذاران بخش غیردولتی از جمله تعهدات مالیاتی با مطالبات آنها، کمک شایانی به بهبود نقدینگی شرکت‌های تولید برق و پرداخت به‌موقع هزینه‌های تامین قطعات و تعمیرات نیروگاه‌ها خواهد کرد.

برای موضوعاتی که اشاره کردید کدام‌یک از کمیسیون‌های مجلس باید اقدام کنند؟

ارائه راهکارهایی برای رفع موانع موجود در توسعه برق می‌تواند با محوریت کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی مورد رسیدگی قرار گیرد و بسته به موضوع، در سایر کمیسیون‌های مجلس همچون کمیسیون برنامه و بودجه و... مورد پیگیری قرار گیرد.

آیا در مجلس دوازدهم در ارتباط با رفع موانع و تسهیل فعالیت‌های بخش غیردولتی، خصوصا در حوزه تولید برق نیاز به تصویب قوانین جدید وجود دارد. اگر بله این نیاز در چه موضوعاتی است و اگر خیر از نظر شما نیاز است فعالیت‌های این دوره در مجلس در حوزه مذکور بر چه اقداماتی متمرکز شود؟

حتما قانون‌گذاری در حل چالش‌های بخش غیردولتی در مجلس آینده تاثیرگذار است. به نظر شخصی بنده اصلاح تعرفه‌های حامل‌های انرژی و تخصیص منابع حاصل به بخش تولید و طرح‌های بهینه‌سازی، کمک شایانی به افزایش تولید و اصلاح مصرف و نهایتا اقتصاد برق در کشور می‌کند. البته متوجه هستم که این موضوع پیچیدگی‌ها و ملاحظات خاصی دارد که لازم است درباره آنها نظر متخصصان اقتصادی و علوم اجتماعی مورد توجه قرار گیرد. از سوی دیگر با توجه به اینکه یکی از مسوولیت‌های مهم مجلس شورای اسلامی تصویب لایحه بودجه سالانه کشور است، طبیعتا برای رفع چالش بخش غیردولتی در صنعت برق و افزایش سرمایه‌گذاری در تولید، الزامی است منابع موردنیاز برای جبران اختلاف قیمت تکلیفی برق با قیمت تمام‌شده در بودجه سالانه در نظر گرفته شود و بخشی از منابع در جهت توسعه تولید، تسویه مطالبات بخش غیردولتی و همچنین تهاتر مطالبات بخش غیردولتی با بدهی‌های آنها از جمله بدهی مالیاتی در بودجه لحاظ شود. البته ما در حال حاضر هم ظرفیت قانونی خوبی در کشور در صنعت برق داریم که در صورتی که به صورت کامل اجرایی شود یا تسریع و تسهیل شود بخش زیادی از مشکلات صنعت برق مرتفع خواهد شد. از جمله قانون مانع‌زدایی از صنعت برق که مصوب مجلس شورای اسلامی در سال ۱۴۰۱ است. همچنین ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر، ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش‌بنیان و قانون اصلاح مصرف انرژی به‌ویژه ماده ۶۱ و... بنابراین با توجه به اینکه نظارت بر اجرای قوانین از مسوولیت‌های مجلس شورای اسلامی است، حتما پیگیری اجرای قوانین مصوب از سوی مجلس شورای اسلامی نتیجه‌بخش خواهد بود.

برای تقویت ارتباط سندیکا با مجلس دوازدهم خصوصا کمیسیون‌های ذی‌ربط چه پیشنهادهایی دارید؟

البته تا جایی که من می‌دانم سندیکای تولیدکنندگان برق در سال‌های گذشته هم تعامل خوبی با مجلس شورای اسلامی داشته است. از این رو پیشنهاد بنده این است که این تعامل در مجلس آتی ادامه‌دار بوده و تقویت شود و سندیکای تولیدکنندگان برق می‌تواند با تشکیل کمیسیون تخصصی ارتباط با مجلس به صورت فعالانه پیشنهادهای راهگشا در جهت حل مشکلات صنعت برق ارائه کند و با ارائه پیشنهادهایی در راستای رفع موانع افزایش تولید و سرمایه‌گذاری طرح‌های بهینه‌سازی و اصلاح الگوی مصرف برای رفع مشکلات بخش غیردولتی و حل مشکلات صنعت برق به صورت توامان گام‌های اساسی بردارند.

ارزان‌ترین برق جهان در اختیار فولاد ایران

دنیای‌اقتصاد: هدررفت برق در صنعت فولاد به گواهی سازمان ملی استاندارد در یک دهه ۴ برابر شده و به بیشتر از ۴۴۷ میلیون کیلووات‌ساعت رسیده است، برقی که ۶۳ میلیون یورو معادل هزینه ساخت یک نیروگاه ۱۰۰ مگاواتی ارزش داشت. به گزارش بازار، «صنایع فولادی ما آهن صادر نمی‌کنند، بلکه با ریختن بسته انرژی تقریبا رایگان به جیب کشورهای دیگر رسما آینده‌فروشی می‌کنند.» این بخشی از سخنان رضا اردکانیان وزیر سابق نیرو در نقد یارانه برق به صنایعی است که محصول خود را صادر می‌کنند. تارنمای استاتیستا متوسط قیمت برق صنعتی در ۹ کشور برتر تولیدکننده فولاد دنیا را ۸۱ برابر متوسط قیمت برق صنعتی ایران گزارش کرده است. هدررفت برق در صنعت فولاد در یک سال به گواهی سازمان ملی استاندارد در یک دهه ۴ برابر شده و به بیشتر از ۴۴۷ میلیون کیلووات ساعت رسیده، برقی که ۶۳ میلیون یورو معادل هزینه ساخت یک نیروگاه ۱۰۰ مگاواتی ارزش داشت. صنعت برق ایران در دهه گذشته به دلیل فروش برق زیر قیمت تمام‌شده آسیب دید و صندوق توسعه ملی در گزارشی اعلام کرد که حاضر به پرداخت هیچ‌گونه تسهیلاتی به این صنعت نیست. ایران به عنوان یکی از ۱۰ تولیدکننده برتر فولاد دنیا، کمترین هزینه را برای برق صنعتی خود در نظر گرفته است. قیمت‌گذاری انرژی برای صنایع یکی از ابزارهای دولت برای جهت‌دهی به توسعه صنعتی و جلوگیری از فروش رایگان منابع کشور و کاهش هدررفت است. نماینده سابق مجلس شورای اسلامی حمیدرضا فولادگر روز گذشته با اشاره به اعلام قیمت جدید برق صنایع انرژی‌بر توسط وزارت نیرو معتقد است که قیمت جدید برق که از ابتدای سال ۱۴۰۲ محاسبه و اعمال می‌شود برای صنایع مشکل‌ساز است. این در حالی است که فولادگر خرداد امسال بر واقعی شدن قیمت برق و حل معضل کمبود سرمایه‌گذاری در این بخش تاکید کرده و گفته بود که اگر صنایع انرژی رایانه‌ای دریافت کنند و در بازار رقابت تولید عقب باشند و محصولاتشان همچنان گران باشد، منطقی نیست. شکل‌گیری بازار برق مشابه آنچه تحت عنوان تابلوی برق سبز برای انرژی تجدیدپذیر ایجاد شده برای کلیه صنایع انرژی‌بر و تعیین قیمت بدون دخالت دولت می‌تواند علاوه بر رفع معضل سرمایه‌گذاری در صنعت برق زمینه کاهش هدررفت انرژی در صنایع کشور را نیز مهیا کند.

سالانه باید ۵ درصد به ظرفیت تولید برق کشور افزوده شود

دنیای‌اقتصاد: سالانه باید ۵ درصد به ظرفیت تولید برق در کشور افزوده شود تا برق پایدار برای صنایع و مشترکان تامین شود. حسنعلی تقی‌زاده‌لنده، رئیس هیات‌مدیره سندیکای تولیدکنندگان برق غیردولتی افزود: در پیک تابستان ۱۵ هزار مگاوات ناترازی در تولید و مصرف برق داریم.

وی ادامه داد: نکته مهم آن است که اگر سال به سال نیروگاه‌های جدید احداث و وارد مدار نشوند، این ناترازی بیشتر و بیشتر می‌شود. این فعال صنعت نیروگاهی کشور خاطرنشان کرد: بنابراین هر ساله باید ۵ درصد به ظرفیت تولید برق افزوده شود و اگر بتوانیم این امر را محقق کنیم، می‌توان این اطمینان را داشت که برق پایدار در طول سال تامین خواهد شد. تقی‌زاده‌لنده بیان کرد: البته پیش‌فرض حل ۱۵ هزار مگاوات ناترازی موجود است و بعد از آن افزایش سالانه ۵ درصد افزایش ظرفیت تولید برق باید دنبال شود. وی به عوامل چهارگانه‌ای در رشد مصرف برق اشاره کرد و گفت: رشد هر ساله جمعیت نیاز به برق را بیشتر می‌کند؛ بنابراین باید در زمینه افزایش ظرفیت نیروگاهی اقدام کرد. رئیس هیات‌مدیره سندیکای تولیدکنندگان برق افزایش سطح رفاه عمومی جامعه را از دیگر مولفه‌های افزایش مصرف برق دانست و ادامه داد: همچنین ورود صنایع جدید به مدار بهره‌برداری سبب افزایش مصرف می‌شود.

تقی‌زاده‌لنده خاطرنشان کرد: پیرشدن نیروگاه‌ها و خطوط انتقال هم عامل دیگری در رشد مصرف است؛ زیرا هر سال که از عمر نیروگاه می‌گذرد از ظرفیت تولید آن کاسته می‌شود و به همین ترتیب خطوط نیز دچار پیرشدگی خواهد شد. وی اضافه شدن سالانه ۵ درصد ظرفیت نامی نیروگاهی را معادل ۴ هزار تا ۴ هزار و ۵۰۰ مگاوات نیروگاه جدید عنوان کرد و افزود: این ظرفیت جدید برای تامین برق پایدار به صنایع و مشترکان است.

رئیس هیات‌مدیره سندیکای تولیدکنندگان برق درباره سهم نیروگاه‌های غیردولتی گفت: بیش از ۵۰ درصد از ظرفیت اسمی تولید برق دست بخش غیردولتی است. تقی‌زاده‌لنده با بیان اینکه حدود ۹۲ هزار مگاوات ظرفیت نصب‌شده نیروگاهی داریم، گفت: بیش از ۴۵ هزار مگاوات آن متعلق به غیردولتی‌هاست که بیش از ۶۰ درصد تولید در اختیار بخش غیردولتی است که نشان از عملکرد و راندمان بهتر نیروگاه‌های غیردولتی است.

شرکت‌های ساختمانی سازنده «خانه دولتی» از قراردادهای احداث ایراد گرفتند

هویت نفر پنجم در مسکن ملی

طرح مسکن میلیونی چگونه می‌تواند سال آینده به سرانجام برسد؟

گروه شرکت‌ها

سازنده‌های فعال در طرح مسکن‌سازی دولتی درباره شروطی که تحقق آنها می‌تواند منجر به بهبود مسیر و سرعت ساخت به موقع خانه‌های دولتی شود، اعلام کردند: اولین اقدامی که دولت در سال جدید باید برای مانع‌زدایی از مسیر مسکن میلیونی انجام دهد، پذیرش قیمت واقعی ساخت مسکن است که اگر این اتفاق بیفتد، رغبت سازنده‌ها به ادامه کار و سرعت‌بخشی به پروژه‌ها نیز محقق خواهد شد.

شرکت‌های ساختمانی همچنین خواستار کنار گذاشتن نفر پنجم در معادله قراردادهای ساخت مسکن دولتی شدند؛ نفر پنجم حقوقی‌هایی هستند که قرارداد بزرگ امضا کرده‌اند اما خودشان نمی‌سازند بلکه پروژه‌ها را به سازنده‌های واقعی با قیمت کمتر واگذار می‌کنند تا بالاسری بگیرند، نتیجه این می‌شود که بخشی از قیمت ساخت عملا به جیب سازنده واقعی نمی‌رود و همین مساله، فشار هزینه‌ای را تشدید می‌کند.

در این گونه قراردادها، مردم، سازنده واقعی، دولت و بانک حضور دارند که سازنده دست اول هم وارد می‌شود تا قرارداد را ببندد و کار را به سازنده واقعی واگذار کند.

به گزارش «دنیای اقتصاد» طبق اعلام وزیر راه و شهرسازی در زمان حاضر ۲ میلیون و ۲۴۴ هزار واحد مسکونی در قالب طرح نهضت ملی مسکن در کشور در حال ساخت است. اما بر اساس آمارهای رسمی بخشی از این واحدها، همان پروژه‌های طرح مسکن مهر است که چون نیمه کاره مانده با تغییر نام با طرح نهضت ملی مسکن ادغام شده است.

در دولت قبلی نیز (سال ۹۸) ساخت بیش از ۵۰۰هزار واحد طرح ملی مسکن آغاز شد که تا آبان ماه سال ۱۴۰۰ پیشرفت فیزیکی آنها طبق اعلام دیوان محاسبات کشور حدود ۱۲ درصد بود. به هر روی درحالی سال‌ها از آغاز ساخت پروژه‌های دولتی مسکن در برخی از مناطق می‌گذرد که پیشرفت این واحدها در خوش‌بینانه‌ترین حالت ممکن به ۵۸درصد رسیده است.

حال به گفته بسیاری از دست‌اندرکاران این طرح، اتمام اجرای این طرح در سال آینده نیازمند چند پیش‌شرط کلان و چند پیش‌شرط فنی است. در مباحث کلان می‌توان به تزریق نقدینگی (اطلاعات تسهیلات‌دهی بانک‌ها به طرح نهضت ملی مسکن نشان می‌دهد که روال تسهیلات‌دهی در حجم پایینی قرار دارد)، سنگ‌اندازی ارگان‌های مختلف (بوروکراسی فرسایشی یکی از عواملی است که سرمایه‌گذاران بخش مسکن را از این طرح فراری داده است) و همچنین به روند طولانی تامین زمین برای ساخت واحدهای طرح ملی مسکن اشاره کرد اما در مباحث فنی نیز می‌توان به ترک فعل‌ها و کم‌کاری‌ها، چالش‌های مختلف با زمین‌های اوقافی و تغییر کاربری و همچنین عدم‌تامین زمین مناسب به دلیل چالش‌های زیرساختی و... اشاره کرد. در همین زمینه عضو هیات‌مدیره انجمن صنفی کارفرمایی انبوه‌سازان مسکن تهران در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» در خصوص وضعیت نهضت ملی مسکن اظهار کرد: اگر دولت بخواهد با سرعت بیشتری پروژه‌های خود را در نهضت ملی مسکن پیش ببرد چاره‌ای جز تجدید نظر در قیمت‌گذاری و هزینه تمام‌شده پیمانکاران خود ندارد، زیرا با این قیمت‌های تعیین‌شده با توجه به افزایش قیمت مصالح و دستمزد کارگران ساختمانی، پروژه‌ها به اتمام نمی‌رسد و اگر هم به اتمام برسد با کیفیت مناسب نخواهد بود.

سعید آسویار افزود: برای سرعت بخشیدن به هر پروژه‌ای باید تامین مالی مناسب و به موقع انجام پذیرد و از آنجا که تامین مالی پروژه‌های نهضت ملی مسکن توسط دولت با حجم کم و همچنین با سرعت پایینی صورت می‌گیرد به همین دلیل این پروژه‌ها با کیفیت بالا و در زمان کوتاه به اتمام نخواهد رسید.

تهاتر زمین‌های بلااستفاده دولتی با آپارتمان‌های ساخته‌شده

وی در خصوص راهکار افزایش تعداد پروژه‌های مسکن ملی متذکر شد: بهترین راهکار برای افزایش تعداد پروژه‌ها و سریع‌تر آماده شدن آنها این است که سال آینده دولت از محل دارایی خود یعنی املاک مازاد غیرقابل نیاز دولت و بانک‌ها و ارگان‌های دولتی که به جز هزینه نگهداری هیچ فایده‌ای ندارد یا آنها را تبدیل به پول نقد کند یا در قالب تهاتر به پیمانکاران قدرتمند واگذار کند و به جای آن از این سازنده‌ها آپارتمان‌های آماده یا در حال ساخت‌شان را تحویل بگیرد.

آسویار اضافه کرد: دولت باید قیمت ساخت را برای سال جدید به طور کامل و با یک تیم حرفه‌ای خارج از بدنه وزارت مسکن به‌روزرسانی کند و قیمت تمام‌شده واقعی را بر اساس معیارهای واقعی اصلاح کند و این تنها راه‌حلی است که دولت با آن می‌تواند به موقع به تعهدات خود در طرح مسکن ملی عمل کند.

سوداگری در نهضت ملی مسکن وجود ندارد

وی بیان کرد: به نظر من سوداگری در نهضت ملی وجود ندارد زیرا سوداگری در جایی رخ می‌دهد که حاشیه سود مناسبی در آن باشد و سوداگران با این حاشیه سود پایین اصلا وارد بحث نهضت ملی مسکن نخواهند شد و اتفاقی که در مسکن مهر افتاد در اینجا رخ نخواهد داد. آسویار ادامه داد: در مسکن مهر رقابت زیادی میان سازندگان و شرکت‌های ساختمانی برای گرفتن پروژه بود، اما در نهضت ملی مسکن خیلی از شرکت‌ها رغبتی برای گرفتن مسکن ملی ندارند چون می‌دانند که نمی‌توانند به تعهدات خود پایبند باشند. سعید آسویار در نهایت در خصوص وضعیت بازار مسکن متذکر شد: در حال حاضر رکود سنگینی در بازار معاملات مسکن وجود دارد به این دلیل که خانوارهای نیازمند خانه (فاقدین مسکن که در حال حاضر مستاجر هستند) از قدرت خرید لازم برخوردار نیستند. این موضوع به تشدید رکود معاملاتی دامن زده و اثر خود را بر بازار ساخت‌وساز هم گذاشته است. در بازار مسکن، رکود دومینویی عمل می‌کند؛ به این معنا که ابتدا به‌خاطر رشد سنگین قیمت مسکن، بازار خرید و فروش با رکود مواجه می‌شود اما بعد از آن رکود به بازار ساخت‌وساز نیز سرایت می‌کند. با اینکه امسال قیمت مسکن افزایش پیدا کرد اما سال آینده هم ریسک افزایش هزینه ساخت از محل افزایش دستمزد کارگر ساختمانی و همچنین افزایش قیمت مصالح ساختمانی وجود دارد و بنابراین احتمال سخت‌تر شدن اوضاع وجود دارد.

احداث ۲ میلیون و ۳۰۰هزار واحد مسکن در نهضت ملی مسکن

همچنین یک فعال صنعت ساخت‌وساز در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» بیان کرد: در نهضت ملی مسکن بیش از ۲ میلیون و ۳۰۰هزار واحد مسکن در حال ساخت است که اگر تا پایان دولت سیزدهم به اتمام برسد دستاورد بزرگی خواهد بود، اما مشروط به حفظ کیفیت کار و این کیفیت بستگی به اراده دستگاه‌های دولتی مسوول این طرح دارد و با توجه به تجربه ما در مسکن‌سازی پروژه نهضت ملی مسکن از لحاظ کمی یک ابرپروژه است، اما به لحاظ کیفی دارای مشکلاتی است.

حمزه شکیب رئیس سازمان نظام مهندسی کشور تاکید کرد: سازمان نظام مهندسی کشور می‌تواند در زمینه اجرا، نظارت و طراحی به ابرپروژه نهضت ملی مسکن کمک کند تا مطابق معیارهای جهانی کیفیت پروژه را ارتقا دهد و از پیش‌شرط‌های لازم برای اتمام پروژه تا پایان دولت سیزدهم ابتدا مدیریت درست پروژه است و دوم تامین مالی پروژه که اگر در اختیار سازندگان قرار بگیرد این توان وجود دارد که بتواند سرانجام خوبی برای اتمام نهضت ملی ساختمان داشته باشد منوط به استفاده از دانش و تجربیات مهندسان و مجریان و ناظران حرفه‌ای و استفاده از تجربیات گذشته مانند ایراداتی که طی سال‌های اجرای طرح مسکن مهر در آن وجود داشت و حالا باید با درس گرفتن از آن، جلوی تکرار را گرفت.

افزایش سوداگری در نهضت ملی ساختمان

عبدالله زارعی از فعالان صنعت ساختمان اظهار کرد: با وجود تلاش‌های دولت برای نهضت ملی ساختمان، روش اجرایی شدن این طرح توسط دولت با ایرادات زیادی همراه است که دلیل اصلی آن واگذاری زمین و امکانات برای این پروژه توسط دولت به ارگان‌ها و شرکت‌های خاصی است که همین امر بر مشکلات طرح افزوده است.

وی افزود: واگذاری یک ابرپروژه به ارگان‌ها و شرکت‌های محدود به همراه قراردادی که در آن قید عدم‌واگذاری وجود دارد موجب شده است تا سوداگران وارد عرصه شده و با گرفتن درصدی از هزینه ساخت سایر سازندگان را وارد این پروژه کنند. این مساله موجب پایین آمدن حاشیه سود شده و همین امر به کم شدن کیفیت ساخت مسکن توسط سازنده انجامیده است به این دلیل که مجبور است از مصالح ساختمانی بزند تا هزینه‌ها منطقی‌تر شود.

این فعال صنعت ساختمان خاطرنشان کرد: همچنین به دلیل بالا بودن هزینه‌های ساخت و عدم‌تامین مالی مناسب و به موقع توسط سیستم بانکی، پروژه‌ای که باید دو ساله تحویل داده شود چهارسال طول می‌کشد، این درحالی است که اگر کار مستقیما به سازندگان سپرده می‌شد پروژه نهضت ملی ساختمان خیلی بهتر پیش می‌رفت.

زارعی تاکید کرد: بهترین راهکاری که می‌توان برای به سرانجام رساندن این پروژه به دولت پیشنهاد کرد این است که در همه استان‌ها سازندگان ساختمانی را شناسایی کرده و تعهدات لازم را از پیمانکاران بگیرد و کار را مستقیما به خود سازنده واگذار کند تا با این روش دست سوداگران و پیمانکاران اولیه را از پروژه کوتاه کند در غیر این صورت موفق نخواهد شد.

پیامد قیمت دولتی

همچنین مدیرعامل یک شرکت فعال در صنعت ساخت‌وساز متذکر شد: نهضت ملی مسکن به دلیل مسائل قیمت‌گذاری و بحث مابه‌التفاوت زمان‌بر شد و در ابتدای واگذاری این پروژه به ما دو تا چهارماه طول کشید تا قرارداد بسته شد و ما در این مدت برادری خود را برای پیشبرد پروژه ثابت کردیم اما در نهایت قیمت‌ها کمتر از قیمت مدنظر سازندگان بود و متاسفانه با در تنگنا قرار دادن آنها دولت سازندگان را مجبور به بستن قرارداد کرد و همه ما با مشکلات جدی مواجه شدیم، اما با همه این احوالات تمام توان خود را در ساخت مسکن ملی به کار بردیم.

حمیدرضا معماریان گفت: پیش‌بینی من این است که با توجه به تورم موجود و همچنین مشکلات تامین مالی تا ۶ماه آینده روند ساخت پروژه کندتر شود و امکان تحقق هدف یک میلیون مسکن در سال فراهم نشود.

وی در خصوص پیشنهاد خود به دولت اظهار کرد: به نظر می‌رسد اگر دولت اوراق گام را در اختیار حلقه اول زنجیره ساخت مسکن قرار دهد تا سازندگان ساختمان محصول نهایی را بتوانند تهیه کنند و همچنین با پرداخت سریع تسهیلات و بالا بردن مبلغ آن می‌توانند با بهره‌وری بالاتری کار نهضت ملی مسکن را به سرانجام برسانند.

معماریان ادامه داد: یکی از مشکلات جدی ما در پروژه نهضت ملی مسکن قطع شدن سیستم پرداخت بانکی به انبوه‌سازان است که در شب عید ما را از پرداخت حقوق کارگران عاجز کرده است و این چالش در مقطع کنونی برای تمام انبوه‌سازان مسکن رخ داده است. وی بیان کرد: یکی دیگر از مشکلات نهضت ملی مسکن این است که خرید همه اجناس موردنیاز ساخت باید با مجوز کارفرما و مشاور پروژه باشد و این امر موجب شده به‌رغم درخواست‌های متعدد ما برای برگزاری جلسه و گرفتن مجوز خرید این جلسات تشکیل نشود و از آنجا که پروژه نباید متوقف می‌شد ما بدون اخذ مجوز اقدام به خرید و ساخت کردیم و همین مساله موجب شد تا هزینه‌ها را به ما پرداخت نکنند و این موضوع پیشبرد کار را به تاخیر می‌اندازد.

مهلت ۲۴ ماهه مشکل‌ساز شد

در همین راستا مدیر طرح نهضت ملی مسکن در یکی از شهرهای جدید با تاکید بر اینکه مدت قرارداد احداث واحدها ۲۴ ماهه بوده است گفت، اما این مدت به دلیل چالش‌های مختلف بسیار طولانی شده است.

مجتبی قدمگاهی در خصوص میزان آورده متقاضیان اظهار کرد: متقاضیانی داریم که ۴۰ میلیون تومان واریزی داشته که تعیین‌تکلیف هم نشده است. اما متقاضیانی داریم که تا ۶۰۰ میلیون تومان هم واریزی داشته‌اند.

قدمگاهی با بیان اینکه بر اساس پیشرفت پروژه از متقاضیان آورده خواسته‌ایم به مثالی در این باره اشاره کرد و افزود: در پروژه سازه کاران، با توجه به پیشرفت فیزیکی به متقاضیان اعلام کرده‌ایم ۷۰۰ میلیون تومان واریز کنند.

وی با اعلام اینکه متوسط واریزی متقاضیان نهضت ملی مسکن حدود ۴۸۰ میلیون تومان است، تصریح کرد: برای انتخاب واحدهای نهضت ملی مسکن یعنی اینکه واحد به پیشرفت ۸۵ درصدی برسد احتمال می‌دهیم علی‌الحساب ۹۰۰ میلیون تومان از متقاضیان آورده بخواهیم.

وی ادامه داد: هزینه‌های مربوط به دیوار حائل، محوطه‌سازی و... در پایان کار بر اساس شاخص‌های تعدیل محاسبه می‌شود و قیمت نهایی بعد از تحویل واحد اعلام می‌شود.

وی با بیان اینکه متقاضیان می‌گویند چرا باید ما هزینه محوطه‌سازی را پرداخت کنیم، اظهار کرد: در شیوه‌نامه نهضت ملی مسکن آمده که پول محوطه‌سازی را باید مردم پرداخت کنند.

این فعال صنعت ساخت‌وساز ادامه داد: یکی از مباحث هزینه محوطه‌سازی بسیار هنگفت است و طبق قراردادهای پیمانکار حدود ۹۰۰ میلیارد تومان برای پروژه نیاز است.

دبیر انجمن LSF در گفت‌وگو با «دنیای‌اقتصاد» عنوان کرد

چالش‌های ریز و درشت نهضت ملی مسکن

باتوجه به بررسی‌های انجام‌شده، کشور هرساله نیازمند تزریق ۶۰۰هزار واحد در سال برای پاسخ به نیاز مصرفی است که متاسفانه طی سال‌های اخیر عدم‌تامین این میزان حداقل به دغدغه اصلی مسکن مبدل شده است. البته به نظر می‌رسد در صورت اتمام پروژه‌های نهضت ملی این طرح بتواند بخشی از کمبودها و عقب‌ماندگی‌های این صنعت را رفع و رجوع کند، اما با وجود مباحث ذکرشده هم‌اکنون نمی‌توان قضاوت درستی داشت که نهضت ملی مسکن در چه جایگاهی قرار دارد و به چه میزان کمبودها را پوشش خواهد داد؟ اما به یقین می‌توان ادعا کرد مشکلاتی که بر سر راه دولت و انبوه‌سازان در این طرح ملی هست، مشکلات اندکی نیستند.

حسن نظرزاده‌دباغ، دبیر انجمن LSF و مدیرعامل شرکت بین‌المللی توسعه شهرسازی ایرانیان با بیان مطالب فوق گفت: یکی از معضلات بزرگ این است که باید ببینیم آیا سرانه‌هایی که موردنیاز این پروژه‌ها و زیرساخت‌هایش هست وجود دارد؟ از همه مهم‌تر اینکه تامین انرژی آنها به چه صورت است. عقل سلیم می‌گوید وقتی بخواهیم پروژه جدید تعریف کنیم باید تمام سرانه‌های آموزشی، بهداشتی، فرهنگی، راه و انرژی را قبل از هر چیز دیگر آماده کنیم اما بررسی‌ها نشان می‌دهد در هیچ طرح و پروژه‌ای به این موضوع اهمیتی داده نشده است.

نظرزاده‌دباغ در ادامه گفت: مورد بعدی این است که آقای رئیس‌جمهور در شعارهای انتخاباتی خود معلوم نیست با چه کسی مشورت کردند و این یک میلیون واحد از کجا آمده است، ولی در حال حاضر با روش‌های متداول یا اصطلاحا سنتی ما توان ساخت یک میلیون واحد را نداریم. ما فقط با روش صنعتی‌سازی می‌توانیم این کار را انجام دهیم که امروزه این بخش اصلا مورد حمایت قرار نگرفته است.

این مدیرعامل مطرح کرد: من این نوید را می‌دهم که در دفتر وزیر مسکن و شهرسازی، ستادی برای نهضت ملی تشکیل شده و افرادی که آنجا حضور دارند به عنوان دستیار ویژه وزیر در این حوزه شایسته عمل می‌کنند و تمام انجمن‌ها را دعوت کرده‌اند. به طور کلی ما طرح‌های ویژه‌ای در بخش صنعتی‌سازی داریم که با حمایت این افراد خواهیم توانست پایلوت‌های صنعتی‌سازی را به معرض نمایش بگذاریم. نمونه ساده آن هم توسط انجمن‌ها، تعاونی تسفا و انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سازه‌های فولادی ایران در نمایشگاه شهر آفتاب با همکاری انجمن LSF ایران و انجمن فناوران به نمایش گذاشته شده است. امروزه ما می‌توانیم یک کمپلکس صنعتی‌سازی به دولت پیشنهاد دهیم.

به گفته وی اگر تنها از دولت انتقاد کنیم به نتیجه مطلوب نخواهیم رسید. باید همواره حرکت رو به جلو داشته باشیم چرا که جزو ۱۰ کشور برتر مهندسی جهان هستیم و البته دولت در این راستا باید فضاهایی ایجاد کند که کاملا حمایتی باشد.

این فعال صنعت ساخت‌وساز افزود: معضلات و مشکلاتی که هم اکنون بین اداره کل‌ها، نظام مهندسی و شهرداری‌ها وجود دارد بسیار است، اما جدی‌ترین چالش مربوط به ناهماهنگی این سه ارگان مهم ساخت‌وساز با هم است. البته زحمت و بار بیشتر بر دوش اداره کل شهرسازی‌هاست و این ارگان‌ها فشار زیادی را از طرف مسوولان و مردم متحمل می‌شوند.

به گفته وی یکی دیگر از بزرگ‌ترین مشکلات ما در طرح‌هایی مانند نهضت ملی مسکن، بی‌توجهی به مقوله شهرسازی است. متاسفانه تک‌تک این طرح‌ها فاقد مباحث شهرسازی مختص خود هستند. در تمام طرح‌ها یک نقشه با متریال و قیمت دیکته‌ای به آن داده می‌شود که با این کار موفقیت چشمگیری ایجاد نخواهد شد. حتی تعدیل‌هایی هم که به آن می‌زنند ممکن است پوشش ندهند. بنابراین الزامی است مباحث شهرسازی را خیلی پررنگ‌تر ببینیم. در این راستا ورود معمارها و مهندسان مشاور قوی به پروژه‌ها می‌تواند کمک کند. هم‌اکنون واحدهایی در حال احداث است که بعدها با معضلات بزرگی درگیر خواهند شد. اگر بتوانیم یک شهرسازی قوی داشته باشیم، می‌توانیم آینده روانی جامعه را هم حفظ کنیم، اما متاسفانه در بخش اعظمی از ساخت‌وسازها مولفه‌های شهرسازی به درستی رعایت نمی‌شود و این معضل می‌تواند در آینده تبعات وخیمی در بر داشته باشد.

نظرزاده‌دباغ با اشاره به اینکه به جز موارد ذکرشده قیمت‌های قراردادها به‌روز و کارشناسی نیست و این موضوع سه راس مثلث یعنی پیمانکار، انبوه‌ساز و دولت را دچار چالش کرده است، گفت: پیشنهاد ما این است که یک روش جدید صنعتی‌سازی با قیمت مناسب ارائه شود. به طور مثال پیشنهادی به ذوب‌آهن اصفهان دادیم که تامین مصالح فولادی توسط کارخانه‌های فولاد انجام شود و در اختیار وزارت مسکن و اداره کل قرار بگیرد. اداره کل هم تایید کند که پرداخت مصالح فولادی را از قراردادهای انعقاد شده و تسهیلات تضمین کند.

وی در ادامه عنوان کرد: جدای از این مباحث باید رویکرد جدی به صنعتی‌سازی در طرح‌های ملی داشته باشیم. اگرچه صنعتی‌سازی هزینه را گران‌تر می‌کند، اما در طول و بعد از اجرا با پروژه‌هایی روبه‌رو هستیم که سرعت اجرایی و کیفیت بالاتر دارند، در ضمن پایدار و ایمن‌تر است و البته پیشنهاد می‌شود در این خصوص صندوق توسعه ملی تفاوت متداول روش‌های سنتی با صنعتی‌سازی را تقبل کند.

دبیر انجمن LSF اظهار کرد: در حال حاضر وزارت مسکن اعلام کرده در اولین مرحله ۹۰ هزار تن میلگرد را تامین کرده است. طرح سازه‌های جدید فلزی هم در دست بررسی است و اگر انجام شود حداقل متریال اولیه را که هزینه‌بر است در اختیار انبوه‌ساز قرار داده و در صورت وضعیت‌هایش کسر می‌شود. اما مشکل بعدی این است که ساختار شکست قیمت نهضت ملی مسکن با روش اجرایی هماهنگ نیست. ما در روش‌های صنعتی‌سازی حداقل ۶۰درصد باید پیش‌پرداخت داشته باشیم. با ساختار شکستی که هم‌اکنون در قراردادهاست این کار میسر نیست.

وی با اشاره به اینکه این پروژه‌ها متقاضی‌محور هستند و با سرمایه اولیه متقاضیان انجام می‌شود، گفت: در این شرایط بد اقتصادی بسیاری از هموطنان نمی‌توانند این مقدار را واریز کنند. حتی اداره کل راه و شهرسازی استان‌ها در پرداخت پیش‌پرداخت قراردادهای اولیه مانده‌اند. طبق قانون آنها باید ۸درصد بعد از قرارداد و ۱۴ درصد بعد از تشکیل کار بدهند. امروزه ما پروژه‌ای داریم که بالای ۱۴ درصد را باید پیش‌پرداخت بگیریم، ولی تنها ۳درصد به ما می‌دهند. این موضوع خود سد راهی جلوی انجام پروژه است و تنها راه‌حل آن تعامل بین دولت و بخش خصوصی است.

نظرزاده‌دباغ عنوان کرد: از همه مهم‌تر این است که ما باید مثل بقیه جاهای دنیا به پروژه‌های استیجاری روی بیاوریم. دولت نباید حتما مسکن بسازد و بفروشد. می‌تواند مسکن را با سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی بسازد و در اختیار بیمه‌ها قرار دهد. در اروپا اکثر مردم صاحب خانه نیستند، اما هیچ وقت بی‌خانه هم نیستند. خانه در اختیار شهرداری‌ها و بیمه‌هاست و بر اساس تعداد خانوار به آنها واگذار می‌شود. حتی اگر مردم هزینه اجاره خانه را نتوانند بدهند دولت به آنها کمک هزینه می‌دهد. ما هم کشور فقیری نیستیم و ذخایر زیادی داریم. چرا باید به این مرحله برسیم که برای هموطن خود دنبال ارزان‌ترین منزل با کمترین امکانات باشیم.

این مدیرعامل همچنین عنوان کرد: مبحث بعدی مربوط به آورده متقاضیان است. به طور کلی پیشرفت پروژه‌ها رابطه مستقیمی با این آورده‌ها دارد و پیمانکار برای تامین مصالح نیازمند این آورده‌هاست اما تعداد زیادی از هموطنان در شرایط بد اقتصادی نتوانسته‌اند آورده خود را وارد پروژه کنند. در این بین به دلیل عدم‌توجیه این تسهیلات برای بانک، بانک‌ها نیز استقبال و رغبت چندانی برای ارائه آورده ندارند و سعی می‌کنند پرداخت‌ها را دیرتر انجام دهند بنابراین دست پیمانکار در طول پروژه از لحاظ مصالح ساختمانی خالی می‌ماند. پیشنهاد ما به دولت این است که مصالح اصلی مثل سیمان و فولاد را مثل قدیم که در اختیار تعاونی‌ها می‌گذاشتند، با نرخ مصوب تولید به اضافه سود کم در اختیار انبوه‌سازان قرار دهند. همان‌طور که برای ساخت نهضت ملی دستوری، با قیمت مشخص قرارداد می‌بندند همان‌طور هم باید مصالح اصلی فولاد و سیمان را دستوری با قیمت مناسب در اختیار بگذارند.

وی گفت: معضل اصلی دیگر این است که کسوراتی که در این پروژه‌ها با بیمه قرار می‌گیرد و ابلاغیه‌های قانونی که انجام می‌شود توسط اداره کل مالیات و بیمه، اصلا رعایت نمی‌شود. این اداره‌ها سلیقه‌ای عمل می‌کنند. قانون با صراحت گفته که بابت هر واحد چقدر مالیات و بیمه وجود دارد، اما اصلا در نظر گرفته نمی‌شود. نهضت ملی مسکن با عددی ساخته می‌شود که پس از کسر بیمه و مالیات و کسوراتش، عددی پایین و لبه تیغ برای ساخت‌وساز است.

وی در ادامه گفت: در حال حاضر با تورم موجود و با افزایش تورم، قطعا اکثر انبوه‌سازان در این قضیه ضرر خواهند کرد. متاسفانه در کشور با راه‌اندازی نهضت ملی مسکن یک بنیاد اقتصادی برای وزارت اقتصاد و دارایی، تامین اجتماعی و نظام مهندسی درست کردند. و البته زور همه این ارگان‌ها به مهندس می‌رسد. مهندسان شرکت‌ها باید پروانه‌های خود را با ۵۰درصد تخفیف برای این کار بگذارند. به طور مثال ما برای مسکن مهر خود از سال ۹۱ درگیر مالیات و بیمه‌ایم. البته باید یادآور شوم قانون در این حوزه صراحت دارد ولی انجام نمی‌شود.

این کارشناس در مورد مصالح ساختمانی موردنیاز نهضت ملی عنوان کرد: تامین مصالح ساختمانی اگر به روش صنعتی‌سازی باشد که خیلی از مصالح موردنیاز شاید جوابگو نباشد، اما ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به نهضت ملی مسکن هم‌اکنون به مبحث داغی مبدل شده است و این موضوع در وزارت راه، مسکن و شهرسازی در حال پیگیری است که این اتفاق به زودی به وقوع بپیوندد. همچنین ریاست مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی با همکاری معاونت فناوری ریاست جمهوری نیز روی این قضیه صحه می‌گذارند. البته بحث اصلی این است که دانش‌بنیان‌ها معمولا قیمت مصالحشان نسبت به مصالح سنتی بالاتر است. اما ما باید برای ساختن ساختمان‌های پایدار و ایمن از این مصالح استفاده کنیم و کاری کنیم که ورود آنها به بخش ساختمان سهل‌تر شود و هزینه‌های این نوع مصالح در نهضت ملی مسکن قابل پرداخت باشد.

مطلب دیگر در خصوص بدهی متقاضیانی است که تسهیلات خود را تقسیط نکرده‌اند و این بدهی توسط بانک‌ها بر روی دوش انبوه‌سازان انداخته می‌شود و آنان را به عنوان بدهکاران تسهیلات بانکی می‌شناسند. این امر باعث لطمه به اعتبار و عدم‌فعالیت شرکت‌های بزرگ انبوه‌ساز در پروژه‌های جدید نهضت ملی مسکن می‌شود. به طور مثال شرکت بین‌المللی توسعه شهرسازی ایرانیان که حدود ۱۰ هزار واحد در سال ۱۳۹۱ در شهر جدید پردیس مسکن مهر احداث کرده است تاکنون درگیر این نوع تسهیلات بوده که باید توسط متقاضیان انجام پذیرد. در این راستا پیشنهاد می‌شود از ابتدا متقاضیان طرف حساب بانک شوند و تسهیلات به انبوه‌سازان ارائه شود تا این معضل به وجود نیاید.

وی همچنین اظهار کرد: با تمامی این اوصاف بزرگ‌ترین چالش امروز در نهضت ملی مسکن بحث مقایسه قیمتی است. استفاده از جنس استاندارد و با کیفیت با این قیمت‌های دیکته‌ای همخوانی ندارد. وگرنه شرکت‌های بزرگی هستند که آمادگی تامین مصالح ساختمانی را دارند، اما در نهضت ملی مسکن چون نمی‌توانند واحدی را تهاتر یا به نام خود واگذار کنند توان ورود ندارند و انبوه‌سازان خود باید از شرکت‌های مختلف مصالح را تهیه کنند.

نظرزاده‌دباغ گفت: تمام مصالح موردنیاز این پروژه‌ها در داخل کشور قابل تامین است. ما جزو کشورهای بزرگ تامین‌کننده مصالح به‌طور مثال سیمان، فولاد و کاشی و سرامیک هستیم که بالغ بر ۴۵۰ میلیون مترمربع در سال تولید کاشی و سرامیک داریم. پس به اندازه کافی مصالح در کشور وجود دارد و ما نیاز به هیچ کشور خارجی در این خصوص نداریم اما این مصالح باید با رویه صحیح و قیمت مطلوبی بدون حضور دلالان در دسترس سازنده قرار گیرد.

وی در ادامه اشاره‌ای به ضرورت ساخت ساختمان‌های پایدار داشت و گفت: اکنون می‌توانیم پروژه‌هایی داشته باشیم که خود انرژی لازمه (آب و برق) را تامین کند، ولی با قیمت‌های نهضت ملی مسکن همخوانی ندارد. اگر دولت در این بخش حمایت‌های لازم را انجام دهد سازندگان ذی‌صلاح تضمین می‌کنند علاوه بر ساخت واحدهای مسکونی انرژی موردنیاز را نیز تولید کنند و کلام آخر اینکه امروز صنعتی‌سازی در بخش ساختمان یک توصیه نیست، بلکه یک الزام است.

مزایای استفاده از پریزهای هوشمند با دستیار صوتی

کنترل صدا، ایجاد روتین‌های هوشمند، ذخیره انرژی، افزایش امنیت و سازگاری و سفارشی‌سازی از مزایای استفاده از پریزهای هوشمند است.

پریزهای هوشمند دستگاه‌هایی هستند که به شما امکان می‌دهند با استفاده از تلفن هوشمند یا دستیار صوتی، وسایل خود را از راه دور کنترل و نظارت کنید. نصب و استفاده از آنها آسان است و می‌توانند به شما در صرفه‌جویی در مصرف انرژی، خودکارسازی کارهای روزمره و افزایش امنیت کمک کنند. در این مطلب، برخی از مزایای استفاده از پریزهای هوشمند با دستیارهای صوتی مانند الکسا، دستیار گوگل یا سیری را بررسی می‌کنیم.

۱. کنترل صدا

یکی از مزایای اصلی استفاده از پریزهای هوشمند با دستیار صوتی این است که می‌توانید دستگاه‌های خود را با دستورات صوتی ساده کنترل کنید. برای مثال، می‌توانید بدون دست زدن به هیچ کلید یا دکمه‌ای بگویید «الکسا، قهوه‌ساز را روشن کن» یا «گوگل، چراغ‌ها را کم کن»!

این می‌تواند بسیار راحت و بدون هندزفری باشد، به‌خصوص اگر مشغول و خسته هستید یا تحرک محدودی دارید.

۲. صحنه‌های هوشمند

یکی دیگر از مزایای استفاده از پریزهای هوشمند با دستیارهای صوتی این است که می‌توانید صحنه‌ها یا روتین‌های هوشمندی ایجاد کنید که دستگاه‌های شما را بر اساس محرک‌ها یا زمان‌بندی‌های خاص خودکار می‌کنند. به عنوان مثال، می‌توانید بگویید «الکسا، صبح بخیر» و پریز هوشمندتان چراغ‌ها، ترموستات و موسیقی‌تان را روشن کند. یا می‌توانید بگویید «گوگل، شب بخیر» و از پریز هوشمندتان بخواهید تلویزیون‌تان را خاموش کند، درها را قفل کنید و زنگ ساعتتان را تنظیم کند. همچنین می‌توانید از دستیارهای صوتی برای کنترل همزمان چند پریز هوشمند مانند «سیری، همه دستگاه‌های اتاق نشیمن را خاموش کنید» استفاده کنید.

۳. ذخیره انرژی

استفاده از پریزهای هوشمند با دستیارهای صوتی نیز می‌تواند با کاهش مصرف انرژی در حالت آماده به کار و بهینه‌سازی الگوهای استفاده، به شما در صرفه‌جویی در انرژی و هزینه کمک کند. برای مثال، می‌توانید از دستیارهای صوتی برای بررسی وضعیت دستگاه‌های خود استفاده کنید و در صورت عدم‌استفاده، آنها را خاموش کنید. همچنین می‌توانید از دستیارهای صوتی برای تنظیم زمان‌بندی برای دستگاه‌هایتان استفاده کنید، مانند «الکسا، فن را بعد از ۳۰ دقیقه خاموش کن» یا «گوگل، بخاری را ساعت ۶ بعد از ظهر روشن کن». به این ترتیب می‌توانید از هدر رفتن انرژی جلوگیری کرده و قبض برق خود را کاهش دهید.

۴. افزایش امنیت

یکی دیگر از مزایای استفاده از پریزهای هوشمند با دستیارهای صوتی این است که می‌توانید با نظارت و کنترل دستگاه‌های خود از راه دور، امنیت و آرامش خود را افزایش دهید. به عنوان مثال، می‌توانید از دستیارهای صوتی برای دسترسی به برنامه پلاگین هوشمند خود استفاده کنید و ببینید آیا وقتی از خانه خارج هستید، دستگاهی را روشن یا خاموش گذاشته‌اید. به علاوه می‌توانید از دستیارهای صوتی برای روشن یا خاموش کردن چراغ‌ها، تلویزیون یا رادیو به‌طور تصادفی برای ایجاد توهم حضور و جلوگیری از سارقان استفاده کنید. همچنین می‌توانید از دستیارهای صوتی برای ادغام پریزهای هوشمند خود با سایر دستگاه‌های خانه هوشمند مانند دوربین‌ها، سنسورها یا آلارم‌ها برای محافظت بیشتر استفاده کنید.

۵. سازگاری و سفارشی‌سازی

یکی دیگر از مزایای استفاده از پریزهای هوشمند با دستیارهای صوتی، استفاده از طیف گسترده‌ای از گزینه‌های سازگاری و سفارشی‌سازی است. بیشتر پریزهای هوشمند با دستیارهای صوتی متعددی مانند الکسا، دستیار گوگل یا سیری کار می‌کنند، بنابراین می‌توانید یکی را انتخاب کنید که مطابق با اولویت‌ها و نیازهای خود باشد. همچنین می‌توانید از دستیارهای صوتی برای سفارشی کردن نام، تنظیمات و ویژگی‌های پریز هوشمند خود استفاده کنید، مانند «الکسا، نام پریز هوشمند در آشپزخانه را به توستر تغییر نام بده» یا «گوگل، رنگ پریز هوشمند اتاق خواب را به آبی تغییر بده». به این ترتیب، می‌توانید تجربه پریز هوشمند خود را شخصی کنید و آن را سرگرم‌کننده‌تر و راحت‌تر کنید.

نوآوری‌هایی که می‌تواند به انقلاب در زندگی در ۲۰۲۴ منتهی شود

سال فناوری‌های خانه هوشمند

فاطمه بابالو
دنیای اقتصاد

خانه‌های هوشمند واقعیتی هستند که تجربه زندگی ما را تغییر می‌دهند، از تامین رفاه به کمک آشپزی راحت، دوش هوشمند، شیرآلات و دستشویی‌های هوشمند تا تامین انرژی و امنیت از گزینه‌هایی است که این فناوری به همراه دارد. با قدم گذاشتن به سال ۲۰۲۴، عصر خانه‌های هوشمند به طور چشمگیری تکامل یافته است و پیشرفت‌های قابل‌توجهی در فناوری اتصال به گوشی‌های همراه دارد. اکنون صاحبان خانه‌های بیشتری برای فناوری‌های خانه هوشمند سازگار با محیط‌زیست و کارآمد ارزش قائل هستند. این افزایش محبوبیت خانه‌های هوشمند مزایای متعددی از جمله صرفه‌جویی در انرژی، افزایش امنیت و راحتی و آسایش بیشتر را به همراه دارد.

آشپزی راحت

تکامل لوازم آشپزخانه هوشمند نمونه بارز این پیشرفت‌هاست. این لوازم با تمرکز بر یکپارچه‌سازی سیستم‌های خانه هوشمند، تنظیمات از پیش برنامه‌ریزی شده و زمان پخت خودکار را ارائه می‌دهند و می‌توانند روش تهیه وعده‌های غذایی را تغییر دهند. به عنوان مثال، تصور کنید فر خود را از هر جایی روشن کنید یا دمای آن را در زمان واقعی کنترل کنید. این ویژگی‌ها نه تنها آشپزی را راحت‌تر می‌کند، بلکه تجربه کلی آشپزی را نیز افزایش می‌دهد.

مدیریت موجودی یخچال و فریزر

توانایی یخچال‌ها نیز افزایش یافته است. یخچال‌های هوشمند امروزی مجهز به ردیابی موجودی، سفارش خودکار خواربار و حتی برنامه‌ریزی وعده‌های غذایی بر اساس آنچه در دسترس است، هستند. این توانایی نه تنها خرید مواد غذایی شما را ساده می‌کند، بلکه موجب کاهش ضایعات مواد غذایی نیز می‌شود.

نوآوری‌های دوش هوشمند

در حوزه نوآوری‌های حمام، دوش‌های هوشمند جذابند. دوش‌های دیجیتال اکنون با پروفایل‌های کاربر برای کنترل دما، مدت زمان، جریان و شامل ویژگی‌های اختیاری مانند صوت درمانی و رایحه درمانی هستند. آنها به طور یکپارچه با دستیارهای خانگی و فعال‌سازی صوتی، تجربه حمام کردن شخصی و بسیار کارآمدی را ارائه می‌دهند و به صرفه‌جویی در مصرف انرژی کمک می‌کنند.

شیرآلات بدون لمس و توالت‌های هوشمند

طراحی شیرآلات بدون لمس و توالت‌های هوشمند بر بهداشت و حفظ آب تاکید دارد. شیرآلات بدون لمس بدون تماس فیزیکی کار می‌کنند و انتشار میکروب‌ها را کاهش می‌دهند، در حالی که توالت‌های هوشمند طرح‌های براقی با ویژگی‌هایی مانند ادغام و فناوری خود تمیز شونده ارائه می‌دهند. این پیشرفت‌ها نه تنها باعث ارتقای بهداشت بهتر می‌شود، بلکه به تلاش‌های صرفه‌جویی در آب نیز کمک می‌کند.

پایداری با مدیریت آب آگاهانه

خانه‌های هوشمند با تمرکز بر شیوه‌های سازگار با محیط‌زیست، اکنون شبکه‌های آب آگاه به محیط‌زیست را در خود جای داده‌اند. ویژگی‌هایی مانند کنترل کننده‌های آبپاش هوشمند و حسگرهای بی‌سیم خاک، مراقبت از چمن‌زار و استفاده از آب داخل ساختمان را بهینه می‌کنند. آنها کنترل کاملی بر مصرف آب، پرورش عادات پایدار و کاهش اثرات زیست محیطی را فراهم می‌کنند.

دستگاه‌های هوشمند سلامت محور

با تبدیل شدن سلامت به یک اولویت، خانه‌های هوشمند در سال ۲۰۲۴ دستگاه‌هایی را ادغام می‌کنند که بر سلامت جسمی و روانی تمرکز دارند. از تجهیزات ورزشی هوشمند گرفته تا تصفیه‌کننده‌های هوای هوشمند، هدف این دستگاه‌ها بهبود سلامت کلی ساکنان است. آنها می‌توانند با دیگر سیستم‌های خانه هوشمند ارتباط برقرار کنند و با نور، دما و سرگرمی برای یک محیط ورزشی سفارشی همگام شوند.

امنیت بیومتریک

همان‌طور که خانه‌های هوشمند بیشتر به یکدیگر متصل می‌شوند، اهمیت امنیت و حریم خصوصی افزایش یافته است. راه‌حل‌های امنیتی بیومتریک مانند اسکنرهای اثر انگشت و تشخیص چهره محبوبیت پیدا می‌کنند و ایمنی بیشتری را در مقایسه با اقدامات امنیتی سنتی ارائه می‌دهند. قفل‌های بیومتریک درب و دوربین‌های امنیتی هوشمند با قابلیت تشخیص چهره دسترسی سفارشی و امنیت بالاتری را فراهم می‌کنند.

تامین انرژی به طور پایدار

ادغام انرژی خورشیدی یک روند کلیدی در خانه‌های هوشمند سال ۲۰۲۴ است. با ترکیب پنل‌های خورشیدی با راه‌حل‌های ذخیره انرژی، صاحبان خانه می‌توانند اتکای خود را به منابع انرژی سنتی و در نتیجه قبض انرژی کاهش دهند و ردپای کربن خود را به حداقل برسانند. این روند با تمرکز فزاینده بر پایداری و بهره‌وری انرژی هماهنگ است.

استقبال از آینده

آخرین نوآوری‌ها و روندها در خانه‌های هوشمند همه در مورد بهبود کیفیت زندگی، راحتی و پایداری است. از وسایل متصل و دوش‌های هوشمند گرفته تا شبکه‌های آب سازگار با محیط‌زیست و راه‌حل‌های امنیتی بیومتریک. سال ۲۰۲۳ سال پیشرفت‌های بزرگ در فناوری خانه‌های هوشمند بود. این نوآوری‌ها همچنان به شکل‌دهی فضاهای زندگی ما ادامه می‌دهند و آینده‌ای مرتبط‌تر و کارآمدتر را نوید می‌دهند.

تاثیر بر ارزش خانه

ادغام فناوری خانه‌های هوشمند به طور قابل‌توجهی بر املاک و مستغلات به‌ویژه در افزایش ارزش خانه تاثیر می‌گذارد. ویژگی‌های هوشمند مانند لوازم برقی کارآمد، سیستم‌های امنیتی پیشرفته، و کنترل‌های خودکار به طور فزاینده‌ای مورد توجه خریداران خانه قرار می‌گیرند. آنها علاوه بر راحتی و ایمنی، وعده صرفه‌جویی طولانی‌مدت در هزینه‌های آب و برق را نیز ارائه می‌دهند. این جذابیت به ارزش بالاتر ملک تبدیل می‌شود و می‌تواند یک عامل تعیین‌کننده برای خریداران در بازار رقابتی املاک و مستغلات باشد.

یک نقطه فروش

برای مشاوران املاک، نمایش خانه‌های با فناوری هوشمند می‌تواند یک پیشنهاد فروش منحصر به فرد باشد. این فناوری، ملک را به عنوان یک سرمایه‌گذاری مدرن و آماده برای آینده قرار می‌دهد، که برای خریداران فن‌آور و کسانی که پایداری و راحتی را در اولویت قرار می‌دهند، جذاب است. نمایندگان املاک می‌توانند از این ویژگی‌ها برای متمایز کردن لیست‌ها، جذب طیف وسیع‌تری از خریداران و به طور بالقوه فروش سریع‌تر استفاده کنند.

فراتر از راحتی

آینده خانه‌های هوشمند فراتر از راحتی است. بحث، ایجاد یک تجربه زندگی جامع است که در آن فناوری به طور یکپارچه در هر جنبه‌ای از زندگی ادغام می‌شود که شامل نظارت بر سلامت، سرگرمی و حتی باغبانی است که سطح بی‌سابقه‌ای از شخصی‌سازی و کنترل بر محیط زندگی فرد را ارائه می‌دهد.

هوش مصنوعی و اتوماسیون

هوش مصنوعی (AI) نقش مهمی در پیشرفت فناوری خانه هوشمند دارد. سیستم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی می‌توانند ترجیحات و عادات کاربر را بیاموزند و به طور خودکار تنظیمات را برای راحتی و کارآیی بهینه انجام دهند. این می‌تواند به معنای خانه‌ای باشد که می‌داند چه زمانی چراغ‌ها را کم کند، ترموستات را تنظیم کند یا حتی دستورالعمل‌هایی را بر اساس مواد موجود در یخچال هوشمند شما پیشنهاد دهد.

پایداری

پایداری؛ سنگ بنای طراحی خانه هوشمند آینده است. نوآوری‌ها به طور فزاینده‌ای بر کاهش ردپای کربن با ویژگی‌هایی مانند یکپارچه‌سازی انرژی خورشیدی و سیستم‌های مدیریت هوشمند آب متمرکز شده‌اند. اینها نه تنها به حفظ منابع، بلکه به ترویج یک سبک زندگی پایدار کمک می‌کنند و موجب دستیابی به اهداف زیست‌محیطی گسترده‌تر می‌شوند.

نوآوری‌های در حال ظهور

آینده خانه‌های هوشمند پر از امکانات است که توسط فناوری‌ها و نوآوری‌های نوظهور هدایت می‌شود. می‌توانیم انتظار پیشرفت‌های بیشتری در هوش مصنوعی، یادگیری ماشینی و اینترنت اشیا داشته باشیم که منجر به سیستم‌های خانگی هوشمندتر می‌شود. این می‌تواند شامل همه چیز باشد، از فناوری‌های خود تمیز شونده گرفته تا دستیارهای شخصی مبتنی بر هوش مصنوعی که برنامه‌های ما را مدیریت می‌کنند و حتی مواد غذایی سفارش می‌دهند.

ادغام واقعیت مجازی و افزوده

فناوری‌های واقعیت مجازی و واقعیت افزوده (VR/AR) پتانسیل تغییر بیشتر تجربه خانه هوشمند را دارند. این فناوری‌ها را می‌توان برای همه چیز استفاده کرد؛ از طراحی داخلی مجازی، که به صاحبان خانه اجازه می‌دهد تا تغییرات را قبل از وقوع آنها تجسم کنند، تا رابط‌های کاربری تقویت‌شده برای کنترل دستگاه‌های خانگی.

خانه هوشمند فردا

همان‌طور که به آینده نگاه می‌کنیم، خانه هوشمند فردا اتصال، کارآمدی بیشتر و پاسخگویی به نیازهای ما را نوید می‌دهد. فناوری به تکامل خود ادامه خواهد داد و راه‌حل‌هایی ارائه می‌دهد که خواسته‌های ما را پیش‌بینی می‌کند و زندگی ما را آسان‌تر، ایمن‌تر و لذت‌بخش‌تر می‌کند.

خانه‌های هوشمند فقط یک مفهوم آینده‌نگر نیستند، بلکه یک واقعیت فعلی هستند که تجربه زندگی ما را تغییر می‌دهند. با استقبال از این پیشرفت‌ها، خانه‌های ما چیزی فراتر از یک فضای فیزیکی می‌شوند. آنها امتدادی از خودمان خواهند بود و نیازها، ترجیحات و سبک زندگی ما را برآورده می‌کنند.

۹ شرکت جهانی پیشرو در صنعت خانه هوشمند

دنیای اقتصاد: با پشتیبانی از دستگاه‌های متصل به اینترنت اشیا، شبکه‌ها و نرم‌افزار هوشمند، وعده خانه‌ای هوشمند که در آن می‌توانید هر وسیله‌ای را با یک برنامه کنترل کنید، اکنون کاملا محقق شده است.

پیش‌بینی می‌شود که بازار جهانی خانه‌های هوشمند با ارزش شگفت‌انگیز ۸۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ به ۳۳۸ میلیارد دلار تا سال ۲۰۳۰ برسد. در سطح جهانی، تخمین زده می‌شود که تا سال ۲۰۲۸، ۷۸۵ میلیون کاربر از ویژگی‌های خانه هوشمند استفاده خواهند کرد و بسیاری از آنها از شرکت‌های زیر می‌آیند:

۱. سامسونگ

خانه هوشمند سامسونگ یا اسمارت‌تینگز، پلتفرمی است که به کاربران امکان می‌دهد دستگاه‌های خود را از طریق یک برنامه، کنترل و نظارت کنند. این پلتفرم با صدها دستگاه از جمله چراغ‌ها، دوربین‌ها، سیستم‌های صوتی، قفل‌ها، ترموستات‌ها و موارد دیگر کار می‌کند.

SmartThings Hub مغز خانه‌های هوشمند است و به صورت بی‌سیم به طیف گسترده‌ای از دستگاه‌های هوشمند متصل و باعث می‌شود آنها با هم کار کنند. به طور کلی، خانه هوشمند سامسونگ طیف گسترده‌ای از ویژگی‌ها و سازگاری با بسیاری از دستگاه‌ها را ارائه می‌دهد که آن را به یک پلتفرم جامع خانه هوشمند تبدیل می‌کند.

۲. تادو

تادو یک شرکت آلمانی است و در محصولات گرمایش هوشمند و مدیریت انرژی برای خانه‌ها تخصص دارد. طیف محصولات آنها برای گرمایش و سرمایش هوشمند و کم‌مصرف شامل ترموستات‌های رادیاتور هوشمند، ترموستات‌های هوشمند و کنترل‌های هوشمند AC است که به طور بالقوه تا ۳۱ درصد از قبض‌های گرمایشی کاربران خود را کاهش می‌دهد.

محصولات آنها به گونه‌ای طراحی شده‌اند که تقریبا با هر سیستم گرمایشی، از جمله سیستم‌های دارای ترموستات سیمی یا بی‌سیم، گرمایش از کف و سیستم‌های گرمایش مرکزی کار می‌کنند. آنها را می‌توان از راه دور از طریق برنامه تادو یا با دستورات صوتی از طریق بلندگوهای هوشمند کنترل کرد. آنها با اکثر پلتفرم‌های رایج خانه‌های هوشمند، از جمله الکسا، دستیار گوگل و هوم‌کیت اپل سازگار هستند.

۳. ال‌جی

LG ThinQ یک راه‌حل خانه هوشمند است که به کاربران امکان می‌دهد لوازم هوشمند ال‌جی خود را از طریق تلفن یا سایر دستگاه‌های هوشمند کنترل و نظارت کنند. این امکان در اکثر دستگاه‌های ال‌جی، از جمله یخچال، ماشین لباسشویی یا تهویه مطبوع موجود است. کاربران می‌توانند لوازم خود را از راه دور کنترل کنند و تنظیماتی انجام دهند که چندین دستگاه به طور همزمان خودکار شوند.

دستگاه‌های ThinQ با ویژگی‌هایی مانند کنترل صدا و داده‌های حسی برای ساده‌تر کردن زندگی روزمره طراحی شده‌اند. این پلتفرم با دستیار گوگل و آمازون الکسا یکپارچه شده است.

۴. یوفی

یوفی دستگاه‌های خانه هوشمند با کاربری آسان را ارائه می‌کند، به عنوان مثال برای کنترل درب‌ها از روش‌های قفل لمسی، ضربه‌زدن، رمز عبور، کلید یا فرمان صوتی استفاده می‌کند.

آنها همچنین طیف وسیعی از دوربین‌های امنیتی، از جمله سیستم دوربین امنیتی یوفی کم۳ و هوم‌بیس ۳ را ارائه می‌دهند. این دستگاه به عنوان زنگ امنیتی خانه با تشخیص چهره و ۱۶ گیگابایت فضای داخلی قابل ارتقا تا ۱۶ ترابایت کار می‌کند. یکی از جدیدترین ویژگی‌های آنها استفاده از هوش مصنوعی است که حرکت در چندین دستگاه را ردیابی و آن را در مجموعه‌ای از ویدئوها نمایش می‌دهد.

۵. گووی

گووی ترکیبی متنوع از راه‌حل‌های خانه هوشمند را ارائه می‌کند که فراتر از اتوماسیون است و وقتی صحبت از روشنایی هوشمند به میان می‌آید، ترند هستند. از چراغ‌های هوشمند گرفته تا سیستم‌های امنیتی خانه، دستگاه‌های گووی برای عملکرد و استعداد طراحی شده‌اند.

هسته اکوسیستم گووی، برنامه Govee Home است. این برنامه به شما با داده‌های زمان واقعی و اعلان‌های هشدار برای رویدادهایی مانند نشت کمک می‌کند. گووی تعداد بی‌شماری از چراغ‌های نوار ال‌ای‌دی را ارائه می‌دهد که با ریتم آهنگ‌های مورد علاقه شما تغییر می‌کنند و از طریق آمازون الکسا و دستیار گوگل به دستورات صوتی پاسخ می‌دهند.

۶. آرنتی

آرنتی در دوربین‌های داخلی و خارجی، مانیتورهای کودک و حتی دوربین‌های حیوانات خانگی تخصص دارد. آرنتی بین کیفیت و هزینه تعادل برقرار می‌کند.

وقتی صحبت از ذخیره‌سازی داده می‌شود، آرنتی راه‌حل‌های ذخیره‌سازی ابری را ارائه می‌دهد که ایمن و راحت هستند. سرویس ابری آرنتی که در AWS آمازون میزبانی می‌شود، تضمین می‌کند که داده‌ها به صورت ایمن ذخیره می‌شوند. به‌طور کلی، آرنتی یک راه‌حل امنیتی جامع خانه هوشمند را ارائه می‌دهد که کیفیت، تطبیق‌پذیری و مقرون‌به‌صرفه بودن را با هم ترکیب می‌کند.

۷. سوئیچ‌بات

طیف وسیعی از محصولات و راه‌حل‌های هوشمند سوئیچ‌بات را می‌توان برای ارتقای قفل درب، کنترل پرده‌ها یا فشار دادن دکمه‌ای برای روشن‌تر کردن فضای زندگی مورد استفاده قرار داد.

سوئیچ‌بات یک قفل سنتی را بدون تعویض کامل به یک قفل هوشمند تبدیل می‌کند و به کاربران اجازه می‌دهد کلیدهای مشابه را نگه دارند اما از راحتی و ویژگی‌های امنیتی بیشتری برخوردار شوند. به علاوه خودکار کردن پرده‌های موجود، تبدیل سوئیچ‌های چراغ‌های قدیمی به هوشمند و ... را ارائه می‌دهد. ترکیب‌های سوئیچ‌بات به کاربران امکان می‌دهد از مجموعه‌ای از راه‌حل‌های خانه هوشمند در امنیت، اتوماسیون یا کنترل صوتی استفاده کنند. هاب سوئیچ‌بات یک هاب خانه هوشمند فشرده و قدرتمند است که با الکسا، دستیار گوگل و سیری سازگار است.

۸. وی‌وینت

مجموعه محصولات وی‌وینت شامل پنل کنترلی که به عنوان مرکز عصبی خانه هوشمند عمل می‌کند و به کاربران امکان می‌دهد سیستم امنیتی را مسلح کنند، فیدهای دوربین زنده را مشاهده یا درها را از راه دور قفل کنند می‌شود. آنها همچنین دستگاه‌های هوشمند تخصصی مانند دوربین‌های زنگ در، ترموستات‌های هوشمند و قفل‌های هوشمند را ارائه می‌دهند. محصولات وی‌وینت با پلتفرم‌های محبوب خانه هوشمند مانند آمازون اکو، گوگل هوم و گوگل نست سازگار هستند.

۹. راچیو

راچیو راه‌حلی برای حیاط هوشمند است تا مصرف آب و سلامت گیاه را با کمک کنترل کننده‌های آبپاش بصری گرفته تا ابزارهای صرفه‌جویی در مصرف آب، بهینه‌سازی کند. کنترلر اسپرینکلر هوشمند برنامه آبیاری را از طریق تلفن هوشمند کنترل می‌کند و سیستم از اطلاعات آب و هوا برای جلوگیری از آبیاری هنگام باران استفاده می‌کند.

هر چیزی می‌تواند هوشمندانه باشد، از پرده در اتاق خواب گرفته تا آبپاش در حیاط خلوت، لوازم هوشمند می‌توانند به شما در صرفه‌جویی در زمان و بهینه‌سازی چیزهای کوچک در زندگی روزمره کمک کنند.

امکانات هوشمند؛ قیمت املاک در آینده را چگونه تغییر می‌دهد؟

ارزش فناوری خانه هوشمند در سال ۲۰۲۴

دنیای اقتصاد: دستگاه‌های هوشمند کم‌مصرف، سیستم‌های امنیتی هوشمند، لامپ‌ها و روشنایی هوشمند، دستیارهای فعال صوتی، لوازم آشپزخانه و سیستم‌های سرگرمی خانگی از جمله امکاناتی هستند که می‌توانند علاوه بر تامین آرامش و امنیت، ارزش ملک شما را بالا ببرند.

در چشم‌انداز زندگی مدرن که به سرعت در حال تکامل است، فناوری خانه‌های هوشمند به عنوان یک نیروی دگرگون‌کننده ظاهر شده و نحوه تعامل ما با خانه‌هایمان را دوباره تعریف می‌کند. فراتر از راحتی و آسایشی که ارائه می‌دهد، ادغام دستگاه‌های هوشمند می‌تواند ارزش ملک را به میزان قابل‌توجهی افزایش دهد. در اینجا دنیای ارتقای خانه‌های هوشمند و چگونگی کمک آنها به مفهوم در حال تحول یک خانه از نظر فناوری پیشرفته و بسیار مطلوب را بررسی می‌کنیم.

راه‌حل‌های کارآمد انرژی برای آینده‌ای پایدار

از آنجا که پایداری در مرکز توجه قرار می‌گیرد، دستگاه‌های هوشمند کم‌مصرف در حال تبدیل شدن به بازیگران کلیدی در افزایش ارزش خانه هستند. ترموستات‌های هوشمند، گرمایش و سرمایش را بر اساس الگوهای استفاده بهینه می‌کنند و مصرف انرژی و هزینه‌های آب و برق را کاهش می‌دهند. پنل‌های خورشیدی و سیستم‌های روشنایی هوشمند به خانه‌ای سبزتر و مقرون‌به‌صرفه کمک می‌کنند.

سیستم‌های امنیتی برای آرامش ذهن

خریداران خانه به‌طور فزاینده‌ای ویژگی‌های امنیتی را در اولویت قرار می‌دهند و سیستم‌های امنیتی هوشمند را به یک ارزش افزوده تبدیل می‌کنند. دستگاه‌هایی مانند آی‌فون‌های تصویری جدید، نظارت بی‌درنگ را ارائه می‌کنند و ایمنی کلی ملک را افزایش می‌دهند. قفل‌های هوشمند و دوربین‌های امنیتی نظارت از راه دور را ارائه و به صاحبان خانه و خریداران اطمینان بیشتری می‌دهند.

زندگی متصل با روشنایی هوشمند

نورپردازی دیگر فقط کاربردی نیست. این یک عنصر طراحی است که می‌تواند با یک لمس یا یک فرمان صوتی کنترل شود. لامپ‌های هوشمند به کاربران اجازه می‌دهند تا نور را بر اساس حالت یا فعالیت شخصی‌سازی کنند. این سطح از شخصی‌سازی نه تنها به کاربری محیط می‌افزاید، بلکه پیچیدگی فنی خانه را نیز برجسته می‌کند.

دستیارهای فعال صوتی برای یکپارچه‌سازی

ظهور دستیارهای فعال صوتی، مانند الکسای آمازون یا دستیار گوگل، شیوه تعامل ما با خانه‌هایمان را متحول می‌کند. این سیستم‌ها می‌توانند تعداد بی‌شماری از دستگاه‌های هوشمند، از ترموستات‌ها گرفته تا سیستم‌های سرگرمی را کنترل کنند، و تجربه‌ای یکپارچه از زندگی را ارائه می‌دهند که برای خریداران حرفه‌ای فناوری جذاب است.

لوازم خانگی هوشمند برای زندگی بی‌دردسر

آشپزخانه که اغلب قلب خانه است، می‌تواند از وسایل هوشمند مانند یخچال، فر و ماشین ظرفشویی بهره‌مند شود. این دستگاه‌ها کارآیی، فرآیندهای خودکار و اتصال برای کنترل از راه دور را ارائه می‌دهند. جذابیت یک آشپزخانه هوشمند کاملا مجهز می‌تواند به طور قابل‌توجهی جذابیت کلی خانه را افزایش دهد.

در نتیجه، استقبال از فناوری خانه هوشمند فقط یک روند نیست. این یک سرمایه‌گذاری استراتژیک است که ارزش ملک را در چشم خریداران حرفه‌ای افزایش می‌دهد. از آنجا که تقاضا برای فضاهای زندگی متصل همچنان در حال رشد است، ادغام این نوآوری‌ها، خانه را نه تنها به یک فضای زندگی، بلکه به یک پناهگاه پیشرفته و آماده برای آینده از لحاظ تکنولوژیکی تبدیل می‌کند. جلوتر از منحنی باشید و اجازه دهید خانه شما در عصر دیجیتال بدرخشد!

معاون وزیر نفت تشریح کرد

کارنامه شرکت ملی پتروشیمی در ۱۴۰۲

معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی در یک سخنرانی کارنامه یک‌سال گذشته شرکت تابع خود را تشریح کرد. مهم‌ترین سرتیترهای عملکرد شرکت ملی پتروشیمی مطابق صحبت‌های شاهمیرزایی شامل «تحقق وعده بهره‌برداری ۱۲ طرح پتروشیمی در کشور»، «صادرات ۲۹ میلیون تنی محصولات پتروشیمی»، «جمع‌آوری گازهای همراه» و «فروش اعتباری ۷۵ هزار میلیارد تومانی محصولات در بورس کالا» می‌شود.

گروه نفت و پتروشیمی دنیای اقتصاد

مرتضی شاهمیرزایی در دیدار صمیمی با اصحاب رسانه با تاکید بر نقش مهم رسانه در آگاهی‌بخشی و جهاد تبیین در تمامی عرصه‌های کشور، اظهار کرد: فعالان صنعت پتروشیمی در نقاط مختلف کشور از مناطق جنوبی تا مناطق غربی و شمال غربی کشور در سایه امنیت و اقتدار کشور، در حال تولید هستند.

وی در تشریح عملکرد صنعت پتروشیمی در سال ۱۴۰۲ ابتدا از کارگران و فعالان این صنعت در همه مناطق کشور قدردانی و اظهار کرد: صنعت پتروشیمی همسو با شعار سال تلاش کرد که رشد تولید و دستاوردهایی نیز به منظور مهار تورم داشته باشد.

شاهمیرزایی با اشاره به راهبرد شرکت مادر تخصصی ملی صنایع پتروشیمی در عرضه اعتباری محصولات پتروشیمی در بورس کالا و انرژی افزود: از ابتدای امسال تاکنون ۷۵ هزار میلیارد تومان در این صنعت عرضه اعتباری به ۱۵ تا ۱۶ هزار واحد کوچک پایین‌دستی انجام شده است و چالش تامین نقدینگی در گردش را برای این واحدها رفع کرد، به طوری که در بعضی ماه‌ها عرضه محصولات پتروشیمی بیشتر از مقدار تقاضا بود.

وی افزود: امروز صنعت پتروشیمی به یکی از سرآمدان رشد تولید و بومی‌سازی فناوری‌ها در کشور تبدیل شده است، همین‌طور در حوزه مهار تورم نیز دستاوردهای مطلوبی را رقم زده است.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی افزود: یکی از موفقیت‌های صنعت پتروشیمی در سال مهار تورم و رشد تولید فروش اعتباری ۷۵ هزار میلیارد تومان محصولات پتروشیمی در بازار بورس و انرژی بود.

شاهمیرزایی یکی از راهبردهای شرکت ملی صنایع پتروشیمی را در سال ۱۴۰۲ احیا و رونق بنگاه‌ها و واحدهای تولیدی نیمه‌فعال خواند و افزود: با راهبردی که توسط همکاران و شرکت‌های فعال پتروشیمی صورت گرفت چالش تامین نقدینگی نزدیک به ۱۶ هزار واحد پایین‌دستی رفع شد و این موفقیت را می‌توان یکی از دستاوردهای صنعت پتروشیمی خواند.

وی با بیان اینکه امسال میزان عرضه اعتباری محصولات پتروشیمی ۸۰ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود، گفت: این اقدام راهبردی افزون بر عرضه بیشتر از تقاضای بازار، موجب از بین رفتن بخشی از سوداگری‌ها در بازار محصولات پتروشیمی شده است.

معاون وزیر نفت در خصوص عملکرد صنعت پتروشیمی در حوزه تولید با تاکید بر افزایش ظرفیت تولید مطابق با برنامه سال ۱۴۰۲ افزود: مجموع تولید واقعی صنعت پتروشیمی در سال ۱۴۰۲، از مرز ۷۵ میلیون تن عبور کرد که نشان‌دهنده رشد ۷ درصدی نسبت به وضعیت مشابه سال قبل بوده است.

وی خاطرنشان کرد، طبق برنامه پیش‌بینی‌شده تولید واقعی امسال ۷۸ میلیون تن هدف‌گذاری شده بود که به دلیل کمبود خوراک و ناترازی گاز این رقم محقق نشد.

جمع‌آوری گازهای همراه

معاون وزیر نفت با اشاره به تخصیص ۷۷ میلیون مترمکعب گاز به صنعت پتروشیمی اظهار کرد: گازهای همراه مشعل بیش از ۱۰۰ سال است که در حال سوختن و آلوده کردن محیط‌زیست کشورمان است که با ابتکار عمل شرکت ملی صنایع پتروشیمی و حمایت وزیر محترم نفت اقدام‌های بسیار خوبی در زمینه حذف فلرها انجام شده است.

وی با اشاره به اهمیت جمع‌آوری گازهای مشعل و جلوگیری از سوزاندن این ثروت ملی اظهار کرد: بخش اعظمی از گازهای همراه در بیدبلند خلیج فارس، ان‌جی‌ال ۳۲۰۰ و پالایشگاه هویزه خلیج فارس جمع‌آوری می‌شود و ان‌جی‌ال ۳۱۰۰ در دهلران نیز سال آینده به بهره‌برداری می‌رسد. برنامه این شرکت جمع‌آوری همه مشعل‌ها در صنعت پتروشیمی است.

معاون وزیر نفت ایجاد مدیریت بهینه‌سازی مصرف انرژی در ساختار سازمانی شرکت ملی صنایع پتروشیمی را یک اقدام راهبردی خواند و افزود: با همکاری و تعامل شرکت‌های پتروشیمی به دنبال مهار و خاموشی تمام فلرها و نیز کاهش مصرف انرژی در صنعت پتروشیمی هستیم.

وی با اشاره به پویش کاشت یک میلیون نخل حرا در منطقه ماهشهر در راستای صیانت از محیط‌زیست افزود: در حال حاضر ۵۳ درصد از فضای صنعت پتروشیمی به فضای سبز اختصاص داده شده است.

صادرات ۲۹ میلیون تن محصول پتروشیمی

شاهمیرزایی به رشد مطلوب صادرات و فروش محصولات پتروشیمی در سال ۱۴۰۲ اشاره کرد و افزود: مجموع صادرات محصولات پتروشیمی امسال حدود ۲۹ میلیون تن برآورد می‌شود که از نظر حجمی ۱٫۵ میلیون تن نسبت به پارسال افزایش دارد و فروش داخلی نیز با عرضه اعتباری امسال افزایشی بوده است.

وی با بیان اینکه صنعت پتروشیمی در سال ۱۴۰۲ به تعهدات ارزی خود عمل کرده است، تصریح کرد: ارزش فروش محصولات پتروشیمی امسال به دلیل کاهش قیمت جهانی برخی محصولات تا ۶۰ درصد کاهش داشته است.

شاهمیرزایی با تاکید بر اینکه وعده گشایش ۱۲ طرح در سال ۱۴۰۲ محقق شده است، بیان کرد: بعضی از طرح‌ها مانند پتروشیمی گچساران و پالایشگاه گاز هویزه خلیج فارس به بهره‌برداری رسیدند و طرح‌هایی مانند پتروشیمی‌های آرین متانول، پترونات، نخل آسماری و هنگام در مدار تولید و آماده بهره‌برداری رسمی هستند.

وی با تاکید بر حمایت از دانش‌بنیان‌ها و تولیدات فناورانه و بهره‌گیری از دانش فنی داخلی گفت: دانش فنی هفت طرح پتروشیمی که از خارج کشور تامین می‌شد، امسال توسط شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی تامین شد. شاهمیرزایی افزود: اندیشکده کاتالیست نفت و گاز سرو که با همکاری دانشگاه امیرکبیر آغاز به کار کرد می‌تواند آخرین دانش‌ها، رویدادها و فناوری‌های نوین در بحث کاتالیست را رصد و پایش کند.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با دعوت از سرمایه‌گذاران برای حضور در طرح‌های توسعه‌ای صنعت پتروشیمی ایران گفت: این شرکت از سرمایه‌گذاران حمایت می‌کند و آماده هرگونه تعامل و همکاری است.

وی تصریح کرد: باید از تمام ظرفیت‌های موجود برای جذب سرمایه‌های سرگردان در کشور استفاده کرد.

> یکی از موفقیت‌های صنعت پتروشیمی در سال مهار تورم و رشد تولید فروش اعتباری ۷۵ هزار میلیارد تومان محصولات پتروشیمی در بازار بورس و انرژی بود

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی تاکید کرد

کسب سوددهی بلندمدت و بهره‌وری بالاتر در صنعت پتروشیمی با عمل به مسوولیت اجتماعی

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: ایفای نقش مسوولیت اجتماعی از سوی شرکت‌های پتروشیمی ضمن ایجاد زمینه توسعه پایدار، سوددهی بلندمدت و بهره‌وری بالاتر را فراهم می‌کند.

به گزارش «شانا» به نقل از شرکت توسعه پتروشیمی نگین مکران، مرتضی شاهمیرزایی در نخستین نشست شورای راهبردی شرکت‌های پتروشیمی منطقه مکران با تاکید بر اینکه یکی از راهبردهای شرکت ملی صنایع پتروشیمی، ایجاد ارزش مشترک جامعه با صنعت پتروشیمی است، تصریح کرد: ایفای نقش مسوولیت‌های اجتماعی نه تنها هزینه شرکت‌های پتروشیمی را افزایش نمی‌دهد بلکه زمینه توسعه پایدار، سوددهی بلندمدت و بهره‌وری بیشتر را فراهم می‌کند.

وی با بیان اینکه مسوولیت‌های اجتماعی صنعت پتروشیمی یک سرمایه‌گذاری سودآور و موفق است، افزود: در مناطقی که صنعت پتروشیمی در حال توسعه و شتاب‌بخشی اجرای طرح‌های متعدد است، باید همزمان به توسعه محیط‌های پیرامون و جوامع محلی با ایجاد انواع امکانات توجه کرد.

معاون وزیر نفت با تاکید بر اجرای منویات مقام معظم رهبری همسو با ایجاد امیدآفرینی در جامعه، ادامه داد: ایفای نقش‌های مسوولیت‌های اجتماعی از سوی توسعه‌گران صنعت پتروشیمی، بیانگر میزان توسعه متوازن و پایدار در کشور است.

شاهمیرزایی گفت: در مناطقی که مجموعه‌های صنعتی فعال هستند، باید اقدام‌های اجتماعی به شکلی باشد که منطقه از امکانات متعدد زیرساختی، خدمات بهداشتی، فرهنگی، آموزشی و ورزشی برخوردار شود تا مردم آن جامعه صنعت را متعلق به خود بدانند.

کشورهای موفق در بازیافت «۲۵»

برای دستیابی به اهداف اتحادیه اروپا چه می‌توان کرد؟

این گزارش نشان می‌دهد که اکثر کشورهای عضو اتحادیه اروپا اخیرا طرح‌ها و اصلاحات پسماند را انجام داده‌اند یا در حال اجرای آن هستند که منجر به بهبود نرخ بازیافت در سال‌های منتهی به ۲۰۲۵ و بعد از آن خواهد شد. با این حال، برای برخی از کشورها، فاصله از اهداف زیاد است و تلاش‌های بیشتری برای اجرای اصلاحات موردنیاز است.

آکادمی ماموریت صفر (MiZA) با شهرداری‌ها در سراسر اروپا کار می‌کند و از ایجاد و اجرای این اصلاحات حمایت می‌کند. گواهینامه شهرهای صفر زباله بر اساس بیش از ۱۰ سال تخصص حرفه‌ای است و روش‌شناسی آن برای کمک به کشورها برای پیروی و فراتر رفتن از مقررات و اهداف اتحادیه اروپا، از جمله یافتن راه‌هایی برای کاهش یا خاتمه سوزاندن، طراحی شده است.

گذار به اقتصاد چرخشی نیازمند تلاش مستمر همه کشورهای عضو اتحادیه اروپا برای پیگیری، حفظ و بهبود بیشتر سطوح عملکرد آماده‌سازی برای استفاده مجدد و نرخ بازیافت است. یک استراتژی زباله صفر باید در نظر گرفته شود:

-تعریف، اجرا، نگهداری و توسعه بیشتر اصلاحات پسماند که بر رویکرد چرخشی تمرکز دارد.

-روی زباله‌های زیستی تمرکز کنید، زیرا میانگین ۳۴ درصد زباله‌های جامد شهری (MSW) را تشکیل می‌دهد و پتانسیل بالایی برای تولید انرژی یا تبدیل‌شدن به کود دارد.

-عملکرد بهتر نرخ جمع‌آوری و کیفیت مجموعه.

-مشارکت شهروندان از طریق تشویق خانوارها به تفکیک موثر زباله و سایر فعالیت‌های افزایش آگاهی.

-استفاده از اقدامات اقتصادی برای کاهش دفن زباله و سوزاندن زباله و اطمینان از تصفیه زباله.

-توسعه زیرساخت‌های زباله که پیشگیری از زباله، استفاده مجدد و بازیافت را بهبود می‌بخشد.

-پیشگیری از زباله‌های غیرقابل بازیافت.

استراتژی‌های زباله صفر همچنین باید شامل اقداماتی باشد که به طور خاص بر زباله‌های بسته‌بندی تمرکز می‌کنند که شامل موارد زیر است:

-بهبود مستمر در مجموعه که به حداکثر کردن نرخ جمع‌آوری کمک می‌کند.

-بر روی دستیابی به هدف بازیافت بسته‌بندی پلاستیکی تمرکز کنید، زیرا به نظر می‌رسد که برای اکثر کشورها بیشترین تقاضا را دارد.

-پیاده‌سازی سیستم‌های استفاده مجدد برای بسته‌بندی.

-بهبود دقت در گزارش ضایعات بسته‌بندی.

صدور گواهینامه شهرهای صفر زباله، یک راه‌حل

باوجود چالش‌های پیش رو، کشورهای اروپایی اهداف مشترکی در مدیریت پسماند دارند که فرصتی برای به اشتراک گذاشتن بهترین شیوه‌ها و روش‌شناسی است که توسط شبکه شهرداری‌های زباله صفر آکادمی ماموریت صفر ترویج می‌شود.

گواهینامه شهرهای صفر زباله یک برنامه کارت امتیازی مبتنی بر ۵ سطح دستاورد است که طیف گسترده‌ای از مسائل مربوط به مدیریت زباله را در ۴۵ معیار، مانند جمع‌آوری و تجزیه‌وتحلیل داده‌های زباله، ابتکارات ارتباطی و آموزشی و عملکرد در برابر زباله و اهداف بازیافت، پوشش می‌دهد.

به عنوان یک برنامه چندساله، شهرداری‌های شرکت‌کننده به طور مداوم با یک مربی محلی که توسط آکادمی ماموریت صفر اعتبار دارد، کار می‌کنند، که از آنها در طراحی و اجرای استراتژی‌های زباله صفر متناسب با نیازهای هر یک پشتیبانی می‌کند. راه‌حل‌های بسیاری در حال حاضر پیدا شده و با نتایج موفقیت‌آمیز اعمال شده است. جدیدترین شهرداری تاییدشده توسط آکادمی ماموریت صفر، جزیره تیلوس در یونان، یک نمونه عالی است، زیرا آنها به ۴۳ درصد کاهش زباله‌های جامد شهری (MSW) دست یافته‌اند. در عرض یک سال، شهرداری به نرخ جمع‌آوری جداگانه ۹۰ درصد رسیده است و هر دو هدف اتحادیه اروپا را محقق کرده است. بنابراین، اشتراک گسترده راه‌حل‌ها در موضوعات مدیریت زباله، یک اولویت و رویکردی است که ماموریت صفر اروپا در ۱۰ سال گذشته آن را ترویج کرده است.

نگاهی به صادرات ۱۱ ماهه

سید حمید حسینی
عضو اتاق بازرگانی

امسال سال بدی برای اقتصاد کشور نبود و آرامش سیاسی در داخل و روابط خارجی موجب شد اقتصاد کشور رشد حدود ۴٫۵ درصد را محقق کند. با این حال برای صادرات غیرنفتی کشور و خصوصا بخش نفت و گاز و پتروشیمی سال خوبی را نمی‌توان ارزیابی کرد. با اینکه ماهانه حدود ۴ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی و حدود ۳ میلیارد دلار هم از محل فروش صادرات نفت و میعانات درآمد داشته‌ایم که پیش‌بینی می‌شود درآمد ارزی کشور به حدود ۸۰-۷۰ میلیارد دلار برسد، ولی قاعدتا عمده رشد اقتصادی کشور ناشی از رشد بخش نفت بوده است. اولا قیمت متوسط نفت امسال بین ۷۵ تا ۸۰ دلار بوده که رقمی معقول و قابل قبول محسوب می‌شود، ضمن اینکه تولید نفت کشور از ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه به ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه افزایش پیدا کرد. مقدار زیادی میعانات گازی و نفت خام روی آب یا در مخازن کشتی‌های بزرگ داشتیم که با توجه به تقاضایی که در بازار وجود داشت توانستیم همه آنها را به فروش برسانیم. لذا عامل و محرک اصلی رشد اقتصادی امسال ابتدا بخش نفت و بعد بخش خدمات بوده است، بقیه بخش‌های اقتصادی کشور مانند معدن، صنعت و کشاورزی سال معمولی را پشت سر گذاشتند. با این مقدمه اگر بخواهیم سراغ آمار صادرات غیرنفتی کشور برویم، باید گفت با اینکه برخی از بخش‌ها مخصوصا بخش فلزات رشد قابل قبولی داشته‌اند ولی برای بقیه بخش‌های اقتصادی کشور با توجه به تصمیماتی که مجموعه بانک مرکزی، سازمان توسعه و مجلس در رابطه با بازگشت ارز صادراتی و وضع عوارض بر صادرات کشور داشتند باعث شد که بقیه بخش‌های اقتصادی کشور سال خوبی نداشته باشند و امسال حتما صادرات حدود ۸ تا ۱۰ درصد کمتر از صادرات سال گذشته خواهد بود و به هدف صادرات ۵۰ میلیارد دلاری دسترسی پیدا نخواهیم کرد.

در رابطه با بخش نفت و گاز و پتروشیمی که سهم عمده‌ای در صادرات غیرنفتی کشور داشته، ما در ۱۱ ماه سال گذشته ۴۹ میلیون تن و در کل سال ۵۴ میلیون تن فرآورده نفتی و محصول پتروشیمی صادر کرده بودیم. ارزش مقادیر صادراتی ۱۱ ماه سال گذشته ۲۷ میلیارد و ۱۱۷ میلیون دلار یا ماهانه بیش از ۲٫۵ میلیارد دلار بوده است. در کل پارسال حدود ۳۰ میلیارد دلار ارزش صادرات این بخش بوده که تقریبا ۶۰ درصد صادرات غیرنفتی کشور یا صادرات صنعتی پایه نفتی کشور را شامل می‌شود. در حالی که امسال ۴۹ میلیون تن به ارزش ۱۹ میلیارد و ۶۵۰ میلیون تومان صادرات این بخش بوده است.

یکی از مشکلاتی که در کشور داریم استخراج آمار است. دبیرخانه اتحادیه به سختی می‌تواند آمار استخراج کند، چون متاسفانه یک قلم کالا با ۵ تعرفه صادر می‌شود و ما هنوز نتوانسته‌ایم نظام تعرفه‌های صادراتی را ۱۲ رقمی کنیم و برای هر کالا تعرفه خاص خود را اختصاص دهیم. اغلب اقلام صادراتی ما با تعرفه سایر صادر می‌شود و معلوم نیست گمرک بر چه مبنایی بر صادرات نظارت می‌کند. یک قلم کالا با چند تعرفه اظهار و صادرات می‌شود و تا وقتی چنین مشکلاتی داشته باشیم ممکن است این آمار در بعضی اقلام قابل اعتماد نباشد. به عنوان نمونه در بحث روغن‌های صنعتی و هیدروکربن شاید از ۱۰ تا ۱۲ تعرفه استفاده می‌شود و جمع‌بندی و دسته‌بندی و نتیجه‌گیری از آنها بسیار سخت است. دبیرخانه اتحادیه صادرکننده‌های فرآورده‌های نفتی برای رصد بازار و استخراج آمار سختی‌های فراوانی دارد.

از ۴۹ میلیون تن صادرات ۱۱ ماهه ۳۶ میلیون تن آن چند قلم کالا بوده است؛ ۱۰ میلیون تن گاز مایع، ۹ میلیون تن متانول، ۵ میلیون و ۴۰۰ هزار تن قیر و ۵ میلیون تن اوره، حدود ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار تن روغن‌های صنعتی و هیدروکربن و ۲ میلیون و ۶۸۰ هزار تن پلیمرها بوده است. جمع اینها حدود ۳۶ میلیون تن می‌شود که اقلام اصلی صادرات را تشکیل داده است به علاوه سایر فرآورده‌های نفتی. از نظر ارزشی هم ارزشمندترین کالای صادراتی کشور گاز مایع بود که ۴ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار بوده است، سپس پلیمرها با ۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار که عمدتا پلی اتیلن بوده است. ۲ میلیارد و ۳۷ میلیون دلار قیر و ۲ میلیارد و ۲۷ میلیون دلار متانول و یک میلیارد و ۷۸۶ میلیون دلار انواع روغن‌های صنعتی و ۱٫۵ میلیارد دلار اوره، یک میلیارد و ۲۰۰ سایر اقلام بوده است. جمع این ارقام ۱۵ میلیارد دلار می‌شود که نشان می‌دهد از ۱۹ میلیارد دلار صادراتی ۱۵ میلیارد دلار آن مربوط به این چند قلم بوده است.

مشکل صادرات امسال این بوده که اولا ارزش‌های صادراتی کاهش پیدا کرده است. دلیل این امر ابتدا به کاهش ارزش گاز در اروپا و آمریکا برمی‌گردد که تاثیر محسوسی بر روی قیمت برخی اقلام مانند متانول و اوره داشت. با وجود اینکه در بسیاری از اقلام مثل اوره، متانول و حتی سایر فرآورده‌ها افزایش وزنی صادرات داشتیم، ولی فقط در قیر هم از نظر ارزشی و هم وزنی افزایش صادرات داشتیم. مثلا در حوزه گاز مایع با وجود اینکه ۲۴ درصد افزایش صادرات داشتیم، ولی از نظر ارزش ۱۷ درصد کمتر از سال گذشته بوده است. بنابراین یکی از علت‌های کاهش ارزشی صادرات کاهش قیمت گاز در سطح جهانی بوده که روی صادرات ما اثر گذاشته است. دومین علتی هم که صادرات کاهش داشته به غیر از علت‌هایی که گفتم این است که مصرف داخل افزایش پیدا کرده است. چون سیاست دولت بوده که خوراک بیشتری به صنایع داخل عرضه شود.

موضوع دیگر این است که معلوم نیست بر چه مبنایی امسال صادرات میعانات گازی کشور به شدت کاهش پیدا کرده است. امسال رقمی که برای میعانات گازی در آمار گمرک ثبت شده ۲۹۷ هزار تن به ارزش ۱۴۵ میلیون دلار است. در حالی که می‌دانیم توان صادراتی کشور حداقل روزانه ۲۰۰ تا ۲۵۰ هزار بشکه است. احتمالا این بخش را گمرک در آمار نفت خام آورده و در میعانات گازی ثبت نکرده است.

ردیف	تعرفه	کالاها	صادرات عمده کالاهای صادراتی اتحادیه در یازده ماهه ۱۴۰۲			صادرات عمده کالاهای صادراتی اتحادیه در یازده ماهه ۱۴۰۱			تفاوت وزنی	تفاوت دلاری	درصد رشد وزنی	درصد رشد دلاری
			وزن (کیلوگرم)	ارزش (ریال)	ارزش (دلار)	وزن (کیلوگرم)	ارزش (ریال)	ارزش (دلار)				
۰		فرآورده های روغنی و سوخت (۷ کد تعرفه)	۳,۴۹۱,۵۶۶,۲۷۹	۶۷۹,۵۳۲,۶۴۵,۹۱۰,۹۲۹	۱,۷۸۶,۹۷۰,۰۵۵	۳,۴۶۲,۶۱۴,۷۵۶	۶۰۷,۹۰۸,۱۵۴,۶۹۶,۹۰۶	۲,۳۱۲,۳۴۴,۲۳۴	۲۸,۹۵۱,۵۲۳	-۵۲۵,۳۷۴,۱۷۹	۰/۸۴٪	-۲۲/۷۲٪
۰		فرآورده های پارافینی (۵ کد تعرفه)	۲۲۲,۲۴۵,۳۰۶	۶۸,۲۷۸,۶۷۹,۶۰۵,۹۰۹	۱۷۹,۴۳۹,۴۶۲	۲۲۸,۰۰۹,۱۶۵	۵۷,۹۸۵,۱۵۶,۱۲۳,۴۹۷	۲۱۴,۵۷۲,۳۳۱	-۵,۷۶۳,۸۵۹	-۳۵,۱۳۲,۸۶۹	-۲/۵۳٪	-۱۶/۳۷٪
۰		انواع قیر (۳ کد تعرفه)	۵,۴۶۹,۶۳۲,۸۱۳	۷۷۵,۳۰۷,۱۱۴,۹۲۳,۵۱۳	۲,۰۳۷,۰۶۹,۲۹۳	۴,۳۲۰,۵۸۸,۹۸۸	۴۴۴,۰۳۹,۰۳۴,۲۷۴,۸۸۸	۱,۶۳۶,۲۲۷,۸۶۹	۱,۱۴۹,۰۴۳,۸۲۵	۴۰۰,۸۴۱,۴۲۴	۲۶/۵۹٪	۲۴/۵۰٪
۰		گاز طبیعی (۱ کد تعرفه)	۹,۲۲۷,۶۰۹,۳۶۴	۱,۱۶۹,۶۸۹,۴۶۶,۴۲۴,۰۱۰	۳,۰۷۰,۱۹۹,۸۱۵	۱۸,۷۳۳,۰۷۸,۱۳۸	۲,۰۳۵,۹۶۰,۰۱۰,۶۵۵,۷۰۰	۶,۸۲۶,۱۰۵,۲۳۰	-۹,۵۰۵,۴۶۸,۷۷۴	-۳,۷۵۵,۹۰۵,۴۱۵	-۵۰/۷۴٪	-۵۵/۰۲٪
۰		متانول (۱ کد تعرفه)	۹,۰۰۳,۵۳۵,۸۸۵	۷۶۹,۵۸۱,۶۸۹,۰۸۲,۴۷۶	۲,۰۲۵,۱۰۸,۲۶۵	۷,۴۳۰,۹۵۳,۵۸۴	۵۳۶,۳۶۸,۹۰۱,۹۶۸,۰۷۷	۲,۰۲۹,۴۵۰,۰۳۸	۱,۵۷۲,۵۸۲,۳۰۱	-۴,۳۴۱,۷۷۳	۲۱/۱۶٪	-۰/۲۱٪
۰		اوره (۶ کد تعرفه)	۵,۱۵۳,۴۷۷,۸۲۵	۶۰۱,۸۲۱,۶۷۷,۳۶۱,۰۰۳	۱,۵۸۲,۱۲۸,۱۶۴	۴,۷۱۷,۸۶۳,۶۴۰	۶۵۷,۵۶۴,۳۹۸,۳۶۴,۴۱۹	۲,۴۸۶,۱۴۲,۷۱۶	۴۳۵,۶۱۴,۱۸۵	-۹۰۴,۰۱۴,۵۵۲	۹/۲۳٪	-۳۶/۳۶٪
۰		میعانات گازی (۱ کد تعرفه)	۲۹۷,۸۲۲,۹۹۷	۵۴,۸۶۰,۹۲۴,۱۵۳,۶۰۵	۱۴۵,۸۰۰,۱۸۲	۱۵۰,۷۵۳,۵۳۷	۲۱,۶۱۴,۸۷۲,۳۰۰,۸۱۸	۷۶,۹۵۹,۲۲۰	۱۴۷,۰۶۹,۴۶۰	۶۸,۸۴۰,۹۶۲	۹۷/۵۶٪	۸۹/۴۵٪
۰		سایر گازها – بوتان و پروپان ۲ کد تعرفه)	۱۰,۳۲۰,۸۷۸,۴۶۵	۱,۷۶۰,۲۵۶,۲۷۷,۰۸۷,۸۴۰	۴,۶۳۱,۱۷۶,۶۸۵	۸,۳۱۹,۷۱۱,۴۸۵	۱,۵۰۹,۵۴۱,۰۲۷,۶۴۳,۵۸۰	۵,۶۰۵,۳۱۷,۱۱۴	۲,۰۰۱,۱۶۶,۹۸۰	-۹۷۴,۱۴۰,۴۲۹	۲۴/۰۵٪	-۱۷/۳۸٪
۰		پلیمرها (۳۹ کد تعرفه)	۲,۶۸۰,۸۵۵,۴۶۶	۹۷۹,۶۷۳,۵۵۷,۷۲۳,۵۹۳	۲,۵۷۵,۳۴۷,۶۸۲	۳,۳۲۳,۵۲۳,۹۱۲	۹۹۳,۶۹۴,۵۷۳,۹۵۹,۴۶۵	۳,۷۲۷,۴۳۵,۹۵۱	-۶۴۲,۶۶۸,۴۴۶	-۱,۱۵۲,۰۸۸,۲۶۹	-۱۹/۳۴٪	-۳۰/۹۱٪
۰		آروماتیک ها (۱۰ کد تعرفه)	۴۳۳,۰۳۵,۸۰۵	۱۲۲,۵۹۳,۹۶۹,۰۴۵,۰۵۲	۳۲۳,۳۲۲,۳۸۸	۸۴۷,۰۳۳,۹۸۸	۱۹۸,۱۱۱,۵۴۵,۷۹۳,۱۴۳	۷۴۰,۳۷۶,۰۳۷	-۴۱۳,۹۹۸,۱۸۳	-۴۱۷,۰۵۳,۶۴۹	-۴۸/۸۸٪	-۵۶/۳۳٪
۰		گوگرد (۱ کد تعرفه)	۷۳۰,۷۹۲,۷۱۹	۲۱,۲۲۲,۲۲۲,۸۲۸,۸۳۰	۵۵,۹۷۱,۹۲۷	۶۷۲,۷۹۱,۷۱۸	۵۶,۳۶۱,۷۶۵,۱۸۲,۵۵۵	۲۱۱,۹۴۸,۰۴۳	۵۸,۰۰۱,۰۰۱	-۱۵۵,۹۷۶,۱۱۶	۸/۶۲٪	-۷۳/۵۹٪
۰		سایر فرآورده های پتروشیمی (۴۶ کد تعرفه)	۲,۷۰۹,۸۶۸,۷۸۶	۴۷۰,۳۷۷,۱۱۹,۰۹۳,۹۰۴	۱,۲۳۸,۲۷۰,۲۳۵	۲,۰۲۰,۹۲۵,۹۸۳	۳۴۰,۴۱۵,۱۷۶,۹۵۲,۱۲۳	۱,۲۵۰,۳۱۱,۶۸۱	۶۸۸,۹۴۲,۸۰۳	-۱۲,۰۴۱,۴۴۶	۳۴/۰۹٪	-۰/۹۶٪
		جمع (۱۲۲ کد تعرفه)	۴۹,۷۴۱,۳۲۱,۷۱۰	۷,۴۷۳,۱۹۵,۳۴۳,۲۴۰,۶۶۰	۱۹,۶۵۰,۸۰۴,۱۵۳	۵۴,۲۲۷,۸۴۸,۸۹۴	۷,۴۵۹,۵۶۴,۶۱۷,۹۱۵,۱۷۰	۲۷,۱۱۷,۱۹۰,۴۶۴	-۴,۴۸۶,۵۲۷,۱۸۴	-۷,۴۶۶,۳۸۶,۳۱۱	-۸/۲۷٪	-۲۷/۵۳٪

روزنامه صبح ایران
دنیای اقتصاد
گروه اندیشه
۵۲۱۸۹۳۷۳
andisheh@den.ir

مشکل تامین مالی در کشورهای در حال توسعه

کمبود یا کم‌رویی سرمایه

بدون سرمایه و سرمایه‌گذاری توسعه صنعتی ممکن نیست. بنگاه‌ها برای حفظ و ارتقای خود نیازمند سرمایه‌گذاری و تامین سرمایه در گردش هستند. مشکلات تامین مالی نه‌تنها توسعه بنگاه را غیرممکن می‌کند، بلکه عملکرد عادی بنگاه نیز مختلف می‌شود. آلیس امسدن، اقتصاددان توسعه با بررسی مساله تامین مالی در کشورهای صنعتی موفق و کشورهای کمتر موفق (سایرین) تاکید می‌کند که مشکل در بسیاری از موارد نه کمبود سرمایه که خجالتی بودن سرمایه بود. به عبارت دیگر به علت شرایط نامناسب اقتصادی، تمایلی برای سرمایه‌گذاری وجود نداشت و مردم ترجیح می‌دادند پول‌های خود را صرف بخش‌های غیرتولیدی، عمدتا بازرگانی و قرض دادن کنند. هنر سیاستگذاری اقتصادی این است که نظام انگیزشی اقتصاد را به گونه‌ای تغییر دهد که مردم انگیزه سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های مولد را پیدا کنند. مطالعات تاریخی در اکثر موارد نشان می‌دهد که پول و سرمایه کافی در کشورهای عقب‌مانده وجود داشت؛ ولی مشکل اصلی شرایطی بود که انگیزه لازم برای سرمایه‌گذاری منوط به عدم انگیزه برای سرمایه‌گذاری در کارهای مولد بود.

برزین جعفرتاش
دنیای اقتصاد

درحالی که نرخ‌های سرمایه‌گذاری «سایرین» به‌طور واضحی پایین بود، مشخص نیست که این نرخ پایین سرمایه‌گذاری در صنایع ساخت به‌دلیل کمبود سرمایه (اختلاف بین عرضه مطلق پس‌انداز کل و تقاضا برای پس‌انداز) بوده یا کم‌رویی آن (اختلاف بین عرضه و تقاضا به‌دلیل عدم تمایل پس‌اندازکنندگان به وام دادن). اگر کشوری مازاد دائمی در تراز پرداخت‌های خود داشته باشد به‌گونه‌ای که پس‌انداز از سرمایه‌گذاری فراتر رود، ممکن است گفته شود کم‌رویی سرمایه وجود دارد. همچنین می‌توان به کم‌رویی سرمایه به‌صورت محصول مازادی که یک کشور می‌تواند بیش از مقدار مورد نیاز برای تامین معیشت جمعیت خود تولید کند، فکر کرد.

به نظر می‌رسد که عرضه کل مطلق سرمایه در «سایرین» در اقتصادهایی با بیشترین جمعیت و طولانی‌ترین تجارب تولیدی پیشامدرن (چین و هند) بیشتر بود. کم‌رویی سرمایه در این کشورها هم گسترده بود. از این رو، در این کشورها است که می‌توان این فرضیه را بررسی کرد که علت اصلی کم‌رویی فقدان مهارت‌ها بوده است و اینکه کم‌رویی باعث کاهش سرمایه و شیوه‌های مالی منفعل می‌شود که اعتماد سرمایه‌گذاران را بیش از پیش تضعیف می‌کند.

هند در دوره ۱۹۴۶-۱۸۳۵ در تراز پرداخت‌های خود (کالا و شمش) مازاد داشت. در اوایل دهه ۱۸۴۰، شواهد کیفی قابل توجهی نیز وجود دارد که نشان می‌دهد با ایجاد فرصت‌های سودآور سرمایه ظاهر شد: کارخانه‌های اولیه بر اساس استانداردهای محلی، سرمایه‌گذاری‌های پرهزینه‌ای نبودند. یک شرکت می‌توانست با سرمایه‌گذاری ۵۰۰هزار تا یک‌میلیون روپیه یا حدود ۵۰ تا ۱۰۰ هزارپوند با نرخ رایج ارز در بمبئی راه‌اندازی شود. این مبلغ هزینه زمین، ساختمان، تجهیزات و موجودی را پوشش می‌داد. در همان برهه زمانی بسیاری از صنایع دیگر به همین مبلغ یا بیشتر سرمایه‌گذاری نیاز داشتند. سهام در واحدهای ۲۵۰۰ روپیه یا به‌طور معمول ۵۰۰۰ روپیه منتشر می‌شد. این مبالغ برای جذب سرمایه‌گذار کوچک نبود. با این حال، تعداد افرادی که در بمبئی در شرکت‌های آینده‌دار ریسک کردند به اندازه کافی زیاد بود که وقتی کارخانه نساجی شرقی در سال ۱۸۵۴ با سرمایه یک‌میلیون و ۲۵۰ هزار روپیه با ۵۰۰ سهم ۲۵۰۰ روپیه راه‌اندازی شد، هیچ کس اجازه نداشت برای بیش از چهار سهم ثبت‌نام کند. به گفته یکی از شرکای Tata Sons and Company «مردم در هند، به‌ویژه در بمبئی همیشه آماده بودند تا پول خود را در کارخانه‌هایی که توسط افراد یا شرکت‌هایی که به صداقت و کارآمدی شهرت داشته و تجربه کارخانه‌داری خوبی دارند سرمایه‌گذاری کنند.» تاتا با یک تجارت موفق در منسوجات توانست در سال ۱۹۰۷ از بخش خصوصی برای یک کارخانه بزرگ فولاد پول جمع‌آوری کند: «کل سرمایه شرکت جدید توسط عموم مردم هند در یک بازه زمانی بسیار کوتاه چند هفته‌ای پذیرفته شد و تعداد سهامداران حدود ۷۰۰۰ نفر بود.»

مازاد اقتصادی بالقوه چین در سال ۱۹۳۳ نیز بسیار زیاد تخمین زده می‌شد، احتمالا بیش از ۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی. با فرض اینکه بزرگی مازاد تابعی از ثروت است و با توجه به شواهدی از رفاه مادی چین در دوره‌های تاریخی قبلی، وجود این مازاد چندان تعجب‌آور نیست. یک ناخدای بریتانیایی که در سال ۱۸۱۹ از هاینان به کانتون سفر کرد می‌نویسد «به سختی می‌توان تصور کرد که مردم دیگری از زندگی شادتر یا رضایت‌بخش‌تر برخوردار باشند. فقیرترین افراد در اینجا لباس بهتری از همان طبقه حتی در انگلستان می‌پوشند. ما چیزی به شکل یک گدا ندیده‌ایم.» گزارش‌های غربی دیگر نیز ظاهرا حاکی از نبود فقر، بهره‌وری بالا و زندگی تجاری گسترده و پررونق، نه تنها در کانتون، بلکه در استان‌های دیگر هستند. ظاهرا «مقایسه وضعیت اقتصادی چین در قرن نوزدهم با میجی ژاپن نشان می‌دهد که حداقل با توجه به سرانه محصول کشاورزی و احتمالا درآمد سرانه کل چینی‌ها وضعیت بدتری نداشتند.» با توجه به مقیاس عملیات کمپرادورها (واسطه سرمایه‌داران و شرکت‌های خارجی)، «برخلاف دیدگاه مرسوم، کمبود سرمایه دلیل مهمی برای سرعت پایین رشد اقتصادی چین نبود؛ زیرا مقادیر زیادی از منابع مالی در این کشور به راحتی در دسترس بود.» به‌عنوان مثال، شرکت سیمان Chee Hsin ظاهرا پس از پایان قرن نوزدهم هیچ مشکلی برای افزایش سرمایه نداشت. سهامداران آن دارای پرتفوی متنوعی با علاقه به سایر صنایع، بازرگانی و بانکداری بودند. مهم‌تر از آن تخمین زده می‌شود که «اقتصاد چین می‌توانست بخشی از سرمایه‌گذاری ساخت راه‌آهن را که از خارج تامین شد، تامین مالی کند؛ اما هم سرمایه‌داران خصوصی و هم مقامات دولتی اولویت‌های دیگری داشتند؛ وضعیتی که تا حدی اما نه به‌طور کامل نتیجه استعمار بود.»

با وجود این، حتی اگر سرمایه از پستوها خارج می‌شد، بهره‌برداری از آن مستلزم فرصت‌های سرمایه‌گذاری با بازده بالا و ریسک کم بود. داده‌های قابل اعتماد قبل از جنگ جهانی درباره نرخ سود «سایرین» به‌ویژه در بلندمدت، کمیاب است؛ اگرچه بازده زمان جنگ عموما بسیار بالا بود. همچنین به‌علت کمبود شواهد نمی‌توان دریافت که درآمد صنایع ساخت بیشتر یا کمتر از سرمایه‌گذاری‌های بدیل (که در چین یعنی تجارت و قرض دادن) بود. آنچه واضح است این است که ورشکستگی و واگذاری در «سایرین» حتی در میان شرکت‌های تولیدی بزرگ و مدرن نیز زیاد بود. از ۳۱ کارخانه نساجی متعلق به چین که قبل از سال ۱۹۱۱ فعالیت می‌کردند، همه آنها به جز یک کارخانه حداقل یک‌بار دست به دست شدند (از پنج کارخانه خارجی، هیچ‌یک تغییر نکردند). بین سال‌های ۱۹۲۳ و ۱۹۳۱، ۱۹ واحد سازمان‌دهی مجدد شدند، پنج واحد توسط طلبکاران تصرف شدند، یازده واحد ورشکست شدند و هفده واحد به دیگران فروخته شدند.» در هند، تنها پنج شرکت از پیشگامان نساجی قرن نوزدهم تا جنگ جهانی اول دوام آوردند. از مجموع ۹۷ کارخانه‌ای که در بمبئی بین سال‌های ۱۸۵۵ و ۱۹۲۵ ساخته شد، ۱۲ کارخانه در آتش سوختند یا بسته و برچیده شدند، ۱۶ مورد مدیریت خود را به‌طور داوطلبانه منتقل کردند و ۴۵ کارخانه منحل و با نام‌های دیگری بازسازی شدند. تعداد شرکت‌های سهامی پس از آغاز قرن بیستم به‌طور پیوسته افزایش یافت؛ اما بین سال‌های ۱۹۲۱ و ۱۹۳۵، سرمایه پرداخت‌شده (paid-up capital) افزایش چندانی نداشت: «به‌دلیل این واقعیت که تعداد بسیار زیادی ورشکستگی بنگاه‌ها رخ داد و در نتیجه سرمایه‌گذار معمولا خجالتی هندی همچنان کم‌رو باقی ماند.» صنعت نساجی پنبه ژاپن نیز در ابتدا نرخ خروج بالایی داشت: بین سال‌های ۱۸۹۳ و ۱۹۱۱، ۸۰ شروع جدید و ۸۳ انحلال وجود داشت که نسبتی حتی بالاتر از صنعت نساجی چین بین سال‌های ۱۹۱۲ تا ۱۹۳۰ بود، با ۶۸ شروع و ۲۲ انحلال (اگرچه دوره‌های زمانی مربوطه و مراحل توسعه متفاوت بود). همان‌طور که در زیر به آن اشاره شده است، سفته بازی و تقلب نیز چهره‌های آشنا در کارخانه‌های نساجی ژاپنی (پنبه و ابریشم) بودند. با وجود این، صنایع کاربر ژاپن در نهایت دور باطل حول کم‌رویی سرمایه را شکستند و این پیشرفت را می‌توان به بهره‌وری نسبتا بالای ژاپن نسبت داد. با توجه به مزیت بهره‌وری بزرگ (که درباره شرکت‌های نساجی ژاپنی فعال در چین مشاهده کردیم)، سودآوری نیز نسبتا بالا بود. نرخ سود برای شرکت‌های نساجی ژاپنی که در چین فعالیت می‌کردند بیشتر از شرکت‌های چینی بود (که به نوبه خود سود بیشتری نسبت به کارخانه‌های غربی به‌دست می‌آوردند). سودهای بالا و نرخ‌های بالای سرمایه‌گذاری نیز دست به دست هم دادند («این یک واقعیت مهم است؛ درحالی که تقریبا دو برابر کارخانه‌های متعلق به ژاپنی‌ها در چین کارخانه‌های چینی وجود داشت، کل سرمایه‌گذاری انجام‌شده در این صنعت توسط چینی‌ها فقط کمی بیش از نیمی از سرمایه‌گذاری ژاپنی‌ها بود.» با توجه به منابع کافی برای سرمایه‌گذاری، به‌ویژه از سوی بانک‌های توسعه تازه‌تاسیس ژاپن، تولیدکنندگان بزرگ‌مقیاس توانستند زنده بمانند. در نهایت، تعداد شرکت‌ها در صنعت نساجی ژاپن به پایین‌ترین حد خود رسید و «سیستم انحصار چندجانبه» آغاز شد، پس از آن سودآوری قوی‌تر شد و انحلال‌ها کاهش یافت.

سود بادآورده

در مقابل، شرکت‌ها در «سایرین» در دارایی‌های ثابت سفته‌بازی می‌کردند (که بعدا مورد بررسی قرار می‌گیرد) و برای افزایش سرمایه، درگیر شیوه‌های مالی مشکوک می‌شدند. آنها سود سهام را تضمین می‌کردند و برای استهلاک مبالغ ناکافی در نظر می‌گرفتند. فارغ از همه این موارد آنها به‌طور جدی دچار کمبود سرمایه بودند که شانس بقای آنها را بیشتر کاهش می‌داد.

کوآن تو شانگ پان در چین یا شرکت‌های دولتی که توسط بازرگانان اداره می‌شد، وام‌های کوتاه‌مدت با نرخ‌های بهره بالا می‌گرفتند، پرداخت سود سهام را بدون توجه به درآمد تضمین می‌کردند و برای استهلاک و بیمه پول کافی کنار نمی‌گذاشتند. سود سهام تضمین‌شده (kuan-li) قبل از محاسبه سود و زیان از درآمد ناخالص کم می‌شد. برای جذب سرمایه بازرگانی، سود سهام تضمین‌شده معمولا ۸ یا ۱۰ درصد از سرمایه دریافتی بود و بخشی از هزینه‌های عملیاتی شرکت را تشکیل می‌داد. اگر سود یک شرکت ناکافی بود یا اگر شرکتی با زیان کار می‌کرد، سود تضمینی از سرمایه گرفته می‌شد یا وجوه اضافی قرض می‌گرفتند. سود سهام تضمین‌شده در شرکت‌های نسبتا بزرگ در چین حداقل تا دهه ۱۹۳۰ ادامه داشت.

کاهش شدید سرمایه شرکت‌های چینی ممکن است به این دلیل به وجود آمده باشد که تحت یک سیستم تقسیم سود ثابت کوآن لی، انگیزه‌ای برای حفظ نسبت بالای سهام (P/E) وجود نداشت. علت هرچه باشد، چون کارآفرینان چینی عمدا تمایل داشتند تا کارخانه‌های بسیار بزرگی را نسبت به سرمایه محدود خود بسازند، آنها مجبور بودند برای رفع نیازهای مالی خود وام کوتاه‌مدت با نرخ‌های بهره بسیار بالا بگیرند. اغلب نیازهای آنها برآورده نمی‌شد و به‌طور جدی با کمبود سرمایه در گردش مواجه می‌شدند که در صنایع ابریشم و نساجی که در آن مواد خام ۷۰ تا ۸۰ درصد هزینه‌های تولید را تشکیل می‌دادند، مرگبار بود. تخصیص بودجه محدود برای هزینه‌های استهلاک یکی دیگر از راه‌های افزایش سود گزارش‌شده بود. این کار به‌طور معمول توسط بزرگ‌ترین کارخانه سیمان چین، Chee Hsin انجام می‌شد که هزینه‌های سربار پایین آن نسبت به کارخانه‌های سیمان مشابه در کشورهای اقیانوس اطلس شمالی، «روند مرسومی در شرکت‌های تولیدی چین بود. تا حدی آنها محصول سهم بسیار پایین استهلاک بودند، در حدود ۲٫۸۴ درصد از درآمد ناخالص طی دوره ۱۹۰۸-۱۹۳۹.» در صنعت سرمایه‌بری مانند سیمان، این مبلغ «به طرز مسخره‌ای ناکافی بود.»

در واقع کاهش بودجه برای استهلاک استراتژی چندان غیرمنطقی‌ای هم از سوی Chee Hsin نبود؛ زیرا به‌دلیل وخامت شرایط سیاسی و کاهش سرعت ساخت‌وساز، تقاضای داخلی برای سیمان رشد کمی داشت. Chee Hsin تا دهه ۱۹۳۰ تقریبا از انحصار منطقه‌ای برخوردار بود. بنابراین به‌رغم تجهیزات منسوخ و تا حدی به‌دلیل سربار مصنوعی کم، سود ناخالص بالایی از خود نشان می‌داد - با درآمد ۲۶٫۳۵ درصد درآمد ناخالص از ۱۹۰۸-۱۹۳۹. در این شرایط، «کارآفرینی به جای جست‌وجوی مداوم راه‌های جدید برای تولید یک کیک بزرگ‌تر و بهتر به کسب بیشترین سهم ممکن از یک کیک محدود تبدیل شد.»

برای افزایش سرمایه و استخدام مدیران عامل، هند یک موسسه منحصر به فرد به نام سیستم «کارگزاری مدیریت» ایجاد کرد. به کارگزاران بدون در نظر گرفتن عملکرد شرکت، کارمزد پرداخت می‌شد که نوعی سود تضمین‌شده بود. این یک عامل بازدارنده برای عملکرد خوب و نوعی دعوت به فساد بود.

منشأ سیستم کارگزاری مدیریت مبهم است؛ اما به احتمال زیاد در مراحل اولیه صنعتی شدن، قبل از ظهور خانواده‌های ثروتمند کارآفرین، سرمایه لازم برای یک پروژه باید از گروه کوچکی از بازرگانان مرفه اما پرمشغله جمع‌آوری می‌شد که نسبت فامیلی با هم نداشتند. چنین وضعیتی باعث می‌شد که مدیریت یک شرکت در دستان شخص یا شرکتی قرار گیرد که شهرت تجاری دارد؛ اما تنها زمانی مایل به قبول مسوولیت بود که پاداش بالا و تضمین‌شده برای مدت طولانی در نظر گرفته شده باشد.

در نهایت، چنین شرکت‌هایی تحت کنترل یک خانواده واحد قرار می‌گرفتند و نظام مدیریتی شبیه به زایباتسو ژاپنی (گروه تجاری متنوع متعلق به خانواده) شد. روش کار سیستم زایباتسو در هند این بود که یک خانواده ثروتمند یک شرکت راه‌اندازی می‌کرد و سهام کنترلی را به اعضای خانواده و دوستان اختصاص می‌داد. به‌طور همزمان، سهامداران کنترل‌کننده یک شرکت کارگزار مدیریت (معمولا یک شرکت سهامی خاص یا مشارکتی) تشکیل می‌دادند که مدیریت شرکت(های) جدید به آن سپرده می‌شد. دستمزد کارگزار مدیریتی معمولا بر حسب درصد معینی از فروش یا تولید سالانه تعیین می‌شد؛ به عبارت دیگر به میزان عملکرد کارخانه.

> «در این شرایط، کارآفرینی به جای جست‌وجوی مداوم راه‌های جدید برای تولید یک کیک بزرگ‌تر و بهتر به کسب بیشترین سهم ممکن از یک کیک محدود تبدیل شد»

سوءاستفاده به این دلیل رخ می‌داد که هیچ کنترلی بر مدیران وجود نداشت؛ درحالی که مدیران عامل کارخانه‌های لنکاوی تحت کنترل هیات‌مدیره کار می‌کردند، سهامداران غیرخانوادگی تحت یک سیستم کارگزاری، صدای بسیار کمی در مدیریت داشتند.

«ما نمی‌توانیم رقابت ژاپنی‌ها و چینی‌ها را تغییر دهیم، نمی‌توانیم باران‌های موسمی را کنترل کنیم، حتی ظاهرا نمی‌توانیم کارهای زیادی برای بهبود کشت (پنبه) انجام دهیم و رقابت با منچستر در نمره نخ بالاتر و پارچه‌های ظریف، مملو از موانع است؛ ولی بازار اشباع‌شده خاور دور کاملا ساخته خود ماست، سوءمدیریت رقت‌بار ما متعلق به خود ماست (و) بی‌صداقتی چپاول‌گرایانه نیز از ماست.»

بازارها غرق محصول بودند؛ زیرا کارگزاران مدیریت فقط به کمیسیون خود فکر می‌کردند که وابسته به میزان تولید بود. بنابراین حتی زمانی که تقاضا برای کالاهایشان به‌شدت کاهش می‌یافت، به تولید با حداکثر سرعت ادامه می‌دادند «نتیجه این بود که نه تنها سود بالا از بین رفت، بلکه زیان‌ده شدن شرکت‌ها آغاز شد.»

بدون نظارت، فساد فراگیر شد؛ همان‌طور که در بمبئی در دهه ۱۸۷۰ مشاهده شد: پنبه را انتخاب‌کنندگان بی‌سواد خریداری می‌کردند که داوران اصیل و ارزشمندی نبودند و در صداقتشان شک وجود داشت. پنبه را با باسکول‌های فاسدی که برای اضافه‌وزن رشوه می‌گرفتند، وزن می‌کردند. زغال‌هایی خریداری می‌شد که از نظر کیفیت یا وزن یا هر دو معیوب بودند و پنبه‌ها با ماشین‌آلاتی ساخته می‌شد که با کارمزدهای زیرمیزی بارگیری شده و در انبارهای ناامن نگهداری می‌شد.

برگه حقوق و دستمزد کارخانه مربوط به کارمندان اضافه یا ساختگی بود و خود کارمندان به کارگران و ناظران رشوه پرداخت می‌کردند.

هیات‌مدیره جعلی بود، حسابرسان به‌دلیل نرم‌خویی انتخاب می‌شدند و هزینه‌های گزاف دفتر و حق‌الزحمه وکیل به منزلت کسب‌وکار می‌افزود. به نظر می‌رسید که هر قاعده تجاری و تولید صادقانه وارونه شده است و وقتی همه این موارد در نظر گرفته می‌شد این تصور را به‌وجود می‌آورد که صنعت برای هیچ هدفی جز حمایت از یک سیستم غول‌آسای کلاه‌برداری وجود ندارد.

بنابراین درحالی که سیستم کارگزار مدیریت به‌عنوان ابزاری مناسب برای افزایش سرمایه و دور زدن کمبود استعدادهای مدیریتی شروع شد؛ اما به‌عنوان راهی فاجعه‌بار برای ایجاد مهارت‌های تولیدی پایان یافت.

مبارزه بر سر چند هکتار برف

امیررضا انگجی
پژوهشگر توسعه

ویلیام استرلی، نویسنده کتاب «جست و جوی گریزان برای رشد» و از اقتصاددانانی است که روی توسعه کار می‌کند. او اعتقاد دارد تاثیر شانس قرارگیری در یک اقلیم و جغرافیای مناسب بیشتر از سیاست‌های اقتصادی بر توسعه اثر دارد. او در مقاله‌ای با عنوان «سیاست خوب یا شانس خوب؟» به همین مساله می‌پردازد. ما در این نوشتار قصد بررسی یکی از مقالات مهم او را داریم. او در این مقاله ضمن نشان دادن اثر ناچیز سیاستگذاری بر توسعه، نشان می‌دهد که تاثیر جغرافیا، محیط بیماری و نوع محصولات زراعی چگونه از کانال نهادها و اقتصاد سیاسی بر توسعه اثر دارد.

برونده امروز دارای درآمد سرانه ۲۰۰ دلار است که یک‌سوم کمتر از ۴ دهه پیش است. برونده با وجود اقتصاد کشاورزی سرسبز که دارای سه فصل رشد، بارندگی فراوان، خاک‌های آتش‌فشانی حاصلخیز و مناسب بودن برای محصولات نقدی مانند قهوه، چای، پنبه، موز، روغن نخل و برنج، همچنان فقیر است. با این حال، بر اساس برخی داستان‌های توسعه اقتصادی، برونده دارای مواهب جغرافیایی دیگری است که آن را در موقعیتی ضعیف قرار می‌دهد. این کشور تقریبا در خط استوا قرار دارد، محصور در خشکی است، از شرکای تجاری غنی دور است و دارای یک محیط بیماری است که باعث امید به زندگی ۴۷ سال شده است. در طول دوره استعمار، مرگ‌ومیر در میان مهاجران اروپایی ۲۸۰ نفر در هر هزار نفر در سال بود. بنابراین استعمارگران بلژیکی ساکن نشدند، بلکه از طریق کار اجباری در مزارع قهوه و سایر مزارع محصولات نقدی و سهمیه‌بندی اجباری محصولات غذایی، مستعمره را استثمار کردند. بلژیکی‌ها به‌طور غیرمستقیم از طریق سران توتسی حکومت می‌کردند. بر اساس برخی مطالعات، حتی محصولات نقدی که می‌توانند درآمد صادراتی بالایی ایجاد کنند، برای اقتصاد سیاسی و توسعه نهادی مضر هستند. سه دیکتاتور نظامی توتسی از یک کمون در استان بوروری، ۳۲ سال از ۳۸ سال پس از استقلال، برونده را اداره کرده‌اند که با قتل‌عام غیرنظامیان، جنگ داخلی مکرر و زوال اقتصادی همراه بوده است. نهادها به طرز فاجعه‌باری در حفاظت از جان شهروندان یا ایجاد هرگونه شباهتی با حاکمیت قانون شکست خورده‌اند. ندیکومانا توضیح می‌دهد که چگونه نخبگان دولت را تسخیر و کنترل خود را از طریق خشونت اعمال کردند. نکورونزیزا و نگاروکو نشان می‌دهند که چگونه حاکمان به‌طور سیستماتیک، اقتصاد را با استفاده از مکانیسم‌هایی مانند ارائه یارانه‌های دولتی به شرکت‌های دولتی تحت کنترل حاکمان، مالیات‌های شدید بر درآمدهای نقدی، موقعیت‌های پرسود خدمات ملکی برای قبیله حاکم، خرید کالاهای مصرفی با قیمت‌های کنترل شده و فروش مجدد آنها در بازار سیاه و خرید ارز به نرخ رسمی و فروش مجدد آن با نرخ بسیار بالاتر در بازار سیاه غارت کرده‌اند. کانادا امروز ۱۰۷ برابر برونده درآمد سرانه دارد و با وجود در حاشیه بودن در بیشتر دوره استعمار، ثروتمند است. در مذاکرات صلح بین بریتانیا و فرانسه پس از جنگ هفت ساله در قرن هجدهم (که ولتر آن را «مبارزه بر سر چند هکتار برف» توصیف کرد)، بریتانیایی‌ها به‌طور جدی در مورد گرفتن جزیره گوادلوپ به جای کانادا به عنوان غرامت جنگی بحث کردند. با این حال، کانادا دارای مواهب جغرافیایی است که برخی از داستان‌های توسعه اقتصادی استدلال می‌کنند که مزایایی برای آن به ارمغان می‌آورد. از مناطق استوایی دور است، مرز طولانی با یک شریک تجاری غنی دارد، به دریا دسترسی دارد و دارای محیطی است که امید به زندگی را به ۷۹ سال می‌رساند. در طول دوره استعمار، مرگ‌ومیر در میان مهاجران اروپایی تنها یک هفدهم مرگ‌ومیر برونده بود. در حالی که کانادا فاقد محصولات نقدی پرسود مانند قهوه، پنبه و چای است، یکی از تولیدکنندگان برتر غلات در جهان است و برخی مطالعات نشان می‌دهند که مواهب غلات برای اقتصاد سیاسی و توسعه نهادی بهتر از محصولات نقدی گرمسیری است. کانادا برای مدت طولانی یک کشور دموکراسی با حاکمیت قانون بوده است، هرگز جنگ داخلی نداشته است و یکی از بهترین رتبه‌های جهان را در زمینه رهایی از فساد دارد. چه میزان از مزیت ۱۰۷ برابری درآمد کانادایی‌ها نسبت به برونده‌ها به دلیل مواهب جغرافیایی مطلوب‌تر است؟ چقدر مدیون نهادهای خوب است؟ چقدر به دلیل سیاست‌های بهتر است؟ آیا مزیت‌های ادعایی جغرافیایی کانادا نسبت به برونده مستقیما بر درآمد تاثیر می‌گذارد یا از طریق نهادها یا سیاست‌ها کار می‌کند؟ هدف این تحقیق ارزیابی تئوری‌های تجربی مختلف در مورد چگونگی تاثیر جغرافیا، نهادها و سیاست‌ها بر توسعه اقتصادی است. فرضیه جغرافیا/مواهب عوامل معتقد است که محیط به‌طور مستقیم بر کیفیت زمین، نیروی کار و فناوری‌های تولید تاثیر می‌گذارد. به عنوان مثال، در مقایسه با آب و هوای معتدل، محیط‌های گرمسیری معمولا دارای بازده محصولات ضعیف، بیماری‌های ناتوان‌کننده‌تر و مواهبی هستند که نمی‌توانند به‌طور موثر از فناوری‌های تولید توسعه‌یافته در مناطق معتدل‌تر استفاده کنند. به‌طور مشابه، شرایط جغرافیایی خاص - خواه یک کشور محصور در خشکی باشد و بنابراین برای تجارت باز نباشد - به‌طور دائمی توانایی کشور را برای دسترسی به یک بازار بزرگ اقتصادی محدود می‌کند، توانایی آن را برای بهره‌برداری از صرفه‌های مقیاس محدود می‌کند و در نتیجه کارآیی تولید را کاهش می‌دهد. وقف منابع مانند مواد معدنی یا شرایط اکولوژیک که به نفع محصولات نقدی است نیز ممکن است بر درآمد تاثیر بگذارد. طبق فرضیه جغرافیا، محیط به‌طور مستقیم با تاثیرگذاری بر نهادها در تابع تولید و خود تابع تولید، توسعه اقتصادی را شکل می‌دهد (یعنی برخی موهبت‌ها می‌توانند تولید را از نظر فناوری دشوارتر کنند).

دیدگاه نهادی معتقد است که تاثیر اصلی محیط بر توسعه اقتصادی از طریق ایجاد نهادهای بلندمدت انجام می‌شود. به عنوان مثال، در محیط‌هایی که محصولات زراعی با استفاده از مزارع بزرگ تولید می‌شوند، به سرعت نهادهای سیاسی و قانونی ایجاد می‌شوند که از مالکان معدود زمین در برابر بسیاری از دهقانان محافظت می‌کنند و حتی ممکن است برده‌داری را تقویت کند. حتی زمانی که کشاورزی از کانون توجه اقتصادی دور شود، نهادهای پایدار به خنثی کردن رقابت و در نتیجه انسداد توسعه اقتصادی ادامه خواهند داد. به‌طور مشابه، نهادهای بسیاری از کشورها در طول استعمار شکل گرفتند، به‌طوری که بررسی مستعمرات نشان‌دهنده یک آزمایش طبیعی است. استعمارگران اروپایی محیط‌های بیماری متفاوتی را در سراسر جهان یافتند. در مستعمراتِ با میکروب‌ها و آب و هوای نامناسب، قدرت‌های استعماری نهادهای استخراجی تاسیس کردند، به‌طوری که تعداد کمی از استعمارگران می‌توانستند از منابع طبیعی بهره‌برداری کنند. در مستعمرات با آب‌وهوا و میکروب‌های میهمان‌نواز، قدرت‌های استعماری نهادهای مهاجرنشین را تاسیس کردند. بر اساس این دیدگاه، ساختارهای نهادی ایجاد شده توسط استعمارگران در واکنش به محیط، حتی با پایان یافتن استعمار نیز پابرجاست. بنابراین دیدگاه نهادی استدلال می‌کند که تاثیر عمده محیط بر توسعه اقتصادی از طریق تاثیر طولانی مدت آن بر نهادهاست. فناوری در این داستان برای نهادهایی که اتخاذ تکنیک‌های بهتر تولید را محتمل می‌کنند، درون‌زا است. در نهایت، دیدگاه سیاست - که در واقع مجموعه‌ای از بسیاری از رویکردهای مختلف است - اهمیت مناطق استوایی، میکروب‌ها و محصولات کشاورزی را در شکل دادن به توسعه اقتصادی امروز زیر سوال می‌برد. این دیدگاه در رویکرد نهادهای توسعه چندجانبه گنجانده شده است. دیدگاه سیاست معتقد است که سیاست‌ها و نهادهای اقتصادی منعکس‌کننده دانش و نیروهای سیاسی فعلی هستند. بنابراین تغییر در دانش در مورد اینکه کدام سیاست‌ها و نهادها برای توسعه بهترین هستند یا تغییر در انگیزه‌های سیاسی، تغییرات سریعی در نهادها و سیاست‌های اقتصادی ایجاد می‌کند. در این دیدگاه، تاریخ نقش مهمی ایفا نمی‌کند؛ هر میراث تاریخی نامطلوب را می‌توان به سرعت معکوس کرد. بر اساس دیدگاه سیاست، در حالی که محیط‌های گرمسیری، بیماری‌ها و محصولات خاص ممکن است بر تولید و نهادها تاثیر گذاشته باشند، درک نیروهای محیطی برای درک توسعه اقتصادی امروز ضروری نیست.

ادامه دارد

Tropics, germs and Crops, William Easterly, 2003, JME.

پنجمین مربی؛ شاهکار رضاییان

دنیای اقتصاد: تیم فوتبال فولاد خوزستان که لیگ بیست و سوم را با علیرضا منصوریان شروع کرد پس از سه هفته با نتایج ضعیف و بدون کسب امتیاز، به این همکاری پایان داد. پس از یک بازی که ایوب والی، کاپیتان تیم نقش سرمربی را هم ایفا کرد، در ادامه خوان مارتینس اسپانیایی هدایت فولاد را بر عهده گرفت. درحالی که فولاد با مارتینس از بحران ابتدای فصل جدا شده بود، در آستانه آغاز نیم فصل دوم مجددا با تغییراتی در کادرفنی مواجه شد و آل‌نعمه جایگزین شد. در نهایت پس از تداوم نتایج ضعیف فولاد، مسوولان باشگاه مجددا تصمیم به تغییر سرمربی خود گرفتند و این‌بار قرعه به نام عبدالله ویسی افتاد. ویسی درحالی پنجمین سرمربی فصل فولاد است که مشخصا مدیریت این باشگاه و شخص بهرام رضاییان در یک دور باطل گیر کرده‌اند و مشخص نیست عاقبت این مدعی سابق فوتبال ایران به کجا می‌رسد.

هزار میلیارد برای آزادی

دنیای اقتصاد: کیومرث هاشمی وزیر ورزش و جوانان در حاشیه مراسم افتتاح هتل ۴۴ نفره در مرکز ملی فوتبال درخصوص اینکه چه زمانی وضعیت ورزشگاه آزادی درست می‌شود، گفت: «از زمانی که ما آمدیم ورزشگاه آزادی یک متر خزانه چمن نداشت و الان برابر همان زمین چمن، ما خزانه داریم. شرایط چمن خوب شده اما شاید کافی نباشد. بحث بازسازی ورزشگاه ادامه پیدا می‌کند و دولت مصمم است که بالای هزار میلیارد تومان برای تکمیل بازسازی ورزشگاه پیش‌بینی کند. بیشترین هیات ورزشی در کل کشور بین فدراسیون‌ها متعلق به فدراسیون فوتبال است. یک چیزی بالغ بر ۶۹ میلیون متر مربع فضایی است که در اختیار فدراسیون فوتبال قرار دارد که ۲۰ میلیون متر مربع آن مساحت فضای مفید است که خود بازیکنان از آن استفاده می‌کنند.»

امشب؛ شیشه عمر هلندی

دنیای اقتصاد: مرحله یک چهارم‌نهایی جام حذفی انگلیس امروز دو دیدار مهم دارد که یکی، جنگ بزرگ جزیره است. ابتدا از ساعت ۱۶:۴۵ چلسی در استمفوردبریج میزبان لسترسیتی دسته یکی است تا پس از شکست در فینال جام اتحادیه، مائوریسیو پوچتینو شانسش را برای قهرمانی در یک تورنمنت داخلی دیگر امتحان کند. اما از ساعت ۱۹ حساس‌ترین بازی امشب اروپا در اولدترافورد برگزار می‌شود. جایی که لیورپول به عنوان یکی از مدعیان لیگ و قهرمان اتحادیه، باید به مصاف منچستریونایتدی برود که بازهم با اریک تن‌هاخ درحال تجربه فراز و فرود است. کلوپ که روزهای آخر حضورش در لیورپول را می‌گذراند و قطعا هرجام برایش خاص خواهد بود، اما سرمربی هلندی یونایتد هم می‌داند که با توجه به شانس اندک کسب سهمیه لیگ قهرمانان فصل بعدی اگر امسال را هم بدون جام سپری کند، شاید توسط مالک جدید باشگاه اخراج شود.

تنها فرمولی که پرسپولیس را به جام قهرمانی می‌رساند

تکرار بهار

نتیجه نهایی دربی ملال‌آور و بدون گل تهران، مساوی صفر-صفر بود که روی کاغذ به نفع استقلال تمام شد. به هر حال آبی‌ها با این نتیجه، اختلاف ۳ امتیازی خود را با رقیب دیرینه حفظ کردند و در فاصله ۱۰ هفته تا پایان فصل، شانس اصلی کسب عنوان قهرمانی باقی ماندند. با این حال پرسپولیس هم هنوز در این رقابت شانس دارد و در یک صورت ممکن است بتواند بار دیگر جام قهرمانی مسابقات را بالای سر ببرد؛ اینکه در بهار ۱۴۰۳ درست شبیه بهار ۱۴۰۲ امتیاز بگیرد.

دقیقا در موقعیت پارسال

پرسپولیس امروز در همان موقعیتی قرار گرفته که فصل گذشته در مقطع مشابه قرار داشت. سال ۱۴۰۱ برای سرخ‌پوشان به تلخی تمام شد و آنها شب عید در خانه با یک گل به سپاهان باختند. در آن زمان طلایی‌پوشان با ۴ امتیاز اختلاف در صدر ایستادند و تازه استقلال هم با یک امتیاز بیشتر در رده دوم قرار داشت. بنابراین بسیاری بر این باور بودند که تیم یحیی گل‌محمدی دیگر بختی برای قهرمانی نخواهد داشت. با این حال بهار ۱۴۰۲ همه معادلات را به هم زد. پرسپولیس طی هفت بازی، ۷ برد پیاپی برابر مس رفسنجان، ملوان، مس کرمان، استقلال، پیکان، گل گهر و نساجی به دست آورد تا با استفاده از لغزش رقبا، نهایتا جام قهرمانی را بالای سر ببرد. امروز هم که این مطلب در حال تنظیم است، شرایط نسبتا مشابهی وجود دارد. پرسپولیس در پایان هفته بیستم، ۳ امتیاز از استقلال کمتر دارد. بنابراین فعلا هم اختلاف امتیاز با صدرنشین کمتر است و هم فرصت بیشتری برای جبران باقی مانده، اما نکته اینجاست که قرمزها برای رقابت با تیم اقتصادی و بسیار فرصت‌طلب جواد نکونام، نباید متحمل کمترین اهمال و خطایی شوند. ماموریت این تیم از بازی امشب برابر پیکان آغاز می‌شود و اغراق نیست اگر بگوییم در این مسیر نخستین اشتباه، معادل آخرین اشتباه خواهد بود.

استقلال چند امتیاز از دست می‌دهد؟

پیش‌بینی اینکه تیم جواد نکونام در هفته‌های باقی‌مانده تا پایان فصل چند امتیاز خواهد گرفت، بسیار دشوار و بلکه بنا به ذات فوتبال «غیرممکن» است؛ اصلا شاید آنها هم هر ۱۰ بازی را ببرند و قاطعانه جام را از آن خود کنند. با این حال هم‌اکنون تنها سنجه‌ای که ما در اختیار داریم، الگو گرفتن از مسابقاتی است که پشت سر گذاشته‌ایم. تا کنون دو ثلث یا دو سوم لیگ سپری شده و تنها یک ثلث از بازی‌ها باقی مانده است. آمار به ما می‌گوید استقلال در ۱۰ هفته اول لیگ صاحب ۷ برد، ۲ مساوی و یک شکست شد؛ یعنی ۲۳ امتیاز گرفت و ۷ امتیاز از دست داد. آبی‌پوشان در ۱۰ هفته بعدی لیگ برتر هم ۵ برد و ۵ مساوی به دست آوردند؛ یعنی ۲۰ امتیاز گرفتند و ۱۰ امتیاز از کف‌شان رفت. اگر بنا به تکرار همین الگو باشد، انتظار می‌رود تیم نکونام در ثلث سوم لیگ هم بین ۷ تا ۱۰ امتیاز از دست بدهد. هرچند موضوع به همین سادگی‌ها هم نیست و ترکیب مسابقات با هم فرق دارد. مثلا استقلال در ۲۰ هفته اول ۴ بار با پرسپولیس و سپاهان بازی کرد، اما در ۱۰ هفته آخر خبری از این رقبا نخواهد بود. در هر صورت اگر پرسپولیس یا سپاهان و تراکتور قهرمانی می‌خواهند، تنها راه‌شان کسب حداکثر امتیازات و انتظار کشیدن برای لغزش استقلال است.

اگر امتیاز سرخابی‌ها مساوی شود...؛ منتظر جنجال باشیم؟

ورزش‌مدیا: با تساوی بدون گل پرسپولیس و استقلال در دربی ۱۰۳، آبی‌پوشان پایتخت فاصله ۳ امتیازی خود با سرخ‌ها را در صدر جدول رده‌بندی حفظ کردند. با این حال ممکن است عملا این فاصله به ۴ امتیاز افزایش یافته باشد. داستان این است که از دو فصل پیش به این طرف، قرار شد در صورت برابر بودن امتیازات در پایان مسابقات، نتیجه بازی مستقیم برای تعیین تیم برتر مدنظر قرار بگیرد. حالا فرض کنید پرسپولیس و استقلال در پایان فصل هم‌امتیاز شوند. در این صورت باید به نتیجه بازی رودرروی آنها نگاه شود که هر دو مساوی شده، اما بازی رفت روی کاغذ به میزبانی پرسپولیس بوده و مسابقه برگشت روی کاغذ به میزبانی استقلال. آن دیدار یک-یک مساوی شده و این بازی بدون گل. بنابراین اگر قرار باشد گل زده در خانه حریف ملاک قرار بگیرد، استقلال دست بالا را در اختیار خواهد داشت. با این تفاسیر برتری کنونی آبی‌ها نسبت به پرسپولیس را در عمل باید ۴ امتیاز بدانیم. سهیل مهدی، مسوول برگزاری مسابقات قبلا گفته بود قانون گل زده در خانه حریف در ایران اجرا می‌شود، اما نکته اینجاست که لیگ‌های معتبر اروپایی مثل اسپانیا و ایتالیا این موضوع را لحاظ نمی‌کنند و در صورت تشابه نتایج بازی رودررو، بدون نگاه به گل زده در خانه حریف سراغ فاکتور تفاضل گل می‌روند. خلاصه که در صورت برابر شدن امتیازات، احتمالا یک جنجال بزرگ در راه است.

پایان سال با بوی فوتبال

لالیگایی در اکباتان

دنیای اقتصاد: آخرین هفته لیگ برتر در سال ۱۴۰۲ امروز با برگزاری ۸ مسابقه برگزار می‌شود تا پرونده بازی‌های باشگاهی امسال بسته شود. در سالی که شگفتی‌ها و زیبایی‌های زیادی داشت، اما کنار آن زشتی و اتفاقات غیرفوتبالی هم در جریان بود. به امید اینکه در بهار جدید، تیم‌های ایرانی هم بیشتر به فکر بهتر شدن در بعد فنی باشند و پرداختن به حواشی دیگر اولویت کسی نباشد.

مطابق برنامه چهار مسابقه از ساعت ۱۸:۴۵ برگزار خواهد شد. نساجی درحالی در اراک میهمان آلومینیوم است که با پیروزی هفته گذشته، یک پله از قعر بالاتر آمده و امیدوار است حداقل سال رو به اتمام را در منطقه سقوط به پایان نرساند. مس رفسنجان هم که با محرم نویدکیا اوج گرفته، در خانه پذیرای ذوب‌آهن است که با سرمربی سابق مس یعنی محمد ربیعی نتایج قابل قبولی کسب کرده است. اما دو مدعی بزرگ لیگ هم دقیقا در این ساعت به میدان می‌روند. پرسپولیس درحالی در ورزشگاه آزادی میزبان پیکان است که خودروسازان با رضا عنایتی دو هفته پیاپی برابر سپاهان و ملوان به پیروزی رسیده‌اند و قطعا حریف آسانی نخواهند بود. اما اوسمار به خوبی می‌داند که برای باقی ماندن در کورس قهرمانی و کاهش اختلاف با استقلال، باید به فکر کسب تمام امتیازات باقی مانده باشد. از طرفی سپاهان هم که با وجود شکست‌های پیاپی هنوز هم برای قهرمانی شانس دارد، آخرین بازی سال را در خانه مقابل گل گهر برگزار می‌کند. شاید اگر ژوزه مورایس این‌بار هم ناکام باشد، دیگر در ۱۴۰۳ سرمربی سپاهان نباشد! از ساعت ۱۹ هم سه مسابقه انجام می‌شود که در خوزستان، دربی آبی و قرمز میان استقلال و فولاد که هردو هم بحران زده هستند، برگزار می‌شود. ملوان در خانه پذیرای صنعت نفت آبادان است و شمس آذر هم از تراکتوری میزبانی می‌کند که بار دیگر بخت قهرمانی پیدا کرده. آخرین مسابقه امشب هم که چینش برنامه آن یک شاهکار از سوی سازمان لیگ است، نبرد هوادار و استقلال در ورزشگاه خالی از تماشاگر دستگردی در ساعت ۲۱ است. یکی از دیرهنگام‌ترین بازی‌های تاریخ لیگ که البته می‌تواند تقابل جذاب دو کاپیتان سابق تیم ملی و همبازیان اوساسونایی باشد؛ مسعود شجاعی و جواد نکونام.

سازمان آگهی‌ها دنیای اقتصاد
۰۲۱-۸۹۰۱ (خط ویژه)
sazman.agahi@den.ir

آگهی تجدید مناقصه(نوبت دوم)
شماره ۱۴۰۲/۴۴
یک مجتمع صنعتی در اصفهان در نظر دارد اجرت ساخت جعبه چوبی مورد نیاز خود را از طریق تجدید مناقصه به یکی از شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید.
متقاضیان از تاریخ نشر آگهی به مدت ۱۰ روز فرصت خواهند داشت جهت دریافت و تحویل برگ شرایط مناقصه مراجعه نمایند.
الف: شرکت در رد یا قبول یک یا تمام پیشنهادات به هر نحو مختار است.
ب: پرداخت هزینه چاپ آگهی و کارشناسی به‌عهده برنده مناقصه می‌باشد.
تلفن تماس: ۰۳۱-۵۲۳۲۲۲۶۰ می‌باشد.
روابط عمومی مجتمع صنعتی

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۲/۰۷۰/م‌ع‌ت
نوبت دوم
شرکت پالایش نفت شیراز در نظر دارد جهت خرید PLATE مناقصه عمومی برگزار نماید. لطفاً جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب‌سایت شرکت پالایش نفت شیراز به آدرس www.sorc.ir مراجعه نمایید.
روابط عمومی شرکت پالایش نفت شیراز (سهامی عام)

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۲/۰۶۹/م‌ع‌ت
نوبت دوم
شرکت پالایش نفت شیراز در نظر دارد جهت خرید HOT FORGED PLATE مناقصه عمومی برگزار نماید. لطفاً جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب‌سایت شرکت پالایش نفت شیراز به آدرس www.sorc.ir مراجعه نمایید.
روابط عمومی شرکت پالایش نفت شیراز (سهامی عام)

آگهی تجدید مناقصه(نوبت دوم)
شماره ۱۴۰۲/۳۸
یک مجتمع صنعتی در اصفهان در نظر دارد چوب و چندلایی روسی مورد نیاز را از طریق تجدید مناقصه از شرکت‌های واجدشرایط خریداری نماید.
متقاضیان از تاریخ نشر آگهی به مدت ۱۰ روز فرصت خواهند داشت جهت دریافت و تحویل برگ شرایط مناقصه مراجعه نمایند.
الف: شرکت در رد یا قبول یک یا تمام پیشنهادات به هر نحو مختار است.
ب: هزینه چاپ آگهی به‌عهده برنده مناقصه می‌باشد.
ج: پرداخت وجه به‌صورت ارزی می‌باشد.
تلفن تماس: ۰۳۱-۵۲۳۲۲۲۶۰ می‌باشد.
روابط عمومی مجتمع صنعتی

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
شماره ۱۴۰۲/۰۶۵/م‌ع‌ب/پ‌ش
نوبت دوم
شرکت پالایش نفت شیراز در نظر دارد جهت خرید ۶۰۰۰ لیتر ماده شیمیایی Carbon Molecular Sieve به مبلغ سپرده شرکت در مناقصه ۶۲۳/۲۶۷/۱۱۰ ریال اقدام به برگزاری مناقصه عمومی نماید. لطفاً جهت اطلاع بیشتر به سایت www.sorc.ir مراجعه فرمایید.
روابط عمومی شرکت پالایش نفت شیراز (سهامی عام)

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۲/۰۶۸/م‌ع‌ت
نوبت دوم
شرکت پالایش نفت شیراز در نظر دارد جهت خرید HOT FORGED PLATES مناقصه عمومی برگزار نماید. لطفاً جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب‌سایت شرکت پالایش نفت شیراز به آدرس www.sorc.ir مراجعه نمایید.
روابط عمومی شرکت پالایش نفت شیراز (سهامی عام)

آگهی تجدید مناقصه(نوبت دوم)
شماره ۱۴۰۲/۴۷
یک مجتمع صنعتی در اصفهان در نظر دارد اجرای خدمات ایاب و ذهاب کارکنان خود را از طریق تجدید مناقصه به یکی از پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید.
متقاضیان از تاریخ نشر آگهی به مدت ۱۰ روز فرصت خواهند داشت جهت دریافت و تحویل برگ شرایط مناقصه مراجعه نمایند.
الف: شرکت در رد یا قبول یک یا تمام پیشنهادات به هر نحو مختار است.
ب: پرداخت هزینه چاپ آگهی و کارشناسی به‌عهده برنده مناقصه می‌باشد.
ج: پرداخت وجه به‌صورت ارزی می‌باشد.
تلفن تماس: ۰۳۱-۵۲۳۲۲۲۶۰ می‌باشد.
روابط عمومی مجتمع صنعتی

اصلاحیه آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به‌طور فوق العاده صاحبان سهام
شرکت معادن اسفندقه (سهامی خاص)
به شماره ثبت ۸۴ شناسه ملی ۱۰۶۳۰۰۲۵۸۰۴
EMC شرکت معادن اسفندقه
بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران شرکت معادن اسفندقه (سهامی‌خاص) به شماره ثبت ۸۴ می رساند جلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق العاده این شرکت در روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۶ راس ساعت ۱۰ صبح به آدرس :تهران – میدان هفت تیر –هتل مروارید –خیابان لطفی –نبش کوچه صحرایی – پلاک ۲۶- طبقه ششم (شرکت بین المللی فولاد تجارت دالاهو) برگزار می گردد، حضور به‌هم رسانند.
دستور جلسه:
۱- استماع گزارش حسابرس ویژه در خصوص اموال
۲- تصویب صورت مالی
۳- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی می باشد .
هیأت مدیره شرکت معادن اسفندقه

آگهی تجدید مناقصه(نوبت دوم)
شماره ۱۴۰۲/۳۹
یک مجتمع صنعتی در اصفهان در نظر دارد انواع یراق‌آلات رنگ شده مورد نیاز را از طریق تجدید مناقصه از شرکت‌های واجدشرایط خریداری نماید.
متقاضیان از تاریخ نشر آگهی به مدت ۱۰ روز فرصت خواهند داشت جهت دریافت و تحویل برگ شرایط مناقصه مراجعه نمایند.
الف: شرکت در رد یا قبول یک یا تمام پیشنهادات به هر نحو مختار است.
ب: هزینه چاپ آگهی به‌عهده برنده مناقصه می‌باشد.
تلفن تماس: ۰۳۱-۵۲۳۲۲۲۶۰ می‌باشد.
روابط عمومی مجتمع صنعتی

SKS South Kaveh Steel Co. شرکت فولاد کاوه جنوب کیش (سهامی عام)
آگهی مناقصه عمومی
تأمین سینی کابل
شرکت فولاد کاوه جنوب کیش (سهامی عام)
شرکت فولاد کاوه جنوب کیش(SKS) در نظر دارد نسبت به تأمین سینی کابل مورد نیاز (مطابق موارد مندرج در اسناد) از طریق مناقصه عمومی از شرکت‌های واجد شرایط اقدام نماید. متقاضیان می‌توانند برای اطلاع از شرایط مناقصه به سایت شرکت فولاد کاوه جنوب کیش به نشانی WWW.SKSCO.IR مراجعه نموده و پیشنهادهای خود را مطابق شرایط اعلامی حداکثر تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۱ به دبیرخانه حراست شرکت تحویل و رسید دریافت نمایند. ۱۴۰۳/۰۱
روابط عمومی فولاد کاوه جنوب کیش

SKS South Kaveh Steel Co. شرکت فولاد کاوه جنوب کیش (سهامی عام)
آگهی مناقصه عمومی
تأمین کفش اداری و کفش ایمنی ساق بلند عایق برق
شرکت فولاد کاوه جنوب کیش (سهامی عام)
شرکت فولاد کاوه جنوب کیش(SKS) در نظر دارد نسبت به تأمین کفش اداری و کفش ایمنی ساق بلند عایق برق مورد نیاز (مطابق موارد مندرج در اسناد) از طریق مناقصه عمومی از شرکت‌های واجد شرایط اقدام نماید. متقاضیان می‌توانند برای اطلاع از شرایط مناقصه به سایت شرکت فولاد کاوه جنوب کیش به نشانی WWW.SKSCO.IR مراجعه نموده و پیشنهادهای خود را مطابق شرایط اعلامی حداکثر تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۱ به دبیرخانه حراست شرکت تحویل و رسید دریافت نمایند. ۱۴۰۳/۰۲
روابط عمومی فولاد کاوه جنوب کیش

جواد زرینچه درباره تصویر خودش در فیلم «پرویزخان»:

گفت چرا این‌شکلی آمدی؟

دنیای اقتصاد: جواد زرینچه، بازیکن اسبق تیم ملی فوتبال ایران، گفت که موضوعات فیلم سینمایی «پرویزخان» به کارگردانی علی ثقفی عین واقعیت است.

بازیکن سابق تیم ملی افزود: موضوعات فیلم «پرویزخان» عین واقعیت است؛ مثلا من اصلا بازی باشگاهی نداشتم و از ژاندارمری در دسته چهارم به تیم ملی دعوت شدم. مواردی که در فیلم وجود دارد واقعی است مثل اینکه ما کنار دریاچه می خوابیدیم و همه کارها از جمله تمیز کردن با خودمان بود. غذای ما سیب‌زمینی، برنج، خرما و... بود. پس از یک هفته آقای کلانتری، وزیر کشاورزی وقت، حواله دادند و گوشت گرفتند و به غذای ما اضافه کردند.

زرینچه درباره تصویری که از خودش در فیلم ارائه شده گفت: اولین روز که سر تمرین تیم ملی رفتم با لباس سربازی رفتم. آقای محمد برزمهری مربی دروازه‌بانان بود و یک ماشین بی ام ۲۰۰۲ داشت. پشت فرمان بود و پرویزخان هم کنارش نشسته بود. من به شیشه زدم و گفتم با آقای دهداری کار دارم، گفتند ایشان هستند و من به آن طرف ماشین رفتم. ایشان شیشه را پایین کشید و گفت چرا این‌شکلی آمدی؟ گفتم چون سرباز هستم. گفتند کفش تمرین نداری؟ گفتم نه. مسوول تدارکات را صدا کرد و گفت ببینید اندازه پای چه کسی به جواد می‌خورد، کفش او را بگیرید و بدهید تا سر تمرین بیاید.

جواد زرینچه در پایان با تاکید بر لزوم ساخت فیلم درباره ورزشکاران بااخلاقی چون دهداری گفت: هرچه به این مسائل پرداخته شود به نفع ورزش ماست. متاسفانه امروز اخلاق در ورزش ما کمرنگ شده و در نتیجه لازم است برای الگوسازی به این قهرمانان ملی بپردازیم.

سعید پورصمیمی، علی باقری، خسرو احمدی، حمیدرضا پگاه، بهنام تشکر، المیرا دهقانی، یاسین مسعودی، محمدصادق ملک، نیما نادری، اسکندر کوتی و مریم سعادت از بازیگران این فیلم هستند. مهدی قربانی نیز در این فیلم نقش جواد زرینچه را بازی می کند.

«در چشم باد» روی آنتن آی‌فیلم

«در چشم باد» قصه زندگی خانواده‌ای است که رویدادها و لحظات تلخ و شیرین زندگی‌شان از دوره قیام میرزا کوچک خان جنگلی تا آزادسازی خرمشهر در آن به تصویر کشیده می‌شود. قصه از زمانی آغاز می‌شود که میرزا کوچک خان جنگلی، در گیلان اعلام جمهوری می کند و با این اقدام دوران پرحادثه تاریخ معاصر ایران آغاز می‌شود که سه دوره تاریخ ایران یعنی قاجار، پهلوی و جمهوری اسلامی را روایت می کند. پارسا پیروزفر، کامبیز دیرباز، لاله اسکندری، سعید نیکپور، زنده‌یاد ماه‌چهره خلیلی، اکبر عبدی، محمدرضا هدایتی، سحر جعفری جوزانی، گلاره عباسی، جهانگیر الماسی و ... بازیگران این مجموعه هستند که هر شب ساعت ۲۲ از شبکه آی‌فیلم پخش می‌شود.

انتشار آهنگ جدید محسن چاوشی

همزمان با آغاز اکران عمومی فیلم سینمایی «بی‌بدن» به کارگردانی مرتضی علیزاده، تک‌آهنگی هم به همین نام با آهنگسازی و خوانندگی محسن چاوشی منتشر شد. در این اثر امید روزبه ترانه‌سرا، رضا فوادیان تنظیم‌کننده، بهروز میرزایی نوازنده گیتار و مهدی کریمی میکس و مستر چاوشی را همراهی کرده‌اند.

کنسرت نوروزی احسان یاسین در برج میلاد

احسان یاسین دومین کنسرت خود را در ۵ و ۶ فروردین سال ۱۴۰۳ در یک سانس ساعت ۱۹:۳۰ دقیقه در مرکز همایش‌های برج میلاد تهران اجرا می کند. در این کنسرت ۱۳ قطعه اجرا می‌شود. فروش بلیت اجراهای نوروزی و رمضانی احسان یاسین از جمعه شب آغاز شده است. این خواننده نخستین کنسرت رسمی خود را ۱۶ تا ۱۸ فروردین ۱۴۰۲ در تالار وحدت همراه با ارکستر بزرگ «ایستگاه» و با اجرای قطعه‌های آلبوم «ماه من» برگزار کرد.

«اکازیون» از یک فروردین

سریال کمدی «اکازیون» به کارگردانی سیدمسعود اطیابی و نوشته حمزه صالحی از یکم فروردین در شبکه نمایش خانگی پخش می‌شود. داستان این سریال درباره رحیم است که قصد دارد برای ادامه تحصیل به کانادا برود اما متوجه می‌شود ممنوع‌الخروج شده و این اتفاق زیر سر دایی محسن است، پس باید دنبال راه چاره‌ای باشد...

هادی کاظمی، ایمان صفا، غلامرضا نیکخواه، سمانه پاکدل، نعیمه نظام‌دوست، آوا دارویت، سام نوری، جواد پولادی، لادن ژافه‌وند، پرنیا کربلایی و... بازیگران این مجموعه هستند.

نمایش ۵ انیمیشن ایرانی در اسپانیا

پنج پویانمایی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در مرکز فرهنگی هنری «کاسا انسندیدا» در پایتخت اسپانیا به نمایش درمی‌آید.

«جایگزین» به کارگردانی عبدالله علیمراد، «قدم یازدهم» به کارگردانی مریم کشکولی‌نیا، «باد دوچرخه‌سوار» به کارگردانی نازنین سبحان‌سربندی، «مثل یک پروانه روی قلب» به کارگردانی مریم خلیل‌زاده و «گرگم و گله می‌برم» به کارگردانی امیرهوشنگ معین (ویژه نوجوانان)، عنوان پنج پویانمایی کانون است که در این مرکز به نمایش گذاشته می‌شود.

بر همین اساس، این پنج فیلم در مدت‌زمان ۵۰ دقیقه برای مخاطب بالای پنج سال و خانواده‌هایشان اکران خواهد شد.

عنوان‌های انتخاب‌شده برای این برنامه ۵۰دقیقه‌ای تلفیقی از داستان‌های غنی ایران و جادوی انیمیشن است که پیچیدگی‌ها، قدرت و زیبایی هنر ایرانی را بررسی می کند. مرکز فرهنگی‌هنری «کاسا انسندیدا» به‌طور ویژه از هنرمندان جوان حمایت می کند و از جمله فعالیت‌های آن برگزاری نمایشگاه‌های هنری آوانگارد، برپایی دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی در زمینه مسائل اجتماعی، فرهنگی و محیط زیست و اجرای برنامه‌های فرهنگی مانند هنرهای نمایشی، فیلم، نمایشگاه و دیگر اشکال خلاقیت معاصر است.

خبر خوب برای دوستداران پیرمرد بی‌تکرار انیمیشن

میازاکی بازنشسته نمی‌شود

دنیای اقتصاد: چند روز پیش هایائو میازاکی برای دومین بار توانست اسکار بهترین انیمیشن بلند را کسب کند و بار دیگر اهمیت و اثربخشی آثارش را در جهان انیمیشن به همگان ثابت کند. این در حالی است که او این بار هم در مراسم اسکار حاضر نشد تا دومین اسکارش هم بدون حضور خودش اهدا شود.

عدم حضور میازاکی در مراسم سال ۲۰۰۳ اعتراضی به جنگ تحت رهبری ایالات متحده در عراق بود، اما غیبت اخیر او در اسکار ۲۰۲۴ به دلیل بی‌میلی به سفر، احتمالا به دلیل سن بالای او، گزارش شده است. میازاکی تا به امروز حداقل سه بار بازنشستگی خود را اعلام کرده و زمانی که از خستگی ذهنی و فیزیکی ناشی از تلاش‌های مفهوم‌سازی و طراحی دستی بیشتر فریم‌های یک فیلم بلند رهایی یافته، بار دیگر پا به میدان گذاشته است. او در سال ۱۹۹۷، پس از ساخت فیلم «شاهزاده مونونوکه» که در آن دوره از موفق‌ترین انیمیشن‌ها بود، عقب‌نشینی خود را از مقام کارگردانی اعلام کرد؛ تا جایی برای استعدادهای جوان‌تر باز کند. اما در سال ۲۰۰۱ دوباره به عرصه کارگردانی بازگشت و فیلم «شهر اشباح» را ساخت که رکورد پرفروش‌ترین انیمیشن در سطح جهانی را به خود اختصاص داد و جوایز خرس طلایی برلین در سال ۲۰۰۲ و اسکار ۲۰۰۳ را از آن خود کرد. او که پیش از این دوباره اعلام بازنشستگی کرده بود پس از موفقیت آخرین اثرش دوباره به کار بازگشت. میازاکی در سال ۲۰۱۳ با انیمیشن جنجالی «باد می‌وزد» به سینماها بازگشت که این فیلم اعتراضات زیادی را برای او به دنبال داشت، تا جایی که به او اتهام حمایت از سازنده هواپیماهای جنگی که باعث جنگ‌افروزی می‌شوند وارد کردند، اما در نهایت این فیلم موفق شد به جمع نامزدهای نهایی جوایز اسکار راه یابد و در جوایز گلدن گلوب نیز موفق به کسب جایزه بهترین فیلم خارجی سال شد. هایائو این بار هم اعلام بازنشستگی کرد اما چهار سال بعد، استودیوی جیبلی اعلام کرد میازاکی از دوران بازنشستگی خارج می‌شود تا آخرین فیلمش را بسازد. نتیجه این کار، انیمیشن «پسر و مرغ ماهیخوار» و یادآور نقش میازاکی به عنوان سفیر قدرت نرم ژاپن بود. گرچه «پسر و مرغ ماهیخوار» می‌تواند خداحافظی شکوهمندی برای میازاکی رقم بزند اما ظاهرا پیرمرد ۸۳ساله ژاپنی فعلا قصد دل کندن از استودیوی جیبلی در حومه توکیو را ندارد و گویا قرار است او دست کم یک انیمیشن کوتاه دیگر بسازد.

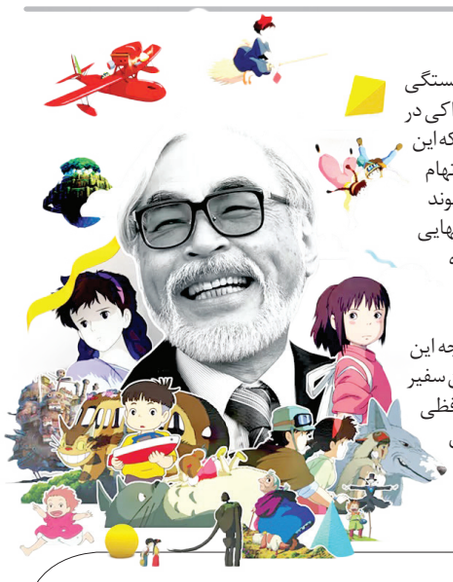

تابلوی صادق تبریزی در کریستیز چکش خورد

حراج اثر ایرانی ایتالیایی‌ها در فرانسه

اثر ایرانی متعلق به خاندان سلطنتی ایتالیا در حراج آنلاین کریستیز پاریس چکش خورد. این اثر بدون عنوان با امضای صادق تبریزی، نقاش نام‌آشنای ایرانی و پیشگام فقید مکتب سقاخانه، متعلق به مجموعه ویکتور امانوئل، شاهزاده ناپل، بود که به عنوان تنها اثر ایرانی حاضر در این حراج به قیمت ۲ هزار و ۲۶۸ یورو به فروش رسید.

گروه فرهنگ‌و هنر
دنیای اقتصاد

تابلوی تبریزی در این مزایده یک اثر بدون عنوان در ابعاد ۴۴٫۸ در ۳۵ سانتی‌متر مربوط به دهه هفتاد میلادی است که با تکنیک آکریلیک روی بوم اجرا شده است.

در این حراجی همچنین آثاری از رُی لیختنشتاین، رابرت ایندیانا، والریو آدامی، هامادا تایسوکه، پیتر لوبلو، جو پومودورو، لوئیجی برنرو، ادوآردو جیلی و... در این حراجی آنلاین به فروش رفت.

مهرداد فلاح، نقاش و نماینده هنری خانواده تبریزی، درباره ارائه اثر این هنرمند در این دوره از حراج کریستیز گفت: «در پی آخرین حضور آثار زنده‌یاد تبریزی در حراج تهران و فروش سه اثر از ایشان در آن رویداد، حراج کریستیز پاریس اقدام به برپایی مزایده‌ای با محوریت برخی مجموعه‌های شاخص خود کرد که از آن جمله اثری از صادق تبریزی در این حراج ارائه شد. نکته جالب این بود که ایشان تنها هنرمند ایرانی حاضر در این حراج بود که اثرش عرضه شد و به فروش رسید. این اثر متعلق به مجموعه ویکتور امانوئل، شاهزاده ناپل و پسر آخرین پادشاه ایتالیا، بود که اوایل فوریه در ژنو (سوئیس) درگذشت.»

قیمت نقاشی صادق تبریزی ۱۵۰۰ تا ۲۵۰۰ یورو برآورد شده بود.

نماینده هنری خانواده تبریزی درباره عرضه آثار این هنرمند در حراج‌ها افزود: «این یکصد و سومین حضور بین‌المللی زنده‌یاد تبریزی در حراج‌ها بود. شش سال از درگذشت ایشان می گذرد و این هنرمند در حراج‌های داخلی و بین‌المللی به جایگاه قابل قبولی دست یافته و آثار ایشان در حراج‌های کریستیز، ساتبیز، بونامز، حراج تهران و سایر حراج‌های ایرانی و بین‌المللی با استقبال و علاقه خریداران روبه‌رو شده است.»

فلاح با اشاره به اهمیت حراج‌های آنلاین بیان کرد: «حراج‌های آنلاین اگرچه یادگار دوران شیوع کرونا هستند و توانستند در پاندمی کرونا بازار هنر را سر پا نگه دارند، با این حال یک شیوه مناسب برای دادوستد آثار هنری به شمار می‌روند؛ چراکه در این شیوه خریداران فرصت و مجال بیشتری برای تامل و انتخاب آثار دارند.»

او همچنین با اشاره به روند صدور گواهی اصالت اثر برای آثار تبریزی افزود: «گواهی‌های اصالت اثر (سرتیفیکیت‌ها)ی خانواده تبریزی با مشخصات جدید چاپ شده و دارای ثبت اختیارات این خانواده است.»

پیش از این نیز در خانه هنرمندان ایران در حراجی با عنوان «گلباران هنر» آثاری از استاد صادق تبریزی برای فروش ارائه شده بود.

صادق تبریزی، پایه‌گذار نقاشی خط در ایران و از پیشگامان مکتب «سقاخانه» زمستان، سال ۹۶ در ۷۸ سالگی در لندن درگذشت.

شخصیت‌های برجسته ادبیات جهان جشنواره قلم آمریکا را تحریم کردند

نویسندگان علیه نسل‌کشی در غزه

اعتراض هنرمندان و نویسندگان به جنایات رژیم اسرائیل در غزه همچنان ادامه دارد. پس از واکنش‌های گسترده فیلم‌سازان در جشنواره برلین و مراسم اسکار که بازتاب‌های گسترده‌ای در رسانه‌های جهان داشت، به‌تازگی ۱۲ تن از نویسندگان و شخصیت‌های برجسته ادبی جهان، در اعتراض به «نسل‌کشی» علیه فلسطینی‌ها توسط اسرائیل از جشنواره جهانی قلم آمریکا کناره‌گیری کردند.

دنیای اقتصاد

گروهی از نویسندگان شامل نائومی کلاین، میشل الکساندر، هشام مطر، ایزابلا حماد و زینا عرفات نامه‌ای به انجمن قلم آمریکا (PEN) ارسال و تاکید کردند این سازمان ادبی با عدم ارائه درخواست برای آتش‌بس در جنگ اسرائیل و غزه و نشان ندادن واکنش به نسل‌کشی در فلسطین به تعهد خود برای صلح و برابری و آزادی و امنیت برای همه خیانت کرده است.

در این نامه آمده است: «شاعران، دانشمندان، رمان‌نویسان و روزنامه‌نگاران و مقاله‌نویسان فلسطینی همه چیز از جمله جان خود و خانواده‌هایشان را به خطر انداخته‌اند تا سخنان خود را با جهانیان در میان بگذارند. با این حال، به نظر می‌رسد انجمن قلم آمریکا تمایلی به ایستادگی قاطعانه در برابر قدرت‌هایی که در ۷۵ سال گذشته آنها را سرکوب و خلع کرده‌اند، ندارد. یک کمپین نسل‌کشی بی‌امان در حال حاضر علیه فلسطینیان در غزه در حال انجام است، یک فیلم وحشتناک که هر روز فیلم‌برداری شده و به طور زنده در سراسر جهان پخش می‌شود. ما امیدواریم که تصمیم ما برای مشارکت نکردن در این جشنواره به تلاش‌های موجود برای ایجاد تغییرات ملموس و پایدار بیفزاید.»

به گزارش گاردین، در ژانویه نویسندگانی شامل آنجلا فلورنوی، فینالیست جایزه کتاب ملی آمریکا، و کاتلین آلکوت، برنده جایزه ادبی اُ. هنری، از یک رویداد انجمن قلم آمریکا در لس‌آنجلس انصراف دادند تا با حمایت این سازمان از یک گردهمایی جداگانه با حضور مایم بیالیک، حامی سرسخت اقدام نظامی اسرائیل علیه فلسطین، مخالفت کنند. ماه گذشته نیز صدها نویسنده از جمله روکسان گی، مائزا منگیست و نانا کوامه آدجی برنیاه در نامه‌ای به انجمن قلم آمریکا، آنچه را «سکوت» این سازمان در قبال «روزنامه‌نگاران، نویسندگان و شاعران فلسطینی کشته‌شده توسط اسرائیل» در غزه خواندند، محکوم کردند و این نامه سرگشاده تاکنون از ۱۳۰۰ امضاکننده فراتر رفته است. سوزان تریمل، مشاور ارشد ارتباطات و رسانه انجمن قلم آمریکا، در بیانیه‌ای که در اختیار گاردین قرار گرفت، گفت که این سازمان به تصمیم نویسندگان احترام می‌گذارد و عنوان کرد: «انجمن قلم آمریکا به آزادی بیان و نقش نویسندگان اختصاص دارد. ما از بحران شدید و تشدیدکننده غزه و تاثیر آن بر غیرنظامیان فلسطینی و گروگان‌ها ناراحت هستیم. ما در کنار شاعران، نویسندگان، دانشمندان و نویسندگانی هستیم که زندگی و رفاه آنها در این جنگ ویران شده است. همه ما در وحشت شاهد تلفات وحشیانه و رنج انسانی هستیم.»

آغاز اکران آنلاین ۴ فیلم مستند

دنیای اقتصاد: مستندهای «دبستان پارسی»، «دیافراگم» و «راه ناتمام» تولید مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی و مستندی از بهمن کیارستمی در اکران نوروزی عرضه شدند. «دبستان پارسی» ساخته حسن نقاشی یکی از مستندهای جشنواره پانزدهم سینماحقیقت بود که جایزه بهترین مستند، بهترین کارگردانی و گفتار متن آن دوره را دریافت کرد. این مستند راه‌اندازی یکی از نخستین مدارس ایرانی را روایت می کند. «دیافراگم» به کارگردانی جواد وطنی که در پانزدهمین جشنواره سینماحقیقت روی پرده رفت درباره تاریخ تحول ضبط موسیقی و صدا روی صفحه‌های گرامافون و تاثیر سیاسی اجتماعی آن در دوره تاریخی قاجاریه تا پایان پهلوی دوم است. «راه ناتمام» به کارگردانی مصطفی رزاق کریمی که در چهاردهمین جشنواره سینماحقیقت نمایش داده شده، درباره اصغر قندچی، یکی از مهم‌ترین کارآفرینان ایرانی، است. «اکسدوس» ساخته بهمن کیارستمی که در جشنواره‌های مختلف بین‌المللی روی پرده رفته، درباره مهاجران افغانستانی در ایران و بازگشت آنها به سرزمینشان است. پخش بین‌الملل «اکسدوس» را واحد بین‌الملل مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی بر عهده داشته است. نمایش ۳ مستند از تولیدات مرکز گسترش، از دیروز شنبه ۲۶ اسفندماه در قالب اکران نوروزی در سایت هاشور آغاز شده است. امسال گروه هنر و تجربه چند فیلم تجربه‌گرا را در فهرست اکران نوروزی خود قرار داده بود. در چند سال اخیر استقبال از فیلم‌های گروه هنر و تجربه در میان سینماروها بیش از پیش شده است. فروش قابل توجه سینمای ایران در یک سال اخیر موجب رونق گرفتن بازار اکران شده و بسیاری از فیلم‌ها سودهای قابل توجهی را نصیب سرمایه گذاران کرده‌اند.

برپایی شب پروین اعتصامی در موزه سینما

هم‌زمان با زادروز پروین اعتصامی، مراسم اکران فیلم «پروین» و اهدای پارتیتور، لباس و گردنبند شخصیت پروین اعتصامی در این اثر در موزه سینمای ایران برگزار شد. محمدرضا ورزی، کارگردان فیلم «پروین»، گفت: لباسی که امروز به موزه سینما اهدا می‌شود، طراحی آن بر عهده رویا ابراهیمی بوده که برای شخصیت اصلی فیلم سینمایی «پروین» طراحی و دوخته شده است. تصمیم گرفتیم این لباس را به موزه سینما اهدا کنیم، زیرا معتقدیم این مجموعه فرهنگی تاریخی گنجینه مناسبی برای نگهداری آن است. خانم بنی‌آدم از میان چند لباس این شخصیت در فیلم، آن را انتخاب کردند. ورزی افزود: گردنبندی که امروز به موزه سینما اهدا می‌شود خود به یک شخصیت و کاراکتر در فیلم تبدیل شده بود و امیدوارم پیش چشم مردم عزیز در کنار دیگر موارد اهدایی به موزه سینما بدرخشد. در ادامه بهزاد عبدی، آهنگساز فیلم «پروین»، گفت: افتخاری برای من بود که برای یکی از مهم‌ترین شخصیت‌های ادبی این کشور، پروین اعتصامی، موسیقی بسازم و از این بابت بسیار خوشحالم. این کار سبک و سیاق قدیمی داشته و اثری ارکسترال است که با همراهی گروه کر تولید شده است و در انتها نیز در تیتراژ قطعه‌ای موسیقی شنیده می‌شود که شعر آن را ابوالحسن خان ورزی، عموی محمدرضا ورزی، سروده است. من پارتیتور صحنه مرگ پروین را جدا کردم و با احترام آن را به موزه سینما تقدیم می کنم. مارال بنی‌آدم، بازیگر نقش «پروین اعتصامی» در این فیلم که برای بازی در این اثر موفق به دریافت سیمرغ بلورین نقش اول زن از چهل‌ودومین جشنواره فیلم فجر شده بود، گفت: امروز تولد پروین اعتصامی است و بسیار خوشحالم از اینکه در این روز مهم به تماشای این فیلم می‌نشینیم و می‌توانیم لباس «پروین» را به مجموعه ارزشمند موزه سینما اهدا کنیم.

عکس روز

اتودهای نقاشان بزرگ

بسیاری از هنرمندانی که برای خلق تابلوهای نقاشی رنگارنگ به شهرت رسیده‌اند، در خلق طراحی نیز چیره‌دست بودند اما طراحی‌های آنها کمتر دیده و رسانه‌ای شده است. در حقیقت نقاشان ماهری همچون میکل‌آنژ، داوینچی و روبنس برای بررسی سوژه‌ها و ترکیب‌بندی‌ها بارها طرح اولیه را قبل از نقاشی کردن آماده می کرده‌اند.